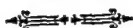

श्रीमद् बुद्धिसागरमूरि ग्रंथमाला, ग्रंथांक १००

भजन संग्रह.

भाग ११

रचयिता.

शास्त्रविशारद योगनिष्ठ कविरत्न जैनाचार्य.

श्रीमद् बुद्धिसागर सूरीश्वर.

श्री साणन्ना सागरगच्छना सपत्नी आर्थिक सहायथी

छपावी प्रसिद्ध करनार,

श्री अध्यात्म ज्ञानप्रसारक मंडळ.

हा. वकील मोहनलाल हीमचंद.

पादरा.

प्रथमावृत्ति प्रति १२५०

चि स १९८१

विर म २४२१

सन १९१५

मूल्य. ०-१२-०

અથ મળવાનું ઠેકાણું.

વઝીલ મોહનલાલ હીંમચંદ પાદરા.

માંધી આત્મારામ ખેમચંદ સાણુંદ.

“ પ્રગ્નહિતાર્થ ” મુદ્રાલય ” ગ્રેસમાં પટેલ સોમાલાલ દલપતરામે
છાપ્યું. ઠે. શાહપુર નવીપોળ-અમદાવાદ.

નિવેદન.

શ્રી અધ્યાત્મ જ્ઞાન પ્રસારક મહાજી તત્કાલીન પ્રકટ થતી શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગર સુરિ ગ્રંથમાળાના ૧૦૦ માં ગ્રંથાંક તરીકે આ ભજન સંગ્રહ મા ૧૧ મો પ્રસિદ્ધ કરી ભક્તિ રસીક વાચકોના કરકમળમાં સાદર કરતા અતિ આનંદ થાય છે

સૂરીશ્વરજી મહાગજ પોતાના અતરત્મામાં ઉભરાતા વૈરાગ્ય અધ્યાત્મજ્ઞાન તથા ત્યાગ તપ આદિ રસોથી પરિપૂરિત એવા ભજનના દરેક ભાગો અત્યાગ અગાઉ રચી જનસમાજ પાસે તે બોધાર્થે મૂક્યા છે અને આ અગીઆરમો ભાગ પણ તેવાજ સદ્બોધ દાયક ઉપદેશ જ્ઞાનના લ્હાણા પીરસે એવો બન્યો છે. ભજનપ્રિય ભક્તજનોને ભજન સંગ્રહ તો પ્રાણ સમાન લાગે છે, અને એ ભજનોમા જ્યાં જ્ઞાન અને સ્વાનુભવનું પ્રાધાન્ય હોવાથી તેને ગાનારને, સાંભળનારને આવતો આનંદ અનિર્વચનીયજી હોય છે. આ ભજનો પણ એવાજ આત્માના અંતરના આનંદપ્રદ છે એ વાંચકને શ્રોતાને હર્ષ સાથે પ્રદર્શિત કરવામાં આવે છે

પૂજ્ય આચાર્યશ્રીને આત્મસમાધિના યોગે જ જ સમયે જવી જવી ભાવનાઓ પ્રકટી તેના પ્રતિબિંબરૂપ આ છપાવેલા પદો છે જમ સાચુ અને જલથી વસ્ત્રની શુદ્ધિ થાય છે તેમ અધ્યાત્મજ્ઞાન ધ્યાનયોગનાં ભજનોથી આત્માની શુદ્ધિ થાય છે આત્મજ્ઞાનના ઉચ્ચ વિચારોના ભજનોની રમણતાથી આત્મા ઉચ્ચ બને છે બુદ્ધિ બુદ્ધિ વિષયપરતે બુદ્ધિબુદ્ધિ દૃષ્ટિબિન્દુથી રચેલાં પદો તે તે વિષય-પરતે ઘણાજ ઉપયોગી છે ગુરૂશ્રીના ભજનો ગુર્જરભૂમિમાં જ્યાં ત્યાં પ્રેમભાવથી ઠેરઠેર વચાય છે તેમના રચેલાં ભજનો ત્રિશાળ ભાવથી અનુભવગમ્ય સર્વને ડચે તેવા ભાવોથી ભરપૂર છે. ભજન પ્રિય પ્રેમી બધુઓ, ગુરૂશ્રીના ભજનો સ્થિરચિત્તથી વાચશે અને

તેનું રહસ્ય વિચારશે તોજ તે પોતાનું શ્રેય સાધી શકશે. અત્યાર સુધીના પ્રકટ થયેલાં ભાગો પૈકી ઠેકાકતો મળતાજ નથી. ને ઠેકાકા ભાગની ચાર ચાર આવૃત્તિઓ ખપી ગઈ છે તેજ તેની લોકપ્રિયતાનો સજડ પૂરાવો મૈાનુદ છે.

ગુણ એ મોક્ષમાર્ગની નિસરણી છે. મોક્ષના માર્ગમાં ગમન કરવાને માટે ગુણ ગ્રાહી બનવાની જરૂર છે, ને ગમે ત્યાંથી ગુણો ગ્રહણ કરવાને માટે પ્રયત્નવાન થવું જોઈએ. દુઃખથી કંટાળેલા સમયે, શોકના પ્રસંગે, સંસારવ્યવહારના નિવૃત્તિ સમયે ભજનો વાંચવાથી આત્માને આનંદ થાય છે.

શ્રીમદે અધ્યાત્મજ્ઞાન રસથી પરિપૂરિત દિવ્યભાવો પ્રકટાવી અંથો રચ્યા છે. તે જ્યારે વાંચકો દૃઢયથી નિહાળશે ત્યારે તેઓને ગુરૂશ્રીના અંતર્ પટમાં રહેલી વિશાળ ભાવનાની ખાત્રી થશે. વિશ્વના સુજ્ઞ બંધુઓ અનેક અપેક્ષાયુક્ત ભજનો વાંચી ભજનરૂપી મહાસાગરમાં સ્નાન કરી નિર્મળ બને અને તેના આરાધન વડે પોતાના આત્માનું શ્રેય કરવા પ્રયત્નશીલ બની સાધ્ય તરફ વળો એમ અંતરૂપી ઈચ્છીએ છીએ. આચાર્યશ્રીના ધણા અંથો એવા છે કે જે ઉપર મોઢ્યસ્થ દૃષ્ટિધારક વિદ્વાન્ બંધુઓ ધારે તો અનેક જુદા અંથો રૂપે વિવેચનો લખી બહાર લાવી શકે તેમ છે. છેલા દશ વર્ષથી ગુરૂશ્રીની શારીરિક તબીયત અવારનવાર નરમ રહેવા છતાં પણ ગુરૂશ્રી પ્રસંગો પાત્ત અંથો રચી વિશ્વના જીવોપર અનહદ ઉપકાર કર્યા કરે છે. જે કદિ પણ ન ભૂલાય તેવા છે. ભજન ભા. ૬ એક ઠેકાણે તેઓશ્રી કહે છે કે:-

નથો નવરા જરા રહેવું, જગત સેવા બજવાની;
કરીને આત્મનું જ્ઞાનજ, બધાની દષ્ટિ ખુલવવી.
ગ્રહ્યું જે જે બધામાંથી, બધાને આપવું પાછું.
સકળને આત્મવત્ લેખી, યથા શક્તિ ભણું કરવું.

ગુરૂશ્રીના અંતઃમાં વિશ્વના જીવોને પોતાના આત્મા સમાન ગણી ડેટલી બધી સહુ કરવાની નિર્મળ જ્યોત જમી રહેલી છે તેનો વિચારતો તેમના અપેક્ષાયુક્ત ભરેલા પુસ્તકો મનન કરનાર નાજ દ્વંદ્વમાં આવી ગઈ તેમ છે ગુરૂશ્રીના દ્વંદ્વમાં વિશ્વના જીવોને આત્મ જ્ઞાનના માર્ગ તરફ ત્રાળવાની ડેટલી બધી તીવ્ર જ પ્રવૃત્તિ ગ્રહી છે તે સુજ્ઞ બધુજીને વિચારવાથી જણાશે આવા આત્મ સમાધિ જ્ઞાનમાં ગમતા ગુરૂશ્રીના ત્રયોથી વિદ્વાન્ વર્ગને ધણુ જણવાનું મળે એમાં શી નવાઈ

છેવટે નિવેદનના અંતમાં પ્રિય પ્રેમી વાચકોને તેમજ શ્રીમત ધનિકોને જણાવવાનું કે મહાળ પાસે સાડ કડ નથી પણ તે શ્રીમત જનોની સહાયથી ગુરૂશ્રીના ત્રયો બહાર પાડે છે આ ભજન પદ સત્રહ ભાગ ૧૧ મો સ ૧૯૮૧ ની સાલમાં બહાર પાડવામાં આવે છે ને તેની પડતર કિંમત ૦-૧૨-૦ રાખવામાં આવી છે આ ગ્રંથ છપાવી પ્રસિદ્ધ કરવા સાડ શ્રી સાણુના સાગરગચ્છના શ્રી સવે જ્ઞાનખાતામાંથી સહાય આપી છે જેની નોંધ પંચવાદના મથાળા નીચે જુદી લેવામાં આવી છે મહાય અપાવવાની પ્રેરણા કરવામાં શેઠ કેશનલાલ ચતુર્ગઢાઈએ ઉપયોગી મદત કરી છે જે માટે મહાળ તરફથી સહાય કરનાર સર્વ બધુજીનો તેમજ સાણુના સાગર સમનો ઉપકાર માનવામાં આવે છે અંતમાં થયેલની બૂનની ક્ષમા ઈચ્છી વિરમીએ છીએ. ૐ અર્હમ્ મહાવીર ગાન્તિઃ ૩

વિક્રમ સવત ૧૯૮૧
વૈશાખ શુક્લપક્ષ
દશમી.

લેખક ગુરુલકત
વકીલ મોહનલાલ હિ મચ દલાઈ પાદરા
અને
ગાંધી આત્મારામ ખેમચંદ સાણુદ
શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારકમહાળ
તરફથી.

ધન્યવાદ.

આ ભજનપદ સંગ્રહ ભા. ૧૧ ની રચના પેથાપુરમાં શાસ્ત્ર-
વિશારદ જૈનાચાર્ય યોગનિષ્ઠ બુદ્ધિસામરણ મહારાજ સંવત્
૧૯૮૦નું ચોમાસું રહેલા હતા ત્યારે ગુરૂશ્રીનું શરીર તરમ હોવા છતાં
પણ નિવૃત્તિના પ્રસંગે ભજનો લખતા હતા. સાણંદથી ગુરૂશ્રીને
વાંદવા શેઠ. દેશવલાલ ચતુરભાઈ વિગેરે પેથાપુર ગયેલા ત્યાં
મંડળ તરફથી છપાતા ગ્રંથો તેમને જોયેલા ને તે પરથી તેમને
મંડળના છપાતા ગ્રંથોમાં સહાય કરવાનું ગુરૂએ કહ્યું અને તેથી તેઓ
સાણંદ આવ્યા બાદ સાણંદના શ્રી સાગરગચ્છના જ્ઞાનખાતામાંથી
સહાય કરવાની પ્રેરણા કરવાથી શેઠ. ચતુરભાઈ કરશનભાઈ, રાયચંદ
રવચંદ, આત્મારામ ખેમચંદ, હઠીસંગ ગોવિંદજી, ત્રીકમલાલ લલુ-
ભાઈ, કાલીદાસ દેવકરણ, અમરતલાલ સાંકલચંદ, ત્રિભોવનદાસ
ઉમેદભાઈ, શાંતિભાઈ જેસંગભાઈ, આશારામ ઘેહલાભાઈ વિગેરે સાગર
ગચ્છના શ્રી સંઘની સંમતિથી રૂ. ૭૦૦) અંકે સાતસોની દ્રવ્ય
સહાય અં જ્ઞાં મં ને આપી છે જે માટે સહાય આપનાર અ-
પાવનારને અપાવવાની અનુમોદના કરનાર સર્વેને અંતઃકરણપૂર્વક
ધન્યવાદ આપવામાં આવેછે. ને સાણંદનો સાગરસંઘ વખતો વખત
સહાય આપે છે ને ભવિષ્યમાં પણ મંડળના છપાતા ગ્રંથોમાં સહાય
કરશે એમ અંતરથી ઇચ્છી પુનઃ સર્વેને ધન્યવાદ આપી ઉપકાર
માની વિરમીએ છીએ. ॐ અર્હમ્ મહાવિર શાંતિ રૂ.

વિ. સં. ૧૯૮૧

વેશાક શુક્લપક્ષ દશમી.

લે. ગુરૂભક્ત.
વકીલ મોહનલાલ હમચંદ પાદશ.
અને
આત્મારામ ખેમચંદ. સાણંદ.
શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારક મંડળ
તરફથી

પ્રસ્તાવના.

વિક્રમ સવત્ ૧૯૮૦નું ચૌમાસુ પેથાપુરમાં કાઢવામાં આવ્યું. તે પ્રસંગે ચૌમાસામાં ધ્યાન સમાધિના ઉત્થાનકાલમાં જે અધ્યાત્મિક ઉદ્દગાગે રકૂગતા હતા તે પદ્મપે આવેખન કરાતા હતા. આ પુસ્તકમાં લીંબોદરા ગામનું નામ લખ્યા મીવાયના જેટલાં બજનો છે તે સર્વે બજનો મુખ્યતથા પેથાપુરમાં શ્રાવણ માસના આગમથી માગસર સુદિ ૧૨ સુધીમાં રચાયેલાં છે ત્યાગ્બાદ માગસર સુદિ ૧૩ પેથાપુરથી દેસરિયાજીના સઘ સાથે રાધિજ ગામે વિહાર કર્યો ને ગપેજમાં તેગસની રાત્રી રહેવાનું થયું ને ચૌદસે લીંબોદરામાં આવવાનું થયું અને ત્યાં જે બજનો રચાયાં તેના નીચે લીંબોદરા નામ લખેલું છે માગસર વદિ ૩ ના દિવસે માણુમામાં આવવાનું થયું ને ત્યાં જે બજન બન્યાં તેના નીચે માણુસાનું નામ લખેલું છે પોષ સુદિ ૭ ના દિવસે લોદરામાં આવવાનું થયું અને ત્યાં જે બજનો રચાયાં તેના નીચે લોદરાનું નામ છે. પોષ વદિ ૧ ના દિવસે મહુડી આવવાનું થયું અને ત્યાં જે બજનો રચાયા તેના નીચે મહુડીનું નામ છે મહા સુદિ ૨ ના દિવસે પ્રાતિજ જવાનું થયું અને ત્યાં જે બજનો રચાયા તેની નીચે પ્રાતીજનું નામ છે પ્રાતીજ સુધીમાં જેટલા બજનો રચાયા તે સર્વ બજનો ભેગા કરીને બજન સત્રહ માગ ૧૧ મે એવું નામ આપીને છપાવવા માટે અધ્યાત્મ જ્ઞાનપ્રસારક મહાજના નેતા ઉપર મોકલી આપ્યા અને તેમણે પ્રજ્ઞહિતાર્થે પ્રેસમાં છપાવ્યા, બજનોને જેટલાં બને તેટલાં સુધારવામાં આવ્યા છે છતાં જે કંઈ ભૂલો ગહી ગઈ હશે તેનો દ્વિતીયાવૃત્તિમાં સુવાગે કરવામાં આવશે પુસ્તકમાં અગ્રુદ્ધિ શુદ્ધિ પત્રક દાખલ કરવામાં આવ્યું છે તે મુજબ સુધારી વાંચવા બધામણુ છે અમેએ જે બજનો બતાવેલા છે તેમાંનાં જેટલાક પદોમાં તો ખાસ

ગીતાર્થ ગુરુગમની જરૂર રહેવાની, અને જિજ્ઞાસુઓએ જે બાબ-
તમાં સમજણ ન પડે તેનો ગીતાર્થ ગુરુઓ પાસેથી અનુભવ લેવો.
તેમજ રૂબરૂમાં ખુલાસો કરવાની ઇચ્છા થાયતો રૂબરૂમાં મળવાથી
ખુલાસો બરોબર કરી શકાશે. આ ભજનસંગ્રહમાં જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ
જે કંઈ લખાયું હોય તેની સંધની આગળ માદ્રી માગું છું. સાતત્યોની
સાપેક્ષદ્રાષ્ટને ધ્યાનમાં રાખીને તથા આધ્યાત્મિકદ્રષ્ટિની મુખ્યતાથી
આધ્યાત્મિક ઉદ્દગારરૂપ ટેટલાંક અધ્યાત્મ બોધાત્મક, વૈરાગ્યકારક,
નીતિનાં, તથા સાધુશ્રાવકનાં લક્ષણનાં ભજનો રચાયેલાં છે એમ
પ્રસંગે નિમિત્ત પામીને જે જે સ્ફૂરણોએ ઉઠી તેનાં ભજનો રચા-
યેલાં છે તે વાંચકો સહેજે સમજી શકશે ને તેમાંથી સજ્જનનદૃષ્ટિથી
સાર ગ્રહણ કરી શકશે. ભજનોનું લખાણ, વિશ્વજનોના આત્માની
સિદ્ધિ માટે સેવારૂપ છે. નિષ્કામભાવે આત્માની શુદ્ધિ માટે આ-
ધ્યાત્મિકજ્ઞાન વિગેરેનું જે કંઈ શિક્ષણ આપવું વા એવાં પુસ્તકો
લખનાં તે વિશ્વની આધ્યાત્મિક સેવા છે અને તેથી સ્વાત્માની તથા
વિશ્વજનોની આધ્યાત્મિકઉત્તતિ થાય છે. ઉપદેશથી અને લખાણથી
વિશ્વની સેવા થઈ શકે છે અને તેથી દેવગુરુ ધર્મની ભક્તિ થાય છે,
તેથી લેખકને તો જ્ઞાન ભક્તિ સેવા યોગ વિગેરે સર્વ મોક્ષમાર્ગના
ઉપાયોની આરાધના થાય છે. આત્માની પરિપૂર્ણ શુદ્ધિશા થાય
એ ઉદ્દેશને ધ્યાનમાં રાખીને આત્મજ્ઞાન, ભક્તિ, આરાધના વીગેરે
કરવામાં આવે છે અને પ્રભુની ભક્તિનો રસ જે ઉદ્દગારદ્વારા બહાર
કાઢવામાં આવે તે ભજનરૂપે બીજાઓને ઉપકારક થઈ પડે છે એ
હેતુથી આ ભજનો રચાયેલાં છે અને તેથી સર્વ વિશ્વનું હિત થાઓ
એમ ઈચ્છું છું. इत्येवं.

ॐ अहं महावीर शान्तिः ३ भु. विजयपुर

वि. स. १९८१ चैत्र वदि ६ शुक्रवार

લે. બુદ્ધિસાગર.

भजन पद संग्रह भाग ११ नी भजन पदनी

अनुक्रमणिका.

नवर.	पदनु नाम	पृष्ठ.
१	आत्मशुद्धोपयोग.	१
२	आत्मदेश.	२
३	आत्मराज्य.	४
४	प्रभुमिलन.	६
५	प्रभुने पापनारा.	७
६	प्रभुभक्ति.	८
७	भक्ति ने त्यागी.	१०
८	प्रभुप्रीति.	११
९	आत्मकर्तव्य.	१२
१०	मनने शिक्षा.	१३
११	चेतीचालो.	१३
१२	मोक्ष मार्गमा सावधानता.	१४
१३	सुख दुःखमा सम साक्षिभाव.	१५
१४	आत्मावली था.	१५
१५	मुक्ति प्रयाण.	१६
१६	वैराग्य.	१७
१७	जाणता उता केम जीवन नरामु गाळे छे.	१८
१८	वर्म प्रवृत्ति.	१८
१९	प्रभु प्राप्तिलगनी.	१९
२०	सर्वत्र प्रभुमय वृत्ति.	२०
२१	प्रभुपद प्राप्तिमा अयोग्य ..	२१

२२ प्रभुपद प्राप्ति योग्य अधिकारीओ.	२२
२३ सुखिया सन्त.	२३
२४ गुरुभक्ति.	२५
२५ आत्म महावीर प्रभु प्रेम लगनी.	२६
२६ आत्म समभाव परिणमन....	२८
२७ आत्मोपयोग धारणा.	२९
२८ निर्भयात्मा.	२९
२९ मनवश कर.	३०
३० सत्संगति.	३१
३१ भीतित्याग.	३२
३२ पोताना दोषोने देख.	३२
३३ आत्मा प्रभु बने छे.	३२
३४ सिद्धोचाळ !! पाछुं बळीने न देख.	३२
३५ ब्रह्मचारी था.	३५
३६ मोह मल्लयी कुस्ती.	३७
३७ अलक्ष्यात्मा.....	३९
३८ आरोग्यवान्.....	४०
३९ दुःखीओनी सेवा.	४३
४० मोह साथे युद्ध.	४५
४१ प्रभुमिलन.	४६
४२ प्रभुपद प्राप्ति साधन.	४८
४३ प्रभु सन्मुख गमन.	४९
४४ आत्मप्रभु प्रगट्यानी निशानी.	५०
४५ मुक्तिपन्थ.	५१
४६ परमेश्वर प्रार्थना स्तवन.....	५२
४७ प्रभु सहायनी प्रार्थना स्तवन.	५३

४८ जगत् जीतनार.	५४
४९ गुलाम	...	५५
५० साध्य	.	५५
५१ अन्तर्नाद आत्म अवाज-ज्ञान स्फुरणा	...	५७
५२ आत्मदर्शन लगनी		५९
५३ दर्शन देइने संताता आत्मप्रभुने ठपको	...	६०
५४ प्रभु विश्वास		६२
५५ प्रभु पासे गमन		६३
५६ प्रभु दूर नयी		६४
५७ स्वारयियो संसार		६५
५८ परमार्थी	.	६६
५९ प्रभु आवागमनहुं आम्हान		६७
६० आत्म प्रभु खेल	...	६८
६१ आत्मधर्म		७०
६२ नागर नट नाच		७२
६३ मायाबाजी	.	७३
६४ सर्व दर्शन धर्मशास्त्र सार वीशी	.	७४
६५ आत्म प्रभु प्राकट्य		७६
६६ नामरूप वासना त्याग	.	७६
६७ आत्मस्वभाव जाग्रति	.	७७
६८ आत्म प्रभु स्वारी	.	७८
६९ दीवाली	.	७८
७० आत्म प्रभु दक्षा भावना	७९
७१ प्रभु प्रकाश		८०
७२ आत्मनो आत्म घरमा प्रवेश	.	८०
७३ आत्म प्रभुने देह देबछपा अवाज		८१

७४ विश्वतुं प्रभुरूपे दर्शन	८१
७५ आत्म प्रभुमां कंइ बाकी नथी	८२
७६ आत्म प्रभुने शावासी	८२
७७ मननी इच्छाए न चालवानो आत्मानो निश्चय....			८२
७८ प्रभु सहाय प्रार्थना....	८३
७९ राग रोप टाळया विना मुक्ति मळती नथी		८४
८० सत्य मुक्ति मार्ग	८५
८१ आत्म साधुने समतानो बोय	८६
८२ आत्मधर्म....	८७
८३ समकित (सम्यक्त्व द्रष्टि)	८८
८४ सहज समाधि	८८
८५ आत्मोत्साह शिक्षा	९०
८६ आत्म सुखोपयोग	९०
८७ कुसंगति वगेरेनो त्याग....	९१
८८ सत्संग	९२
८९ धर्म	९२
९० कुगुरु संग त्याग	९३
९१ विकथा तथा व्यर्थ जन परिचय त्याग		९४
९२ आत्म रमणता	९५
९३ गुरुनी आज्ञा	९५
९४ जीवने सद्बोध	९६
९५ मिथ्या डहापण	९७
९६ मिथ्या ममता	९८
९७ आत्मस्वरूप	९८
९८ ब्रह्मचर्यनी नववाडनुं पालन.	९९
९९ व्यभिचार त्याग परीक्षा.	१००

१००	व्यसन त्याग	१००
१०१	वाल लग्न कुरीबाज निषेध बोध	१०१
१०२	कन्याविक्रय तथा वर विक्रय निषेध	१०२
१०३	वृद्ध लग्न निषेध तथा बहुपत्नी रुढि निषेध	१०२
१०४	प्रभुवाळ.	१०३
१०५	आत्म चिंतवन	१०३
१०६	आत्मोपयोग	१०४
१०७	आत्मस्वरूप	१०५
१०८	आत्मदेश प्रवेशामंत्रण	१०५
१०९	आत्मप्रभु प्रगटाववानी लगनी	१०६
११०	आत्म महावीर लगनी	१०६
१११	प्रभुप्रेम	१०७
११२	पगारो प्रभु	१०७
११३	मोक्षगमनोपदेश	१०८
११४	कावाढावा त्याग बोध	१०९
११५	असार संसार	१०९
११६	वैराग्य गी त्यागनी सिद्धि	११०
११७	उपनिषद् मूल श्रद्धा	१११
११८	गुरु करवानी आवश्यकता	१११
११९	कोर्टे न चढवुं	११२
१२०	जीवंता मरेल जैन	११३
१२१	जगमा जीवतो	११३
१२२	मोह त्यागोपदेश	११४
१२३	दिव्य देगगमन	११५
१२४	मौन	११५

१२५ कलियुगमां कुमतो	११६
१२६ हाय न लेवी	११७
१२७ आशीर्वादलेवो	११८
१२८ दयोपदेश	११८
१२९ समभावे सुख दुःख भोगबहुं	११९
१३० आत्म रमणता	१२०
१३१ आनन्दघन....	१२२
१३२ सर्व दर्शन रूपात्मां	१२२
१३३ एकान्त नयद्रष्टि आत्मप्रभुयी प्रकट दर्शन धर्म व- र्णनद्वारा अन्तरात्म शुद्धात्म प्रभु स्तुतिः (भजन)				१२३
१३४ अलक्ष्यात्मा लगनी	१२६
१३५ आत्मानुं आत्माने मिलन	१२६
१३६ आत्मां सर्व छे	१२७
१३७ आत्मभावयी विश्व साथे वर्तन	१२७
१३८ आत्माओयी भरपूर विश्वने आत्मज्ञानयी देख.				१२८
१३९ बालभावना	१२९
१४० मोह हठाव	१३०
१४१ मोह युद्ध	१३०
१४२ समता साबरमती	१३१
१४३ आत्मदर्शन सत्ता	१३२
१४४ आत्म प्रभु चैत्यवन्दन तथा स्तवनम्	१३२
१४५ दुर्लभ मोक्ष प्राप्ति	१३४
१४६ आत्मरूपे विश्व थवानी भावना	१३५
१४७ लघुता	१३६
१४८ निन्दा केम करुं	१३७
१४९ धिक्कार त्याग	१३७

१५० आत्मप्रभु दर्शन	१३८
१५१ वैराग्य भाव	१४०
१५२ खटपट त्याग	१४१
१५३ प्रभु स्मरण	१४१
१५४ धर्म कर्म चूकबु नहि	१४२
१५५ आत्मप्रभु प्रभातिर्यु	१४२
१५६ परस्पर भिन्न सर्वधर्मी लोकोनी समभावथी मुक्ति.	१४३
१५७ आत्मोपयोग महिमा	१४४
१५८ शिवपुर मार्ग गमन	१४५
१५९ ब्रह्मचर्य	१४६
१६० शुद्धात्म प्रभु प्राप्ति	१४७
१६१ केशरीयानाय स्तवन	१४८
१६२ गुणदर्शन पूजा	१४९
१६३ धर्मनी कहेणी रहेणी	१४९
१६४ ब्रह्मचारी	१५०
१६५ उपकारी जगने नमन	१५२
१६६ कर्तव्य	१५३
१६७ महावीर प्रभु प्रार्थना ध्येय (स्तवन)	१५४
१६८ श्री महावीर प्रभु प्रार्थना.	१५५
१६९ “जैन यवानी महावीर प्रभु आगळ प्रार्थना”.	१५६
१७० प्रभु महावीर देव स्तवनम्	१५६
१७१ महावीर स्तवन (प्रभु महावीर देवभक्त जैन कर्तव्य)	१५७
१७२ श्री महावीर स्तवन	१५८
१७३ गुरुभक्तो	१५९
१७४ साधु	१५९

१७५ सन्त	१६०
१७६ गुरु	१६१
१७७ कुगुरु	१६२
१७८ जैनागम शास्त्रानुसार श्रीपूज्य सूरिलक्षण	१६३
१७९ श्रावक	१६३
१८० जैनोन्नति उपायो	१६४
१८१ अविश्वास्य संगत्याग.	१६५
१८२ अपूज्य श्री पूज्यनुं लक्षण	१६५
१८३ त्यागीओ !!! आत्मगुण प्रगट करो	१६६
१८४ आत्मोपयोग	१६७
१८५ आत्मानुं कर्मनी साथे युद्ध	१६७
१८६ मिष्टभोजन जमो	१६८
१८७ कुभोजननो त्याग	१६९
१८८ आत्मरस खेल	१७०
१८९ गर्व न कर	१७१
१९० आत्मा, स्वगुणोने प्रगटाव	१७२
१९१ पोतानी दशानो विचार कर	१७३
१९२ लगनी	१७४
१९३ प्रभु प्रेम तान.	१७४
१९४ प्रभुमहावीर मिलन	१७५
१९५ परमात्म महावीरदेव स्तवन	१७६
१९६ श्री महावीरप्रभुस्तवन.	१७८
१९७ श्री महावीरप्रभु स्तवन.	१७९
१९८ कवि लेखकवक्ता.	१७९
१९९ शुद्धात्म परिणाम.	१८१
२०० मृत्यु अने जीवन.	१८२

२०१ पश्चात्ताप....	१८२
२०२ सेवाभक्ति कर.		१८३
२०३ युवको अने युवतीओने उपदेश.	१८४
२०४ प्रभु महावीर देवनो विश्वने संदेशो.			१८६
२०५ ॐ अहं महावीर प्रभुभक्त.	१८८
२०६ महावीर प्रभुनी व्यापक पूजा.	१९०
२०७ प्रभु महावीर यादि			.	१९१
२०८ शुद्ध परब्रह्म महावीर प्रभुनो सर्वविश्व प्रति संदेश.				१९३

શુદ્ધિ અશુદ્ધિ પત્રકમ્.

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધિ	શુદ્ધિ.
૩	૨૦	સમાધ	સમાધ
૮	૩	સમાધ	સમાધિ
૯	૧૪	હર્ષ	હર્ષ
૧૦	૭	પુદ્ધ	પુદ્ધિ
૧૦	૨૨	ડાહયો	ડાહ્યો
૧૧	૧૦	પ્રસંસા	પ્રસંસા
૧૬	૧૧	ગડડી	ગડગડી
૧૬	૧૭	મુક્ત	મુક્તિ
૧૮	૧૭	જોવન	જોખન
૨૧	૨૨	સન્યરે	સંચરે
૨૧	૨૩	શિક્ષા	શિક્ષા
૨૪	૨૩	વૃત્ત	વૃત્તિ
૩૬	૫	વિષયી	વિષયી
૪૧	૮	પુલ્લા	પુલ્લી
૪૫	૬	કમ	કર્મ
૪૮	૮	કદાપ્રટ	કદાચિહ
૪૮	૭	શરા	શૂરા
૫૦	૨૨	સવ	સર્વ
૫૨	૬	સમાધ	સમાધિ

૬૬	૨૫	શ્રોત્ય	શ્રોત્ય
૬૭	૧૫	પ્રમ	પ્રેમ
૬૮	૫	સન્ન	સન્નગુરુ
૭૩	૧૬	દમ	દર્મ
૭૪	૨૪	દિસા	દિસા
૭૫	૨૫	દિસાદ્ધ	દિસાદિદ્ધ
૭૬	૩	ત્રિગુણી	ત્રિગુણી
૭૬	૨	આળા	આળીરે
૮૫	૦	કાંપર	કાંપર
૮૫	૨૮	અવિરવિ	અવિરનિ
૮૬	૨૬	ચિદાનંદ	ચિદાનંદ
૮૭	૧૪	એળે	એળે
૯૨	૭	દુર્ગા	દુર્ગા
૯૬	૧૨	દમ	દર્મ
૧૦૦	૩	વિમલ	વિમલા
૧૦૨	૧૧	વમ	વર્મ
૧૦૦	૨૧	દી	નદી
૧૦૮	૮	પલ્લ	પલ્લપલ્લ
૧૦૯	૮	દ્યોત્તમ	દ્યોત્તર્મ
૧૧૬	૨	મોન	મોન
૧૨૩	૧૪	તીથ	તીથ
૧૨૫	૪	અવાવ	અવવિ
૧૨૬	૩	સવ	સર્વ
૧૩૦	૧૦	નિન	નિન
૧૩૫	૫	ચદ્ધ	ચદ્ધ

૨૦

આધિકારી
માહિમા
શક્તિ
ધારો
ધા
પ્ર
સમુખ
દર્શન
કષાયો
જન
આમ
સમાધ

અધિકારી
મહિમા
શક્તિ
ધારો
પ્રભુ
સન્મુખ
દર્શન
કષાયો
જન
આપ
સમાધ

૧૩૫

૧૩૬

૧૩૭

૧૩૮

૧૪૦

૧૪૫

૧૪૬

૧૫૩

૧૫૪

૧૬૭

૧૭૨

૬

૭

૭

૧૭

૫

૧૬

૪

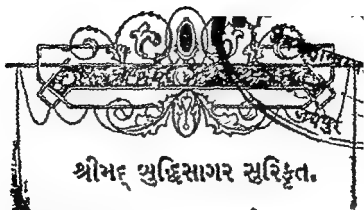
૧૪

૨૩

૪

૨૦

ભજન પદ સંગ્રહ

ભાગ ૧૨ મા.

આત્મશુદ્ધોપયોગ.

મરાઠી સાખીની દેશી,

(૧)

- જગો આતમ ! અગમ પન્થમાં, નિજ ઉપયોગે ચાલો;
મન વચ કાચારી શુદ્ધ થીને, સત્યાનંદમા મ્હાલો
મોરા આતમને દિવ્ય પ્રદેશે ચાલો, બહાલામા તુ બહાલો મોરા. ૧
- લાખચોરાશી જીવચોનિ જીવ, સર્વને જ્ઞાને ખમાવો,
રાગ ને રોપની મોહની વૃત્તિ, છડી નિજમાં સમાવો. મોરા ૨
- કાણુ કાણુ શુદ્ધાતમ પ્રજા જીવન, ઉપયોગી યૈ રહેવુ;
અનંત બ્રહ્મજીવન સાગરમાં, મનહુ સ્થિર કરી દેવુ. મોરા ૩
- આતમ ઉપયોગે સમભાવે, જગમાં લેવુ ન દેવુ,
જ્ઞાનાનંદમયી તુ આતમ, આપસ્વભાવે રહેવુ મોરા ૪
- શરીર બદલે તુ તો અમર છે, નિર્ભયજ્ઞાને રહેશે;
મૃત્યુ તે તો મહોત્સવ સરખુ, માની અલખપદ લેરો. મોરા. ૫
- ગરીર જમા પદેયા બદલ્યા, પણ તુ નિત્ય સુહાચો,
સાક્ષી જ્ઞાને દેખો જાણો, બ્રહ્મમાં બ્રહ્મ સમાચો. મોરા. ૬

- અજર અમર અજ અવિનાશી તું, મરણ જીવન સમભાવી;
આત્મસ્વરૂપે સ્થિર થઈ જશો, ઉપયોગભાવ જગાવી. મોરા. ૭
- જડ ચેતનમય જગમાં ચેતન !! ત્હારી છે રહેનશાહી;
આગળની મુસાફરી કરતાં, શિવપદની આગાહી. મોરા. ૮
- વસ્ત્રની પેઠે તનુ બદલતાં, ઉંચું આગળ જવું;
ત્હારામાટે નિશ્ચય અનુભવ, આંચો તેહ જણાવું. મોરા. ૯
- મરજીવો થૈ આપોઆપને, કહેવું આગળ વહેવું;
આત્મ આપસ્વરૂપે રહેવું, ચિદાનન્દપદ લેવું. મોરા. ૧૦
- જડ-ચેતનમય જગને અનુભવ્યું, આત્મના ઉપયોગે;
પ્રભુરૂપ સાક્ષાત્કાર અનુભવ, સમષ્ટિ ઉપયોગ યોગે. મોરા. ૧૧
- સર્વ જીવોને આત્મસમા ગણી, મૃત્યુ પેલી પારે;
જવવા દિવ્ય મુસાફરી કરવી, આત્મ મરે નહીં ક્યારે. મોરા. ૧૨
- આનંદ હર્ષોક્તિસે ચેતન ! આગળ આગળ ચાલો;
આત્મપ્રદેશોમાં સ્થિર થૈને, પૂર્ણાનન્દે મ્હાલો. મોરા. ૧૩
- આવવું જવવું લેવું ન દેવું, કરવું ન ખરવું ન મરવું;
બુદ્ધિસાગર શુદ્ધોપયોગે, આત્મપ્રભુપદ ધરવું. મોરા. ૧૪

આત્મદેશ.

મરાઠી સાખીની દેશી.

(૨)

ચેતન ! આત્મ દેશ તમારો, જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપી;
અજ અવિનાશી અખંડ અભેદી, વર્તે રૂપારૂપી.
મારા આત્મજે આત્મ દેશ છે ત્હારો, પુદ્ગલ દેશ છે ન્યારો. મોરા. ૧
આત્મ દેશમાં જન્મ મરણ નહીં, વ્યાધિ ઉપાધિ ન ક્યારે;
બાલ યુવક વૃદ્ધપણું ન ક્યારે, કાઠને કાઠ ન મારે. મોરા. ૨

- ઉચ્ચ ને નીચનો ભેદ ન કિંચિત્, નાતિ ન જાતિ ન ભેદ; ૩
- હરવું ન ફરવું મરવું ન ખરવું, નહીં પુરૂષ સ્ત્રી વેદ મારા ૩
- અનંત આનંદની રહે હેલી, રાત દિવસ અજવાળું,
અસંખ્યપ્રદેશે જ્ઞાન અનંતુ, દોષ ન ગોરૂ ન કાળુ મારા ૪
- પુદ્ગલમોહના દેશમા દુઃખડાં, અનંત આવે જાણો;
ક્રોધ માન માયા ને લોભે, અનંત જન્મ પ્રમાણો મારા ૫
- મોહ માયા મન દેશ ન ત્હાંગે, તેમાં ન સુખની આશા,
મોહના દેશમા લાખ ચોરાગી, ભવ નાટકના તમાશા મારા ૬
- ક્ષણ પણ મોહના દેશે ન જશે, જશે તો પસ્તાશે,
કામાદિક અશ્વિના તાપે, અનંત દુઃખડાં પાશે મારા ૭
- પુદ્ગલ મોહતાણા પરદેશમા, આજલગી તુ વસિયો;
દુઃખ અનંતાં પામ્યો ચેતન, થા નિજ દેશનો રસિયો. મારા ૮
- મન વાણી કાયાથી ન્યારો, આતમ દેશ તમારો;
પુદ્ગલની છે પેલી પારે, નિરાકાર નિર્ધારો મારા ૯
- ક્ષણ ક્ષણ આતમ દેશમા વસવું, ઉપયોગ એવો ધારો;
મોહના દેશમા જવું ન ક્ષણ પણ, અતરૂ સત્ય વિચારો મારા ૧૦
- પડવું ચઢવું તારા હાથમા, આપ સ્વભાવે ઉગરવું;
પર સ્વભાવે મરવું ક્ષણ ક્ષણ, જાણી સ્વદેશ સચરવું મારા ૧૧
- ધ્યાન સમાધ નિજ ઉપયોગે, આતમ દેશમાં રહેગો;
મનનું કહ્યું નહીં કરશે કિંચિત્, નિજ દેશે સુખ લેશે માગ ૧૨
- નિર્ભય નિર્મલ પૂર્ણાનન્દી, અનંત ગુણથી ભરેલો;
અનંત શક્તિમય પ્રભુધામજ, નિશ્ચય નિત્ય ઠરેલો મારા ૧૩
- રજસૂ તમોગુણ સત્ત્વથી ન્યારો, નિમિત્તથી પણ ન્યારો;
અયમ અગોચર અવિનાશી છે, જ્યાં નહીં મોહપ્રચારો મારા ૧૪
- સમપરિણામે આતમ દેશમા, સ્થિરતાએ સ્થિર યાવો;
નામ રૂપની વાસના છૂટી, અરૂપભાવે મુહાવો મારા ૧૫

રાગદ્વેષના માયાદેશના, સ્હામું પણ નહીં જોશો;
 પુદ્ગલ જડમાં માડું ન ત્હાડું, જળી મોઢે ન રોશો. મારા. ૧૬
 આતમદેશમાં આપસ્વભાવે, અનંત સુખડાં પામો;
 બુદ્ધિસાગર નિત્ય મહોદય, આપોઆપનો ઠામો. મારા. ૧૭

આત્મરાજ્ય.

મરાઠી સાખીની દેશી.

(૩)

આતમ રાજ્યને કરશો આતમ, મોહતું રાજ્ય નિવારી;
 આતમ દેશમાં આતમ રાજ, સુખડાં અનંત અપારી.
 મારા આતમરે આતમ રાજ્યને કરશો, મોહરાજ્ય પરિહરશો. મારા. ૧
 દેશ ભૂમિ ધરખાર ધનાદિક, કુટુંબ મોહથી ન્યાડું;
 આતમ રાજ્ય છે સત્ય સનાતન, ચિદાનંદમય પ્યાડું. મારા. ૨
 બાહ્ય રાજ્યમાં જન્મ મરણ દુઃખ, મોહની મારામારી;
 રાગ દ્વેષાદિકથી દુઃખમય, સ્થિરતા ન શાંતિ લગારી. મારા. ૩
 પુદ્ગલ સુખની આશા તૃણા, મનની દોડાદોડી;
 પુદ્ગલમાં સુખ ભ્રાંતિ ધરવી, કિંમત તેની દોડી. મારા. ૪
 બાહ્ય રાજ્યતું સુખ છે ક્ષણતું, અનંત દુઃખના દરિયા;
 બાહ્ય સ્વરાજ્યના મોઢે જીવો, સાચું સુખ ન વરિયા. મારા. ૫
 બાહ્યરાજ્ય સુખ ભ્રાંતિ છંડી, આતમરાજ્યમાં આવો;
 કામાદિક મોહ રાજ્ય હઠાવો, ચિદાનંદ રાજ્ય પાવો. મારા. ૬
 દુનિયા દિવાની બાહ્ય રાજ્યના, મોઢે લાખ ચોરાશી,—;
 યોનિમાંહી જન્મ મરણથી, ભમતી લહે દુઃખરાશિ. મારા. ૭
 અહિંસા સત્ય અસ્તેય બ્રહ્મથી, આતમરાજ્યમાં આવો;
 સેવાં ભક્તિ જ્ઞાન ને યોગથી, અંતર્ રાજ્યમાં ફાવો. મારા. ૮

આત્મદેશના આત્મરાજ્યમાં, સતો ભક્તો જતા; મારા ૯
 નામ રૂપના મોહથી મરીને, આત્મ રાજ્ય કમાતા. મારા ૯
 આત્મ દેશનો આત્મ રાજ, જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપી,
 ક્ષણ ક્ષણ આનંદ હેલી વરસે, આત્મરાજ્ય અરૂપી મારા ૧૦
 આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ દુઃખથી, આત્મ રાજ્ય છે ન્યારૂ,
 બાહ્ય રાજ્યમાં મોહની વૃત્તિ, અજ્ઞાનનુ અધારૂ મારા ૧૧
 અજવાળુ નિત્ય આત્મ રાજ્યમાં, જન્મ મરણ ન નહારૂ,
 બાહ્ય રાજ્યમાં મોહ ગુલામી, વર્તે મહારૂ તહારૂ મારા ૧૨
 આત્મ રાજ્યમાં નહી ગુલામી, આનંદ જ્ઞાને ધ્યારૂ;
 મન સંકલ્પ વિકલ્પ નહી જ્યાં, નહીં જ્યાં મારૂ તહારૂ મારા ૧૩
 જડ પુદ્ગલ સુખ ઈષ્ટ નહી જ્યાં, નિર્વિકલ્પ મઝાનુ;
 એવા સ્વરાજ્યમાં આવો સતો, કલ્મષ છાનામાં છાનુ મારા ૧૪
 આત્મપ્રભુના રાજ્યમાં શાન્તિ, અનંત સુખનો દરિયો;
 તેને ભૂલી ભોળા નાહક, બાહ્ય રાજ્યમાં કરિયો મારા ૧૫
 આત્મ રાજ્યમાં સર્વે રાજ, કોઈ ન નાના મોટા,
 બાહ્ય રાજ્ય સ્વમાની બાજુ, પાણીના પગપોટા મારા ૧૬
 આત્મ રાજ્યની પ્રાપ્તિ માટે, માનવલવ અવતારો;
 જલ્દી જોઈ હાગે ન આત્મ !! ક્ષણ પણ એજે ન હાગે મારા ૧૭
 આત્મ રાજ્યને ધ્યારૂ માની, દુનિયાને દે વિસારી;
 બાજુગરની બાજુસમ જગ, બાહ્ય રાજ્ય દુઃખ કયારી મારા ૧૮
 આત્મ રાજ્યના રાજ થારો, કેવલ જ્ઞાનોપયોગે,
 અનુભવો પામો નિજ રાજ્યને, સુઝો ન વિષયના ભોગે મારા ૧૯
 આત્મમાહી આત્મ રાજ્ય છે, પામો આપોઆપે;
 બુદ્ધિસાગર અલખ ઉજગર, રાજ્ય છે અજપાજપે મારા ૨૦

પ્રભુમિલન.

મરાઠી સાખીની દેશી.

(૪)

- આતમ પ્રભુ ! તુજ પ્રાપ્તિ માટે, પ્રેમે જીવન ગાળું;
 આપોઆપજ તુજને મળતાં, મોહનું નડતર ભાળું;
 મારા પ્યારારે આતમ પ્રભુ ઝટ મળશે, મોહનું નડતર ટળશે. મારા. ૧
- તાલ્લરી લગની લાગી બહાલા, પ્યારામાં તું પ્યારો;
 તુજને મળીને તુજરૂપ થાવું, પ્રાણજીવન આધારો. મારા. ૨
- મોહથડી અળગો થાવાને, તુજમાંહી અર્પાયો;
 ત્હારા શુદ્ધ સ્વરૂપ ઉપયોગે, આપમાં આપ સમાયો. મારા. ૩
- ત્હારાવણ શું જીવવું મરવું, પ્રભુમય થૈ જીવવાનું;
 એવા ઉપયોગે પ્રભુ રહિયો, તુજરૂપે બનવાનું. મારા. ૪
- ક્રોધ માન માયા ને લોભજ, કામવાસના કીર્તિ;
 નામ રૂપનો મોહ છે શત્રુ, ભય લજ્જા અપકીર્તિ. મારા. ૫
- જડ દેહાદિક મમતા અહંતા, આડી વચ્ચે આવે;
 મોહાદિક શત્રુઓ જીતવા, ઉપયોગ બળવંત થાવે. મારા. ૬
- તુજથી લગની લાગી ત્યારથી, મોહ શયતાન ન કાવે;
 તુજ સાક્ષાત્કાર કરતાં બહાલા, માફ ધાર્યું હવે થાવે. મારા. ૭
- તુજને મળીને તુજરૂપ થાતાં, દેહ છતાં મરવાનું;
 રાગાદિક શત્રુઓ હઠાવી, પ્રભુ જીવન ધરવાનું. મારા. ૮
- જ્ઞાને ધ્યાને પરખ્યા પ્રભુજી, હવે ન મૂકું ક્યારે;
 તુજ સ્વરૂપે પૂર્ણ બનીને, જીવીશ આનંદ ભારે. મારા. ૯
- મરવું ઉગરવું છે નિજ હાથે, વિસરું નહીં ક્ષણ એકે;
 ક્ષણ ક્ષણ તુજને સમરું આતમ, ભણિયો એકડે એકે. મારા. ૧૦
- દુનિયાદારીમાંહી ન રીઝું, દુનિયા ખીજ ન ખીવું;
 ચિદાનંદમય પ્રભુજી ત્હારા, અનંત જીવને જીવું. મારા. ૧૧

શ્વાસોઽર્ધ્ધસે ત્હાડ સ્મરણ છે, પોતે પોતાને જણાવુ;	
હુ તુ ભેદ ન ખેદ ન ભીતિ, આતમમાં લય લાવું	મારા. ૧૨
મન વાણી કાયાથી પવિત્રજ, પ્રભુ મળતા ઘટ થઇયો;	
આપ પ્રભુને આપહિ શોધે, આન દે ગહગહિયો	મારા ૧૩
સેવા ભક્તિ જ્ઞાન ને યોગે, આપોઆપ જણાયો;	
રાગદ્વેષના દ્વેષથી આવે, અનતનૂરૂં સુહાયો	માગ ૧૪
ગાનાગે તુ ધ્યાનાગે તુ, ભક્ત ને જ્ઞાની પોતે;	
પોતે પૂજ્ય ને પૂજક પોતે, આપોઆપને ગોતે	માગ ૧૫
નિર્વિકલ્પ સમાધિ યોગે, તુજ સ્વરૂપ પરખાયુ;	
ભેદ વિકલ્પે અભેદે અદ્વૈત, બ્રહ્મને બ્રહ્મ જણાયુ	મારા. ૧૬
આપોઆપને મળવુ પામવુ, અનુભવ આઠ્યો સાચો;	
બુદ્ધિસાગર આત્મ પ્રભુમા, આતમ પોતે ગયો	માગ ૧૭

પ્રભુને પામનારા.

જીવલક્ષા ઘાટ નવા શીદ ધડે—એ રાગ

(૫)

પ્રભુને પામે શુણ્વ ત ખરે, પ્રભુના ભક્તોના શુણ્વ વરે	
કચન કામિની મોહને માટે, હિ સા દૂરે કરે;	
પ્રભુ ઉપર પ્રીતિ કરવામાં, અર્પાઈ જતો ખરે	પ્રભુને ૧
જાઈ ન કિચિત્ દલ ન ધારે, પ્રભુ ભજનમા મરે;	
ચોરી ને જરીથી અળગો, મૃત્યુભય નહીં ધરે	પ્રભુને ૨
શરે ય પ્રભુ સન્મુખ ચાલે, મોહની માયે લડે;	
પ્રાણ પડે પલ્લ પગ નહીં પાડો, મોહે કરી નહીં ભરે	પ્રભુને ૩
નામ ને ડપનો મોહ ધરે નહીં, સીરપથી નહીં ચળે;	
કામને કબજે કરને માટે, પાપે પેટ ન ભરે	પ્રભુને ૪

મનમાં અશુભ વિચાર કરે નહીં, મોહને મારી મરે;	
પ્રભુ માટે અર્પાઈ જતો, ધ્યાન સમાધિ ધરે.	પ્રભુને. ૫
સર્વ જીવને આત્મ સરખા, માની વર્તે ખરે;	
દોષતું બૂઝું કરે ન કિંચિત્, પરોપકારો કરે.	પ્રભુને. ૬
વ્રત નિયમે તપ જપ સંયમથી, આત્મશુદ્ધિ કરે;	
દુર્ગુણ ટાળે સદ્ગુણ ધારે, સંતોને અનુસરે.	પ્રભુને. ૭
મનને વશમાં કરતો જ્ઞાને, આત્મ રમણતા કરે;	
બુદ્ધિસાગર સેવા ભક્તિ, જ્ઞાને પ્રભુ થઈ ઠરે.	પ્રભુને. ૮

પ્રભુભક્તિ.

જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ધડે—એ રાગ.

(૬)

પ્રભુ તુજ ભક્તિ એવી કરું, પ્રભુરૂપ થૈને પ્રભુને વરું.	
નિર્દોષી લઘુ બાળક પેઠે, શ્રદ્ધા પ્રીતિ ધરું;	
નામરૂપના મોહને મારી, પ્રભુમય જીવન વરું.	પ્રભુ. ૧
હિંસા જૂઠને ચોરી જરી, દુર્ગુણ દોષને હરું;	
પલ પલ તહાઈ સ્મરણ કરીને, કર્મચોળી થૈ ફરું.	પ્રભુ. ૨
પલ પાણુ તહાઈ સ્મરણ ન થાતાં, અગ્નિથી જેમ બળું;	
જલ મીન પ્રીતિ કમલ ને રવિ જેમ, પ્રીતિએ ઘટ સ્મરું.	પ્રભુ. ૩
લજ્જા ભીતિ ખેદ વૈર ને, નિંદાદિક પરિહરું;	
તુજ માટે પ્રભુ જીવ્યું જાતું, ખીજે મનડું ન ધરું.	પ્રભુ. ૪
દુનિયા સઘળી ખીજે તહોયે, લેશ ન મનમાં હરું;	
તુજવણુ દુનિયા રીઝે તહોયે, મનમાં હર્ષ ન કરું.	પ્રભુ. ૫
મોહને મારી ખાખ ઉડાડી, ખાખી થૈને ફરું;	
કામને મારી પ્રભુ તુજ ભાવે, કામિનીકાળે ન મરું.	પ્રભુ. ૬

સર્વ વિશ્વના જીવો સાથે, આતમ ભાવને ધરૂં,	
જ્યાં જ્યાં દૃષ્ટિ સ્મૃતિ ત્યાં તહારી, યાદી ધારી કરૂં	પ્રશ્ન. ૭
જ્ઞાનાનન્દમયી આતમ પ્રભુ, તુજરૂપ પત્ર પલ સ્મરૂં;	
તુજમાં અર્પાઈ તુજરૂપે, યાવા સમગ્ર કરૂં	પ્રશ્ન ૮
માગણ પેઠે કંઈ ન માગુ, અન્યને નહિ કરગરૂં;	
તુજવણુ સ્વર્ગાદિ નહી ઇચ્છુ, કંઈું ન મનનુ કરૂં	પ્રશ્ન ૯
તમો રત્નેશુણુ ભક્તિથી આગળ, સાત્ત્વિકથી સચરૂં;	
સાત્ત્વિકથી આગળની ભક્તિ, પરાયકી તુજ વરૂં	પ્રશ્ન ૧૦
શૂરો થૈને મોહની સાથે, સન્મુખ થૈને લડું;	
સાતમથોને દૂર નિવારી, તુજરૂપે ચૈ કરૂં	પ્રશ્ન ૧૧
સર્વ સગમાં નિઃસગી થૈ, અશુભ વિચારો હરૂં;	
જગમાં શુભાશુભ વૃત્તિ ન ધારૂં, સમભાવે તુજ વરૂં	પ્રશ્ન. ૧૨
નિંદા સ્તુતિ ત્રવણુ કરીને, શોક હપ નહીં ધરૂં;	
નભવત્ નિર્લેપી થૈ સધળે, પ્રગટ્યા દોષને હરૂં	પ્રશ્ન ૧૩
ક્ષણુ ક્ષણુ આતમના ઉપયોગે, આપોઆપને સ્મરૂં;	
મનપર કાપૂ મૂકી ચાલુ, જૂઠું નહીં ઉચ્ચરૂં	પ્રશ્ન ૧૪
નિન્દક દુર્જન દ્વેષે નિદે, તેપર દ્વેષ ન ધરૂં;	
અનેક દુષ્ટો સકટ પડતાં, પાછુ ન પગલુ ભરૂં	પ્રશ્ન ૧૫
લગની લાગી શરણુ કર્યું તુજ, તુજવણુ ક્યાયે ન કરૂં;	
ખમાય નહીં તુજ વિરહો બહાલા, પળ પણ બહુ ટળવળું	પ્રશ્ન ૧૬
તુજ સ્વરૂપ ચૈ તુજને બળુ હું, લોકવાસના હરૂં	
ક્ષણુ ક્ષણુ આતમ શુદ્ધિ કરવા, સધળુ જીવન ધરૂં	પ્રશ્ન ૧૭
પ્રભુમય વૃત્તિથી પ્રભુ સધળે, પ્રભુ પ્રભુ ઘટ સ્મરૂં;	
અન્યની સાક્ષીની નહીં ઈર્ષ્યા, આતમ સાક્ષી કરૂં.	પ્રશ્ન ૧૮
ધડપગ ગીર ન એવા ભાવે, તુજ ભક્તિએ બળુ;	
બાણમાં મનને રાખ્ય કરીને, એકમેક ચૈ મળું.	પ્રશ્ન. ૧૯

નાત ન જાતિ લિંગ ન દેહી, કરં છતાં નહીં કરં;	
સ્વમામાં પણ કામની વાસના, પ્રગટે તે સંહરં.	પ્રભુ. ૨૦
જડભોગે નહીં સુખની યુદ્ધિ, આતમમાં સુખ ખરં;	
એવા નિશ્ચયથી તુજ ભક્તિ, કરવા લગની ધરં.	પ્રભુ. ૨૧
અનંત ગુણ પર્યાયી આતમ, ઉપયોગે નિજ સ્મરં;	
બુદ્ધસાગર પ્રભુની ભક્તિ, કરતાં પ્રભુ થૈ ઠરં.	પ્રભુ. ૨૨

ભક્તિ ને ત્યાગી.

જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ધડે—એ રાગ.

(૭)

॥ ભક્તને ત્યાગી નામ શું ધરં, ગુણોવણ મનમાં લાજ મરં ॥

ભક્તિયા તેલ જીવી ભક્તિ, વિષય સ્વાર્થમાં મરં;	
પ્રભુની સાથે અમેદ ભક્તિ, દશા એવી કયાં વરં.	ગુણો. ૧
કામાદિક દોષોના ત્યાગે, ત્યાગી નામ છે ખરં;	
રાગ રોષ માયામાં મુંઝયો, ક્રોધ કામથી ખળું.	ગુણો. ૨
ઈર્ષ્યા નિન્દા હિંસા જૂઠું, કપટકળાએ સડું;	
પ્રભુ પ્રભુ કરં પણ પ્રભુ ન ઈચ્છું, કામરૂપમાં પડું.	ગુણો. ૩
દુર્ગુણ દુર્વ્યસનો નહિ છંડું, અહંકારે અડવડું;	
નામ રૂપનો મોહ ન મારં, મરણભયે લડથડું	ગુણો. ૪
હિંસા જૂઠને ચોરી જરી, લોભ લાલચે લડું;	
દેવગુરને ધર્મની શ્રદ્ધા,—પ્રીતિવિના તો મરં.	ગુણો. ૫
દુનિયાદારીના ડહાપણમાં, ડાહ્યો થૈને રૂરં;	
વિષય ભોગને કીર્તિ કાજ, પ્રભુને પણ કરગરં.	ગુણો. ૬
વિષયભોગ વિષાસમ લાગે, ત્યાગી નામ ત્યાં ખરં;	
ભક્તિમાં નિજ માન ન રહેવે, ભક્તપણું માન ધરં.	ગુણો. ૭

જડભોગો ધન સત્તા ઇન્ધ્ર, — માટે પ્રભુને સ્મર;	
સ્વાસ્થ્યમાં પ્રભુ સાધન માન્યા, ભવોદ્ધાધ શુ તર	શુણો ૮
ભક્તાધીન ભગવાનને છે નક્કી, ખરી ભક્તિ જો કર,	
ચોક્ક મજાકસમ ત્યાગ ન ભક્તિ, દોષે મનહુ ભર	શુણો ૯
ધર્મભેદથી અન્ય ધર્મપર, દ્વેષવૃત્તિને ધર,	
દોષનો પશ્ચાત્તાપ કર નહીં, ભૂલથી પાછો ન ફર	શુણો ૧૦
જ્ઞાનવિનાની ભક્તિએ ભૂલ, મન વેગગચ ન ધર;	
ભક્તને ત્યાગીના અભિમાને, ગાડો અન્ધ ય ફર	શુણો ૧૧
આપ પ્રસન્ન પરશુણુ નિન્દા, કરતો ન પાછો ફર;	
અશુભ વિચારો પાપ કર્મમાં, પ્રેમે પગલુ ભર	શુણો ૧૨
દોષદ્વિષ્ટી પરના દોષો, દેખુ નિન્દા કર;	
પોતાના દોષો નહીં દેખુ, દેહાધ્યાસ ન હર	શુણો ૧૩
શુર સતની કર ન સેવા, આપ સિદ્ધ ઉચર,	
નિઃસંગી નિલેખી ન થાઉ, પ્રભુ વિરહે નહીં બળ	શુણો ૧૪
શુર કૃપાવણુ ત્યાગ ન ભક્તિ, પ્રગટે માતૃ ખર;	
પુલ્કિસાગર શુર કૃપાથી, ભક્તિ ત્યાગ શુણુ વર	શુણો ૧૫

પ્રમુપ્રીતિ.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીઠ ઘડે એ રાગ)

(૮)

પ્રભુની પ્રીતિ એવી ખરી, વિષયની વાસના જાવે બળી	
પ્રભુ પ્રીતિ ત્યાં ભીતિ ન રહેતી, ગર્વજ જાવે ગળી;	
વ્યવહારે નહીં હોય અનીતિ, પ્રભુમા મન રહે હળી	વિં ૧
પ્રભુ વિના બીજુ નહીં ગમતુ, દુર્ગુણ જાવે ટળી;	
કામના ભોગો મન નહીં ભાવે, લેપ ન લાગે જરી	વિં ૨

કુર્ચુણ દોષો છંડાતા સહુ, સાધુ સંગતિ ભલી;	
અંતર ગ્રેરણા સુમતિ પ્રગટે, શીખ દેતી નિર્મલી.	વિં ૩
સર્વજીવોની સાથે આતમ,—ભાવે રહેવું વળી;	
વિશ્વમાં આતમ ઐક્ય અનુભવ, જાણે ન મનકું છળી.	વિં ૪
પ્રભુરૂપે નિજ અનુભવ આવે, મનકું જાણે ઠરી;	
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ પ્રીતિથી, આનંદ વેળા વળી.	વિં ૫

આત્મકર્તવ્ય.

(જીવલક્ષડા ઘાટ૦ એ રાગ.)

(૯)

અરે જીવ ! ! ! કરવાનું તે કરે, મોહના માર્યા ક્યાં ભવ ફરે;	
અનેક રૂપો મોહ ધરીને, મનમાં પેસે હરે,	
મોહને મારી અમર બનો જગ, મોહે હવે નહિ મરે.	મોં ૧
જ્ઞાની સંત જનોની સંગતિ, સેવા ભક્તિ કરે;	
તેથી આતમશુદ્ધિ થાશે, શીખામણ આચરે.	મોં ૨
મનવચ કાયા નિર્મલ રાખો, પાપકર્મ પરિહરે;	
ખણ લાખેણો જવા ઘો નહીં, ચેતી ધર્મને ધરે.	મોં ૩
મનમાં મોહનું કહ્યું ન કરશે, મન વશ રાખી ઠરે;	
કામની વૃત્તિયો સંહારે, મોહવને નહીં ફરે.	મોં ૪
આતમધ્યાન સમાધિ સેવો, આતમ આનંદ વરે;	
બુદ્ધિસાગર ચેતન ચેતો, પરમ પ્રભુપદ ધરે.	મોં ૫

મનને શિક્ષા.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ઘડે, એ રાગ)

(૧૦)

મનડા ચચળ યૈ ક્યાં ફરે, સમજ મન શાંત બને સુખસરે,	
જ્યાં ત્યાં પલ પલ દોડી જતુ, કહ્યું ન માને અરે;	
જેગી જતિ સન્યાસી સાધુ, હેઠા પાડે ખરે	સમજ ૧
ક્ષણમાં પાતાળે આકાશે, સ્વેચ્છાએ બહુ ફરે;	
લાખચોરાશી ચોનિમાંહી, કર્મ ગ્રહી સંચરે	સમજ ૨
જે જે કહુ તે સુણે ન કાને, મારતાં નહી મરે;	
મર્કટવત્ મન ઠરે ન ઠામે, નરક સ્વર્ગને કરે	સમજ ૩
મોહ નચાવે તેવું નાચે, અનેક વૃત્તિ ધરે,	
વશ કરતાં ઝટ જાવે છટકી, પરભાવે આથડે	સમજ ૪
આતમના વશમા નહી થાતુ, આતમને વશ કરે;	
ચારગતિ ચોરાશી ચોટા, પ્રગટાવે તુ અરે	સમજ ૫
મનને વશ કરવુ મહાકુબ્ધર, અધ્યાસે સ્થિર ઠરે,	
બુદ્ધિસાગર ગુરૂલક્ષિતથી, મન વશ થાવે ખરે	સમજ ૬

ચેતીચાલો.

(રાગ ઉપરનો)

(૧૧)

જીવલડા ચેતી ચાલો અરે, અચાનક મૃત્યુ આવે ખરે,	
મોહ માયાએ મુઝાણો મન, લાખચોરાશી ફરે;	
દોઈ ન ત્હારી સાથે આવે, બૂલ્યો શીદ આથડે	અં ૧
સ્વમા જેવી દુનિયાદારી, માડ માડ શુ કરે,	
માડ ત્હાડ મિથ્યા ભ્રમણા, હંડી દે સુખ સરે	અં ૨

દેખ ને ત્હારી નજરે લાખો, જીવો ચાલે અરે;
 કાલની ઝાને ખખર નહીં છે, શીદને વાયદા કરે.
 જન્મ્યા તેને છે મરવાનું, કર્મે ભવ આથડે;
 ધર્મ કરી લે મુક્તિમાટે, રેતડ ફેગટ રડે.
 હંધણુશી થૈને શું હંધે, જગ જગ શિવ મળે;
 ચેતાવું ચેતી લે આતમ ।। જડમાં સુખ ન જડે.
 મન વાણી કાયાથી નિર્મલ, થૈને પ્રભુ લજ ખરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ શાંતિ,—સુખડાં વેગે મળે.

અં ૩

અં ૪

અં ૫

અં ૬

(મોક્ષમાર્ગમાં સાવધાનતા.)

જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ધડે—એ રાગ.

(૧૨)

જીવલડા મોક્ષ માર્ગ સંચરે, મોહની સાથે યુદ્ધજ કરે;
 અનેક રૂપે લાગ જોધને, મોહ છળે મન ધરે;
 મોહના માર્યા મરે ન આતમ, મોહને મારી મરે.
 મોહ મહા શયતાન છે શત્રુ, વિશ્વાસ એનો ન કરે;
 ક્ષણ ક્ષણ સાવધ થૈને ચાલો, મન વશ કરીને ફરે.
 શૂર બનીને મોહની સાથે, ઉપયોગી થૈ લડો;
 ધ્યાન સમાધિમાં સ્થિર થઇને, જ્યોતિ જ્યોતમાં લળો.
 મહાઈ ત્હાઈ જડમાં ન માનો, દુષ્ટ વિચારે હરે;
 દર્શન જ્ઞાન ચરણ આરાધી, આતમશુદ્ધિએ ઠરે.
 કાંચરથી નહીં કારજ સીજે, પાછું ન ડગલું ભરે;
 મુક્તિ મારગ છે શૂરાનો, મૃત્યુથકી નહીં ડરે.

મોં ૧

મોં ૨

મોં ૩

મોં ૪

મોં ૫

મૃત્યુ થતાં ઉપયોગ ન મૂકો, મનડુ વચમાં કંગે,
પરગટ પરમાત્મ પદ વરશે, લવોદધિ ઝટ તમે
ઈન્દ્રજાનસમ લવની માયા, તેમા ન મુંઝી મંગે;
બુદ્ધિસાગર શુદ્ધોપયોગે, મ ગલ શિવ સુખ વરે

મો. ૬

મો. ૭

સુખ દુઃખમાં સમ સાક્ષિભાવ.

(જીવલડા ઘાટ નવા ગીદ ઘડે એ રાગ)

(૧૩)

સુખમાં દુઃખમાં સાક્ષી રહો, હર્ષને શોકપણું નહોં લહો ॥

કોઈક પૂજે કોઈક નિ દે, કર્મથણી સદ્દેહો,

ત્રીજ પુરૂષની પેઠે તેમાં, આત્મભાવને વહો

હર્ષ ૧

કોઈ દિન રાજ કોઈ દિન રકજ, કર્મનું નાટક અહો;

કોઈ દિન હંચા કોઈ દિન નીચા, કર્મની લીલા સહો

હર્ષ ૨

સુખ દુઃખમાં સમભાવ ધરીને, મસ્તીમાં નિજ અહો;

બુદ્ધિસાગર બળિયો આત્મ, કરી સુખમાં ગહગહો

હર્ષ ૩

આત્મા વલી થા!!

(રાગ ઉપરનો)

(૧૪)

આત્મ ઉપયોગે થા બલી, કર્મની સાયે જ્ઞાને લડી;

આત્મપ્રભુની તાલાવેલી, પ્રગટાવી લે બલી;

આત્મપ્રભુ માટે તરફડ તુ, તેમા જ હળી મળી.

કર્મ ૧

અનંત ભવના લાગ્યા કર્મો, ક્ષણમા જતાં ટળી.

આત્મનો ઉપયોગી થાતુ, મોહ જશે ઝટ ગળી

કર્મ. ૨

અનંત આતમ પ્રભુની શક્તિ, પ્રગટાવી લે ખરી;	
પરમેશ્વર તું દીન ન થાજે, કર્યું નમું લખી લખી.	કર્મ. ૩
શુભ દુઃખમાં સમભાવ ધરીલે, સ્તુતિનિંદામાં વળી;	
રાગને રોષ વિકલ્પો છંડી, જા જ્યોતિમાં ભળી.	કર્મ. ૪
આતમથી કર્મજ ખંધાતું, આતમ દે સંહરી;	
આતમ આગળ કર્મ ન બળિયું, ક્ષણમાં જાવે ટળી.	કર્મ. ૫
અજ અવિનાશી અલખ અરૂપી, અનંત જ્યોત નિર્મલી;	
દર્શનજ્ઞાન ચરણ ગુણ સ્વામી, નિજમાં નિજ જા ભળી.	કર્મ. ૬
સચ્ચિદાનંદ રૂપ છે તહારું, તત્ત્વમસિ નિશ્ચલી;	
બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુની, જીત નોખત ગડગડી	કર્મ. ૭

મુક્તિપ્રયાણ.

(ચેતાવું ચેતી લેજરે. એ રાગ.)

(૧૫)

ચેતન ! ! ! શિવપુર ચાલોરે, સમતા સડકે દૃષ્ટિ ધારી;	
આતમ શુદ્ધ ઉપયોગની ગાડી, તેમાં બેસો ખ્યારે;	
સંકલ્પો વિકલ્પો તજીને, પહોંચો મુક્ત દ્વારે.	ચેતન. ૧
શિવપુર મારગ જતાં વચમાં, મોહના ચોક્કા આવે;	
ભલા ભલાને હેઠા પાડે, ભવ બાજીમાં ફસાવે.	ચેતન. ૨
મોહના ચોક્કા અનેક રૂપે, મનમાં પેસી જતા;	
જ્ઞાની ધ્યાની તપસી જોગી, ભક્તો સન્ત ફસાતા.	ચેતન. ૩
ભલા ભલાને કામ ગમાવે, કરે ભક્તને અન્ધા;	
મોહની સાથે લડતાં સન્તો, થયા મોહના બન્દા.	ચેતન. ૪
મનમાં મોહ ન પેસે એવી, —રીતે ચલો વિચારી;	
ધ્યાન સમાધિમાં સ્થિર થાવો, જશે ન મોહથી હારી.	ચેતન. ૫

રાગ દ્રેષની આડી અવળી, દૃષ્ટિએ નહીં ચાલો;
 ઉપયોગ ભાવની જિન દૃષ્ટિએ, ચાલી શિવપુર મહાલો ચેતન૦ ૬
 ચિદાનંદમય શિવપુર સાર, પામો મુક્તિ વિહારી;
 બુદ્ધિસાગર આનંદ મંગલ, અનંત ગુણગણ ક્યારી ચેતન૦ ૭

વૈરાગ્ય.

રાગ ઉપરનો

(૧૬)

આતમ કોઈ ન તહારે, મોઢે કરે શુ : મારું મારું; આતમ૦ ૧
 મરણ પછી કોઈ સાથ ન આવે, તન ધન સર્વે ન્યાર. આતમ૦ ૧
 ગાડી વાડી લાડી તારી, કુટુંબ નહીં છે તહારે;
 કર્યા કર્મ ભોગવવાં પડશે, કોઈ ન રહાય થનાર આતમ૦ ૨
 સ્વમા જેવું મનનું માન્યું, બ્રાતિનું અધાર;
 દુનિયામાં સ્વારથના સગપણ, કોઈ ન પ્યારે પ્યાર આતમ૦ ૩
 બહાલ કરે સહુ સ્વારથ વળગ્યા, પછે દેવતા દાર,
 સ્વાર્થ સરે થાવે સહુ અળગાં, નગુણાં નગુરં નકાર આતમ૦ ૪
 પાણીના પરપોટા જેવી, કાયા કારમી બાણ,
 પલક પછીની ખખર ન પડતી, જશે સધળું આલ્યું આતમ૦ ૫
 જગમાં સુખ કીર્તિને માટે, થતો ફૂર ઝંખડાલું;
 કાલ પકડશે આવિતો ઝટ, પડતું રહેશે પ્યાલું આતમ૦ ૬
 બાજીગર બાજી સમ સધળું, દેખતાજ જનારું;
 માયા મોહમા મુંઝ ન મૂરખ, કર નહીં કર્મ નકાર આતમ૦ ૭
 સદ્ગુરુ શિક્ષા માની ચેતો ! ધર્મે થાશે સાર;
 બુદ્ધિસાગર પ્રણ બજી લે, દિલ પ્રગટે ઉજિયાર આતમ૦ ૮

જાણતાં છતાં કેમ જીવન નકામું ગાળે છે.
(ચેતાવું ચેતી લેજરે. એ રાગ.)

(૧૭)

જીવલડા જોઈ જાણીરે, જોળે આયુષ્ય શાને ગાળે;
કાળ અપાટશે આચિતો ઝડ, કોઈ ન ચઢશે ંહારે.
વિકથા નિંદા ંહાલી લાગે, રસ લેતો તકરારે;
પરધન પરલલનાને તાકે, ચઢિયો કામના ચાળે.
પ્રભુ ભજનમાં ઉંઘે ઉંઘણ, જાગે જગ જંઝાળે;
રાગ રોષમાં બહુ રંગાયો, કૂદ્યો ગર્વના કૂળે.
ક્રોધમાન આયાને લોભે, આતમ હીરો હારે;
જાણ્યામાંહિ ધૂળને નાખે, ચાલે દુર્ગતિ દ્વારે.
પરપંચાતે ડાહ્યો ડમરો, ગમ્યામાં દિન ગાળે;
લોગવિલાસે ભૂંડની પેઠે, મુંઝયો ભવમાં ભારે.
ધૂમની વાતમાં ધ્યાન ધરે નહીં, જૂઠામાં મન વાળે;
તન ધન જીવન આયુષ્ય હારે, મુંઝયો ડાકડમાલે.
હિંસા જાહેને ચારી જરી, કરતો પાપ વધારે;
કરણી તેવી પાર ઉતરણી, મુંઝ નહીં સંસારે.
દેવ ગુરને ધર્મને સેવો, ઉતરો ભવોદધિ પારે;
બુદ્ધિસાગર અવસર રૂડો, સફળ કરો સુવિચારે.

જીવલડાં ૧

જીવલડાં ૨

જીવલડાં ૩

જીવલડાં ૪

જીવલડાં ૫

જીવલડાં ૬

જીવલડાં ૭

જીવલડાં ૮

ધર્મપ્રવૃત્તિ.

(રાગ ઉપરનો.)

(૧૮)

જીવલડા ધર્મને ધારેરે, જૂઠા મોહને દૂર નિવારે;
પ્રભુ ભજ્યાવણ થાય ન શાન્તિ, વિષય વાસના વારે. જીવલડા.

આકાશે પાતાળે જશે, નવ નવ ખડે જશે,	
સોનાના મેડ કરશે પણ, સાચુ સુખ ન પાશે	જીવલડા. ૨
અપ્સરા જેવી કરોડ કામિની, સગે સુખ નહિ પામે,	
તણુ ભુવનના રાજ થાતા, મળે ન શાંતિ કામે	જીવલડા. ૩
રાગ રોષને વારી આતમ,—ધ્યાને ચિત્ત લગાવે,	
તેથી આતમ શાન્તિ પ્રગટશે, નિશ્ચય એવો લાવો.	જીવલડા ૪
પાપ વિચારાચારો છડી, ધર્મ દૃઢ્યમાં ધારો,	
મનવાણી કાયાથી નિર્મલ, બની મળે પ્રભુ, પ્યારો.	જીવલડા ૫
નામ રૂપનો મોહ તજીને, જીવન ધર્મે ગાળો;	
બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુમાં, અનત સુખડાં જાળો.	જીવલડા ૬

પ્રમુપ્રાતિલગની.

(માઠ)

(૧૯)

બહાલા પ્રભુવણુ કાણુ ન રહેવાયરે, મ્હને લાગ્યો તમારો રગ	
મ્હને કાણુ વર્પોસમ થાયરે, પ્રભુ વિરહે બળ મન અગ ॥	
લાગી લગન હાડોહાડમારે, તજીયો ધર સસાર;	
જગની માયા પરિહરીરે, હુંદુ દિલ મગારે	મ્હને ૧
વારી ગયો તુજ ઉપરેરે, મન વાણીને કાય,	
અસખ્યપ્રદેશી સાહિબાઝે, તુજ વણુ કાણુ ન જવાયરે.	મ્હને ૨
જ્ઞાનને ધ્યાન સમાધિએ, પ્રીતિએ હૈડા હજાર,	
મરજીવાને પ્રભુ મળોરે, ઉછળે આનંદપૂરે	મ્હને ૩
દેહમ દિરીએ શોભતારે, અનત જ્યોતિ સ્વરૂપ;	
જલ મીન અધિકા પ્રેમથી, પ્રભુ મળે થાઉ ચૂપરે	મ્હને ૪

સર્વત્ર મહિમાએ તું છતોરે, અકળકળા કરનાર;

આપો આંપને શોધતોરે, આપોઆપ બેનારરે.

મહને. ૫

ચોલ મજીઠ સમ પ્રેમથીરે, પરખાયા ભરપૂર;

આતમ અનુભવ આવિયોરે, જગમાં અનંતુ નૂરરે.

મહને. ૬

દ્રષ્ટા દર્શન દૃશ્યનીરે, એકતા ભાસી બેશ;

બુદ્ધિસાગર પ્રભુ મળ્યારે, આનંદ શાંતિ હમેશરે.

મહને. ૭

સર્વત્ર પ્રમુમયવૃત્તિ.

(રાગ માઠ)

(૨૦)

જ્યાં દેખું ત્યાં પ્રભુ ભરપૂરરે, જોઈ રહિયો અનંતું નૂર;

વાગે અનહદ નાદનું તૂરરે, બ્રહ્મ સર્વત્ર છે મશહૂર. ॥

ચહદ રાજ પ્રદેશમારે, અનંત જીવનું નૂર;

જોઈ. ૧

સત્તા સમષ્ટિએ આતમારે, એક ચિદાનંદ પૂરરે.

ધ્યાન સમાધિ દહેરથીરે, જોઈ બન્યો ચક્રચૂર;

જોઈ. ૨

આનંદ ખુમારી ઉછળીરે, મુક્તિ હવે નહીં દૂરરે.

આતમ પરિણમ્યો આત્મમારે, અનંત તેજનું મૂલ;

આતમ આગળ મેં કર્યુંરે, તન મન સધળું ડૂલરે.

જોઈ. ૩

જ્યાં દેખું ત્યાં તુહિ તુહિરે, મનમાં થયો મશગુલ;

અન્તર પ્રેરણાનાદનુંરે, તું પ્યાડું બુલબુલરે.

જોઈ. ૪

સાણુ સાણુ તારા મેળથીરે, નાઠી દુઃખની ભૂલ;

પ્રગટી શુદ્ધ પરિણતિરે, કુમતિ ભાગી દૂરરે.

જોઈ. ૫

તું જીવનથી જીવીયોરે, હાર્યો મોહ જે શર;

બુદ્ધિસાગર પ્રભુ મળ્યારે, આપોઆપ હજૂરરે.

જોઈ. ૬

પ્રભુપદ પ્રાપ્તિમાં અયોગ્ય.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીઠ ઘડે. એ રાગ.)

(૨૧)

એવા ક્યાંથી પ્રભુપદ વરે, પ્રભુપદ એવા ક્યાંથી વરે ॥

હિ સા જૂઠ્ઠને ચોરી જરી, પરધન લોભી અરે;

પ્રભુ ૧

અનીતિ જૂઠ્ઠમને દ્રોહ કરે બહુ, ઝઘડા ટટા કં

કોધ માન માયાને લોભે, કામે મન બહુ બળે,

પ્રભુ ૨

દેવ ગુરૂને ધર્મના નિન્દક, નાસ્તિકવાટે વળે

મનુષ્ય પશુ પખીને મારે, માંસનુ ભક્ષણ કરે,

પ્રભુ ૩

ઘાડપાની વ્યભિચારી શક, દુષ્ટપણુ મન ધરે

દુર્જન દુષ્ટની રીતિ રાખે, પાપથકી નહીં કરે,

પ્રભુ ૪

સડેલ ફટને સન્તનો શત્રુ, નરકના પન્યે ચડે

દીલાં ટપકાં માલા મણકા, ધર્મ ઢોંગી થઈ ફરે,

પ્રભુ ૫

અનીતિ પાપે પેટ ભરતો, જૂઠ્ઠી સાક્ષી ભરે

દુરાચાર દુર્ગુણના દરિયા, પશ્ચાત્તાપ ન કરે;

પ્રભુ ૬

કનક કામિનીમાટે પાપો, કરતો રાક્ષસપરે.

આળ કલક ચઢાવે પરપર, ચાડી ચુગલી કરે,

પ્રભુ ૭

નામ દેહને નિંદા કરતો, ઉપકારી ગુરૂ હણે

પ્રભુની ઉપર ધરે ન પ્રીતિ, ભોગરાગથી મરે,

પ્રભુ ૮

નામ રૂપનો મોહી જડમાં, સુખરાગે તડકડે

રાગને રોષ કરે જગ ઝાઝા, પાપ પથ સન્યરે;

પ્રભુ ૯

સતની શિક્ષા ધરે ન મનમાં, પર ઈર્ષ્યાએ બળે

દેવ ગુરૂપર ધરે ન શ્રદ્ધા, ધર્મપ્રેમ નહીં ધરે;

પ્રભુ ૧૦

ભૂડપરે વિધવામાં રાગે, મોહે માર્યો મરે

આડોઅવળો અધર્મ પન્યે, ગગ કરી આથડે;

પ્રભુ ૧૧

પરના દોષો દેખે દુર્જન, નિજના દોષ ન હરે

આતમ કર્મ સ્વરૂપ ન જાણે, સ્વાસ્થ્યમાં સડવડે;
ઉંટની પેઠે વાંકું મનડું, પાપ કૂપમાં પડે.

પ્રભુ. ૧૨

જરા જરામાં પરના વાંકા, કાઠી ઝાઝું લડે;
કળ્યા કંકાસોમાં રાજી, લેશ ન પ્રભુને સ્મરે.

પ્રભુ. ૧૩

ધર્મની વાત ગમે નહીં ઉંઘે, ધર્મમાં માયા ધરે;
સાધુ સંતને ધર્મનો શત્રુ, અધર્મવાદમાં પડે.

પ્રભુ. ૧૪

પ્રભુપદ એવાઓને ન મળતું, ધર્મીને તે મળે;
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ ભક્તો, ગુણોવડે શિવ વરે.

પ્રભુપદ આત્મશુદ્ધિએ મળે. ૧૫

પ્રભુપદપ્રાતિયોગ્ય અધિકારીઓ.

(જીવલડા ધાટ નવા શીદ ધડે. એ રાગ.)

(૨૨)

સંતો પ્રભુપદ એવા વરે, ખરેખર પ્રભુપદ એવા વરે ॥

દેવ ગુરુને ધર્મની શ્રદ્ધા, પ્રીતિ સમકિત ધરે;

આતમ કર્મને જૂદા જાણી, કર્મના રહામાં લડે.

ખરે. ૧

નિજ દોષોને નિંદે ગર્હે, મુક્તિ ઇચ્છા કરે;

આતમ જ્ઞાનાદિક ગુણ પ્રગટે, એવી ક્રિયા આચરે.

ખરે. ૨

રાગ રોષને કામનું પશુ બલ, જીતવા જે સંચરે;

આતમ સાક્ષીરૂપ કરીને, સુખ દુઃખ સમતા ધરે.

ખરે. ૩

સાધુ ગુરુની શિક્ષા માને, દુષ્ટ સંગ પરિહરે;

મોહની મીઠાશે નહીં મુંઝે, કામને ભારી કરે.

ખરે. ૪

સર્વજીવોનું ભલું ઇચ્છતો, પરોપકારમાં મરે;

આતમજ્ઞાનનો ઉપદેશ દેઈ, જીવો તારી તરે.

ખરે. ૫

સદાચાર સદ્ગુણને ધારે, દુર્ગુણ વ્યસનો હરે;

ધર્મ કરંતાં દુનિયા ખીજે, તેથી લેશ ન ડરે.

ખરે. ૬

પરધન પત્થર સ્ત્રી સહુ માતા, માનીને સંચરે;
 ક્ષણ ક્ષણ પ્રભુનુ સ્મરણ કરે મન, લેશ અનીતિ ન કરે ખરે ૭
 જડમાં સુખની આશ ધરે નહીં, આતમ સુખ અનુસરે,
 સર્વવાસનાવિષ સહારે, પ્રભુરૂપ ચૈ સહુ કરે. ખરે ૮
 સર્વ કરે પણ કર્તા મોહ ન, તટસ્થ જ્ઞાને કરે;
 સેવા ભક્તિ જ્ઞાનને યોગે, ચારિત્રે શિવ વરે ખરે ૯
 ઇન્દ્રાદિક દેવો જો ડરાવે, તોપણ જ નહીં ડરે;
 ધર્મ કરતાં જીવ્યુ બણે, ધર્મચક્રી નહીં કરે. ખરે. ૧૦
 વૈરાગ્યે ત્યાગે નિઃસંગે, ઉપયોગી થૈં કરે;
 મનવશ કરીને આતમ શરે, આતમ આનંદ વરે ખરે ૧૧
 ક્ષણ ક્ષણ આતમનો ઉપયોગી, વિદ્યુત્પ્રગટ્યા હરે;
 જ્ઞાન ધ્યાન સમાધિ લહેરે, અમરજીવો ચૈ કરે ખરે ૧૨
 દુર્ગુણ દુષ્ટાચારને ત્યાગે, આસ્ત્રવ પરિણતિ હરે,
 આપોઆપ સ્વભાવમાં ગમતો, સ્વતન્ત્રતાએ તરે ખરે ૧૩
 નિલેખી થૈં ન્યાય નીતિથી, આતમદૃષ્ટિએ કરે;
 આતમ તે પગમાતમ બણી, જ્યોતિ જ્યોતમાં ભળે ખરે ૧૪
 સર્વ પ્રમાદો પગિહરી જ, અધિકારે મચરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ શુદ્ધિ, પરમ પ્રભુતા વરે ખરે ૧૫

સુખિયાસન્ત.

(સિદ્ધ જગત્ ગિર શોભતા એ ગગ)

(૨૩)

સુખિયા જગત્માં આધુજી, મતો સુખમાં મગજ;
 દુનિયાદારી લણે તજી, ચાલે વશ હગી મન સુખિયા ૧
 કનકને કામિની પગિહરી, ગદેતા મનમા પ્રસન્ન,
 વિપત્તિ સુખના ન લાલચુ બૂઠ ગણ્યુ તન ધન સુખિયા ૨

નાગા થયા ધર છંડીને, મનથી ઇચ્છે ન ભોગ;	સુખિયા. ૩
ભોગ રોગસમ જાણતા, અંતર સાધેરે યોગ.	
કૃષ્ણ તપથી દેખાય છે, લોક કહેરે સીદાય;	સુખિયા. ૪
કર્મના દુઃખોને જાણતા, તે કેમ માતેરા થાય.	
પરવા નહીં ઇન્દ્ર ચક્રીની, ભોગવે દુઃખ સમભાવ;	સુખિયા. ૫
ધ્યાન સમાધિ ઉપયોગથી, ચુકવે મોહના દાવ.	
મન જીતે સહુ જીતીયું, મન જીતે ધરી ધ્યાન;	સુખિયા. ૬
આતમ સુખનેરે આખતા, નિત્ય નિત્ય ચઢતેરેવાન.	
બાહ્ય સુખેચ્છાથી દુઃખ છે, મન સહુ દુઃખનુંરે મૂળ;	સુખિયા. ૭
ગણી જૂઠી જગણાજીને, અંતે ધૂળની ધૂળ.	
દુનિયા નેહ નિવારીઓ, વિષયોમાં નહીં બહાલ;	સુખિયા. ૮
બંધાતા નહીં મોહથી, અળગી કીધી જંઝાલ.	
રાગ દ્વેષને ટાળતા, રહેતા આત્મ મગન;	સુખિયા. ૯
મૌનધરી સુખ માણતા, વિષાસમું જસ ધન.	
કામાદિક સહુ વાસના, તેનો કરતારે નાશ;	સુખિયા. ૧૦
ભોગથી દૂર જે ભાગતા, વિષયોના નહીં દાસ.	
આતમ આનંદ મસ્તીમાં, કાઢે જીવન સર્વ;	સુખિયા. ૧૧
નામને રૂપમાં નહીં મરે, વતે નહીં મન ગર્વ.	
આણુ આણુથી પણ લધુ થયા, મોટા મેરૂથી બેશ;	સુખિયા. ૧૨
શત્રુ મિત્રપર સમપણું, મનમાં નહીં હર્ષ કલેશ.	
સમતાનદીમાંહી ઝીલતા, વિચરે પૂર્વ પ્રયોગ;	સુખિયા. ૧૩
સર્વ કષાયોને વારતા, ધરતા નહીં મન ઢોંગ.	
જન મન રંજન કારણે, જેની લેશ ન વૃત્ત;	સુખિયા. ૧૪
દુરાચારથી દૂર જે, સદ્ગુણ વૃત્તિ પ્રવૃત્તિ.	
સાધે મોક્ષની સાધના, નિંદા વિક્ષાથી દૂર;	સુખિયા. ૧૫
પરિષદ ઉપસર્ગ જીતતા, આતમમાં મશ્ગુલ.	

સાધુ સતની સગતિ, ક્ષણમાં આપેરે મુક્તિ,
એવા સાધુની સંગતે, પરમાનંદપદ વ્યક્તિ
ઠાટિ મૈલથી ચાલીને, એવા સાધુની સેવ;
બુદ્ધિસાગર ધીજીએ, પ્રગટે આનંદ મેવ

સુખિયા ૧૬

સુખિયા. ૧૭

ગુરુભક્તિ.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ધડે, એ રાગ.)

(૨૪)

ગુરની સેવા ભક્તિ કરે, ખરેખર આતમ અનુભવ મળે. ॥
ગુર વિના નહીં જ્ઞાન કદાપિ, મિથ્યા બુદ્ધિ ન ટળે;
ગુરગમ કૃપા વણુ શાસ્ત્રો વાંચે, અનુભવ સત્ય ન મળે. ખરેખર ૧
દીવાથી દીવો જન્મ પ્રગટે, ગુરથી જ્ઞાન જ મળે;
કાયદો કુદ્રતનો છે એવો, ટાળ્યો તે નહીં ટળે ખરેખર ૨
ગુરસેવા વણુ જ્ઞાન ન કળતું, ઠાટિ ઉપાયો કરે,
ગુરમાં અર્પાઈ જનાથી, સાચો અનુભવ જડે ખરેખર ૩
ગુર વિનયે ને ગુર બહુ માને, ગુરની શ્રદ્ધાવડે;
ગુરની પ્રીતિએ મોહાદિ, -આવરણો ઝટ ટળે ખરેખર ૪
ગુરનો દ્રોહી નિંદક દોષી, ક્યારે ન ઠામે ઠરે,
બણુ ગણુ અવળુ પરિણમતુ, તેને માયા છળે ખરેખર ૫
ગુરમાટે મરનારા શિષ્યો, ક્ષણમાં જ્ઞાનને વરે;
ગુરકૃપાને આશીર્વાદે, ભવસિન્ધુ ઝટ તરે ખરેખર ૬
ગુરકૃપા વણુ પ્રભુ નહિ મળતા, મુક્તિ નહીં સાંપડે,
ગુરવિરાધક ગુરનો હેલક, પગ પગ નીચો પડે ખરેખર ૭
સગુરા ભક્તજનોની સિદ્ધિ, નગુરા ભવમાં ફરે,
નામ રૂપનો મોહ તજીને, ગુર સેવે સુખ સરે. ખરેખર ૮

ગુરુ હૃદયમાં પેસે વિનયી, ગુરુના અશયો કળે;	
ઉપર ઉપરના લે ભાગુઓ, ભટકાઈ આથડે.	ખરેખર. ૯
અજ્ઞાની જડવાદી નાસ્તિક, ક્યાંથી ગુરુ દિલ ભળે;	
ગુરુની સાથે આતમ મેળે, અનંત સુખડાં રળે.	ખરેખર. ૧૦
ધાલ ધુસણિયા હલદર રંગી, ગુરુથી પાછા ફરે;	
મનવાણી કાયાને સમર્પી, ગુરુ આજ્ઞાએ ચલે.	ખરેખર. ૧૧
જડ સુખની કુખાની કરીને, ગુરુ સેવે શિવમળે;	
જીવંતાં મરી જંવું જંવું, ગુરુસેવન સુખ કરે.	ખરેખર. ૧૨
ગુરુ વિશ્વાસી ગુરુ પદ પામે, તર્કનું કંઈ ન વળે;	
સંશય ફરનારો વિણસે છે, પ્રભુને ક્યાંથી મળે ?	ખરેખર. ૧૩
ગુરુના અંતેવાસી થઈને, ગુરુ પાસે જ ઠરે;	
પાશ્વર્મણિથી અનંત ગુણાધિક, થાવે સેવાખળે.	ખરેખર. ૧૪
અનંત સંકટ દુઃખ સહીને, ગુરુની સેવા કરે;	
એવા શિષ્યો પ્રભુપદ પામે, અજર અમર શિવ ઠરે.	ખરેખર. ૧૫
જ્ઞાની ત્યાગી અનુભવી સદ્ગુરુ, અનંત પુણ્યે મળે;	
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ શિષ્યો, ભક્તો આનંદ વરે.	ખરેખર. ૧૬

આત્મમહાવીરપ્રભુ પ્રેમલગની.

(માયામાં મનડું મોહુંરે. એ રાગ.)

(૨૫)

પ્રભુ મહાવીર જગદધારારે, ંહાલામાં ંહાલા,	
તુજ નામ અનેક અપારારે, છે દીન દયાલા.	પ્રભુ. ૧
હરિહર બ્રહ્મા પોતે, ઝળકે છે બ્રહ્મની જ્યોતે;	
તું આપો આપને જોતેરે.	ંહાલામાં ૦ પ્રભુ. ૧

- પરમાર્નદ આધ અપારા, સહુ જીવોના આધારા;
તુજ દીઠે મગલ માલારે ઠહાલા પ્રભુ ૨
- અસ્લા ખુદા ખુદ રામ, પરબ્રહ્મ પ્રભુ ગુણધામ;
ઠરવાતું જીવન ઠામરે ઠહાલા પ્રભુ ૩
- તુજ અકળગતિ ન કળાતી, સમજ્યાથી બાહિર જતી;
તુજ અનુભવ ઝાંખી થાતીરે ઠહાલા પ્રભુ ૪
- અકર્તા કર્તા સુહાયો, તુ અકલ અલખ ગુણરાયો,
નિજ નિજને કરતો સહાયોરે. ઠહાલા પ્રભુ. ૫
- પ્રભુ અનેકરૂપે જણાતો, મતભેદે તાણ્યો તાણાતો;
સહુ મતવાદે પરખાતોરે ઠહાલા પ્રભુ ૬
- સહુમાં છે સહુથી ન્યારો, સહુ ધર્મ શાસ્ત્ર આધારો;
તુ તરનારોને તારોરે. ઠહાલા પ્રભુ ૭
- નિજ નિજને ગાવે ધ્યાવે, નિજને તુ નિજ સમજાવે;
નિજ નિજને દેખે સુણાવેરે ઠહાલ પ્રભુ ૮
- ઠહાલા હું ત્હારામાટે, ભમુ વન જગલ રણુ ઘાટે,
નિજ નિજની મળતો વાટરે ઠહાલા પ્રભુ ૯
- ન્યાં ત્હારી લગની લાગે, તે લગનીમાં તુ જાગે;
તું છતો ભક્તિ વરાગ્યેરે ઠહાલ પ્રભુ ૧૦
- તુજવડેજ તું શોધાતો, અસ્તિ નાસ્તિ કહી ગાતો,
સહુ દર્શન છતો ગણાતોરે ઠહાલા પ્રભુ. ૧૧
- તુજ લીલા અપરપારા, જાણ્યા તે થાય ન ન્યારા;
ભેદાભેદે ઘટ ધાર્યોરે ઠહાલા પ્રભુ ૧૨
- મનવાણી કાયાસગી, નિયંત્રથી છોજ અસગી;
પહેચિ નહિ તુજ નય ભગીરે ઠહાલા પ્રભુ ૧૩
- તું અનેકરૂપ જગ છાયો, મનમાં છે તુજ પડછાયો;
તું અનત ધર્મી જણાયોરે. ઠહાલા. પ્રભુ ૧૪

આપો આપને તારે, તમે આપો આપ સુધારે;

પર્યાયને ગુણ આધારેરે.

ઠહાલા. પ્રભુ. ૧૫

પ્રભુ અનંત જીવન ધ્યારા, જ્ઞાનાનન્દ શક્તિ વિશાલા;

બુદ્ધિસાગર પ્રભુ ધ્યારારે.

ઠહાલા. પ્રભુ. ૧૬

આત્મસમભાવપરિણમન.

(આપ સ્વભાવમાંરે અવધુત સદા મગનમેં રહેણા. એ રાગ.)

(૨૬)

આતમથી જ્ઞાનરે આતમ ઉપયોગે સુખ વરીએ;

અનંત જ્ઞાનને અનંત આનંદ, અરૂપી આતમ સ્મરીએ. આ. ૦

રાગને રોષ થતા પરિહરીએ, જડમાં ન મમતા ધરીએ;

પુદ્ગલની માયા સહુ જૂઠી, મોહથકી નહિ મરીએ. આતમ. ૧

કર્મતાણા ચક્રોળે ચઢતાં, સુખ દુઃખ ફેરા ફરીએ;

હંચા નીચા રંકને રાજ, ભવમાં નાટક કરીએ. આતમ. ૨

કોઈ નહિ ઠહાલો કોઈ નહિ વૈરી, કર્મે સુખ દુઃખ વરીએ;

કર્મોદયમાં હર્ષ ન શોક જ, સમભાવે પરવરીએ. આતમ. ૩

સુખ દુઃખ કર્મે થાય છે તેમાં, નિમિત્ત જીવો ગણીએ;

આતમ કર્મને ભિન્ન વિચારી, રાગ રોષને હણીએ. આતમ. ૪

કર્મવશે દુનિયામાં જીવો, સુખી દુઃખી દિલ ધરીએ;

પુણ્ય પાપ સુખ દુઃખ ભોગવતાં, સમભાવે સંવરીએ. આતમ. ૫

તન ધન મન યૌવન શક્તિથી, આતમ ન્યારો સ્મરીએ;

અજ અવિનાશી નિર્ભય આતમ, ધ્યાને કદી ન મરીએ. આતમ. ૬

ઈન્દ્રજાળ ને સ્વપ્નની બાજી, ભવમાયા પરિહરીએ;

બુદ્ધિસાગર આતમ ઉજાગર, -દશા લહી શિવ વરીએ. આતમ. ૭

આત્મોપયોગ ધારણ...

(રાગ ઉપરનો)

(૨૭)

- આત્મ સ્વભાવમરિ, આતમ ।। કાણુ કાણુ આયુ ગાળો,
પુદ્ગલ પર્યાયો નહીં તું છે, તું નહિ ગોરો કાળો. આત્મ. ૧
- જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપ છે ત્હારું, બાકી કર્મનો આળો;
કર્મતણા સુખ દુઃખ ભાવોથી, નિઝન તુ ન્યારો. આત્મ ૨
- કીર્તિ અપકીર્તિથી ન્યારો, ચિદાનન્દ ગઢિયાલો,
કર્મના ખેલો સ્વમ સરીખા, માની નિઝગુણ મ્હાલો. આત્મ ૩
- હંચ ન નીચ ન દેહ નજતિ, જૂઠા મનના ખ્યાલો;
આતમ ઉપયોગે મસ્તાનો, યૈ નિઝરૂપને ભાળો. આત્મ. ૪
- સાગે ખોટો તુ નહીં જગમાં, કર્મ ઠાઠ છે ઠાલો;
ભવ બાજીમાં રહો ન ગજી, તુ બહાવામાં બહાલો. આત્મ ૫
- દુનિયાથી તુ પેલીપારે, આપોઆપ નિહાળો,
પુદ્ગલ ખેલે મુઝ ન આતમ ।। નિઝનદમા મ્હાલો. આત્મ ૬
- આતમ તે પરમાતમ તુ છે, આપોઆપને તાગે;
અલ્પ અઘલ નિર્ભય તુ નકી, તુ પ્યારામાં પ્યારે. આત્મ ૭
- આપોઆપ સ્વરૂપ વિચારો, કાણુ કાણુ આપ સમાગે;
બુદ્ધિસાગર આત્મ ઉજગર, દેખો ઘટ ઉજિયારો. આત્મ. ૮

નિર્મયાત્મા-

(રાગ દેહાગે)

(૨૮)

નિર્ભય છે તું આતમા, નાથ ત્હાગે ન યાતો;
બનવાનું મહુ બને જતું, કેમ મન ગમગતો

નિર્ભય. ૧

દેહ ને પ્રાણ વિનાશ છે, અણુધાર્યા ટળશે;	નિર્ભય. ૨
બનવાનું તે બન્યા કરે, જ્ઞાની ભીતિ ન ધરશે.	
નિર્ભય આતમરૂપ છે, ભય છે મોહભાવે;	નિર્ભય. ૩
જ્યાં સુધી ભય ત્યાં સુધી, નિર્ભયતા થાવે.	
વસ્ત્રપરે તનુ બદલવાં, ભય શું ? મરવામાં;	નિર્ભય. ૪
મૃત્યુ વખતે ઉત્સવ ગણો, દશા આગળ જવામાં.	
સાત પ્રકારના ભય તજી, નિર્ભય થઈ ફરીએ;	નિર્ભય. ૫
નિર્ભયતાથી સત્યના, -પ્રભુ પંથે વિચરીએ.	
ક્રોધ માન માયા લોભથી, કામ ભયથી છે મરવું;	નિર્ભય. ૬
જ્ઞાન દયા નિર્મોહતા, સત્યભાવે ઉગરવું.	
નિર્ભય થૈ જીવ આતમા, પ્રગટે પ્રભુતાઈ;	નિર્ભય. ૭
બુદ્ધિસાગર આતમમાં, નિર્ભયતા છવાઈ.	

મનવશ કર !!

(ચેતનજી ચેતો કાઈ ન દુનિયામાં લહારું)

(૨૯)

આતમ ! ઝટ જાગી મનવશ કરી સ્થિર થાશે;	આતમ. !!!
મન કહે ત્યાં નહીં જશે.	
મન સંસાર છે સ્વર્ગ નરક છે, મન મરતાં શિવ થાશે;	
મનસંકલ્પ વિકલ્પના જોરે, જન્મ મરણમાં ફસાશે.	આતમ. ૧
જ્યાં ત્યાં જગમાં મનના તમાસા, જીવો બન્યા જગ દાસો;	
ક્રોધ માન માયાને લોભે, કામે ખૂબ ફટકોરે.	આતમ. ૨
આતમ કહે તેમ કર તું આતમ, મનથી નહિ છેતરાશે;	
મનથી કર્મને મનથી સૃષ્ટિ, મનનો ન કરો વિશ્વાસોરે.	આતમ. ૩
આતમ પ્રેરણાએ મન ચાલે, ત્યારે સુક્તિ કમાશે;	
આતમ મન બે જૂદા જણી, આતમભાવે સુદાશે.	આતમ. ૪

ખધ ને મુક્તિતું કારણ મન છે, મન છે સસાર તમાસો;
હજી પણ મન વશ જો નહોં કરસો, તો પછી ખત્તા ખાસોરે આ૦ ૫
જ્યાં ત્યાં જતુ મન ખેચી લાવી, કરાવો આતમવાસો,
જ્ઞાનાનદમાં ચિત્ત રમાવો, પ્રગટે મુક્તિ વિલાસોરે આતમ ૬
સેવા ભક્તિ જ્ઞાન ચારિત્રે, મન વશ કરવા અભ્યાસો;
બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુતા, પ્રગટ પૂર્ણ પ્રકાશોરે. આતમ ૭

સત્સંગતિ.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ઘડે એ રાગ)

(૩૦)

આતમ સારી સગતિ કરે, નઠારી સગતિને પરિહરે,
સદ્ગુણી સારા જનની સોખત, કરતાં સદ્ગુણ વરે;
દુરાચારી દુર્ગુણીની સોખતે, દુગુણ દિલમાં ભરે નઠારી૦ ૧
ચોરને જૂઠા વ્યભિચારીની, સોખત ક્યારે ન કરે;
દાડપાની દુર્જન દૂર છડો, સારી સોખતે કરે નઠારી૦ ૨
જવી સોખત તેવી બુદ્ધિ, યાતી નિશ્ચય ધરે;
નીચની સગે નીચા થાશે, સમજીને નહોં મરે નઠારી૦ ૩
કાકની સોખત કરીને હંમલો, પ્રાણ તજીને મર્યો;
રાસમ સોખત કરતાં ગાયને, ડેગે ગળામાં પડ્યો નઠારી૦ ૪
દુરાચારી દુર્ગુણી જન નીચા, ખૂરી ટેવ ન ધરે,
અકીલી ગજેરી દુર્બંસની, દૂરથથી પરિહરે નઠારી૦ ૫
સિંહતુ અતિ લઘુબાળક બકરા, -ટોળાં ભેગુ રથુ,
વાધને દેખી તે પણ નાહુ, અગતપુ ફલ લથું નઠારી૦ ૬
સદ્ગુણી હંચા દુર્ગુણી નીચા, સોખત સમજી કરે,
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ મગે, પરમાતમ પદ વગે નઠારી૦ ૭

મીતિત્યાગ.

(રાગ ઉપરનો.)

(૩૧)

આતમા શૂરાયેને ફરો, ડરાવ્યા દેવોથી નહીં ડરો.
 સત્યને માટે સર્વે ત્યાગો; જૂઠામાં નહીં ભળો;
 શૂરાતન પ્રગટાવી સાચું, પ્રભુ મળવામાં મરો. ડરાવ્યાં ૧
 અનીતિ પંથમાં ડગ નહીં મૂકો, દુરાચાર પરિહરો;
 મનની સહુ નબળાઈ છંડો, સંયમથી સંચરો. ડરાવ્યાં આં ૨
 પરોપકારી કાર્યો કરતાં, કદિ ન પાછા પડો;
 મરણભયે મડદાલ ન થાશે, થઈ મરણિયાં ફરો. ડરાં આં ૩
 નિર્બલથી નહીં પ્રભુ પમાતા, બળથી પ્રભુને મળો;
 ચોરી જરી કુકર્મોથી, દૂરે રહી શિવ વરો. ડરાવ્યાં આં ૪
 જ દુર્ગુણ વ્યસનો નહીં જીતે, નપુંસકમાં તે વડો;
 મનથી હાર્યો તે જગ હાર્યો, મન જીતો નહીં રડો. ડરાં આં ૫
 રોતડ રોબડ માયકાંગલા, થૈ જીવી શું કરો;
 અંતર આતમબળ પ્રગટાવો, મોહની સાથે લડો. ડરાં આં ૬
 આયલા ક્ષતકા બનો ન બુડયલ, આપોઆપથી તરો;
 મરજીવા થૈ મોહને મારી, મુક્તિ નારી વરો. ડરાવ્યાં આં ૭
 કાયર થૈને બીજાઓને, નહીં કદિ કરગરો;
 બુદ્ધિસાગર આતમ બળથી, આપો આપ ઉદ્ધરો. ડરાવ્યાં આં ૮

પોતાના દોષોને દેખ.

(લેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી. એ રાગ.)

(૩૨)

પોતાની ભૂલ દેખીને, પોતાની ભૂલ ટાળજ;
 પોતાના દોષ દેખીને, દોષ ટાળ ઝટ વારજ;

- ભૂલ પોતાની સુધારીએ, તેથી યશ્યે મહાનજી. ભૂલ૦ ૧
- નિજ દોષોને ઢાંકીને, દેખો નહીં પરદોષજી;
- આતમ નિર્દોષ શ્રીજીએ, કંગે નહીં દોષપોષજી ભૂલ૦ ૨
- ખીજના દોષ દેખીને, તેવા કરીએ ન દોષજી;
- દોષ ટાળ્યાવણુ નહીં ટળે, નિદકપર શો રોષજી. ભૂલ૦ ૩
- દુષ્ટ કુટેવને દોષને, હરવા ઢાઠિ ઉપાયજી;
- કરીએ સ્વદોષ ન ઢાંકીએ, દોષથી દુઃખ થાયજી ભૂલ૦ ૪
- નિજના છતાં દોષ દેખીને, નિંદે નિંદક લોકજી;
- તેપર વૈર ન ગખીએ, નિજ ભૂલ દોષ રોકજી ભૂલ૦ ૫
- દોષ છતાં વખણાવવા, કદિ કરવો ન મોહજી,
- જૂઠા જશથી ન ફૂલીએ, કંગે નહીં શુભીરોહજી ભૂલ૦ ૬
- નિન્દાથી ન ચીડાવવું, ભૂલ દોષ સુધારજી,
- જૂઠી નિન્દાએ ન ખીજીએ, પગનિન્દા નિવારજી ભૂલ૦ ૭
- સાચી નિન્દા જન કો કંટે, માન તસ ઉપકારજી;
- આપણા દોષ નિવારવા, સહાયક થયો ધારજી ભૂલ૦ ૮
- સાચુ કહે તેથી સ્નેહને, ધરી ટાળીએ ભૂલજી;
- બ્યાટે ત્યારે દોષ ભૂલવી, અતે સહુ થતુ ધૂળજી ભૂલ૦ ૯
- વેરી દુર્જન નિન્દા કંટે, તેમાથી ગ્રહો સાગજી;
- નિજ ભૂલ દોષવિના કદી, નિજ દુઃખ ન થનારજી ભૂલ૦ ૧૦
- નિજના છતાં દોષ ભૂલને, દેખી તેહ નિવારજી;
- નિવાર્યાં વણુ શુભી નહીં બનો, એવો નિશ્ચય ધારજી ભૂલ૦ ૧૧
- નિજ ભૂલ દોષ સુધારવા, કરીએ ખૂબ અભ્યાસજી;
- છાતી ભૂલો દોષ ગખતા, અતે પડતી છે ખાસજી ભૂલ૦ ૧૨
- નિજ દોષ નિંદા શ્રીજીએ, પગનિન્દા વાગજી;
- દરેગજ ભૂલો સુધારીએ; તેથી દુઃખ જનાગજી. ભૂલ૦ ૧૩

અણુ જેવડી ભૂલ દોષને, ટાળીએ ધરી સત્યજી;
 પ્રભુપદ પામવા માર્ગે એ, કરીએ ગુણનાં કૃત્યજી. ભૂલ૦ ૧૪
 દરરોજ ભૂલને ગુણ કયા? તેનો કરજે વિચારજી;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુણ વધે, ટળે દોષ અપારજી. ભૂલ૦ ૧૫

આત્મા પ્રભુ બને છે.

(ભેખરે ઉતારો રાજ ભરથરી. એ રાગ.)

(૩૩)

આત્મા પ્રભુ બને આપણો, તેમાં શંકા ન લાવજી;
 દુર્ગુણ દુરાચાર ટાળીને, મન ઉત્સાહ લાવજી. આત્મા૦ ૧
 સેવા જ્ઞાને ભક્તિ યોગથી, આત્મશુદ્ધિ થાયજી;
 મનર્થન્દ્રિયો વશ રાખીએ, સમતા પ્રગટાયજી. આત્મા૦ ૨
 રાગને દ્વેષ પરિહરી, ક્રીજ આત્મ ધ્યાનજી;
 પ્રભુ સાથે પ્રીત સાંધીએ, ધરીએ આત્મ તાનજી. આત્મા૦ ૩
 આત્મ ઉપયોગ ધારીને, ક્રીજ બાહિર કાનજી;
 દેહાધ્યાસ નિવારીને, લહીએ શિવ સામ્રાજ્યજી. આત્મા૦ ૪
 પ્રભુમય જીવને જીવીએ, આત્મરસ ભરપૂરજી;
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂસંગતે, આપોઆપ હનૂરજી. આત્મા૦ ૫

સિદ્ધો ચાલ!! પાછુંવળીને ન દેખ.!!

(ભેખરે ઉતારો એ રાગ.)

(૩૪)

સિદ્ધો ચાલ !! નિજ આત્મા, પાછું વળી નહીં દેખજી;
 કોઇ સ્તવે કોઇ નિન્દતા, તે સહુ જોતું ઉવેખજી. સિદ્ધો ૧

બેઠ પાસે રાગ દ્વેષની, ઠોટિ ગાઉ નીચ ખાડજી,	
મુક્તિ મારગે સિદ્ધા ચાલવું, આડો અવળો ન ચાલજી.	સિદ્ધો ૦ ૨
સિદ્ધો પન્થ સમભાવનો, આડુ અવળું ન ચાલજી,	
દુર્જનો પાછા પાડવા, દરતા ખટપટ બળજી	સિદ્ધો ૦ ૩
રાગને રોષવણુ દોષને, માન નહોં દુ ખકારજી;	
જીવે છે નહોં તુજ શત્રુઓ, ગતુ મનમોહ ધારજી	સિદ્ધો ૦ ૪
ગિરનાર પાંચમી દુકથી, મુક્તિ પન્થ વિકરાલજી,	
રાગ રોષ મોહ દોતરા, સામુ જો ન લગારજી	સિદ્ધો ૦ ૫
કાચા સૂતરના તાંતણે, જેવું ચઢવું મુરઢેલજી;	
મુક્તિપન્થ ઉચે જવવું, નથી બાલક ખેલજી	સિદ્ધો ૦ ૬
શુરદેવ કરુણા આગીપથી, સિધ્ધુ ચાલવું થાયજી;	
માયા છળે નહોં આત્મને, કયાયે મન ન મુઝાયજી	સિદ્ધો ૦ ૭
સમભાવદૃષ્ટિએ ચાલજે, પાછો પગ નહીં મૂકજી;	
ઉંધીશ નહોં ચૈ આળસુ, ઉપયોગ નહોં ચૂકજી	સિદ્ધો ૦ ૮
મોહ અનતાં રૂપ ધરી, આવે છે મનમાલજી;	
સાવનાન ચ ખૂબ ચાલવું, સુખ નહોં ભવમાંલજી.	સિદ્ધો ૦ ૯
હસ્તિ પાછળ ભસે દૂતરાં, તેને નહોં ગણુકારજી;	
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ ચૈ રહે, પહોચી શિવપુર મહાલજી.	સિદ્ધો ૦ ૧૦

બ્રહ્મચારી થા. !!

(જેથી મરાઠી સાખીની)

(૩૫)

વ્યભિચારીપણું દૂર કરીને, આતમ !! જ્ઞાનને ધારી,
વિભાવપરિણતિપર લલનાને, ત્યાગો સત્ય વિચારી
મોગ આતમરે સત્ય બનો બક્ષચારી, બનો નહોં વ્યભિચારી મોરા.

- દ્રવ્યથી પરલલના ભોગવતાં, કહેવાતો વ્યભિચારી;
ભાવથી જડપુદ્ગલભાયાથી, વ્યભિચારી નિર્ધારી. મોરા૦ ૨
- પાંચેઈન્દ્રિયો ત્રેવીશ વિષયો, તેમાં લંપટ ભારી;
વિષયી લાલચુ આતમ બનતો, બ્રહ્મચર્યને હારી. મોરા૦ ૩
- નિશ્ચયનયથી ક્રોધી માની, માયી લોભી નરનારી;
કામી અજ્ઞાની મોહી સહુ, પરપરિણતિવ્યભિચારી. મોરા૦ ૪
- જ્ઞાનાનન્દસ્વરૂપી બ્રહ્મ છે, તેમાં રમણતા ભારી;
બ્રહ્મચર્ય શુદ્ધભાવે રહેવું, ખરા એ બ્રહ્મચારી. મોરા૦ ૫
- મોહભાયાસંગી વ્યભિચારી, ઈચ્છા વાસના ધારી;
રાગ દ્વેષ મનમોહલા સહુ, પ્રકૃતિ વ્યભિચારી. મોરા૦ ૬
- આશા તૃષ્ણા કીર્તિ વાસના, નામરૂપમોહ ધારી;
શાસ્ત્રાદિક મત વાસના મુંઝયા, જીવો છે વ્યભિચારી. મોરા૦ ૭
- જડની અહંતા મમતા પરસ્ત્રી,—સંગે ન કો બ્રહ્મચારી;
માયા સ્ત્રીએ ખાધું સહુ જગ, ભટક્યો જીવ દુઃખ ધારી. મોરા૦ ૮
- શુદ્ધ બુદ્ધિ નિજ સ્ત્રી છે સારી, અનંતસુખ દેનારી;
ખાટી મોહની વૃત્તિસ્ત્રીયોથી, રમતાં દુઃખ અપારી. મોરા૦ ૯
- પોતાના બ્રહ્મચારીપણાનો,—ગર્વ તબે નરનારી;
બ્રહ્મચર્યના અહંકારે બનો, ભાવથકી વ્યભિચારી. મોરા૦ ૧૦
- ખાણથકી બ્રહ્મચર્ય ધરીને, ગર્વથકી વ્યભિચારી;
થાતો આતમ નિશ્ચય જાણી, ધરો લઘુતા સારી. મોરા૦ ૧૧
- બ્રહ્મચારી કહેવાઈ શી રીતે, બ્રહ્મચર્ય અહંકારી;
બ્રહ્મમાં ચરવું રમવું એવું, બ્રહ્મચર્ય સુખકારી. મોરા૦ ૧૨
- આમડીસ્પર્શને આમડીરૂપે, મુંઝે ન જ નરનારી;
મોહપરિણતિસ્ત્રી સંગ છંડે, તેની જાહે બલિહારી. મોરા૦ ૧૩

દ્રવ્યને ભાવથક્રી અલ્પચર્યને, જે ધારે નરનારી,	
જીવંતાં તે પ્રભુ ઈશ્વર છે, નમુ વહુ ગુણકારી	મોરાં ૧૪
કાયિકવીર્યની રક્ષા કરવી, નવવાડો હિતકારી;	
શ્રીસગ સૃષ્ટિવિરૂદ્ધ જે કર્મો, ત્યાગે નિજ સુખ ભાગી	મોરાં ૧૫
સર્વ વ્રતોમા સાગર જેવું, ખાલ્યકાલથી ધારી,	
અલ્પચારી થાગો નરનાગી, બનવું ન કામવિકારી	મોરાં ૧૬
અલ્પચર્ય સમ દોષ ન સુખકર, અનતશક્તિ ધાગે;	
બુદ્ધિસાગર અલ્પચર્યથી, પરમ પ્રભુતા થનારી	મોરાં ૧૭

મોહમલ્લથી કુસ્તી.

(૩૬)

(ભક્તિ એવીરે ભાઈ એવી એ ગગ)

મોહમલ્લથી કુસ્તી કરે છું, પ્રભુ જાપની સહાય ધરે છું,	
રૂપ અનેક ધર્મ મોહ આવે, ભૂલે આતમભાન તે કૃતિ	મોં ૧
હતો નહતો થઈ પાઠો આવે, જડભોગમા સુખડા જણાવે;	
જ્ઞાને પાઠો કાઢીને હરાવું, શુદ્ધ ઉપયોગથી ઘટ ફાવું	મોં ૨
ત્સેયે દેહો ન માગે મૂકે, છાનો ગુપચુપ મનો કુદે;	
મોહ ઉપર ક્રોધ એ થાતો, ક્રોધરૂપે તે પાઠો જણાતો	મોં ૩
ક્રોધ ઉપર ક્રોધ એ થાતો, ક્રોધરૂપે તે મન પ્રગટાતો;	
દેહાકામમતિ તે કરાવે, ઉપયોગ ધરે ટળી જાવે	મોં ૪
આંખ આમડીમાહિ પ્રગટે, પાઠો ઉપયોગે તે વિષટે,	
ગતુ ઉપર વૈર ધરાવે, પાઠો સમતાએ દૂર જાવે	મોં ૫
નામ રૂપને ઈર્તિમાં આવે, જ્ઞાને પાઠો વળી દૂર જાવે;	
મોહ, અમપ્યરૂપ કરે છે, સાગ જોડેને બહુ વિદુરે છે	મોં ૬

- જાણ્યું મરી ગયો તે પૂરો, પણ આવે પ્રસંગે શરો;
 શાંત થઈ ઠરવા નહીં દેતો, છાનો પ્રગટી કંઈ કંઈ કહેતો. મોં ૭
- મોહ શયતાન માર્યો ન મરતો, દૂર કરતાં તે પાછો ફરતો;
 સામાસામી દાવ લેવાતા, નીચે ઉપર બન્ને થાતા. મોં ૮
- મોહ સરખો ન બળીયો બીજો, આતમ તેના ઉપર ખીજ્યો;
 આતમ ખીજતાં પાછો આવ્યો, સમભાવે પાછો હઠાવ્યો. મોં ૯
- મોહ સૈનિક લાખો હજારો, તેનો થાતો જખરો ધુજરો;
 જ્ઞાનધ્યાને પાછા હઠાવું, મદ્દ આતમ જાણી કાવું. મોં ૧૦
- પાછો મોહ બળી થઈ આવે, પણ ઝાઝો ટકે નહીં દાવે;
 હજીસુધી મહાયુદ્ધ ચાલે, રહ્યો ઉપયોગ સમતા વિચારે. મોં ૧૧
- મોહ જીતીશું નિશ્ચય આવ્યો, મોહ યુદ્ધમાં ચેતન કાવ્યો;
 હજી યુદ્ધ કરતો રહુંછું, સાચે સાચી વાતો કહુંછું. મોં ૧૨
- મારું આતમબળ હવે વધતું, મોહમલ્લિનું જોર છે ઘટતું;
 ત્હોયે પલપલ ઉપયોગે ચાલુ, મોહયોદ્ધાને પ્રગટ્યો ટાલું. મોં ૧૩
- પુરૂષાર્થ કરતાં મરવું, મોહ મલ્લિને મારી તરવું;
 એવા નિશ્ચયે જીવુંછું જગમાં, ભર્યો વૈરાગ્ય તન રગોરગમાં. મોં ૧૪
- મોહની સુખ મીઠી વાતો, તેને મારી જ્ઞાને લાતો;
 મોહ મારીને પ્રભુરૂપ થાવું, પ્રભુધ્યાને મોહ હઠાવું. મોં ૧૫
- આતમ આનંદ ઝાંખી આવી, પુદ્ગલસુખ બ્રાન્તિ હઠાવી;
 હજી આતમ ઉપયોગ ધારું, હજી મોહના દાવો વારું. મોં ૧૬
- મોહ જીતીને સુખિયા થાશું, પ્રભુપદની ઋદ્ધિ કમાશું;
 બુદ્ધિસાગર પ્રભુપદ વરશ્યું, થયો નિશ્ચય ધાર્યું કરશ્યું. મોં ૧૭

અલક્ષ્યાત્મા.

(ત્યાગીકા વેષ બનાયા બે. ત્યાગકુ કથુ ન પાયા બે એ રાગ)

(૩૭)

આતમ અક્ષકલા ત્હારી, તાલ્હરી અલ્પ ગતિ ન્યારી;
 નહિ તું માયા નહિ તુ કાયા, નહિ તુ પવનને પાણીરે;
 નહિ તું પૃથ્વી નહિ તુ અગ્નિ, નહિ આકાર નિશાની આતમ૦ ૧
 નહિ તુ નારી નરને નપુંસક, નહી ગુરૂ ને ચેલારે,
 નહિ તુ ત્યાગી નહિ ધરખારી, નહિ તુ મનને મેળા આતમ૦ ૨
 નહિ તુ કાયા નહિ તુ વાણી, નહિ તુ પ્યાગે પ્યાગીરે;
 નહિ તુ હિંદુ જૈન મુસલમાન, નહિ તુ હલકા ભારી આતમ૦ ૩
 નહિ તું કાળો ગોરો ઘોળો, નહિ માયા જાણીરે;
 નહિ તું કર્મને નહિ તું મોહી, નહિ તું દુનિયાદારી આતમ૦ ૪
 બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિય વૈશ્ય ન શૂદ્ર જ, સર્વ વર્ણથી ન્યારોરે;
 અમકાતો નહિ નહિ અમકાચો, ખેલ છે ત્હારો ન્યારો આતમ૦ ૫
 નહિ તું ઉચો નહિ તું નીચો, પુદ્ગલદૃશ્યથી ન્યારોરે;
 આખે દેખાતો તે તું નહી, નહી મરણ અવતારો આતમ૦ ૬
 જશ અપજશ પુદ્ગલથી ન્યાગે, નહિ તું ધનને સતારે,
 ઇન્દ્રિયોથી તું છે ન્યારો, નહિ તું મિલકત મત્તા આતમ૦ ૭
 તું દેખે ને તુંહિ દેખાવે, તું ગાવે ગવરાવેરે,
 તુંહિ સુણે ને તુંહિ સુણાવે, તું સમ ખેલ કરાવે આતમ૦ ૮
 તુંહિ ભણે ને તુંહિ ભણાવે, તુંહિ નિજને ધ્યાવેરે,
 સખ ખેલો તુ કરે કરાવે, ન્યારો થૈ સમજાવે આતમ૦ ૯
 તુંહિ કર્તા તુંહિ અકર્તા, અકળ તમાસો ત્હારોરે;
 અનેકદૃષ્ટિમયને તેથી, કાણુમા થાવે ન્યારો આતમ૦ ૧૦

આપ આપનું લજત કરે ને, આગોઆપ સુણાવેરે;
 સુણનારો ને ગાનારો તું, બાજી અજબ જણાવે. આતમ૦ ૧૧
 સ્વામી ને સેવક તું પોતે, નાગર નટની બાજીરે;
 તેમાં સમજ્યા ચૂપ બન્યા તે, બ્રાહ્મણ જતિને કાજી. આતમ૦ ૧૨
 તું નહિ વ્રત તપ મક્કા કાશી, નહિ કાજી સન્યાસીરે;
 શોધકને સર્વત્ર જ તું છે, સમજે ટળે ઉદાસી. આતમ૦ ૧૩
 શોધે નિજને તુંહિ શોધાવે, હું તું તેથી ન્યારોરે;
 હું તું તેમાં તુંહિ સખમાં, કરતો જગ ઉજિયારો. આતમ૦ ૧૪
 લુણ પૂતળી સાગરમાં ગધ, સાગરમાંહી સમાણીરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમરૂપનો, પાર ન પામે વાણી. આતમ૦ ૧૫

આરોગ્યવાન.

(આધવજી સંદેશો કહેશે શ્યામને. એ રાગ.)
 (૩૮)

આરોગ્યવંતાં નરનારી તે જાણવાં,
 બ્રહ્મચર્યનો કરે ન લંગ લગારજો.
 સૃષ્ટિ વિરૂદ્ધકર્મોથી વીર્ય ન ખેરવે,
 દેહવીર્યની રક્ષામાં બહુધાર જો.
 ભૂખથડી પણ કાંઈક આછું ખાવતાં,
 મરચું મીઠું ખાવાનો પરિહાર જો;
 મિષ્ટ વસ્તુઓ ગળપણને નહીં વાપરે,
 શરીર સારું રહે તેથી નિર્ધાર જો.
 તમોગુણી ખોરાક ન ક્યારે વાપરે,
 ફલાહારથી દીર્ઘ જીવે નરનાર જો;
 ચોખ્ખાદુધને ઇશથી લાંબુ આઉંબું,
 ભોગવતાં નરનારી જગ સુખકાર જો.

આ૦ ૧

આ૦ ૨

આ૦ ૩

ઢાઢ તાપમા જતે દુઃખ ન થાય છે,
ભરવૃષ્ટિમાં ફરતા ન સરદી થાય જો;
બદામીગગની વિધાની આગેગ્યતા,
કમજીયાત વણુ દેહાગેગ્ય જણાય જો

આ૦ ૪

કાચા અન્નતે છરવે આરોગી જતો,
સ્વગ્ધ હવા જલથી આગેગ્ય રહાય જો;
ખુત્રી જગ્યામાં ફરતાં રોગો નહીં થતા,
પ્રસથયથી રાત વર્ષાજન થાય જો.

આ૦ ૫

દેહનુ વીર્ય તે રાજ દેહનો જાણવો,
તેના નાશે સર્વનાગ ઝટ થાય જો,
વીર્યના નારો ગેગે તનુ ઘેગાય છે,
મોટાં કાર્યોં કાર્યોં વિના છવ જાય જો

આ૦ ૬

કોપ માન માયાને લોભ કપાય વણુ,
કામ દ્વેષ વણ મન, આગેગી ગણાય જો,
તનમનના આગેગ્યે નિર્મલ આતમા,
સમભાવી ય મુક્તિપુત્રીમા જાયજો

આ૦ ૭

માન મદિગ દેરી વગતુ આહારથી,
દુર્થસનોવી નહિ આગેગ્ય લગારજો,
મૈથુન આદિ ઇન્દ્રિયો મન ગેગ છે,
તેવી આગેગ્યે લાગે અગારજો

આ૦ ૮

વૃષાયટ્ટી વંતુ પાણી પીતુ નદા કદિ,
બૂખાયટ્ટી વંતુ લેવો નદા આહારજો;
વહેલા મુઝને વહેવા દહે ને નગે,
ગેગ બીનિ વણુ આગેગી નગનારજો

આ૦ ૯

મન વાણી કાયાપર આદ્યપણાથકી,
કાળૂ રાખે દીર્ઘ જીવી તે થાય જો;
આરોગી નર નારીનાં સંતાન પણ,
આરોગ્ય જ તે સાચવતાં સુખ પાય જો;

આ. ૧૦

લગ્ન થાય પણ અલ્પચર્ય નહીં ભાંગતાં,
પ્રજ્ઞેત્પત્તિ પ્રસંગ વણુ મૈથુન ત્યાગ જો;
ઠંડા જલથી સ્નાન કરે કામી થતાં,
અલ્પચર્ય પાળે ધરી સાચો રાગ જો.

આ. ૧૧

કોલેરા પ્લેગાદિક રોગો ચાલતાં,
સ્વચ્છ હવા ત્યાં કરતાં વેગે વાસ જો;
ખાન પાનમાં પથ્ય નિયમને પાળતાં,
ઉપવાસે આરોગી દેહ જ ખાસ જો.

આ. ૧૨

અતિબંધ નહિ અદ્ય બંધ નહિ જહની,
અતિ ઉપવાસ ન અતિવિહાર ન જ્યાંય જો;
ત્યાં આરોગ્ય છે મન તન ને નિજ આત્મતું,
ચિદાનંદથી આત્મારોગ્ય સુહાય જો.

આ. ૧૩

સત્ય અહિંસા શુદ્ધ પ્રેમને ભક્તિથી,
શુદ્ધ વિચારોથી આરોગ્યજ થાય જો;
ચોરી જરીત્યાગથી મન તનની ભક્તી,
શક્તિયો જળવાતી શાંતિ પમાય જો.

આ. ૧૪

પૃથ્વી જલ અગ્નિ વાયુ આકાશ પંચ,
ભૂતો દેવતા પેઠે છે સુખકારજો;
પંચભૂતનો શુભ ઉપયોગ કર્યાથકી,
લાંબુ જીવે જગમાં નરને નારજો.

આ. ૧૫

ખાણાંતર કુદ્રત જીવનથી જીવતાં,
 આરોગી નરનારી થૈ પ્રભુ પાયજો;
 મન તનના રોગોનું કારણ ટાળતાં,
 દવા વિના આનદે જગ જીવાયજો
 સમજીને આચરશે નિજ ભૂલો તજી,
 મન તન આરોગી થાતા નગનારજો;
 બુદ્ધિસાગર પ્રભુમયજીવને જીવતાં,
 નરનારી પામે છે પ્રભુ પદ સારજો

આ૦ ૧૬

આ૦ ૧૭

દુઃખીઓની સેવા.

(સર્વેયા એકત્રીશા)

(૩૯)

ગરીબ દુઃખી રોગીઓની, રહાય કરે જગમાં નરનાર,
 અનાથ બાલક મરતાઓની, બહારે ચઢશે યે તૈયાગ ૧
 તન મન ધનનુ અર્પણ કરીને, દુ ખીઓની કશો સેવ;
 પ્રભુની ભક્તિ તેથી છે સહી, માનવ દિલમાં આતમ દેવ ૨
 મનુષ્ય પશુ પખીઓ દુ ખી, તેઓની સેવામાં ધર્મ;
 તેઓની સેવા તે પ્રભુની,—સેવા એ છે પ્રણયનુ કર્મ. ૩
 ગાયોનુ રક્ષણ સહુ કરશે, સર્વ જગતની ગાય છે માત;
 ગાય ભેંસ પશુ પક્ષી મરતાં, રક્ષાથી સુખ શાંતિ પ્ર્યાત ૪
 દાદિ હજારો લાખ રૂપૈયા, દાઈ ન સાચે આવે જાણ;
 હાચે તે સાચે પરશવમા, મડદુ બર્તુ ધોર મથાણ ૫
 પગેપકારે કરવા માટે, તન મન ધન ચક્તિ છે સાગ,
 માનવ બધુઓ । । મન મમજી, પ્રેમે કરગો પગેપકાર ૬

- ગરીબ ભીખારીને અનાથો, અશરણ જે દેખાતાં બાલ; .
તેની સેવામાં પ્રભુ ભક્તિ, માની વર્તો નરને નાર. ૭
- અરે માનવો જગો ઉઠો, સમજી કરશે પરોપકાર;
માટીમાં તનુ માટી મળશે, જે પહેલાં કરશે ઉપકાર ૮
- વૃક્ષ નદી વાયુ સરવરને, મેઘો કરતા પરોપકાર;
સંતોના પગલે ચાલીને, દાન કરો ઝટ થૈ હુશિયાર. ૯
- પ્રતિબદ્ધો ને કીર્તિ ઈચ્છા, -ત્યાગી નિષ્કામે નરનાર;
દુઃખીઓને રહાય કરો ઝટ, ધર્મ તમારો એ નિર્ધાર. ૧૦
- વિદ્યા ધન ઔષધને વસ્ત્રો, પાણીને ભોજન આહાર;
આપો જેને જે યોગ્યજ તે, એજ તમારો ધર્મ છે સાર. ૧૧
- પરોપકારે મરતાં મુક્તિ, સુખ શાંતિ પામો નિર્ધાર;
નાત ધર્મનો ભેદ તજીને, સૌનું દુઃખ હરો નરનાર. ૧૨
- એકગણું આપીને સામું, કોટિગણું ફલ પામો બેશ;
સર્વ જીવોનું ભલું કરતાં, મુક્તિ થાશે ટળશે ક્લેશ. ૧૩
- માટે બાલક યુવાન વૃદ્ધો, દયા દાનને કરશે નિત્ય;
પ્રભુપદ પ્રાપ્તિ એથી નક્કી, આતમ થાશે પૂર્ણ પવિત્ર. ૧૪
- કાળ અચાનક આવી ઝડપે, માટે નહીં લગાડો વાર;
પ્રભુય કર્મ જે ધર્મ કર્યું તે, જશે ન નિષ્ફલ નક્કી ધાર. ૧૫
- દુરાચાર દુર્યુણ વ્યસનોથી, માનવ ગણને તુર્ત બચાવ;
ભક્ત સંતની રીતિ એ છે, પરોપકારે લક્ષ લગાવ. ૧૬
- ભલું કરી લે વાર ન કરરે । । ધર્મ કરી દયો નરને નાર;
બુદ્ધિસાગર ધર્મ કરતાં, સફલ થશે માનવ અવતાર. ૧૭

મોહસાથે યુદ્ધ.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ઘડે એ રાગ)

(૪૦)

પ્રભો ! ! તુજ સાથે પ્રીતિ કરે, મોહને મારી મુક્તિ વર,
 કમ મહારાયતાનની સાથે, જ્ઞાને કુસ્તી કરે,
 મોહના સહુ ચોદાઓ મારી, નિર્ભય દેશે હરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૧
 કામના સર્વ વિચારો ટાળુ, કામવાસના હરે;
 નામરૂપનો મોહ ન ધારે, મોહી થૈ નહી મરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૨
 કોન માન માયા ને લોભનુ,—મૂળ જડને સહરે;
 આતમ આપસ્વરૂપે ખેલુ, જડ મમતા પરિહરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૩
 આતમસ્વરૂપે રમણ કરીને, પ્રભુ ચારિત્રને ધરે;
 લઘુ બાળકની પેઠે સરલ થૈ, સત્ય જીવન આદરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૪
 રાગ રોપની સાથે લડીને, સમતાથી સચરે;
 વૈર ન ધારે મારે તે પર, પવિત્ર આતમ કરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૫
 પ્રભુ તુજ માટે તાલાવેલી, લાગી દિલ તરકડુ,
 મરણ જીવનની પેલી પાત્રે, થૈ પ્રભુપદને વરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૬
 તુજ વણુ પ્રભુ હુ અન્ય ન ઇચ્છુ, તુજપદ ઇચ્છુ ખરે;
 પ્રભુરૂપ થાવા નિશ્ચય ધાર્યો, હવે ન મોહે મરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૭
 મરણ વગેરે ભય દૂર કીવા, પ્રભો ! ! તુજ જીવન ધરે;
 જ્ઞાન સમાધિ સમતા ધારી, પ્રભુમય થૈને રૂરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૮
 મન વચ કાયા નિર્મલ ધારે, પાપવિચાર ન કરે;
 મરે પણ અન્યનુ ખૂર ન ઇચ્છુ, નિશ્ચયથી નહીં રૂરે મોહને૦ પ્રભો૦ ૯
 આતમભાવે સર્વજીવોની, સાથે વર્તન ધરે;
 મમતા અહતા ધરે ન કિંચિત્, સત્ય માર્ગ મચરે
 મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૦

પ્રાણ જાય તો જવા દઉં પણ, જહું નહીં આચરું;
 જૂઠી પ્રતિષ્ઠા કીર્તિ ન ઇચ્છું, સાચામાં મન ધરું. મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૧
 કામ સ્વાર્થને માટે ન જીવું, દોષો દૂરે કરું;
 દોષ ભૂલને સંતાડું નહીં, નિર્દોષી મન ધરું. મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૨
 તુજપદ પ્રાપ્તિ માટે જીવું, ચિદાનન્દ નિજ સ્મરું;
 મોહને મારીને આતમના,—જીવને કામે ઠરું. મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૩
 અનંત દર્શન જ્ઞાન ચરણમય,—શુદ્ધાતમ પદ સ્મરું;
 મોહને માર્યા વણ નહીં જીવું, પાકો નિશ્ચય કરું. મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૪
 પલપલ પ્રભુને દિલ સંભાળું, પ્રભુથી ન જૂદો કરું;
 કર્મયોગી નિર્લેપી જ્ઞાની, આંતર જીવન ધરું. મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૫
 આપોઆપને સહાય કરો પ્રભુ !! અલખ અકલ પદ વરું;
 બુદ્ધિસાગર પ્રભુમય જીવન,—રોમરોમ દિલ ભરું. મોહને૦ પ્રભો૦ ૧૬

પ્રમુમિલન.

(મહીયારીરે મહીનું મૂલ્ય બતાવે એ રાગ.)

(૪૧)

પ્રભુ પ્યારારે સર્વ જગત આધારા, મારા દિલથી થાઓ ન ન્યારા;
 પ્રભુ ત્હારે દર્શન કરવુંરે, આપોઆપ સ્વભાવે મળવુંરે;
 આવે મરણ ત્હોંયે નહીં દરવુંરે, મોહ મારીને દેહથી મરવુંરે;
 મારા સ્વામીરે છો તમે બહાલામાં બહાલા, સર્વ વિશ્વના તારણહારા.

પ્રભુ૦ ૧

તુજ મળતાં વચ્ચે મોહ આવેરે, લલચાવી ધણું ફેસલાવેરે;
 જોર કરીને ફેદે ફેસાવેરે, ભાન ભૂલાવી ભરમાવેરે;
 મોહ શયતાનના અજબ ધણા છે ચાળા, જાણી ચેતી મળું તને
 બહાલા. પ્રભુ૦ ૨

થઈ મરણિયો મનમોહ માઈરે, કામ ચોદ્ધાને પટકી સંહારે;
 ચિદાનન્દ સ્વરૂપ સ ભારે, સોડહતત્ત્વમસિધ્યાન ધારે,
 મોહ ઉપરરે શત્રુભાવ ન ધારે, મોહરૂપને ગણુ નહીં ધ્યારે પ્રભુ૦૩
 મન શુદ્ધ કરી તને મળવુરે, પ્રાણ પડતાં ન પાછા વળવુરે;
 મારે તહારે ન જગમાં કરવુરે, બ્રહ્મભાવે જીવવુ ઉગરવુરે,
 લાજ ઈજ્જતરે અહતા મારી મરવુ, કર્યો નિશ્ચય દિલથી મળવુ પ્રભુ૦૪
 સાત ભયથી હવે નહીં બીવુરે, પ્રભુ તુજ સ્વભાવે જીવુરે;
 મારે મનકુ થયું મરજીવુરે; ચિદાનન્દ અમૃતને પીવુંરે;
 હવે જૂઠારે ઠાઠ સજી નહીં ઠાલા, મોહે કર ન કાલાવાલા પ્રભુ૦ ૫
 તુજ મળવા લાગી તાલાવેલીરે, મારી બુદ્ધિ બની જાણે ઘેલીરે;
 મે તો મોહમૈત્રીને હડસેલીરે, કામવૃત્તિને દૂર ઠેલીરે
 તુજ ધ્યાનેરે આતમ નૂર અપારા, પ્રભુ પ્રેમે થયા ચમકારા પ્રભુ૦ ૬
 ઘણાં સકટ દુઃખથી મરવુરે, કરી પ્રભુને પ્રેમે મળવુરે;
 હલાહલ વિષ પીને ઉગરવુરે, એવા પ્રભુના મેળે ઉગરવુરે;
 મર્યા પહેલારે મરી જવુ મહારા બહાલા, ત્યારે મળે તું યાય ઉજિ-
 યારા પ્રભુ૦ ૭

શીર છેદીને રણમાં લડવુરે, પ્રાણ પડે ન પાછા પડવુરે,
 શૂરા બનીને આગળ ચડવુરે, પાછુ વાળી ન જોવુ ન રડવુરે,
 મરજીવોરે બન્યો દીનદયાળા, નક્કી પામીશ મગલમાલા પ્રભુ૦ ૮
 સમભાવથી જીવન ગાળુરે, આપોઆપને જ્ઞાને જાણુરે;
 મોહ સૈન્યને જીતી ભગાડુરે, ગણુ જગમા ન સાર નહારે,
 થયો નિશ્ચયરે લાગી લગન તુજ બહાલા, ખરી ભક્તિએ કાઠે ન
 હાર્યા પ્રભુ૦ ૯

ષટ્કારક રૂપ તું પોતેરે, આપોઆપ મળે જ્યોતિ જ્યોતેરે,
 આપોઆપને જ્ઞાને ગોતેરે, જીવે આપોઆપ ઉધોતેરે,
 શ્રદ્ધા પ્રીતિરે જ્ઞાન ધ્યાન ઝલકારા, શુદ્ધ ઉપયોગે પ્રભુ ભાળ્યા

મહાર્ સર્વે તે તહારં શીધુંરે, તહારા રૂપને લીધું દીધુંરે,
 પ્રભુ પામીશ અમૃત પીધુંરે, પ્રભુ પ્રેમે કારજ સિદ્ધયુંરે;
 બુદ્ધિસાગરરે પાસું મંગલમાલા, મારા બહાલાના થયા ઝખકારા.

પ્રભુ૦ ૧૧

પ્રભુપદ પ્રાપ્તિ સાધન.

(લક્ષિત મારગ છે શરાનો નહીં કાયરતું કામ જોને. એ રાગ.)

(૪૨)

પ્રભુપદ મેળવા માટે તો, સર્વ કદાચ્છ ત્યાગ ! ! આતમ.

માથાસાટે મુક્તિ મળતી, શરાના છે ખેલ. આતમ પ્રભુ૦ ૧

મરજીવા મદો પ્રભુ પામે, કાયર ભાગી જાય, જોને;

પ્રભુમાં પૂરણ લગની લાગે, સહુમાં પ્રભુ પરખાય જોને. પ્રભુ૦ ૨

આણુ આણુથી પણ લધુ માને, લધુતા એવી ધાર જોને;

સર્વ જીવોને પ્રભુરૂપ માની, સેવે બહુલા ધ્યાર, જોને. પ્રભુ૦ ૩

નામરૂપના મોહને ખાળી, સાચો ખાખી થાય જોને;

મોહની સાથે કુસ્તી કરતો, આતમમાં મરી જાય જોને. પ્રભુ૦ ૪

સર્વ જીવોને પ્રભુરૂપ દેખે, દેખે ન કાના દોષ જોને;

વૈરીમાં પણ પ્રભુને દેખે, કરે ન કાપર શેષ જોને. પ્રભુ૦ ૫

આંખોમાં ને આમડીમાંહી, રહે ન કામવિકાર જ્યારે;

બદી રહે નહિ મોહની મનમાં, પ્રગટ પ્રભુ પરખાય ત્યારે. પ્રભુ૦ ૬

સર્વ લોકની સેવા લક્ષિત, એજ પ્રભુની સેવ સારી;

કરતાં પ્રભુનો અનુભવ આવે, આતમ આનંદ હોય ભારી. પ્રભુ૦ ૭

અંગોઅંગમાં રંગોરંગોમાં, પ્રભુની લગની પ્રીતિભારી;

જગે ત્યારે પ્રભુ જીવંતા, મળતા નક્કી સત્યધારી. પ્રભુ૦ ૮

વેદ પુરાણ ને બાઈબલમાંહી, કુરાન આગમમાં ન એછે;

એતો નકશા સાક્ષી નિશાની, જીવંતો તનમાંહિ તેછે. પ્રભુ૦ ૯

મન તન એછે મસ્જીદ મદિર, તેમાં સાચો દેવ જોને;
 નિર્મોહી થાતાં દેખાતો, આપોઆપજ પ્રભુ છોને પ્રભુ ૧૦
 દેહ દેવળીયાંમાહિ સર્વે,—જીવો પ્રભુ સ્વરૂપ ભાળો;
 દોષો દુર્ગુણ ટાળો નક્કી, પ્રભુથી તું નહી લેશ ન્યારો. પ્રભુ ૧૧
 પ્રભુ છે પાસે જગ ન દૂરે—પડદાઓ કરી દૂર જોને,
 દુનિયામાયા દૂરે મૂકી, પ્રભુના માટે ખૂબ રોને પ્રભુ ૧૨
 આંખો અવસર ચૂક ન આતમ, જડમાં તુજને મૂઢ ગોતે;
 નિર્મોહી થાતાં તું પોતે, ઝળહળતો પરખાય જ્યોતે પ્રભુ ૧૩
 અનંત નૂરના દરિયામાહી, પડિયા તે પ્રભુરૂપ પોતે;
 નામ રૂપના મોહને મૂલ્યા, ભગવત આપોઆપ જ્યોતે. પ્રભુ ૧૪
 મોહથી અજગા વૈ પ્રભુ વળગ્યા, પામ્યા ભવનો પાર સતો;
 બુદ્ધિસાગર આત્મ ઉજગર, સહજનદે નિત્ય ભક્તો. પ્રભુ ૧૫

પ્રભુ સન્મુખ ગમન.

ભક્તિ એવીજે ભાઈ એવી એ રાગ)

(૪૩)

આતમપ્રભુ ।। તુજ સન્મુખ ચાલુ, તેમ કઈ કઈ નવુ નવુ ભાણુ;
 તુજ સન્મુખ ડગલુ ભગતું, પડે ચૂકવવુ કર્મનું ખાતું આં ૧
 તુજ શ્રદ્ધા પ્રીતિબલ ભાગી, દુઃખ પડતા ન જલિ હારી;
 મોહની સાથ ચુકને કવુ, વળી આગળ પગલુ ભરવુ આં ૨
 ચાલવુ આજે ખાલુ તપાસી, પ્રભુના થઈ પૂર્ણ વિશ્વાસી,
 ડગે ડગે મોહ હલ્લો કવો, ગાકત મોહવળી વૈ મગતો. આં ૩
 આવે વમમી ચુકની ધાટી, મોહકામની વસમી ધાટી;
 નામ રૂપનો મોહ હઠાવી, ભલી આતમભાવના ભાવી આં ૪
 જલુ આગળ આતમપ્રદેરો, દેખુ જ્યા નહિ રાગને ગેષો,
 નહી આવી વ્યાપિ ઉપાધિ, પ્રભુ સન્મુખ મુખ નિરાપાધ, આં ૫

પ્રભુ જ્યોતિ અનંત પ્રકાશે, નિજથી પ્રભુ ભિન્ન ન ભાસે;
 મરજીવા પ્રભુ પાસ જાવે, આતમપ્રભુ પોતે સુહાવે; આ૦ ૬
 સાગરમાં ગાગર પાણી, મળ્યું એક સ્વરૂપે નિશાની;
 બુદ્ધિસાગર પ્રભુને મળિયો, જ્યોતિ જ્યોતે ચિદાનંદ મળિયો. આ૦ ૭

આત્મપ્રભુ પ્રગટ્યાની નિશાની.

(ભક્તિ એવીરે ભાધ એવી. એ રાગ.)

(૪૪)

આતમ પ્રભુ પ્રગટ નિશાની, વાણીમાં શાન્તિ મઝાની;
 નહીં આશા તૃષ્ણા કશ્યાની, નથી મોહની તાણાતાણી. આ૦ ૧
 દયા દરિયો સત્યતા ભરિયો, મોહ મારીને જે ઉગરિયો;
 રાગ રૌષ ન માંડે તાંડે, જેતું, મનડું નહીં વૈરવાણું. આ૦ ૨
 પ્રભુ સન્મુખ મનડું વાળે, ચડે નહીં દુનિયાના આળે;
 પામે આતમરસની ખુમારી, હસતું મુખ પ્રભુ વાત પ્યારી. આ૦ ૩
 શુદ્ધ પ્રેમને ઉપકાર કાજ, પ્રભુતું પ્રગટ્યું સામ્રાજ્ય;
 આતમ પ્રભુ તાલાવેલી, લાગી જ્યાં પ્રભુપ્રીતિહૈલી. આ૦ ૪
 પ્રભુ વણ બીજે ચિત્ત ન રીઝે, પ્રભુમસ્તીમાં મનડું ભીંજે;
 મોહમાયાની બદી નહીં મનમાં, પ્રગટ્યા ત્યાં આતમપ્રભુ તનમાં. આ૦ ૫

નાત જાત વેષ લિંગ ભૂલે, જડવસ્તુના મોહે ન ફૂલે;
 કરે આતમની સત્ય શુદ્ધિ, ધારે નિર્મોહી નિર્મલ બુદ્ધિ. આ૦ ૬
 સવ જીવને પ્રભુ સમ જાણે, શુદ્ધ ઉપયોગે મન આણે;
 સેવા ભક્તિ ઉપાસના જાને, ચિદાનંદ આતમ પ્રભુ માને. આ૦ ૭
 ટળે દુર્ગુણને ગુણો આવે, ગુણોરૂપે પ્રગટ પ્રભુ, ભાવે;
 બુદ્ધિસાગર પ્રભુ દિલ પ્રગટે, ત્યારે મોહની વૃત્તિ વિધટે. આ૦ ૮

મુક્તિપન્થ.

(સિદ્ધ જગત શિર શોભતા. એ રાગ)

(૪૫)

સાચો મુક્તિનો પન્થ છે, જૈનધર્મ આગધ્ય ।।	
દાન શીયલ તપ ભાવના, સયમ અત્યને સાધ્ય	સાચો ૦ ૧
ક્રોધ માન માયા લોભને, કામને વૈર નિવાર;	
જડની મમતાને વાગળે, મનના મોહને માર	સાચો ૦ ૨
મનવચ કાયાથી ભિન્ન છે, આતમપ્રેમ લગાવ,	
મનવચ કાયા પવિત્રતા, કરીને આત્મ જગાવ	સાચો ૦ ૩
માઝ તાર્જ જગમાં નહી, ત્યાગી દે ગગરોષ;	
મનવશ કરવાથી મુક્તિ છે, પ્રગટે વટમાં સતોષ.	સાચો ૦ ૪
સમતા સગલતા શુદ્ધતા, લઘુતાથી જગ આલ;	
વૈરાગ્યે મન વાળીને, પ્રગટ્યા દોષને ટાળ	સાચો ૦ ૫
જડવિષયોનારે ભોગમા, સુખની બુદ્ધિ ન ધાર,	
આતમ સુખ પ્રગટાવવા, આતમમાં મન વાળ	સાચો ૦ ૬
દુષ્ટ વિચારેનેઝે ત્યાગે, જૂઝમતામહ ત્યાગ,	
વિષમમ વિષયોને જાણી તું, આતમભાવેઝે જગ	સાચો ૦ ૭
જ્યન કામિની મોહને, સર્પની પેઢેરે છડ;	
ચોરી જરીને પરિહરી, આતમમાં રદ મડ	સાચો ૦ ૮
દેહાધ્યાસને છડી દે, આતમ ઉપયોગી થાવ ।।	
દર્શન જ્ઞાન આરિત્રની, સાચી લગની લગાવ	સાચો ૦ ૯
પ્રભુરૂપ જ્ઞાન આનન્દ છે, એવા પ્રભુ પ્રગટાવ;	
આતમ લગની લગાડીને, આતમપ્રભુને જગાવ ।।	સાચો ૦ ૧૦
જાણે દેખે તું આતમા, કરતો સ્વપ્ન પ્રકાશ,	
તે તું પ્રભુ નિજ જાણુ, એવો ધર વિશ્વાસ	સાચો ૦ ૧૧

સેવા ભક્તિને જ્ઞાનથી, કરજે આતમ શુદ્ધ;	સાચો ૧૨
સમપરિણામેરે આતમા, થાવે ઝટ શિવ બુદ્ધ.	સાચો ૧૩
શાસ્ત્ર વિષય લોકવાસના, કામની વાસના ટાળ;	સાચો ૧૪
ધારણા ધ્યાન સમાધિથી, આતમરૂપમાં મહાલ.	સાચો ૧૫
સમક્તિ અણુવ્રત વિરતિ, નિઃસંગ ભાવને ધાર;	સાચો ૧૬
જૈનધર્મનું એ મર્મ છે, સદ્ગુણ ધર !! સદાચાર.	સાચો ૧૭
મૈત્રી કંઠે મધ્યસ્થતા, કંઠે ભાવને ભાવ !!	સાચો ૧૮
આતમ વણ પરભાવને, મનમાં પ્રગટયો હઠાવ !!	સાચો ૧૯
મનનું કંઈ કરવું નહીં, આતમનું કંઈ માન !!	સાચો ૨૦
મનમાં આતમ પ્રેરણા, ઝીલી થા ભગવાન,	સાચો ૨૧
સહુદર્શનીધર્મપન્થીઓ, પામે સમતાથી મુક્તિ;	સાચો ૨૨
જૈનધર્મ સત્ય સાર છે, સમતા ભાવથી યુક્તિ.	સાચો ૨૩
આતમવડે નિજ આત્મની,—મુક્તિ નિશ્ચય થાય;	સાચો ૨૪
બુદ્ધિસાગર આતમા, આનંદ મંગલ પાય.	સાચો ૨૫

પરમેશ્વરપ્રાર્થના સ્તવન.

(માયામાં મનહું મોલુંરે. એ રાગ.)

(૪૬)

પરમેશ્વર પ્રભુજી પ્યારારે, બહાલામાં બહાલા;
 મુજ આતમ ઉદ્ધરનારારે, છો જગ આધારા. ॥
 અર્પાઈ ગયો પ્રભુ તુજમાં, શેમેશેમે તું મુજમાં;
 તુજ ઝાંખી છે મુજ સુઝમાંરે બહાલા ૦ પરમેશ્વર ૦ ૧
 પાંચે ઈન્દ્રિયો મહારી, તુજ સેવામાંહી ધારી;
 અલખેલા લેજો ઉગાસીરે. બહાલા ૦ પર ૦ ૨

મન વાણી, ભક્તિભાટે, તુજ ભક્તિ શિરને સાટે;	
ધારી છે મુક્તિ વાટેરે	ઠહાલા૦ ૫૨૦ ૩
વિયોગ ન પલનો થાશે, પ્રેમે પરગટ પરખાશે;	
પ્રભુમય જીવન મુજ થાશેરે	ઠહાલા૦ ૫૨૦ ૪
જીવુ તુજ રૂપે થાવા, બીજ ન ઈચ્છુ લહાવા;	
છડ્યા જડ મોહના દાવારે	ઠહાલા૦ ૫૨૦ ૫
મન વાણી તતુના બનાવો, તુજ ભક્તિભાટે થાવો;	
આતમરૂપે પ્રગટાવોરે	ઠહાલા૦ ૫૨૦ ૬
પ્રભુ ચિદાનંદ ગુણધારી, આપોઆપ જ ગાઠ ભારી;	
બુદ્ધિસાગર બલિહારીરે	ઠહાલા૦ ૫૨૦ ૭

પ્રમુસહાયની પ્રાર્થના સ્તવન

(રાગ ઉપરનો)

(૪૭)

પ્રભુ ઠહેલા સ્હાયે આવોરે, મુજ દીનદયાલા;	
સેવકને જલદી ઉગારોરે, પરમેશ્વર ઠહાલા ॥	
મુજને મોહ રાક્ષસ મારે, દુઃખ દેતો લેશ ન હારે,	
તુજ વણુ નહીં દાઘ ઉગારેરે	મુજ૦ પ્રભુ૦ ૧
લડુછુ મોહની સાયે, કુસ્તીથી હાયોહાયે,	
આવુ છુ બાયબાયેરે	મુજ૦ પ્રભુ૦ ૨
પટછીને મોહને પાડુ, પાછો લેધ આવે ધાડુ;	
લડવામા સહુ દિન ગાજુરે	મુજ૦ પ્રભુ૦ ૩
મતાઈ મોહ સતાવે, ત્યા નેર ન માડે કાવે;	
ભાગીને પાછો આવેરે	મુજ૦ પ્રભુ૦ ૪

તુજ સહાયે મોહને માફ, નિશ્ચય એવો દિલ ધારું;
તનુ વાણી દિલ ધર્યું તહારું.

મુજ૦ પ્રભુ૦ ૫

તુજ માટે તુજ અર્પાયો, તુજ જીવનમાં લય લાયો;
તુજ શ્રદ્ધા પ્રીતિ જીવાયો.

મુજ૦ પ્રભુ૦ ૬

અહં ન ! ! અલખેલા આવો, અસંખ્ય પ્રદેશે સુહાવો.
બુદ્ધિસાગર સુખદાવો.

મુજ૦ પ્રભુ૦ ૭

જગત્ જીતનાર,

(૪૮)

જગ જીત્યો તેહ જાણુ, આતમ ! જગ જીત્યો તેહ જાણુ ॥

આશા તૃષ્ણા દૂર નિવારી, જગમાં ન રોષ વા પ્યાર. આ૦

મૈથુન ભોગની ઇચ્છા જીતી, આસક્તિ ન લગાર. આ૦ ૧

આતમ સમ જગજીવો જાણુયા, આતમ સમ સહુ પ્રાણુ; આ૦

રાગ ને દ્વેષનાં બંધન છંડ્યાં, ઇચ્છે ન કીર્તિ માન. આ૦ ૨

હિંસા કરે નહીં જૂઠું ન બોલે, ચોરી કરે ન લગાર; આ૦

વિષાસમ ધન કંચન જાણે, જરા ન કામ વિકાર. આ૦ ૩

માતાસમ સ્ત્રીદેહો ભાસે, ચર્મરૂપે ન સુંગ્રાય; આ૦

ઇન્દ્રિય જડસુખ ઇચ્છા ટાળી, શુદ્ધાતમને ધ્યાય. આ૦ ૪

ક્રોધ માન માયા લોભ નિવારી, ધરતો આતમજ્ઞાન; આ૦

દેહમાં રહે તો પણ નહીં મોહી, આતમમાં મસ્તાન. આ૦ ૫

હિંસા કરે ન કરાવે ક્યારે, મારે મોહ શયતાન; આ૦

મનવશ કરીને દેહમાં એકલો, રહેતો તે ભગવાન. આ૦ ૬

મનને જીત્યો તે જગ જીત્યો, મોહ માર્યો તે મહાન; આ૦

બુદ્ધિસાગર શુદ્ધાતમ પ્રભુ, જીવંતો તે પ્રમાણ. આ૦ ૭

ગુલામ.

(રાગ ઉપરનો)

(૪૯)

ગુલામ તેહ ગણાય, જગત્માં ગુલામ તેહ ગણાય૦ ॥

મોહના તાબે થાય	જગત્માં૦
જડમા સુખની બુદ્ધિ ધારે, વિષયલોગને ચ્હાય,	જગત્માં૦
દેહને આતમ માને મોહે, કરે ઘણા અન્યાય	જગત્માં૦ ૧
ક્રોધ માન માયા લોભના તાબે, રહેતો કરે જડ પ્યાર,	જગ૦
વૈર વિરોધને પાપ કઠે બહુ, સેવે જે દુરાચાર	જગત્માં૦ ૨
સસારમા સુખ માની બેઠો, કરતો દુષ્ટ વિચાર,	જગ૦
રાગદ્વેષમા આયુ ગાળે, કરે ન પ્રભુથી પ્યાર	જગત્માં૦ ૩
કંચન કામિનીમાં સુખ માને, દુર્બંધસનો ધરનાર,	જગ૦
પ્રભુની પાસે જડસુખ માગે, હિંસક જૂઠ વદનાર	જગત્માં૦ ૪
ચોરને મૈથુનકામી હરામી, મનનુ કહ્યું કરનાર,	જગત્માં૦
મનશયતાનના વશમાં પડેલો, રાજ્યમાં સુખ ગણનાર	જગત્માં૦ ૫
શહેનશાહો ચક્રી ઇન્દ્રો, મોહે છે દાસના દાસ,	જગત્માં૦
મનદાસવશ નહીં તે નહીં દાસો, ખીજછેદાસો ખાસ	જગત્માં૦ ૬
આતમના વશ કયું મન જણે, ઇન્દ્રના ઇન્દ્ર તે ખાસ,	જગત્માં૦
બુદ્ધિસાગર આતમ સુખિયા, પ્રભુ છે તે નહીં દાસ	જગત્માં૦ ૭

સાધ્ય

(પૂર્ણ થયો છે ખેવ સજનો પૂર્ણ થયો છે ખેવ એ રાગ)

(૫૦)

પરમાતમ પદ સાધ્ય, સાવન લાખો કગેડો ગણાય;

ભાખે વીરજિનરાય

સાધન૦

- નગર એક માર્ગો ધણારે, પંથો ન નગર ગણાય,
ભિન્ન ભિન્ન પંથોવડેરે, નગરમાં લોકો જાય. સાધન૦ ૧
- સર નદી કૃપાદિક ધણારે, જળનાં સ્થાન ગણાય;
તૃષા નિવારક સાધ્યમારે, જલ બહુવિધ સુહાય. સાધન૦ ૨
- શુધાનિવારક કાર્યમારે—ભોજન સાધન લેદ;
કાર્ય એક સાધન ધણારે, સાધન ભેદે રથો ખેદ. સાધન૦ ૩
- લજ્જાશીત નિવારવારે, વસ્ત્રાદિ સાધન વૃન્દ;
સાધનભેદે ન લેદતારે, સમજે નહીં મતિમન્દ. સાધન૦ ૪
- જ્ઞાન સાધ્યનાં સાધનોરે, ગુર્વાદિક બહુ જોય;
તરતમયોગે જાણુવારે, જ્ઞાનીને કલેશ ન હોય. સાધન૦ ૫
- ગાય ભેંસ બહુ જાતનીરે, દુગ્ધમાં સાધન જાણુ;
સાધનને સાધ્યજ ગણીરે, મુંઝે મૂર્ખ અજાણુ. સાધન૦ ૬
- પરમાત્મ પદ સાધવારે, ધર્મમાર્ગ બહુ ભિન્ન;
મનમોહ મારવા સાધનોરે, થાઓ ન લેદે ખિન્ન. સાધન૦ ૭
- અસંખ્ય સાધન યોગછેરે, રૂચિ શક્ત્યાદિથી લેદ;
સર્વ જીવોમાં જાણુવારે, સમજી ન કરવો ખેદ. સાધન૦ ૮
- અનેક ધર્મને દર્શનોરે, વૈધરોગ બહુ જમ;
તરતમ યોગે સાધનોરે, નય સાપેક્ષે તેમ. સાધન૦ ૯
- દાકતર વૈધને ઔષધોરે, અનેક રોગ અનેક;
રોગો ઉપાયો અનેકછેરે, જાણી કરવો વિવેક. સાધન૦ ૧૦
- સાધનભેદે લડાલડીરે, યુદ્ધો મનુષ્ય સંહાર;
કરે તે ધર્મ ન જાણુતારે, સમજ્યા ન ધર્મ લગાર. સાધન૦ ૧૧
- રાગ રોષ કામ મોહનેરે, મારે તે પ્રભુપદ પાય;
ગમે તે સાધન ભેદથીરે, સાધ્ય સાધે શિવ થાય. સાધન૦ ૧૨
- ધર્મ દર્શન પન્થ મોહથીરે, પ્રભુ દૂર ગાઉ કરોડ;
મન માર્યાથી મુક્તિ છેરે, સાધને સાધ્યને જોડ. સાધન૦ ૧૩

સેવા ભક્તિ ઉપાસનારે, જ્ઞાન ક્રિયાને યોગ,	
અનેક સાધન જાણવાં, આત્મશુદ્ધિ પ્રયોગ	સાધન૦ ૧૪
જેમ જીવવાનાં સાધનોરે, સર્વજીવોનાં અનેક,	
તેમ પ્રભુપદ સાધનારે, અસખ્યહેતુવિવેક	સાધન૦ ૧૫
દયા સત્ય અસ્તેયનેરે, વ્યભિચારનો ત્યાગ,	
મન વચ કાય પવિત્રતારે, પૂરણ પ્રભુપર રાગ.	સાધન૦ ૧૬
પ્રભુ સમ વિશ્વ અનુભવેરે, પરખે પ્રભુને તેહ,	
પ્રભુમય જીવને જીવતોરે, થાવે સદ્ગુણ ગેહ	સાધન૦ ૧૭
વીર પ્રભુજી જણાવતારે, એવો ધર્મનો મર્મ,	
બુદ્ધિસાગર સાધ્યમારે, એવો છે જૈનધર્મ	સાધન૦ ૧૮

અન્તર્નાદ આત્મ અવાજ-જ્ઞાનસ્ફુરણા.

મગહી સાળી

(૫૧)

સપ્રતિ ભૂત ભવિષ્યના જ્ઞાનનો, આત્મ પ્રભુ મહાકરિયો,
આત્મમાથી પ્રગટે ધર્મો, સર્વગાઓથી ભરિયો
આત્મ પ્રજ્ઞનોરે અતર્ અવાજ સાંભળ્યો, આત્મ પ્રજ્ઞ કહ્યું કર્યો
આત્મ૦ ૧

જ્ઞાનને ધ્યાન મમાવિયોગે, ગગદ્વેપવિયોગે,
પરાપરયતો સ્કુણપ્રયોગે, સુમતિના મયોગે આત્મ૦ ૨
ગગ દ્વેષાદિક મનમોહની, પ્રેરણાથી છે ન્યાયે,
મોહ અવાજને આત્મ અવાજનો, બેદ કરી મત્ય ભાળો આત્મ૦ ૩
ઉપદ્રવ ક્ષયોપશમને ક્ષાયિક, આવમાં જ્ઞાન પ્રકાશો,
મોહવિના સત્ય આત્મ અવાજે, સુણના સ્વયંચર યારો. આત્મ૦ ૪

સર્વજ્ઞતાનાં શાસ્ત્રો ગ્રન્થો, ધર્મશાસ્ત્રો છે જ્યો; આત્મ ૫
 આત્મ અવાજથી સત્ય જણાતું, ધરે અંતર્થી નેહો. આત્મ ૫
 રાગ દ્વેષ કામવૃત્તિયો ટળતાં, અંતર્માં સત્ય ભાસે; આત્મ ૬
 આત્મ ગુરુને આત્મ ચેલો, સત્ય છે આત્મપ્રકાશે. આત્મ ૬
 આત્મજ્ઞાનની સાચી સ્ફુરણા, તે છે આત્મ અવાજે; આત્મ ૭
 અંતર્ પ્રેરણા સાચી તે છે, પ્રગટાવી જગ છાજે. આત્મ ૭
 કેવલજ્ઞાનીનો સત્ય અવાજ છે, પરખો આત્મ અવાજે; આત્મ ૮
 આત્મઅવાજથી સત્યપરીક્ષા, કરશે તો પ્રભુ રાજે. આત્મ ૮
 સત્યજ્ઞાન તે આત્મ અવાજ છે, અનહદધ્વનિ પેલી પારે; આત્મ ૯
 હૃદય સમાધિથી પેલી પારે, સમયોગે કૈ ભાજે. આત્મ ૯
 આત્મ અવાજના ભેગો મોહનો,—અવાજ ઝટ ભળી જાવે; આત્મ ૧૦
 ધર્મના મતભેદો છે તેથી,—જ્ઞાની સમજે સ્વભાવે. આત્મ ૧૦
 અંતર આત્મ શુદ્ધ અવાજમાં, વેદાગમ સત્ય સર્વે; આત્મ ૧૧
 આત્મ અવાજને મૂકી દુનિયા, રહેતી મિથ્યાગર્વે. આત્મ ૧૧
 મોહના સર્વ સંકલ્પ વિકલ્પો, વિણસે જ્યારે ત્યારે; આત્મ ૧૨
 અનંત જ્ઞાનાનન્દનો દરિયો, સ્વયં દેખાય છે ભારે. આત્મ ૧૨
 આત્મ અવાજમાં જીવતાં સાચાં, ધર્મનાં શાસ્ત્રો સમાચાર; આત્મ ૧૩
 વેદાગમ કુરાનને બાઈબલ, સાચાં તો માંહી જણાયાં. આત્મ ૧૩
 ધર્મો ને શાસ્ત્રો પ્રગટ્યાં જ્યાંથી, તે આત્મપ્રભુ પોતે; આત્મ ૧૪
 કયાં તું ભોળા બીજ ગોતે, ઝળહળે તું સત્ય જ્યોતે. આત્મ ૧૪
 આત્મ પ્રભુ વિશ્વાસી આત્મ, થૈ અંતર્ મન રાખો; આત્મ ૧૫
 અંતરના પયગામ અવાજે, સુણીને સાચું ભાખો. આત્મ ૧૫
 અંતર્ આત્મ સત્ય અવાજને, સુણે તે સત્યગુરુ થાવે; આત્મ ૧૬
 અંતર જ્ઞાનની પ્રેરણા વણુ કોઈ, ગુરુ ન શિષ્ય સુહાવે. આત્મ ૧૬
 અંતર અવાજ તે આત્મનો છે, સુણશે આપોઆપે; આત્મ ૧૭
 સત્ય તે આત્મમાંથી પ્રકાશે, મુંઝો ન રાખદની છાપે. આત્મ ૧૭

સત્ય અવાજને દાખી ન દેવો, વર્તો સત્ય અવાજે;
 કાયામાંઆતમ પ્રભુ પ્રગટે, ત્રણયજીવનમાં ગાજે , આતમ૦ ૧૮
 મોહ રાયતાનના દુષ્ટ અવાજે, સુણુશો નહીં ન આદરશો,
 આતમપ્રભુના અવાજે મૂઢી, બીજે ન ક્યાયે ફરશો આતમ૦ ૧૯
 શુદ્ધાતમના જ્ઞાન અવાજથી, વર્તો નરને નારી;
 બુદ્ધિસાગર આપોઆપજ, સત્ય પ્રભુ નિર્ધારી આતમ૦ ૨૦

આતમદર્શન લગની.

(સિદ્ધ જગત શિર શોભતા એ રાગ)

(૫૨)

દર્શન ઘો મુજ આતમા, તારી લાગી લગન;
 તુજ વણ બીજુ ઇચ્છુ નહીં, કરવો તુજને પ્રસન્ન દર્શન૦ ૧
 તુજ વણ બીજુ શુ ? દેખવુ, તુમ વણ બીજુ ન મન્ન;
 તગ્દકતો તુજ વણ બહુ, ત્હારા વણ બળે તન દર્શન૦ ૨
 તુજ દર્શનમાટે તપ તપુ, કરતો મત જપ જ્ઞાન;
 તલસુધુ તાલાવેલીએ, કરતો સયમ ધ્યાન દર્શન૦ ૩
 તુજ દર્શનમાટે જીવુછુ, બીજુ કાઈ ન કાજ,
 મુજ મનમદિરે શોભતો, ત્હારા વણ ક્યુ ? રાજ દર્શન૦ ૪
 આનંદ જ્ઞાન સ્વરૂપ છે, ત્હાર નહીં જડરૂપ;
 જગ માતા અને બાપ છે, મળતાં નહીં દુઃખ ધૂપ. દર્શન૦ ૫
 મોહના પડદાને ચીરતાં, આપોઆપ છે પાસ;
 દર્શન ઘો આપોઆપને, ટાળી ઘો દુ ખખ્યાસ દર્શન૦ ૬
 મોહવિનાશથી એકલો, આતમદેહમા થાય;
 આતમદર્શન આતમા, આપોઆપ તે પાય. દર્શન૦ ૭

શમે શમેરે તું વસ્યો, મારા હૈડાના પ્રાણ;	
તુમ વણુ ગમતું ન કોઈથી, જીવંતા ભગવાન.	દર્શન૦ ૮
ચેન પડે નહીં તુજ વિના, જીવ્યું પલક ન જાય;	
તુજને સ્વપ્નામાં ઝંખુંછું, પલ વર્ષો સમ થાય.	દર્શન૦ ૯
મોહનો સંગ ન રચતો, રચે નહીં કામ ભોગ;	
ભક્તિ ઉપાસના જ્ઞાનને. તુજ માટે ધર્યો યોગ;	દર્શન૦ ૧૦
છૂપાશે નહીં સાહિબા, થાઓ હજરાહજૂર;	
ઠહાલમ તારૂંરે ઠહાલ છે, જગ તુજ ભરપૂરનૂર.	દર્શન૦ ૧૧
હંચે નીચે ને મધ્યમાં, આગળ પાછળ દેવ !!	
અપરંપાર અનંત છે, મહિમા કડું તુજ સેવ.	દર્શન૦ ૧૨
જ્યાં ત્યાં દેખું ત્યાં તાલ્યરો, મહિમા ભાસે અનંત;	
દર્શન લો હવે તત્ક્ષણે, ક્ષણ નહિ જતું જીવંત.	દર્શન૦ ૧૩
ઇન્દ્રિયો મન તનયકી, લાગ્યો લગનીનો તાર;	
શ્રદ્ધા પ્રેમને જ્ઞાનમાં, ભાસ્યા તારણહાર.	દર્શન૦ ૧૪
દેખે ગાવે તું આપને, ધ્યાવે છે આપોઆપ;	
એવો અનુભવ આવીયો, આનંદ પ્રગટ્યાની છાપ.	દર્શન૦ ૧૫
આપોઆપના દર્શને, આતમ આતુર થાય;	
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ મળે, પ્રભુરૂપ જીવો જણાય.	દર્શન૦ ૧૬

દર્શનદેશને સંતાતા આત્મપ્રમુને ઠપકો.

(ગંગાતટ તપોવનમાંરે બની રચના ભારી. એ રાગ.)

(૫૩)

દેઈ દર્શન ઠહાલારે, આતમ પ્રભુ છૂપાતા,
વિજળી ચમકારારે, પેઠે તમે સંતાતા.

દેઈ૦

- શુદ્ધોપયોગ પ્રવાહથી, ક્ષણમા કંગે પ્રકાશ,
જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપથી, પ્રગટે છે દિલ ખાસ
ચૌદ લુવનના સ્વામીરે, પ્રસન્ન થઈ હરખાતા ૬૯૦ ૧
- સૂરજ નીચે વાદળાં, આવે ને વળી જાય;
તેમ તમારી છે દશા, અનુભવથી સમજાય
ઉપયોગે પ્રગટછોડે, ખગ સમજ્યા જતા ૬૯૦ ૨
- અસંખ્ય ભાનુ ચંદ્રમા, તારા ગણનો પ્રકાશ,
તેથી અનંત પ્રકાશી તું, સ્વપરપ્રકાશી વિલાસ
તારા એકપ્રદેશમારે, જગત્ સહુ સમાતું ૬૯૦ ૩
- તહારા જ્ઞાનમાં જગ સહુ, ઉપજેને વિણસાય,
જ્ઞાનમાં જ્ઞેય સંબંધથી, સર્ગ લયો પર્યાય
જ્ઞાનમા જ્ઞેયજગનારે, કર્તા ને હર્તા સદા ૬૯૦ ૪
- અનત જ્યોતિ તાલ્હરી, આનંદ અપગપાર;
કર્તા કર્મ કરણુ તુહિ, સપ્રદાન નિર્ધાર
અપાદાન આધારગે, કઈક તમે સમજતા ૬૯૦ ૫
- અતર પટ્કારકમયી,—અસંખ્ય તાગ નામ;
અનત તહાં રૂપ છે, તુજને કડ પ્રણામ,
સેવક સ્વામી તું પોતેરે, આપોઆપ પ્રજા માતા. ૬૯૦ ૬
- અમત્કાર દરિયો તુહિ, સર્વ લખિય લહાર,
જે જોઈએ તે તુજવિષે, અનત ધર્માપાર;
અકલક અવિનાનીરે, નિજનંદ નિર્માતા ૬૯૦ ૭
- ઉત્પત્તિ વ્યય શ્રોવ્યમય, ગુણપર્યાયાધાર,
દર્શન ધર્મની ખાણ છે, સર્વોદય તાગણહાર;
અનંત શક્તિના સ્વામીરે, પિતા માતા બ્રાતા ૬૯૦ ૮

ક્ષયોપશમ જ્ઞાન ચરણથી, બહાલા અસંખ્યવાર;
પ્રગટ્યાપછી સંતાઓ છો, અનુભવ્યા નિર્ધાર,
સંતાવાનો જે પડદારે, ચીરી પ્રગટો ત્રાતા.

દેઈ૦ ૯

કર્મના પડદા પાછળે, હવે નહીં સંતાઓ ।।
સદા પ્રકાશી થઈ રહો, હજરાહજૂર જણાઓ;
પ્રભુ ઉપયોગતાનેરે, સદા રહો હરખાતા.

દેઈ૦ ૧૦

તુજ જીવનથી જીવવું, દેહ છતાં નિર્ધાર;
મુજ નિશ્ચય તે તાલ્યરે, જાણી પાર ઉતાર,
બુદ્ધિસાગર આતમરે, પ્રભુ વિભુ છો દાતા.

દેઈ૦ ૧૧

પ્રમુવિશ્વાસ.

(સજનો પૂર્ણ થયો છે ખેલ. એ રાગ.)

(૫૪)

આતમ પ્રભુ એક છે તુજ વિશ્વાસ;

મુજ જીવન તું ખાસ.

આતમ૦

એક આધાર તું માલ્યરેરે, તુજથી જીવ્યું જાય;

અર્પાયો તુજ ભાવમારે, તું ગતિ તું મતિ ન્યાય. આતમ૦ ૧

દુઃખ પડો કાટિગમેરે, મૂકું ન તુજને લગાર;

કરવું ઘટે તે કર પ્રભુરે, તું મુજ તારણહાર.

આતમ૦ ૨

સારા માટે સર્વે થતુંરે, કરે તે શુદ્ધતા હેત;

મનમાં તારી પ્રેરણારે, ઝીલું પ્રભુ સંકેત.

આતમ૦ ૩

તુજ સન્મુખ આવું પ્રભુરે, પાછો ફરું નહીં લેશ;

જીવંતાં મરણું કરીરે, જીવતો થાઉં હમેશ.

આતમ૦ ૪

શૂરો થઈ મોહથી લડીરે, ભેટું હજરા હજૂર;

બુદ્ધિસાગર પ્રભુ મળેરે, ઝળકે અનંતુ નૂર.

આતમ૦ ૫

પ્રમુપાસે ગમન.

(પૂર્ણ થયો છે ખેલ સગનો પૂર્ણ થયો છે ખેલ)

(૫૫)

આવુછું તુજ પાસ, આતમ પ્રભુ આવુછું તુજ પાસ;
 છોડી જગ સુખ આગ, આતમ પ્રભુ
 દુનિયા ખીજે તો ખીજેજે, ત્હારી ગીઝમા ખાસ;
 લાગી તાલાવેલી તાલ્યરીજે, લાગી લગની પ્યાસ આતમ૦ ૧
 મારગમાંહી ચાલતાજે, વિપત્તિયો લાખ,
 ચઢત દુ ખો સદુ સદુંજે, થાતા દેહની ગખ, આતમ૦ ૨
 સર્વ જીવોને પ્રભુ સમાજે, ગણી ન દર ગગ ગેપ;
 ભાગીરા નહીં જય આવતાજે, દોષ દર નહીં દોષ આતમ૦ ૩
 પડી આખડી પાધુ ચાલવુજે, ચાકથી દર વિશ્રામ;
 પાછો ઉઠી ચાલુ પ્રભુજે, તુજવપુ ખીજુ ન દામ આતમ૦ ૪
 તુજ શ્રદ્ધા પ્રીતિવડેજે, થાય આવતા હામ;
 આશને ઉત્સાહથીજે, ચાલુછું શુભધામ આતમ૦ ૫
 આખે અનુમાગ દરે, વિશ્રામનો આધાર;
 થાના દોષ તે મદુ થયોજે, પાછો નહીં દગ્ગા આતમ૦ ૬
 લોટી તરબોળ પગને દરે, મર્તા ન ડોડુ પન્થ;
 તુજ મળવા જીવુ જાણે, આખ પૂરે છે અન્થ આતમ૦ ૭
 અતરૂ ગીલી તુજપ્રે તારે, અર્ધ આંગ્યો નાથ,
 તુજ નગરીની નિશાનીયો, દેખી થયોછું અનાથ આતમ૦ ૮
 નમતાવ નિદો માર્ગ ડે, ને નરક વમગી ડે ખાડ;
 ગગ દાપ આડી દિશી, જેનું ન આખે કાદિ આતમ૦ ૯

જવો તેવો પણ તાહરોરે, આવુંછું હજારાહજૂર;
બુદ્ધિસાગર આતમારે, દેખું આનંદ નૂર.

આતમ૦ ૧૦

પ્રભુ દૂર નથી,

(આનંદ ક્યાં વેચાય ચતુરનર આનંદ ક્યાં વેચાય એ રાગ.)

(૫૬)

આતમપ્રભુ નથી દૂર, આતમપ્રભુ દેખુંછું હજારાહજૂર.

જગમાં છે મરહૂર, જ્યાં ત્યાં આતમ પ્રભુ મરહૂર. ॥

જ્યાં ચૈતન્ય દેખાય છેરે, આતમ પ્રભુ ત્યાં ખાસ;

સર્વ જીવો સત્તાવડેરે, બ્રહ્મ છે ધર વિશ્વાસ.

આતમ૦ ૧

જ્યાં ત્યાં આતમપ્રભુ વિલસતારે, દેહ દેવળ વસનાર;

જ્યાં ત્યાં કર્મના વેષમારે, સેવું ભળું દિદેહાર.

આતમ૦ ૨

આતમપ્રભુની પ્રસન્નતારે, જડમોહે ન થનાર;

આતમ પ્રભુ પ્રસન્નછેરે, આતમમાં ધરે પ્યાર.

આતમ૦ ૩

આતમ કર્તા કર્મ છેરે, આતમ કરણ વિચાર;

સંપ્રદાન આતમપ્રભુરે, અપાદાન નિર્ધાર.

આતમ૦ ૪

અધિકરણ છે આતમારે, અનંત ધર્માધાર;

કર્તા અકર્તા અલક્ષ્યછેરે, સદસત્ પક્ષાધાર.

આતમ૦ ૫

નાસ્તિક આસ્તિક જીવડારે, આતમ પ્રભુ છે સર્વ;

આત્મૈક્યભાવે વિશ્વનેરે, અનુભવતાં ટળ્યો ગર્વ.

આતમ૦ ૬

આતમ રૂપને ધર્મનોરે, આવે ન ક્યારે પાર;

સર્વ ધર્મના શાસ્ત્રથીરે, કિંચિત્ ભાસે સાર.

આતમ૦ ૭

દેહ દેવળમાં દેવતુંરે, આનંદ જ્ઞાનસ્વરૂપ;

અનુભવે તે સ્વયંપ્રભુરે, દેખી થાતો ચૂપ.

આતમ૦ ૮

જ્યાં દેખ્યું ત્યાં પ્રભુ વિભુરે, બાહ્યથી અનેકાકાર;

અંતર અસંખ્ય પ્રદેશથીરે, ચિદાનંદરૂપધાર.

આતમ૦ ૯

દેખે જાણે સુણે ચિંતવે, એવો હું આતમ દેવ,	
શેઠુ આતમને આતમારે, નિજની કર નિજ સેવ.	આતમ૦ ૧૦
આતમ પ્રભુ ગુરૂ શિષ્ય છેરે, પુત્ર ભાઈ મા બાપ;	
આશુક માશુક આતમારે, પૂજી આપોઆપ	આતમ૦ ૧૧
જીવતા આતમ પ્રભુરે, નકશા છે ધર્મ અન્ય;	
દર્શન ધર્મની દૃષ્ટિયે, આતમના છે પન્થ	આતમ૦ ૧૨
મોહ વિના આતમપ્રભુરે, દેહમા એકલો થાય,	
મુક્તદેવ પરમાતમારે, જન્મ મરણ નહીં પાય	આતમ૦ ૧૩
જ્યા ત્યાં આતમપ્રભુ તાલારારે, આનંદમાટે લોક,	
ધ્રાતિથી જડ દેહમાં, ભૂલી પાડે પોક	આતમ૦ ૧૪
આતમમા આનંદ છે, જડમા ન આનંદ લેશ,	
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ વિભુરે, ચિદાનંદ હમેશ	આતમ૦ ૧૫

સ્વારથિયો સંસાર.

(૫૬)

સધજો સ્વાગથિયો સંસાર, જ્યા ત્યા સ્વારથિયાં નર નાર;
સ્વારથ હોય તો સ્નેહ ને સગપણ, કંઈ ખુશામત ધ્યાગ,
સ્વાર્થ સર્વોં ઠે દૃષ્ટે નાસે, સ્વાર્થે મારામાર સધજો૦ ૧
હિંસા જૂઠું ચોરી ચુગલી. બ્યભિચાર મહાપાપ;
સ્વાગથથી કંઈ લાંબી સલામો, સ્વાર્થે કહે માળાપ સધજો૦ ૨
હાજી હા સાહેબજી સ્વાર્થે, કપટકલા સહુ થાય;
સ્વાર્થ સર્વોં ઠે સચુ ન મ્નેહી, દોષ ન પાસે જાય સધજો૦ ૩
માત પિતા ભાઈ પત્ની ને પત્ની, સ્વાગથમાં દુગિચાર;
સ્વારથમાં સપડાણા સર્વે, જૂઠું કરે છે અપાર સધજો૦ ૪

રાજા શેઠને મંત્રી ચોદ્ધા, ન્યાયાધીશો ફોજદાર;
જડસુખમાટે સ્વાર્થ કરે સહુ, સ્વારથમાં તૈયાર. સધળો ૦ ૫
આત્મપ્રભુમાં પ્રીતિવાળાં, પરમાર્થી નરનાર;
બુદ્ધિસાગર પરમાર્થી સંત, ધન્ય તેનો અવતાર. સધળો ૦ ૬

પરમાર્થી.

(૫૮)

પરમાર્થી જે નરને નાર, જગમાં ધન્ય તેનો અવતાર;
પરમાર્થીમાં પ્રભુ પ્રગટતા, થાય ન મારામાર;
પરમાર્થી અવતાર પ્રભુનો, પરમાર્થે જીવનાર. જગમાં ૦ ૧
હિંસા જૂઠું ચોરીને ત્યાગે, સ્વારથનો નહીં લેશ;
નિષ્કામે ઉપકાર કરે સહુ, સ્વર્ગ ન ઇચ્છે બેશ. જગમાં ૦ ૨
દુઃખ પડે પણ ધરે ન દીનતા, ધરે પ્રભુપર પ્યાર;
પ્રભુપદવણ ખીજું નહીં ઇચ્છે, દુર્ગુણ ટાલાણહાર. જગમાં ૦ ૩
સર્વ જીવોને આત્મપ્રભુ સમ, દેખે જે નરનાર;
સર્વ જીવોના ભલામાં જીવે, તન ધન ખર્ચી અપાર. જગમાં ૦ ૪
નિંદા સ્તુતિમાં સમભાવી, ધન્ય તે નરનાર;
પરના માટે પ્રાણ સમર્પે, ઉપકારે મરનાર. જગમાં ૦ ૫
પરોપકારી પરમાર્થી સંત, જાણે પ્રભુ અવતાર;
બુદ્ધિસાગર પરમાર્થીને, નમુંછું વારંવાર. જગમાં ૦ ૬

પ્રભુ આવાગમનનું આવ્હાન.

(ભક્તિ એવીરે ભાઈ એવી એ રાગ)

(૫૯)

મુજ દિલમાં પ્રગટ પ્રભુ થાવો, આતમપ્રભુ પ્રીતિએ આવો
 દયા સત્યને પ્રેમ વિચારો, પ્રભુ સદ્ગુણરૂપે પધારો મુજ ૦ ૧
 આખ કાન હૃદય તુજ ધામ, દેહ ઈન્દ્રિયો ત્હાર છે કામ,
 નામ રૂપની પેલી પાર, તુંતો સાકાર ને નિરાકાર મુજ ૦ ૨
 સર્વ વિશ્વજીવોમા પ્રકાશો, સાચો એક છે તુજ વિશ્વાસો,
 સર્વ વિશ્વમાં ગાંતિ સ્થાપો, પ્રભુ જ્ઞાનાનન્દરૂપ આપો મુજ ૦ ૩
 ત્હારી શક્તિ અનતી અપાર, સર્વવિશ્વનો તું આધાર;
 સર્વ ધર્મશાસ્ત્રો ત્હને ગાવે, ભિન્નજ્ઞાન અપેક્ષાએ ભાવે મુજ ૦ ૪
 મારી આખ હૃદય તું કાન, જીભસ્પર્શને ત્રાણ તું પ્રાણ,
 મારી જીવન આશાનો બેલી, પ્રભુ ક્ષણપણ મૂક ન ઠેલી મુજ ૦ ૫
 સેવા ભક્તિ જ્ઞાન ન જાણુ, પ્રમથી પ્રભુ હૃદયે આણુ,
 ઈચ્છુ નહીં તુજવણુ પ્રભુ બીજુ, જડઉપર રીઝુ શુ : બીજુ મુ ૦ ૬
 રેમે રેમે હજારહજૂર, પ્રગટો પ્રભુ નૂરના નૂર,
 પ્રભુ અસખ્યપ્રદેરી પૂરા, ચિદાનંદમા નહીં છો અધૂરા મુજ ૦ ૭
 ત્હારી ધૂનમાં નહી કુઃખમાન, દૂર રહેતો મોહશયતાન,
 અજવાળાથી અધાર નાસે, પ્રભુ પ્રગટ્યાથી મોહ જ નાસે. મુજ ૦ ૮
 ઉપશમ ક્ષયોપશમે પધાર્યા, મોહ શત્રુ ધણાખરા હાર્યા,
 જે ક્ષાયિકભાવે પ્રગટો, તો થાતો ખરો નિજ પલટો મુજ ૦ ૯
 અરિહત મહાવીર પ્યારા, આતમપ્રભુ બ્રહ્મ છો વ્હાલા,
 રામ રહિમાન જિન બુદ્ધ પોતે, ઝળહળતા આતમજ્યોતે મુ ૦ ૧૦
 તુજમાં સ્વર્ગ મુક્તિ સમાઈ, વ્હાલા ત્હારી વધામણી આઈ;
 વ્હાલા ક્ષાયિકભાવે પધારે, ચરાચરમાં અવખ અપારો મુ ૦ ૧૧

તુજ પધરામણી ભણકારા, પ્રેમીઆંખોમાં તુજ ચમકારા;
 થતા આનંદનૂર ઝળકારા, ત્હારી ઝાંખી થઈ પ્રભુ બહાલા. મુજ૦ ૧૨
 ત્હારા રૂપનો છું વિશ્વાસી, પૂરો આશા સત્યપ્રકાશી;
 ધ્યાન સમાધયે એકરંગી, સ્વામી સેવકનહિ અંગઅંગી. મુજ૦ ૧૩
 કહે વિનવે તે નહીં ખીજો, તુંતું હુંહું આતમ એક રીઝો;
 ગુણ પર્યાયના આધાર, વંદુ પૂજું તાર મુજ તાર. મુજ૦ ૧૪
 ચિદાનંદ સ્વરૂપે આવો, મારા જીવનનો એ દહાવો;
 તુજમાંહી સમર્પાઈ જાઉં, જ્યોતિ જ્યોતે મળી પ્રભુ થાઉં. મુજ૦ ૧૫
 શુદ્ધ પ્રેમ વિશ્વાસથી પાસે, આપોઆપ પ્રભુ છો પ્રકાશે;
 સેવા ભક્તિથી પાસેના પાસે, જ્યાં વિશ્વ આતમસમ ભાસે. મુજ૦ ૧૬
 જ્ઞાને પ્રભુરૂપ પરખ્યું જતું, પ્રભુ નૂર દિલમાં ઉભરાતું;
 ચિદાનંદ પ્રભુ આપ જાણ્યા, આઠ્યા ધ્યાન સમાધિથી તાણ્યા. ૧૭
 મન વાણીને કાયાના સ્વામી, આતમરામ છો અન્તર્યામી,
 બુદ્ધિસાગર હજરાહજૂર, રહો ઝળહળજ્યોતે સનૂર. મુજ૦ ૧૮

આત્મપ્રભુ खेल.

(અહા આશું વસંત થૈ થૈ નાચી રહ્યો. એ રાગ.)

(૬૦)

અહા !! મારો આતમ પ્રભુ ખેલી રહ્યો, ખેલી રહ્યો ને ખેલાવી રહ્યો.

અહા૦

સાખી.

તમો રંગેગુણ સત્ત્વના, પડદામાંહી રહેલ;

ત્રણ પ્રકૃતિવૃત્તિયો,—સાથે ખેલે ખેલ.

તેથી ચોરાશી લાખ ખાણે રહ્યો, ખાણે રહ્યો મોહ તાપે રહ્યો.

અહા૦ ૧

આઠ કર્મના બંધથી, કરે વિવિધ અવતાર,
 મોહમાયાની સગતે, ભૂલ્યો નિજરૂપ સાર,
 કર્મલીલાએ દેહમાંથી વસ્યો, દેહમાંથી વસ્યો મોહકદે કર્યો

અહાં ૨

સદ્ રસગે આતમા, પામ્યો નિજરૂપ જ્ઞાન,
 અનતબંધી આતમા, ચેત્યો પામી જ્ઞાન,
 નિજ ઉપયોગ અવતાર લીધો ખરો, લીધો ખરો પ્રભુ શકતેભર્યો

અહાં ૩

મોહદૈત્યને મારવા, અણાં ધર્મ હથિયાર;
 દુર્ગુણ દુષ્ટ વિનાશવા, થયા પ્રભુ તૈયાર;
 પ્રભુ ! ઉપશમભાવે પ્રકાશી થયા, કર્માવરણને વિનાશી રહ્યા

અહાં ૪

ક્ષયોપશમ ગુણ સૈન્ય છે, શુદ્ધોપયોગ પ્રધાન,
 જ્ઞાન સેનાપતિ છાજતો, સયમ ગુણ ક્રોધદાગ,
 મોહદૈત્ય વિનાશવા ઉભગી થયો, સાવધાનીથી યુદ્ધ ખૂબ કરતો
 રહ્યો અહાં ૫

ક્ષયોપશમ ચારિત્રથી, નાહુ મોહનુ મૈન્ય;
 આત્મપ્રભુતા આગળે, થયુ મોહનુ દૈન્ય,
 પ્રભુ આત્મ સુખ રવાદ ચાખી રહ્યો, ચાખી રહ્યો જગતખાવી રહ્યો.
 અહાં ૬

મોહ શયતાનથી કુસ્તીમાં, હંચુ નીચુ થવાય,
 આત્મ બલ વધતું જતું, અનુભવથી પરખાય;
 બહુ મોહનુ બલ ક્ષીણ થાતું અહો, સાત્ત્વિકગુણસગ ખેલે વણ્યો

અહાં ૭

ત્રણ પ્રકૃતિ ભિન્ન હું, અનુભવાઉં ઘેશ;
 પંચશરીર કાષે રહ્યો, હવે ન પામું કલેશ;
 હવે પ્રારબ્ધકર્મ ભોગ ભોગી છતો, રહી સાક્ષીપણે નિવેંપ થતો.
 અહાં ૮

દેહાદિક સંબંધથી, પ્રભુ સાકાર ગણાઉં;
 દેહાદિક સંબંધવણ, નિરાકાર સુહાઉં;
 દેહમાંહી આતમ એક પોતે રહું, બીજા મોહને મારી નિજધમ
 લહું. અહાં ૯

મોહનો ક્ષય કરવા હવે, પૂર્ણ થયો ઉજમાલ;
 રહીશ એકલો દેહમાં, પામીશ મંગલ માલ;
 રામ રહિમાન અરિહંત બ્રહ્મ ભલો, મુજ આતમ દેવ નિજરૂપે ભ-
 ય્યો. અહાં ૧૦

રાગ રોષને જીતતાં, જિન અરિહંત ગણાઉં;
 આતમજ્ઞાનના અનુભવે, બુદ્ધ વિભુ સોહાઉં;
 અહો સ્વપરપ્રકાશક વિષ્ણુ થયો, સર્વ તેજનુંતેજ વિભુભાવ લહ્યો.
 અહાં ૧૧

બોલે દેખે સાંભળે, ચિદાનંદ ભગવાન;
 સ્વયં આતમા અનુભવ્યો, થયો મહા મસ્તાન;
 એવી બુદ્ધિસાગર પ્રભુ લીલા લહ્યો, લીલા લહ્યો ભાવનાથી વહ્યો.
 અહાં ૧૨

આતમધર્મ.

(સિદ્ધ જગત શિર શોભતા. એ રાગ.)

(૬૧)

આતમધર્મ આરાધીએ, ટાળી રાગને રોષ,
 મરવું મોહને મારીને, કરવો પ્રભુ ગુણ પોષ.
 આતમ ૧

ન્યાસુધી રાગ રોષ છે, ત્યાસુધી નથી મુક્તિ;	
રાગને રોષ નિવારીએ, મુક્તિમાર્ગની મુક્તિ	આતમ૦ ૨
અશુભ વિચારપ્રવૃત્તિથી, પાપતુ કર્મ બધાય,	
શુભ વિચાર પ્રવૃત્તિથી, પુણ્ય બવ સુખદાય	આતમ૦ ૩
શુભાશુભ પરીણામના—સર્વ વિચારોથી ભિન્ન;	
આતમ શુદ્ધપરીણામ છે, તેમા થા જીવ ।। લીન	આતમ૦ ૪
શુભાશુભપરીણામ તે, અધ્યવસાય વિચાર,	
તેથી ભિન્ન છે આતમા શુદ્ધપરીણામાધાર	આતમ૦ ૫
શુદ્ધોપયોગમાં વર્તેતો, આતમ શુદ્ધ પરિણામ;	
આતમ શુદ્ધ પરિણામ એ, શુદ્ધ સ્વભાવ અકામ	આતમ૦ ૬
શુભ અશુભ પરીણામથી,—ચારગતિ ભવ થાય,	
શુભાશુભ પરીણામના,—ગેધે મુક્તિ સુહાય	આતમ૦ ૭
જડમાં શુભાશુભ કદ્દપના, તે છે સસારમૂલ;	
પરપરિણામ વિભાવ છે, તેથી દુઃખતુ શૂળ	આતમ૦ ૮
ક્રોધ માન માયા લોભથી,—ભિન્ન છે આતમરાય;	
મનથી આતમા ભિન્ન છે, ન્યાયે જડથી સદાય	આતમ૦ ૯
સંચિદાનંદ આતમા, ત્હારો શુદ્ધોપયોગ,	
કામના ભોગમા સુખ નહીં, પન્નરયોગે અયોગ	આતમ૦ ૧૦
દર્શન જ્ઞાનને ચરણ છે, આતમનો શુદ્ધધર્મ;	
પરબ્રહ્મ પરમાતમા, જૂદા આઠ છે કર્મ	આતમ૦ ૧૧
આતમ તે પરમાતમા, સિદ્ધ બુદ્ધ નિર્ધાર;	
કર્મ ટળ્યાં ભેદ નહીં જરા, આવે ભવોદવિપા	આતમ૦ ૧૨
મનની શુભાશુભકદ્દપના, ટાળી રહીએ સ્વભાવ,	
મરણ તરણ નિજ હાયમા, ખેલીએ ગિવદાવ	આતમ૦ ૧૩

કામ વિચારોને વારીએ, તજીએ, મમતા વિચાર;
 જડમાં અહંતા ન ઢીજીએ, કરીએ નહીં જડખ્યાર. આતમ૦ ૧૪
 દેહાતમખુદ્ધિ વારીએ, તજીએ ધમ્મજા વિચાર;
 સર્વ સંકલ્પ વિકલ્પને, રોધીએ નિર્ધાર. આતમ૦ ૧૫
 મોહવિચારો પ્રગટ થતા, વારીએ ધરી ધીર;
 આતમશક્તિ જગાવીએ, બનીએ આતમ વીર. આતમ૦ ૧૬
 આતમને પ્રભુ ભાવીએ, કરીએ દોષોને દૂર;
 મનવચકાયપવિત્રતા, પ્રગટાવો ધરી નૂર. આતમ૦ ૧૭
 નિંદીએ ગરહીએ પાપને, ધરીએ આતમશુદ્ધિ;
 શુભાશુભભાવ વારીએ, ધરીએ આતમખુદ્ધિ. આતમ૦ ૧૮
 અંતરૂ વાસનાવૃત્તિયો, સર્વનો ઢીજેરે ત્યાગ;
 મુક્તિ જવું નિજ હાથમાં, જગ!! આતમજગ!! આતમ૦ ૧૯
 નિર્વિકલ્પ જે આત્મનું, અંતરમાં શુદ્ધ જ્ઞાન;
 પ્રગટાવીએ ઉપયોગથી, ધરીએ આતમધ્યાન. આતમ૦ ૨૦
 સ્મરીએ દિલમાંહી આતમા, કરીએ બાહ્યથી કાજ;
 અંતર સુરતાને ધારીએ, થઈએ પ્રભુ મહારાજ. આતમ૦ ૨૧
 આતમધર્મની વિશિકા, સમજી ચલો નરનાર;
 બુદ્ધિસાગર આત્મના, -ધર્મે સુખ છે અપાર. આતમ૦ ૨૨

નાગરનટનાચ.

(ત્રિશુભી માયા, આતમ પ્રભુ સાથે ખેલે. એ રાગ.)

(૬૨)

નટ નાગર પેઠે નવરસ નાટક નાચું, દુનિયામાં શોચું ન રાચું. નટ૦
 પ્રારબ્ધ કર્મ પ્રયોગથી બાહ્યમાં, મોહ નાચે નહીં નાચું;
 તમો રજેશુભી વૃત્તિયો સાથે, ખેલું ન મનમાં ન માચું. નટ૦ ૧

સત્વગુણી સહુવૃત્તિયો સાથે, રાગ કરી નહોં રાચુ;
 બાદના નવરસમાં ન રગાઉ, મોહના પાઠ ન વાચું નટ૦ ૨
 પલ પલ આતમ અલખ પ્રભુની,—નવરસ દેલિમાં રાચુ;
 જડ સુખ આશા તૃણાને ત્યાગી, જડરસ લીખ ન ચાચુ નટ૦ ૩
 પ્રભુમય જીવન ખેલ ખેલીને, ભાચુ મોહનુ ડાચુ,
 આતમપ્રભુના ખેલને ભજવી, દૂર કડ મન કાચુ નટ૦ ૪
 ચિદાનંદરૂપ આતમ પ્રભુનુ, જાણ્યુ નિશ્ચય સાચુ,
 બુદ્ધિસાગરપ્રભુ દિલ પરગટ, ભવ નાટક નહોં નાચુ નટ૦ ૫

માયાવાજી.

(રાગ ઉપરનો)

(૬૩)

માયાની બાજી તેમાં ન થાઉ કદિ રાજી, સ્વમા જેવી સહુ બાજી
માયા૦

હર્ષ કંડ શુ ? શોક કંડ શુ ! જડની માયા સહુ કાચી;
 કર્મ બાજીગર ખેલ છે જૂઠો, એક ન વાત તેમાં સાચી માયા૦ ૧
 કર્મચક્રડોળે બેઠો આતમ, ઉચ નીચ ગણે નિજ પાજી,
 સ્વમ સરીખી બ્રાન્તિ એ સહુ, કાણુ રાજ કાણુ કાજી માયા૦ ૨
 આતમનાં નામ રૂપ તે જૂઠાં, કરી છે તેની હરાજી,
 જગમાં માડ ત્હાર છે મિથ્યા, કાણુ માતાને પિતાજી માયા૦ ૩
 સુખની ભાંતિથી મોહે મુગ્ધતાં, એક વાત નહોં છાજી,
 રાગી ઉપર થાઉ હવે ન રાજી, શત્રુ ઉપર ન નારાજી માયા૦ ૪
 આતમપ્રભુ હુ નિજને રીઝવવા, વાત કંડ શુ ? ગ્રાગી;
 આજ સુધી મોહ માયામા રમિયો, તેથી રહ્યો ઘણુ લાજી માયા૦ ૫
 દુનિયા રીઝવવા ચાહ કંડ નહોં, કંડ નહોં ઈતગજી,
 સમ સોક્ષીએ દેખુ જગતને, કંડ ન મોહની હાજી. માયા૦ ૬

જગમાં શુભાશુભકદપતા ત્યાગી, બન્યો મુસાફર હાથ;
 ચિદાનંદમય પૂર્ણ બ્રહ્મના,—ઉપયોગે રઘ્યો ગાથ. માયા૦ ૭
 શુદ્ધાત્મ પ્રભુ જિન અરિહંત હું, બીજાવાત બધી ત્યાજ;
 બુદ્ધિસાગર રહેણીમાં રાજ, મોહની વાત તજ કાચી. માયા૦ ૮

સર્વદર્શનધર્મશાસ્ત્રસારવીણી.

(૬૪)

- સર્વધર્મના શાસ્ત્રનો,—સર્વ દેશનો સાર;
 સર્વપન્થનો સાર છે, રાગને રોષ નિવાર. ૧
- રાગરોષને મોહ જ્યાં, જ્યાં ઈચ્છાનો વાસ;
 પરમેશ્વર તે નહીં ખરો, જે છે કામનો દાસ. ૨
- હિંસા જૂઠને ચોરી જ્યાં, કંચન કામિની સહાય.
 સદ્ગુરૂપદ ત્યાં નહીં જરા, જ્યાં અજ્ઞાન સુહાય. ૩
- રાગ રોષના ત્યાગમાં, સર્વ ધર્મનો સાર;
 રાગને રોષે ધર્મ નહિ, કરશે સત્ય વિચાર. ૪
- આત્મ !! ચેતો જ્ઞાનથી, રાગ રોષથી ભિન્ન;
 સત્ય તમારું સ્વરૂપ છે, બનો ન મોહમાં લીન. ૫
- ક્રોધ માન માંયા થકી,—ભિન્ન છે આત્મદેવ;
 લોભથી ભિન્ન તું આત્મા, નહીં કર મોહની સેવ. ૬
- કામથકી તું ભિન્ન છે, કામવિચારને ટાળ;
 સ્પર્શરૂપતા ભોગની,—ધૃત્તિ દૂર નિવાર. ૭
- નિદ્રા નિન્દા તું નહીં, ભય નહીં તારો ધર્મ;
 આત્મ નિર્ભય તું સદા, જડમાં નહીં તુજ શર્મ. ૮
- હિંસા જૂઠને ચોરીથી,—મૈથુનકર્મથી ભિન્ન;
 હિંસાદિકપાપોવિષે, થા નહીં ક્યારે લીન. ૯

વિકૃતા ચાહી શોકને, ચિંતા દૂર નિવાર;	
દુષ્ટવ્યસન દુર્ગુણયુષ્ટી, આતમ ભિન્ન વિચાર.	૧૦
વિષયભોગની વૃત્તિને, મનમાં નહીં પ્રગટાવ,	
પરના દોષ ન દેખવા, નિશ્ચય સાચો લાવ	૧૧
દુર્જન શત્રુ દ્વેષીનુ, ખૂર કવુ ત્યાગ;	
સત્યદેવ ગુરુ સતનો, કરજે મનમાં રાગ	૧૨
શુભાશુભપણામથી, આતમ ન્યાસે જાણ,	
અશુભને શુભ વિચારથી, આતમ ભિન્ન છે માન.	૧૩
તમો રજેશુણ સત્ત્વથી, ભિન્ન છે આતમ દેવ,	
પ્રહુય પાપથી ભિન્ન છે, ચિદાનંદપદ સેવ	૧૪
આઠકર્મ, પ્રારબ્ધને,—સચિત ૩૫ ગણાય;	
ક્રિયમાણ આસ્રવયુષ્ટી, ન્યાસે આતમગય	૧૫
વેદ ન જાતિ લિંગ નહિ, પચદેહથી ભિન્ન;	
અસખ્યપ્રદેશી આતમા, યા તુ નિજમા લીન	૧૬
મન વાણીથી ભિન્ન તુ, અનાધનત સુહાય;	
જન્મ મગણથી ભિન્ન તું, અશુરલઘુ સોહાય;	૧૭
જ્ઞાનને દર્શન ચરણ છે, આતમ તારે ધર્મ;	
સમભાવે ઉપયોગવી, પ્રગટે ધર્મનો મર્મ	૧૮
મનસહૃદય વિદહૃદયથી, તું છે ન્યાસે નિત્ય;	
નિર્વિદહૃદય અનુભવે, પ્રગટે બ્રહ્મ પ્રતીત	૧૯
નિર્વિદહૃદય સ્વરૂપમય, આતમ તું ભગવાન;	
બુદ્ધિસાગર આતમા, પામે દેવલજ્ઞાન	૨૦

આત્મપ્રભુપ્રાકટ્ય.

(ત્રિગુણી માયા આત્મ પ્રભુ સાથ ખેલે. એ રાગ.

(૬૫)

આત્મ પ્રભુ પ્રગટ્યા અનુભવ આવ્યો, દેહ દેવળમાં સુહાયો,
મોહની સાથે કુસ્તી કરતાં, લાગ્યું હવે હું ક્ષાંયો;
ભવબાજીમાં સમભાવી થૈ, આત્મમાં લય લાવ્યો. આત્મ ૧
આત્મ પ્રભુની મહેર નજર થૈ, મોહને મારી હઠાવ્યો;
કામ અને ક્રોધ પાછા હઠાવ્યા, આત્મરસ હવે પાચો. આ ૨
દુનિયાઉપર રીઝ ખીજ રહી નહીં, નાચું ન મોહ નચાચો;
ક્ષણ ક્ષણ આત્મ સુરતા જગી, શુદ્ધોપયોગે ક્ષાંયો. આત્મ ૩
પ્રારબ્ધે રોગાદિક ભોગે, સાક્ષીભાવ સુહાયો;
વેગળો નહીં રહ્યો પ્રિય પ્રભુથી, પામ્યો પ્રભુનો પસાચો. આ ૪
પ્રારબ્ધકર્મનું દેવું ચુકવતાં, હંચો નીચો ન રહાચો;
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ દેહ દેવળમાં, નિજ નિજને પરખાચો. આત્મ ૫

નામરૂપવાસનાત્યાગ.

(રાગ ઉપરનો.)

(૬૬)

આત્મપ્રભુ આપોઆપ પ્રકાશ્યા, હવે રહ્યા ન મોહદાસા. આ ૦
નામને રૂપની નિન્દાસ્તુતિથી, દૂર ઘણા દિલ ભાસ્યા;
નિન્દા સ્તુતિથી ભિન્ન નિજતમ, જૂઠા મોહ તમાસા. આત્મ ૧
નામને દેહરૂપ પેટી સરીખાં, દેહમાં આત્મવાસા;
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ જગ્યા સ્વભાવે, અરૂપી અનામી વિકાસ્યા. આ ૨

આત્મસ્વભાવજાગૃતિ.

(રાગ ઉપરનો)

(૬૭)

આતમપ્રભુ જગી રહ્યા સ્વસ્વભાવે, આપોઆપને ધ્યાવે આતમ
 રાગ રોષના સર્વ વિચારને, મનમા પ્રગટતા હઠાવે,
 કામકાળાનાગનો સગ ત્યાગે, રહે ન મોહવિભાવે. આતમ૦ ૧
 સમતા શુદ્ધ પરિણુતિભાવે, રહે ન મોહવિભાવે,
 અસખ્યપ્રદેશોમાંહી મહાવે, શુદ્ધોપયોગ સ્વભાવે આતમ૦ ૨
 જડ જગમાં સુખ બુદ્ધિ ન ધારે, પલ પલ સુરતા જમાવે,
 ક્ષણ ક્ષણ લાખેલી લહેશે લગાવે, આતમ ધર્મ જગાવે આતમ૦ ૩
 કથોપરામને ઉપશમભાવે, આતમશુણુ પ્રગટાવે,
 ક્ષાયિકભાવે નિજશુણુ કરવા, ધ્યાન સમાધિ લગાવે આતમ૦ ૪
 મુક્તિનો પન્થ અડધો વટાવ્યો, આગળ જવા ભાવ લાવે;
 ઉપયોગી જડમા થઈ સાક્ષી, નિઃસગતાએ સુહાવે આતમ૦ ૫
 પશ્ચાત્તાપ કરી દોષોનો, અશુદ્ધધુ નિજ ભાવે;
 શુભાશુભપરીણામ નિવારે, નિજમા નિજને ગમાવે આતમ૦ ૬
 આતમમા આતમને સમાવે, જીવોને પ્રભુ, ભાવે,
 આતમરૂપે વિશ્વ અનુભવી, નિર્વિકલ્પમા કાવે આતમ૦ ૭
 આતમમા મુક્તિસુખ અનુભવ, - કરીને નિશ્ચય પાવે;
 નિત્યાતમ નિર્ભયતાને ભાવે, લેશ ન દીનતા લાવે આતમ૦ ૮
 પ્રારબ્ધકર્મને ભોગવે આતમ, ઉપયોગથી સમભાવે,
 પૂર્ણ પ્રભુરૂપ થાશે નિજતમ, અતરધ્વનિ એ જણાવે. આતમ૦ ૯
 સાધક આતમ આગળ ચઢવા, ઉપયોગમા સ્થિર પાવે;
 બુદ્ધિસાગર શુદ્ધ પ્રભુપદ પરગટ, આપોઆપને પાવે આતમ૦ ૧૦

આત્મપ્રભુ સ્વારી.

(પિયા મુજ મહેલ પધારેરે, એ રાગ. ગોડી.)

(૬૮)

આતમપ્રભુ સ્વારી પધારીરે, આનંદ પ્રગટયો અપાર.	આતમ૦
અસંખ્યપ્રદેશો ઝળહળ્યારે, વાગ્યા મંગલ તૂર;	
અનહદનાદની તોપનારે, થયા અવાજે ભૂરિ.	આતમ૦ ૧
જ્ઞાન ઘોડાપર યેસિયારે, આતમદેવ જણાય;	
અનંત તેજ ઝળહળેરે, દોની ન ઉપમા દેવાય.	આતમ૦ ૨
શુદ્ધ પરિણુતિ દેવીજીરે, પરિવર્યાં પ્રભુ સાથ;	
ઉપયોગ મંત્રી શોભતોરે, ત્રણ ભુવનના નાથ.	આતમ૦ ૩
મોહનું લશ્કર ભાગિયુંરે, નજરોનજર જણાય;	
દેહપ્રદેશથી મોહનુંરે, સૈન્ય તો દૂર પલાય.	આતમ૦ ૪
આતમ પ્રભુના સૈન્યથીરે, મનવચકાય પ્રદેશ;	
સ્વતંત્ર નિર્મલ થઈ રહ્યોરે, વર્તે આનંદ યેશ.	આતમ૦ ૫
સંયમ સેનાપતિ બળેરે, કરે ન મોહ પ્રવેશ;	
આતમ જ્યોતે ઝળહળેરે, રહ્યો ન દુઃખનો કલેશ.	આતમ૦ ૬
આતમ પ્રભુની સ્વારીનાંરે, દર્શન કીધાં આજ,	
બુદ્ધિસાગર આતમારે, પરમાતમ મહારાજ.	આતમ૦ ૭

દીવાલી.

રાગ. સારંગ.

(૬૯)

મારા પ્રભુની આજ દિવાળીરે, પ્રગટાવી પ્રભુએ મેં બાળીરે. મારા૦
ઉપશમ ક્ષયોપશમભાવે ઘટ, જ્યોતિ ઝળહળ ઝળકી રૂપાળીરે.

મારા૦

રાત રહી નહીં ઘટમાં કાળી, દુષ્ટકામની વૃત્તિ બાળીઁ માગ૦ ૧
 પ્રભુ મહાવીરો ઉપને બાળી, ગત્ર ગત્ર થયો લહી લાવીઁ મારા૦
 શુદ્ધ પગિણિતિ લાગી વ્હાલી, નાહી દુમતિ કુટિલ સ્રી કાળીઁ માગ૦ ૨
 પ્રભુને પામ્યો પ્રભુ નિહાળી, આપોઆપ પ્રભુતા ભાળીઁ માગ૦
 પ્રભુની અલખ ગતિ લટકાળી, ગોભે ઘટગુણપર્યાયવાળીઁ માગ૦ ૩
 પ્રભુની ગતિને પ્રભુએ ઝાલી, પ્રભુ આવે છે આપણી આવીઁ માગ૦
 પ્રભુ રહેતા આનંદમા મ્હાલી, મોહકદને દેતા ટાળીઁ માગ૦ ૪
 ગતિ ખળાય ન પ્રભુની ખાળી, દેખ્યા અનન ગતિ ગાલીઁ માગ૦
 બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુની, નિત્ય વને છે ઘટમા દિવાલીઁ માગ૦ ૫

આત્મપ્રભુદગ્ધાભાવના

(જીવલક્ષ ઘાટ નના નીલ ઘડે, એ ગગ)

(૭૦)

આત્મ મહાવીરો પ્રભુરૂપ થયો, મોહના તાને દહે ન રહ્યો;
 ઉપગમ કથોપવમભાવે દિવ, પ્રભુ પ્રગદ્યો ગુણ ભર્યો;
 ચિદાનંદ સ્વરૂપે વિનમ્યો, આપનમાનને વર્યો નો૦ આ૦ ૧
 પોતે પોતાનું રૂપ દેખ્યુ, નય ન ગમ્હે દર્શો,
 બીજને સમજાવી શુદ્ધ ગુણ મૌન રંગિતે રવ્યો નો૦ આ૦ ૨
 દર્શન ધર્મના અવશ ટળિયા, પ્રભુરૂપ થઈ પ્રભુ લગ્યો
 નિર્વિદ્યરૂપ પ્રભુને પગગદ, નાતી દેખી નો નો૦ આ૦ ૩
 અરિપન્યમા પ્રભુજી મળિયા, આગળ વાટ નો,
 પૂગન પ્રભુરૂપ ગાવા અતર, પ્રભુરૂપના ને રંગો નો૦ આ૦ ૪
 નગપદિ પુરોહિતમ પ્રભુ મળિયા, આગળે આપે મળ્યો,
 બુદ્ધિનાગર અગિયન મદા ની, આપો નાપને મળ્યો નો૦ આ૦ ૫

પ્રમુખકાશ.

(રાગ ઉપરનો.)

(૭૧)

આતમ પ્રભુ પોતે ઝળહળ્યા, શોધતાં ઘટમાં પોતે મળ્યા.

મોહના પડદામાં છૂપેલા, ગયા ન મોહથી કળ્યા;

મોહના પડદા ચીરી નાખ્યા, ત્યારે પોતે કળ્યા. શોં આં ૧

અગિહંત મહાવીર વીતરાગ જિન, અનંત નૂરે ભર્યા;

રામ હરિ રહેમાન ને અદ્વૈતા, અસંખ્યનામો ધર્યા, શોં આં ૨

અસંખ્યપ્રદેશે પોતે રૂપી, પુદ્ગલરૂપે ન ઠર્યા;

વર્ણુ ગંધ રસ સ્પર્શ ન જાતિ, અલખ અરૂપપદ્ધત્યા. શોં આં ૩

અગુરુલધુ, ઉંચા નહીં નીચા, અનંતશક્તિ ભર્યા;

સાકરથી પણ અનંત મીઠા, લાગ્યા સાચા ગળ્યા. શોં આં ૪

નિર્વિકલ્પમાં આપોઆપને, મળ્યા વિકલ્પો ટળ્યા;

બુદ્ધિસાગર આતમપ્રભુજી, નૂરનૂરમાં ભળ્યા. શોં આં ૫

આત્માનો આત્મઘરમાં પ્રવેશ.

(રાગ ઉપરનો.)

(૭૨)

આતમ પ્રભુ નિજ ઘરમાં વળ્યા, મોહના સઘળા દાવો ટળ્યા.

આતમ પ્રભુજી શૂર થયા તખ, જાય ન મોહે છળ્યા;

મોહશયતાન રડ્યો બહુ હાર્યો, આનંદમંગલ વર્યા. મોં આં ૧

આતમ શુદ્ધોપયોગે રહેતા, —બ્રહ્માનંદને વર્યા;

અલખનિરંજન નિર્મલચિદ્ધન, અનંત જ્યોતે ભર્યા. મોં આં ૨

પરમ બ્રહ્મસ્વરૂપે પોતે, વીતરાગ જિન ઠર્યા;

બુદ્ધિસાગર આતમઅગિહંત, મહાવીર આપનેમળ્યા. મોં આં ૩

આત્મપ્રભુનો દેહદેવઝમાં અવાજ.

(ત્રિગુણીભાયા આત્મ પ્રભુ સાથ ખેલે એ રાગ.)

(૭૩)

આત્મપ્રભુ દેહ દેવલમાહી ખેલે, આવે ન દોઢ તસ તોલે આત્મ૦
 મોહના પડદા સર્વે ચીરીને, અતર રહ્યા મુગા મેલે;
 સર્વવૃત્તિયોથી થઇ અળગા, આનંદમસ્તીથી ડાલે આત્મ૦ ૧
 અતરૂગતની સઘળી વાતડી, લેહભાવ તજી ખેલે;
 બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુજી, રમતા જ્ઞાનહીચોળે આત્મ૦ ૨

ત્રિશ્વનું પ્રમુરૂપે દર્શન.

(રાગ ઉપરનો)

(૭૪)

આત્મપ્રભુ, આત્મપ્રભુએ નિહાળે, દેહોને જૂઠાં લાળે આત્મ૦
 નિજકૃતકર્મથી દેહદેવળમા, જીવો પ્રભુસમ લાળે,
 સર્વજીવોમા આત્મદૃષ્ટિ, -ચીરીને મોહને ટાળે આત્મ૦ ૧
 અનતજીવમય વિશ્વને પ્રભુરૂપ, દેખી ગુણો અજવાળે,
 સોડહ તત્ત્વમસિ બ્રહ્માર્જસિ, અનુભવ આનંદ મહાલે આત્મ૦ ૨
 ગગને ગેધનો સગ તજીને, પ્રભુમય જીવન ગાળે,
 હિંસા જૂઠને ચોરી વ્યભિચાર, -દુર્ગુણ દૂરે ટાળે આત્મ૦ ૩
 પ્રલસાગરરૂપ ખનીને તેમાં, આત્મરૂપ સહુ લાળે,
 બુદ્ધિસાગરસર્વજીવો નિજાત્મ, પ્રભુને પ્રભુ ધટ લાળે આત્મ૦ ૪

આત્મપ્રભુમાં કંઈ વાકી નથી.

(રાગ ઉપરનો.)

આત્મપ્રભુ દીઠા મળ્યા ન રહ્યું ખાટી, સાર્વિક વૃત્તિયો પાટી. આ૦
જાતિનલિંગરૂપ વેષાચાર નહિં, ધરખારી નહીં ખાખી;
આત્મ મળ્યા પછી ધ્યાનનીવૃત્તિ, પોતાની મેળે થાટી. આ૦ ૧
મન વચ કાય નહીં દર્શન પન્થ નહીં, ધર્મભેદે ન ગયો છાટી;
હિંદુ મુસલમાન પ્રાંતિ ન પારસી, નીચ નહીં તેમ નાટી. આ૦ ૨
સર્વમાહીને સર્વથી ન્યારો, ચિદાનંદ ઘટવાસી;
બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુજી, મસ્તાન વિશ્વ વિલાસી. આ૦ ૩

આત્મપ્રભુને શાખાસી.

(રાગ ઉપરનો.)

(૭૬)

આત્મપ્રભુ નિજના થયા વિશ્વાસી, દે નિજને શાખાસી. આત્મ૦
રહ્યા નહીં કોઈ વાતે ઉદાસી, આપોઆપ પ્રકાશી;
ઘટમાં કાશી મક્કા તીરથ સહુ, સિદ્ધાચલ ઉલ્લાસી. આત્મ૦ ૧
સર્વ તીર્થનું તીર્થ છે આત્મ, અલખ અરૂપ અવિનાશી;
બુદ્ધિસાગર મંગલમાલા, પ્રકટ પ્રભુમાં ભાસી. આત્મ૦ ૨

મનની ઇચ્છાએ ન ચાલવાનો આત્માનો નિશ્ચય.

(અવસર ઘેર ઘેર નહીં આવે. એ રાગ.)

(૭૭)

મનડા તહાઈ કથ્યું નહીં કરવું, તુજ ઈચ્છાએ ન કરવું. મનડા૦
હુંજું આત્મ જ્ઞાનાનન્દમય, જન્મ મરણથી ન્યારો;
તુજ ભરમાયો ભરમાઈ નહીં, તું શયતાન નકારો. મનડા૦ ૧

રાગ રોષ કામવાસના રૂપ મન, લાખ ચોરાશી ભમાવે;	
જડમાં સુખની બુદ્ધિ જણાવે, લોભાદિએ લલચાવે	મનકાં ૨
વિદ્વાનદ રૂપ ધર્મ છે માગે, મોહસ્વરૂપ છે તાડ;	
હવે તુજ ધર્મને સેવુ ન ક્યારે, તું છે દુઃખ દેનાડ	મનકાં ૩
સર્વશુભાશુભ રાગને રોપના, -પ્રગટે જેહ વિચારે,	
તે તારા જાણી સહુ છડુ, હુ છુ મનપેલી પાગે	મનકાં ૪
સર્વસ કલ્પ વિકલ્પ સ્વરૂપ તું, સર્વ દુઃખ કરનાડ,	
આતમથી ભિન્ન જાણી ન જૂલુ, તુજસંગે નહીં સાઃ	મનકાં ૫
તુજને વશ કરી તુજપર ઘેસી, મોક્ષ નગર જાણી ચાલુ;	
તુજ ઈચ્છ્યુ કર નહીં હવે કાંઈ, આપસ્વરૂપ વિચાર	મનકાં ૬
તાઃ કહ્યું કરે તે છે મરેલા, માઃ કથ્યુ તાગે કરવુ;	
બુદ્ધિસાગર આતમ તાળે, મનવશ કરી સુખ વરવુ	મનકાં ૭

પ્રમુસહાયપ્રાર્થના.

(રાગ ઉપરનો)

(૭૮)

પ્રભુ મને આપોઆપ ઉગાગે, એક છે તારો આધારો	પ્રભુ ૦
દુર્ગુણદોષથી પૂર્ણ ભરેલો, સર્વથગ્રી છુ નકારો;	
કર્મ શયતાનના વશમાં પડ્યો છુ, આશરો એક છે તારો	પ્રભુ ૧
જ્ઞાન ન જાણુ વિજ્ઞાન ન જાણુ, નહીં તપજપત્રતાચાગે,	
શ્રદ્ધા પ્રેમને ભક્તિ રહિત છુ, -જડમા ભૂલ્યો નકારો	પ્રભુ ૨
ભક્ત ન સાધુ ન સેવક નહિ તુજ, ગાણુ એળે જન્મારો,	
ભૂતની પેઠે મનકુ ભટકતું, દેતો મોહ તપાગે	પ્રભુ ૩
અનત શક્તિસ્વામી મહાવીર, કડણા કરીને ઉગારો	
જ્યો તેવો પણ પ્રભુ છુ તારો, તુંછે તારણહારો	પ્રભુ ૪

સાંઈ જોટું ક્યું સહુ જાણો, પ્રેમે પાર ઉતારો;
યુદ્ધિસાગર આતમપ્રભુ નિજ, વિનતડી અવધારો.

પ્રભુ ૦ ૫

રાગરોષ ટાઢયા વિના મુક્તિ મઢતી નથી.

(માયા કારમીરે માયા મ કરો ચતુરસુજાણુ. એ રાગ.)

(૭૯)

- મુક્તિ નહીં મળેરે રાગને રોષ છતાં ઢાઠ કાળે. ॥
સધળા ધર્મમારે મુક્તિ થાય છે મોહને ટાળે. ॥
ક્રોધ માન માયાને લોભે—ઢાની મુક્તિ ન થતીરે;
તપજપ વ્રત ક્રિયાકષ્ટ કરે પણ, મોહ ન મુક્તિ પમાતી. મુક્તિ ૦ ૧
ધર્મક્રિયા તપલેદથી ક્રોધને—માનાદિક એ પ્રગટેરે;
પરપરિણતિથી બાહ્ય ધર્મની—સાધના સધળી વિધટે. મુક્તિ ૦ ૨
ધર્મક્રિયાદિ સાધન સધળાં, કષાય વણુ છે સફલાંરે;
અહંમમતા ને રાગરોષથી, સાધન થાવે વિક્ષલાં. મુક્તિ ૦ ૩
નામ રૂપને કીર્તિ પ્રતિષ્ઠા,—વિષયવાસના રાગેરે;
વ્રત ક્રિયા તપજપથી ન મુક્તિ, જ્ઞાની મોહને ત્યાગે. મુક્તિ ૦ ૪
ધર્મ શાસ્ત્ર મત પંથના લેદે, સાધનલેદે કષાયોરે;
કરતાં મુક્તિ ઢોધ ન પામે, ઉપદેશે જિનરાયો. મુક્તિ ૦ ૫
રાગી રોષી મોહી જનની, પ્રભુ કરતા નહીં મુક્તિરે;
સર્વધર્મ દર્શનમાં મુક્તિ, સમભાવે છે યુક્તિ. મુક્તિ ૦ ૬
ધર્મ ને શાસ્ત્રના લેદે કષાયો, કરતા નહીં તે તરતારે;
આતમશુદ્ધ સ્વભાવમાં રમતાં, સમભાવે શિવ વરતા. મુક્તિ ૦ ૭
કુશુંણ દુરાચાર વ્યસનોને, ત્યાગે લઘુતા ધારેરે;
દોષદૃષ્ટિ નિંદાને ત્યાગે, આતમરૂપ તે બાળે. મુક્તિ ૦ ૮

ક્રોધ કરે ને રૂઢિરમસિને, તપ કરીને જ ગાળેરે;	
હું ત્યાગી જ્ઞાની અભિમાને, રહે માયા અધાએ	મુક્તિ૦ ૯
ધર્મી ભક્તના નામ માત્રથી, કાઈ મુક્તિ ન પામેરે;	
શ્વેતાખર દિગખર આદિ, નિર્મોહે ઠગે કામે	મુક્તિ૦ ૧૦
મિથ્યાત્વમોહની ને કપાયો, જ ઉપયોગે ટાળેરે;	
ચિદાનંદમય નિજ ઉપયોગે, મુક્તિપુરીમા મ્હાલે	મુક્તિ૦ ૧૧
મોહશયતાનની સર્વ વૃત્તિયો, મન પ્રગટતી નિવારે,	
પ્રભુમયજીવને જીવતો થઈ, આપ તરે પગ તારે	મુક્તિ૦ ૧૨
દુર્ગુણ કપાય મોહથી મુક્તજ, થાવુ તે છે મુક્તિરે	
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુણ સધળા, પ્રગટાવો પ્રભુ ઉક્તિ.	મુક્તિ ૧૩

સત્યમુક્તિમાર્ગ.

(માયાકારમીએ એ રાગ)

(૮૦)

મહાવીરજિનવરેરે, દેવલજ્ઞાને મોક્ષ જાણાવ્યો,	મહા૦
જેનાગમો ભણ્યોરે, માગ મનમા સાચો લાવ્યો	
મિથ્યામોહની સર્વકપાયો, ટાળે મુક્તિ પાસેરે;	
સેવા ભક્તિ જ્ઞાનનેત્યાગે, સવળા કર્મોનાસે	મહા૦ ૧
દેવ ગુરૂને ધર્મની શ્રદ્ધા, નિશ્ચયને વ્યવહારે;	
સર્વવિભાવપરિણતિ તજવી, મુક્તિ સમતા ધાએ	મહા૦ ૨
ગૃહસ્થધર્મને ત્યાગ ધર્મને, યથારક્તિ આદરવોરે;	
જેનશાસનાં તત્ત્વો મમજી, આતમને શુદ્ધ કરવો	મહા૦ ૩
મિથ્યા અવિગવિક્ષાયયોગને, દૂર કરીને ગૃહીએરે,	
શુદ્ધસ્વભાવમા મમવુ પલપલ, સમાદિરુદ્ધગુણગૃહીએ	મહા૦ ૪
કપાયમુક્ત થવુ એ મુક્તિ, કદાચરો નહોં ધરીએરે,	
ધર્મના સાધનભેદે કપાયો, કરતા મુક્તિ ન વરીએ	મહા૦ ૫

આધિઉપાધિ રહિત જે થાવું, ધર્મ છે તે તે અંશેરે;
 સમક્તિવંતાસાપેક્ષીજૈન, સદ્ગુણ જ્યાં ત્યાં સંશે. મહા૦ ૬
 જિનવરમહાવીર પ્રભુનું શાસન, પાળતાં શિવ વરીએરે;
 બુદ્ધિસાગરચુરંગીતાર્થની,—સેવાથી દુઃખ હરીએ. મહા૦ ૭

આત્મસાધુને સમતાનો બોધ.

[રાગ ઉપરનો]

(૮૧)

આતમ સાધજેરે મુક્તિ સમતાભાવે સાચી;
 કષાયોવારશેરે, રહેશે નહીં વ્રતગર્વમાં માચી. આતમ૦
 ક્રોધ માનને માયા લોભ ન, મમતા અહંતા વારેરે;
 કામવાસના વૃત્તિ ખાળો, પદ પણ મોહે ન ગાળો. આતમ૦ ૧
 દ્રવ્ય ક્ષેત્રને કાલ ભાવથી, મોહપ્રતિબંધ વારેરે;
 શુદ્ધ સ્વભાવે આતમ ભાવો !!, પ્રગટ્યા દોષો ટાળો. આતમ૦ ૨
 દર્શનજ્ઞાનચરણમાં રમશે. મોહવને નહીં ભમશેરે;
 વ્રત સંયમ તપ સાધન સાધો !!, કાળા કામને દમશે. આતમ૦ ૩
 મોહની સાથે પલપલ લડશે, કાણકાણ આતમ સ્મરશેરે;
 મનને મારી નિર્ભય થાશે, મોહનો સંગ ન કરશે. આતમ૦ ૪
 સર્વનયોની સાપેક્ષાએ, અનેક સાધનભેદારે;
 સમજ સાધો સાધનયોગે, મુક્તિ કરો ન ખેદો. આતમ૦ ૫
 આતમ ગુણ સાધે તે સાધુ, સમજ આતમ સાધારે;
 મનવાણીતનુગુપ્તિસમિતિ,—ધારી ગુણગણ વાધો. આતમ૦ ૬
 આતમના ઉપયોગે ધર્મ છે, કરશે આતમશુદ્ધિરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમધર્મ છે, ચિદાનુંદગુણ ઋદ્ધિ આતમ૦ ૭

આત્મધર્મ.

(ગગ ઉપગ્નો)

(૮૨)

- આતમધર્મમાટે, આતમ નિજ ઉપયોગે રહેશે
 ગગને ગેષનીરે, પગિણુતિ વારી નિજગુણ લેશે
 લાલ અલાલને મરણુજીવનમા—સમતાભાવને ધારેરે;
 ઠાઈ પૂજે ઠાઈ ભાડે તેમા, હર્ષને ગોક નિવાગે આતમ૦ ૧
- પાચે ઇન્દ્રિયવિષયોમાહી, રાગને ગેષ ન કરશે,
 ચામડીરૂપને સ્પર્શમા સુખની,—કામના થાતી હરશે આતમ૦ ૨
- નામરૂપનીવાસનાત્યાગે, કીર્તિવાસના ત્યાગે;
 લોકવાસનાથી નહીં મરશે, આતમભાવે જગે આતમ૦ ૩
- ધર્મક્રિયામા નિંદા ત્યાગે, જ્ઞાનથી ગર્વ ન ધાગે,
 તપ કરવુ પણ કોન ન કરવો, પલ પણ એળે ન હાગે આતમ૦ ૪
- સર્વવિશ્વમા જીવાજીવમા, સમ ઉપયોગે રહાએ,
 શુભાશુભપગિણામ ન ધરીએ, આતમગ્મગદ્ગદીએ આતમ૦ ૫
- સર્વશુભાશુભાજી તજીએ, મનતુ કહ્યું નહીં કરીએ;
 ચિદાનન્દમય નિજ ઉપયોગે, સહેજે મુક્તિ વગીએ, આતમ૦ ૬
- ગાતાઅચાતામા સમભાવે, રહેશે આક્ષીભાવે,
 કર્મોદયમા આત્મધર્મ નહીં, રહેશે આપસ્વભાવે આતમ૦ ૭
- શત્રુમિત્રપ્રસમતાધાગે, સુખ દુઃખમા સમભાવે
 શુદ્ધિસાગર ચિદાનન્દમય, આપસ્વભાવને ધ્યાવો આતમ૦ ૮

સમકિત (સમ્યક્ત્વદષ્ટિ)

(રાગઉપરનો)

(૮૩)

- સમકિત પામતાંરે, મુક્તિ પામે નરને નારી;
 મોક્ષનો એકડોરે, સમકિત પામતાં નિર્ધારી ॥
- જૈનધર્મને દેવગુરૂની, શ્રદ્ધા દ્રવ્યનેભાવેરે;
 જૈનશાસ્ત્રની શ્રદ્ધા થાતાં, સમકિત મોક્ષ વિચારે. સમ૦ ૧
- સમકિતવણુ તપ જપ નહીં લેખે, દયા ન લેખે આવેરે;
 મુક્તિ ન આપે વ્રત સંયમ પણ, જો નહીં સમતા આવે. સમ૦ ૨
- નય નિક્ષેપે નવ તત્ત્વાદિક. જાણી શ્રદ્ધા ધરતાંરે;
 નિશ્ચય સમકિત ઘટમાં પ્રગટે, નરનારી શિવ વરતાં. સમ૦ ૩
- સમકિતીને વ્રત ચારિત્ર યોગે, નિશ્ચય મુક્તિ થાતીરે;
 સમકિતવણુ નહીં જ્ઞાનને ચારિત્ર, સમકિતી હણે ધનધાતી. સમ૦ ૪
- સમકિતીનો કદિ નાશ ન થાવે, સમકિતિ તરતો અંતેરે;
 સમકિત હેતુ અવલંબો સહુ-રહો ન મિથ્યાભ્રાંતે. સમ૦ ૫
- દેવગુરૂને ધર્મ શાસ્ત્રમાં-શંકાદિક પરિહરીએરે.
 બુદ્ધિસાગર સમકિતબલથી, ચારિત્રલહી શિવ વરીએ. સમ૦ ૬

“ સહજસમાધિ ”

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ધડે. એ રાગ.)

(૮૪)

- આતમ સહજ સમાધ ભર્યો, આતમ ઉપયોગે દિલ વરે.
 હઠની કિંમત ઢાંડી સરખી, સહજ સ્વભાવે છતી;
 અસંખ્યપ્રદેશે અનંત આનંદ, જ્ઞાનની પામો ગતિ. આતમ૦ ૧
- પંચ સમિતિ ને ત્રિગુણિ, શુદ્ધાતમ દિલ ધરે;
 રાગ રોષથી દૂરે રહેવું-કામવૃત્તિને હરે. આતમ૦ ૨

નામ રૂપ કીર્તિની વાસના, દેહાધ્યાસને હરો;	આતમ ૦ ૩
આતમ આપોઆપ અનુભવે, વર્તે સુખનો ઝરો	
અસખ્ય પ્રદેશમાં સ્થિરોપયોગે, એકતાનતા વરો;	આતમ ૦ ૪
મનોવૃત્તિથી ન્યારો આતમ, અનુભવ ચેતના કરો	
ખાતાં પીતાં હરતાં ફરતાં,—આતમ ઉપયોગ ધરો;	આતમ ૦ ૫
વર્તે સગ છતાં નહીં સગી, સાક્ષી થૈ સહુ કરો	
પચેન્દ્રિય મનથી છે ન્યારો, આતમ અનુભવ વરો;	આતમ ૦ ૬
સર્વ કષાયો પેહી પારે, ઉપયોગે ઝળહળો	
આતમશુદ્ધ સ્વભાવનુ સ્મરણજ, થાતા દિલ ઉધૂછળો,	આતમ ૦ ૭
ધ્યાન સમાધિ પલપલ વર્તે, ચિદાનંદમા ભળો	
આર્તધ્યાન ને રૌદ્રધ્યાનની,—પગપરિણતિ પરિહરો,	આતમ ૦ ૮
ધર્મધ્યાન પ્રવૃત્તિયોગે, ધ્યાન સમાધિ વરો	
શુભાશુભ સ કલ્પ વિકલ્પો,—મનમાં પ્રગટયા હરો;	આતમ ૦ ૯
આત્મવિચારે સહજસમાધિ, આતમગુણ દિલ ધરો	
આતમ ગુણ પર્યાય વિચારે—જ્યોતિ જ્યોતે મળો,	આતમ ૦ ૧૦
મનની સઘળી ટળતી આધિ, માયામાં કયા ફરો	
આતમ ઉપયોગે છે સમાધિ, જ્ઞાનીને ઝટ કળો;	આતમ ૦ ૧૧
મોહપરિણતિ પ્રગટી વારો, મોહથણી નહીં ચળો	
સેવા ભક્તિ ધર્મક્રિયામાં, જ્ઞાને શાંતિ વગે;	આતમ ૦ ૧૨
વર્તે આતમ ઉપયોગીને, અતરૂ મા સુખ ઝરો	
ચોથા ગુણસ્થાનકથી અરો, સહજ સમાધિ વગે,	આતમ ૦ ૧૩
ઉપર ઉપર ગુણસ્થાનકે જતાં, આધિ સઘળી હરો	
શુભપરિણતિથી નીકળીને,—શુદ્ધ પરિણતિ વરો;	આતમ ૦ ૧૪
આતમ સ્મરણ કરીને ક્ષણ ક્ષણ, સમતા દિવમાં ધગે	
મિથ્યા બુદ્ધિ કષાયો વારી, સવગ નિર્જગ વગે;	આતમ ૦ ૧૫
બુદ્ધિસાગર આપ સ્વભાવે, આપ પ્રભુને મળો	

(આત્મોત્સાહશિક્ષા).

(જીવલડા ઘાટ નવા સીદ ઘડે. એ રાગ)

આતમ !! મોહની સાથે લડો, મુક્તિની નિસ્સરણીપર ચઢો !!
 શૂરાયૈને સન્મુખ લડશો, પાછા પગ નહીં ભરો;
 ભયકાયરતા ખેદ તજ દો !!, કર્મને મારી મરો.—મુક્તિ૦ આતમ૦ ૧
 શૂરા મુક્ત થતા દુઃખોથી, પાછા ન કિંચિત્ પડો;
 સર્વવાસના ત્યાગી આતમ !!, છંડો કામનો સડો મુ૦ આતમ૦ ૨
 ભોળા થૈને સાધ્ય ન ભૂલો, જડમાં નહીં આથડો;
 ભોળોમાં સુખ્યુદ્ધિ ધારી, ક્યાં મિથ્યા તરફડો. મુ૦ આતમ૦ ૩
 ચેત ચેતન તું ચતુરા જાને, લેશ પ્રમાદ ન કરો;
 આતમમાં આનંદરસ આખો,—પરભાવે નહીં ફરો. મુ૦ આ૦ ૪
 મનમાં અનેકરૂપે પેસી, થાતો મોહ જ ખડો;
 આતમનિજઉપયોગી થૈને,—વૈરાગ્યે ખહુ વઢો. મુ૦ આ૦ ૫
 છાનોમાનો મોહ છેતરે; સમજી શીદને મરો;
 જગી ઉઠો !! આતમ ઝટપટ, શૂરા થૈ સંચરો. મુ૦ આ૦ ૬
 કાચી બેઘડીમાંહી કવલ,—જ્ઞાનને મુક્તિ વરો;
 બુદ્ધિસાગર બળિયાબનીને, જ્યોતિજ્યોતમાં ભળો. મુ૦ આ૦ ૭

આત્મસુખોપયોગ.

(રાગ ઉપરનો)

આતમસુખને ભૂલી અરે, વિષયમાં સુખબ્રાંતે કેમ ફરે. ॥
 પાંચે ઈન્દ્રિયવિષયોમાંહી, ફેગટ ભૂલી ફરે;
 કંચનકામિનીમાં સુખમાની, મોહી થૈ ક્યાં મરે, વિષય૦ આતમ૦ ૧
 ક્ષણિક સુખને અનંત દુઃખો, કામભોગથી ખરે;
 આત્મસ્વભાવમાં સુખ છે સારું, જ્ઞાની નિશ્ચય કરે. વિ૦ આ૦ ૨

ભોગમાં ભયને અનંત દુઃખમાં, વળખાં કરે શુ વળે,
 મન ઈચ્છા રોક્યાથી મુક્તિ, મન મારે ગિવ મળે વિં આં ૩
 આશાતૃષ્ણાથી અથડાતાં, શાંતિ લેશ ન સરે;
 જાગી ઉઠો ॥ આતમ જોગી, મેનડ યે શુ રહે વિં આં ૪
 ભણી ગણીને જીવ ॥ ન ભૂલો, માનવભવ નહીં મળે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ ખળિયો, થા આનંદ ઝગહળે વિં આં ૫

કુસંગતિ વગેરેનો ત્યાગ

(સતો સત્ ખતલાનારે એ રાગ)

દુર્જન દુષ્ટનો કરો ન સંગ, ત્યાગો કુમિત્ર સગકુરંગ ॥
 શુદ્ધોહી શુદ્ધિદંક જનની, સગત કદિ ન કરીએરે;
 શુદ્ધોહીની સાયે ન વદવુ, વ્યસનીને પરિહરીએ દુર્જનં ૧
 દેવ શુદ્ધે ધર્મોત્થાપક, નાસ્તિકને પાખડીરે;
 તેનો સગ ન કરીએ ક્યારે, તજીએ કપટી ધમડી. દુર્જનં ૨
 જૈનધર્મશાસ્ત્રો ઉત્થાપે, સ્વર્ગાદિક ઉત્થાપેરે,
 નશુરાએની સગત કરતાં, ભગવ આતમ પાપે દુર્જનં ૩
 સાધુસતનો નિન્દક શત્રુ, પુણ્ય પાપ નહીં માનેરે;
 એવાથી દૂરે બહુ રહેવુ, વિપલ્લવ મૃત્યુ આણે દુર્જનં ૪
 મિથ્યાત્વી જ મહા નાસ્તિકજન, થઈએ નહીં તમસગીરે,
 સગેરગ પ્રવેશે મનમાં, બનીએ સમકિતીમગી દુર્જનં ૬
 દેવશુદ્ધની નિન્દા સુણતા, મહાપાપ ઝટ લાગેરે,
 દુસગે સાડમન ખગડે, ગહીએ સદ્ગુણગે દુર્જનં ૭
 ગીતાર્થ સદ્ગુદ્ધની સગે, શુદ્ધઆજ્ઞાએ ગહીએરે;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુદ્ધ સેવા, —ભક્તિથી ગિવ લહીએ દુર્જનં ૮

વૈષ ક્રિયા ને ગુણથી અળગા, કુગુરુસંગે મરો;
 સમકિત ને ચારિત્ર વિનાના—કુગુરુઓથી ડરો.
 વૈષવ્રતાચારસદ્ગુણધારક,—સદ્ગુરુ સેવા કરો;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ પામી, અનંતસુખડાં વરો.

કુગુરુ ૦ ૫

કુગુરુ ૦ ૬

વિકથા તથા વ્યર્થજનપરિચયત્યાગ.

(રાગ ઉપરનો)

મુનિવર ! વિકથાને પરિહરો, નકામો જન પરિચય નહીં કરો.

જન સંગાદિકથી મન તનની—વચન અપલતા થતી;

સ્ત્રી પશુ પંડક બાલ પરિચયે, પુદ્ગલસંગીભતિ.

નકામો ૦ ૧

ધર્મ વિનાની રાજ્ય સ્ત્રિયાદિક,—વિકથા વાતો તજો;

મૌન રહો વચગુપ્તધારી, આતમગુણને ભજો.

નકામો ૦ ૨

રાગીનો પ્રતિબદ્ધ કરો નહીં, બહુ બોલવું તજો;

ઉપયોગે અપ જટલું બોલો, સમતાલાવને સજો.

નકામો ૦ ૩

વચન સમિતિ ઉપયોગી થૈ, આતમદ્વિષ્ટિ ધરો;

ધર્મ વિનાનું સુણો ન બોલો, લવરી કરવી હરો.

નકામો ૦ ૪

પર પંચાતે થવું ન ડાહ્યા, નિશ્ચય એવો કરો;

વાતતડાકા ગર્ખાં ન મારો, પલપલ પ્રભુને સ્મરો.

નકામો ૦ ૫

આપવડાઇ સ્તુતિ નિંદાથી,—આતમ ન્યારો ગણો;

ક્ષણ એકનો પ્રમાદ કરો નહીં, આતમ શુદ્ધિ ભણો.

નકામો ૦ ૬

આતમ ઉપયોગે અપ જટલો, જન પરિચયને કરો;

ભૂદયા તો ભ્રમણામાં પડશો—મન વશ કરીને તરો.

નકામો ૦ ૭

ચેત ! ચેત ! તું ચતુર ચેતન ! ! સત્ય શીખ આદરો;

બુદ્ધિસાગર ઉપયોગી થૈ, શાંતિ સુખડાં વરો.

નકામો ૦ ૮

“ આત્મરમણતા ”

(રાગ ઉપરનો)

મુનિવર આતમભાવે રમો,—વિષયસુખમોહવને નહીં ભમો;	
પુદ્ગલ ભાવમાં મનને ઇન્દ્રિયો—તેના જોરને દમો;	
મીઠારસ વિકૃતિને ત્યાગી, આતમરસને જમો	વિં ૧
રાગ ગેષ કામાદિક દોષો, વેગે જ્ઞાનથી વમો,	
પરિષદ ઉપસર્ગો દુષ્પ્રગટે, સમતાભાગથી ખમો	વિં ૨
પાંચે ઇન્દ્રિય વિષયો ઉપર, ધાગે સદા અણુગમો,	
કામ કપટ ને ગર્વ નિવારો, ક્રોધે નહીં ધમધમો.	વિં ૩
ક્ષણક્ષણ આતમરૂપ રમરો દિલ, મમતા અહતા હરો;	
બુદ્ધિસાગર આતમસ્વભાવે, ચિદાનંદ પદ વરો	વિં ૪

ગુરુની આજ્ઞા.

(ભાગ કલેતર છઠ ગુરોકારે એ રાગ)

ગુરુની આજ્ઞા પાળીતે, જીવો જગમા નરને નારી;	
ગીતાર્થ ગુરુને શીર્ષ ધરીને, આતમશુદ્ધિ કરીએ,	
ગુરુની સેવા ભક્તિ કરવા—ભાટે નક્કી મરીએ	ગુરુનીં ૧
ગુરુ મુખથી આગમો સાભળીએ, ગુરુ દર્શન કરી જમીએ,	
ગુરુ ગમ લેઈ જ્ઞાનને કરીએ નગુરા યે નહીં ભમીએ	ગુરું ૨
ગુરુ દીવોને ગુરુ દેવતા, ગુરુકૃપાને લહીએ,	
આપમતે સ્વચ્છન્દે ન કરીએ, ગુરુ આજ્ઞાએ વહીએ	ગુરું ૩
ગુરુકૃપા ગુરુઆગીર્વાદો, મળે એવું મહુ કરીએ,	
ગુરુથી ચર્યાવાદ ન કરીએ, કુતર્ક સંચય હરીએ	ગુરું ૪

સત્સંગ.

(રાગ ઉપરનો.)

કરીએ સદ્ગુરુ સંતનો સંગ, તજીએ કુગુરુનાસ્તિકરંગ. ॥

જૈનશાસ્ત્રને જૈનધર્મની,—શ્રદ્ધાપ્રીતિ ધરીએરે;

ગુરુદેવ આજ્ઞાએ વર્તી, કર્મકલંકને હરીએ.

કરીએ૦ ૧

કુતર્કી સંશયી નાસ્તિકને, પાખંડીને તજીએરે;

સમકિત શ્રદ્ધા સાચી ધરીએ,—જિનવરદેવને ભજીએ.

કરીએ૦ ૨

અનેક સુધરેલ નામ ધરાવી, ખગડેલા મત કાઢેરે;

તેનાપર વિશ્વાસ ન ધરીએ, કુતર્કે ધર્મને વાઢે.

કરીએ. ૩

જૈનાગમ શાસ્ત્રોની શ્રદ્ધા,—ધારકસંગને કરીએરે;

કુતર્કવાદે થયા કુતર્કી, એવાને પરિહરીએ.

કરીએ૦ ૪

સાધુઓની સેવાભક્તિ, કરીએ શ્રદ્ધા ધારીરે;

કલિકાલે ગુરુ સાધુસંગે, રહેવું ધર્મ વિચારી.

કરીએ૦ ૫

કલિકાલમાં નિન્હવમતિયા, જૈન ધર્મ ઉત્થાપેરે;

સ્વર્ગ નરક ગુરુ ધર્મ ન માને; રહીએ જિનવર જાપે.

કરીએ૦ ૬

ગીતાર્થ શ્રીસદ્ગુરુની આજ્ઞા, શીષે ચઢાવી ભાવેરે;

બુદ્ધિસાગર વતે જ્યો—તેજો મુક્તિ પાવે.

કરીએ૦ ૭

ધર્મ.

(અરે જીવ શીદને કલ્પના કરે. એ રાગ.)

ધર્મ વણ પલ પણ જીવવું નહીં, ધર્મથી આનંદ મુક્તિ સહી. ॥

ઢેવલજ્ઞાનીએ જે પ્રશ્નો—સત્યધર્મ તે સહી;

દાન શીયલ તપ ભાવના ભેદે, ધર્મ કરે ગહગહી.

ધર્મથી૦ ૧

સર્વ ધર્મમાં સાગર સરખો, અહિંસા ધર્મ છે ખરો;

જૈનધર્મશાસ્ત્રોમાં ભાખ્યો, સમજીને આદરો.

ધર્મથી૦ ૨

સત્ય જોલવું સત્ય આચરવું, ચોરી કરવી નહીં, વ્યભિચારને મૈથુન ત્યાગે, આતમ ગાન્તિ સહી	ધર્મથી ૦ ૩
પરિગ્રહ મમતાને ઉપાધિ, ત્યાગે પાપો ટળે; ક્યની કામિની પાપતુ મૂળ છે, તે ત્યાગે ગિવ મળે.	ધર્મથી ૦ ૪
સત્ય દેવ ગુરુ ધર્મની શ્રદ્ધા-ધારો મનમાં ખરી; સાધુઓની સેવા કરતાં, દુર્મતિ જાવે ટળી	ધર્મથી ૦ ૫
સમ્યગ્ દર્શન જ્ઞાન ચરણથી, જીવો મુક્તિ વરે; ગગ રોપને કામ ટળતાં, અનત આનંદ મળે	ધર્મથી ૦ ૬
ગૃહસ્થ સાધુ ધર્મ જે ભેદે, સ્વાધિકારથી ધરે; મુક્તિ વણુ બીજી સહુકામના, છડી ભવમા ન મરે	ધર્મથી ૦ ૭
દુર્ગુણ દુરાચાર દુર્વ્યસનો, છડો સદ્ગુણ વહો; વ્યવહાર ને નિશ્ચય જે નયથી, ધર્મ ધરી ગિવ લહો.	ધર્મથી ૦ ૮
કૃતર્ક સગય નાસ્તિક બુદ્ધિ-તજીને ધર્મી બનો, બુદ્ધિસાગર મહાવીર પ્રભુને, સમગે ગુણોને ભણો.	ધર્મથી ૦ ૯

કુગુરુસંગત્યાગ.

(ગગ ઉપગનો)

કુગુરુ સંગત ક્યાં ન કરો, કુગુરુને દૂરથી પગિહરે હિંસા બૂઠને ચોરી જરી, પરિગ્રહ લોભે ભર્યા;	કુગુરુને ૦ ૧
ક્રોધ માન માયા કરનાગ, મોહ કગવ્યા કર્યા ક્યન કામિનીપગ બહુગાળી, વિષયભોગ મુખ ભર્યા,	કુગુરુ ૦ ૨
પયમહાવ્રત યમ નહીં પાળે, કામના બાળ્યા બળ્યા. જનવર્મ શાસ્ત્રો નહિ માને, નાસ્તિક અગાળી કર્યા,	કુગુરુ ૦ ૩
શુદ્ધપ્રરૂપક જે નહીં હોવે; ધર્મચાત્રી કર્યા દેવગુરુને ધર્મની પ્રીતિ, ધાતે નહીં જે જગ,	કુગુરુ ૦ ૪
શાસ્ત્રાધારે જે નહીં વર્તે, તારે નહીં જે તર્યા.	કુગુરુ ૦ ૫

આત્મ ગુણ પર્યાય સમજીએ, આત્મરમણતા ધરીએ;
 ગુરુમાંહી અર્પાઈ જઈને, ગુરુરૂપ થૈ ફરીએ.
 નિશ્ચયને વ્યવહારથી ગુરુને-સમજી ગુરુ શીર ધરીએ;
 બુદ્ધિસાગર ગુરુકૃપાથી-ચિદાનંદ પદ વરીએ

ગુરુ ૫

ગુરુ ૬

જીવને સદ્બોધ.

(ભક્તિ એવીરે ભાઈ એવી. એ રાગ.)

જીવ ।। મોહમાયામાં શું ? મહાલે, કેમ ચડિયો મોહના આળે;
 તને મોહશયતાન ફસાવે, તારા સમજ્યામાં કેમ ન આવે. જીવ ૧
 ચતુરાર્થ ચડી તારી ચૂલે, ગર્વે ફૂલી અરે કેમ ભૂલે;
 કામ કપટને કરે કેમ કાળાં, પીતો વિષયનાં ઝેરીધ્યાલાં, જીવ ૨
 પાપકર્મ લોગવવાં પડશે, તારે દુઃખી બનીને રડશે;
 ભૂલે છે કેમ ભૂલે ભોળા, જમના વસમા છે ડોળા. જીવ ૩
 લોભે લક્ષણ બોયાં સઘળાં, ધર્મકર્મ સકલ અરે બગડ્યાં;
 સર્વ દુર્ગુણ વ્યસનો નિવારો, મળ્યો માનવભવ નહીં હારો. જીવ ૪
 હિંસાબૂઠ ચોરીમાં ફસિયો, વ્યભિચારે થયો મૂઠ રસિયો;
 કર્યો કર્મ લોગવવાં ભારી, પાપે ઉમર સઘળી હારી. જીવ ૫
 તારા સમજ્યામાં કેમ ન આવે, પાપપન્થમાં તું કેમ જાવે;
 હજી બગડી બાજી લે સુધારી, કુમતિસંગ દૂરે ટાળી જીવ ૬
 દુર્ગુણ દુરાચાર દે છંડી, ટાળ બૂરીટેવ ધમંડી;
 ગુરુ દેવતું કર ઝટ શરણું, ટળે જન્મ જરાને મરણું. જીવ ૭
 તજી દે ને અહંતા મમતા, ધાર સાચી હૃદયમાં સમતા;
 પુણ્ય ધર્મ માર્ગમાં ચાલો, જ્ઞાનધ્યાન સમાધમાં મહાલો. જીવ ૮
 જડવિષયોમાં સુખ નહીં શાન્તિ, ટાળો રાગને રોષની બ્રાન્તિ;
 બુદ્ધિસાગર ધર્મને ધારો, મળ્યા માનવ ભવને સુધારો. જીવ ૯

મિથ્યાહવાન.

(રાગ ઉપરનો)

માને શું મનમાં નિજ ડાહ્યો, કામે કોધે તુજને કસાવ્યો;
 માને શું મનમાં ચતુરાઈ, ત્હને મોઢે ઘેર્યો બાઈ ૧
 માને શું મન જ્ઞાનનો દરિયો, તને અહંકારે છેતગિયો;
 માને હુંકુ આતમરામ, તને સતાવે છે બહુ કામ માને૦ ૨
 માને છેતરાઈ નહીં ક્યારે, માયા છેતરે તુજને ભારે,
 માને મનમાં હું બ્રહ્મચારી, કીર્તિ મોહ થયો ભ્રમ ભારી માને૦ ૩
 મારા જોવો ન કોઈ બણેલો, માને તેમાં તું ગર્વે ધડેલો;
 હહાપણ તારૂં ગયું સહુ ફૂલી, નામરૂપે ગયો જ્યારે ફૂલી. માને૦ ૪
 માને મુજસમ દોષ ન સાધુ, ત્યારે મોઢે દૃઢ્ય ફેલી ખાધુ;
 માને કીર્તિ પ્રતિષ્ઠાથી સારો, એ તો બોલાવે મોહનઠારો માને૦ ૫
 મહન યોગી સાધુમા મોટો, માને ત્યારે વાળે મોહ ગોટો;
 માને સ્ત્રીધન ધરનો ત્યાગી, અહવૃત્તિથી અતર્ગગી માને૦ ૬
 જ્ઞાને બીજને શું સમજાવો, મનમોઢે ક્યાં નિજને હમાવો;
 મન દોષોને નહીં હઠાવો, અન્યગોપનો કરતા તું દાવો માને૦ ૭
 મનમોહને જ્યારે ન માગે, ત્યારે ચક્રિતનો ગર્વ તું ધારે,
 મનમાં તું ફુલે હું છું માગે, જે ને પ્રગટ્યા મોહવિચારે, માને૦ ૮
 તું તો છેતરે બીજને કપટે, પણ દમ છેતરે તને ઝપટે;
 મોઢે મિથ્યા હહાપણ તારૂં, આતમ રૂપ છે મર્વથી ન્યાડું માને૦ ૯
 ગગ રાપથી ન્યાગ થાગો, ત્યારે આતમ સુખદા પાગો,
 મોઢે છતાયલા નહીં મરો, ત્યાગીવેયે મોઢે દરો માને૦ ૧૦
 અન્યને શીખ દેવામા ડાહ્યા, નિજ અતર્ગમાં લુચ્ચો માયા,
 માનો અન્યજનોને દોષી, નિજ મનદુ તો કામે ફેરવી માને૦ ૧૧

મોહ પેસે છે કણે કણે મનમાં, જુઓ કામ રમે છે તનમાં;
 નિર્મોહી બનીને રહેવું, મન મોહ મરે એવું કહેવું. માને૦ ૧૨
 નામરૂપની વાસના લલના, યાવત્તાવત્ આતમબળ ના;
 કામકષાય પશુ બલભારી, યાવત્તાવત્ સહુ સંસારી. માને૦ ૧૩
 માટે આતમ સાચું સમજે, આતમ આતમસ્વભાવમાં રમશે;
 શુભાશુભપરિણતિસંગી, યાવત્તાવત્ કો ન નિઃસંગી. માને૦ ૧૪
 આતમ ઉપયોગે શુદ્ધ થાશે, આતમ ! આતમપરિણામ પાશે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ પાશે, જ્યોતિ જ્યોતે આનંદ મુહાશે. માને૦ ૧૫

મિથ્યામતા.

રાગ ઉપરનો.

મિથ્યા મમતા કરે કેમ ભાઈ !! સાથે આવે ન જોયું કાંઈ;
 ઘર હાટ જતી ન રાજધાની, જૂડી છે સહુ સાચી ક્યાં માની. મિ૦ ૧
 દેહમાં શું ધરે મન મમતા, જૂઠું દેહ ધરે દિલ સમતા;
 માંઝ માંઝ કરી કરે પાપો, પણ પામીશ બહુ સંતાપો. મિથ્યા૦ ૨
 મરતાં કોઈ સાથ ન આવે, અરે મોહ તને ભરમાવે;
 આંખ મીંચાશે છેલ્લી ન્યારે, ત્યારે રોઈશ પાપથી ભારે. મિથ્યા૦ ૩
 નામ રૂપમાં મુંઝી શું મહાલો, મૂકી સઘળું એકલા ચાલો;
 યશ નિંદા પુદ્ગલ બાજી, તેમાં રહેશે ન મોહથી રાચી. મિથ્યા૦ ૪
 માંઝ તાંઝ પુદ્ગલમાંહી, રમો આતમ !! સમતામાંહી;
 બુદ્ધિસાગર આતમધ્યાવો, ચિદાનંદ પ્રભુ પ્રગટાવો. મિથ્યા૦ ૫

આતમસ્વરૂપ.

(રાગ ઉપરનો)

આતમ !! તું છે સર્વથી ન્યારે, ચિદાનંદ સ્વરૂપ નિજ તારે;
 તું તો છે નહીં નરને નારી, તું તો પ્યારે કે નહીં પ્યારી. આ૦ ૧

તું તો વર્ણગંધ નહીં રૂપ, તું તો વર્ણ ન ટાઢ ન ધૂપ:
 તું તો ત્યાગી નહીં ધરખારી, તારી અકલકલા છે ન્યારી આ૦ ૨
 તું તો કામ ક્રોધ નહીં માયા, જરા અપજરા નહિ પડછાયા;
 તું તો અસખ્યપ્રદેશી રાયા, રક રાગી ન સ્ત્રી ધન જયા. આ૦ ૩
 સુસહમાન ન હિંદુ શ્રીસ્તિ, જાત પાત નહીં ધર વસતિ,
 તું તો પુદ્ગલરૂપથી ન્યારો, દેહ વાણી ન મોહવિચારો આ૦ ૪
 નથી સાકાર દૃશ્ય તું ક્યારે, દેહરૂપે કયા નિજને ધારે;
 બુદ્ધિસાગર સ્વરૂપપ્રકાશી, પૂર્ણાનંદ પ્રભુ ઉદ્ધારી આ૦ ૫

બ્રહ્મચર્યની નવવાડનું પાલન.

રાગ ઉપરનો

બ્રહ્મચર્યની નવવાડ પાળો, સ્ત્રીની વસતિનો સગ ટાળો,
 સ્ત્રીની સાથે કયા નહીં કરવી, સ્ત્રીના સામી દૃષ્ટિ ન ધગવી પ્ર૦ ૧
 સ્ત્રીના આસને બેસવું ત્યાગો, સ્ત્રીનાં અંગોનો તજો રાગો,
 સ્ત્રીની સાંભળો નહીં છાની વાતો, સ્ત્રીના પ્રેમે પડતી હાતો. પ્ર૦ ૨
 પૂર્વકીડાની સ્મૃતિને નિવારો, પુદ્ગલોજનરસ પરિહારો;
 અતિમાત્રાએ ખાણું ન ખારો, બ્રહ્મચર્યની શક્તિ પ્રકાશો પ્ર૦ ૩
 દેહ શોભા વિમૂઢા ન કરવી, બ્રહ્મચર્યની વાડો ધગવી,
 નારી દેહ અશુચિ વિચારો, સ્ત્રીના ભોગમાં દુઃખડા ધારો પ્ર૦ ૪
 કામવાસના પ્રગટી વારો, ભોગે રોગને દુઃખ વિચારો,
 પશુપરે પકડાણા પાસે, સ્ત્રીનારાગી યયા સુખવાસે પ્ર૦ ૫
 દાળા નાગનો સંગ છે સારો, સ્ત્રીનો મોહ છે તેથી નહારો;
 ભોગમાં રોગ દુઃખના દરિયા, કામભોગે ન સુખ દેવ રિયા પ્ર૦ ૬
 હાહલથી એકવાર મરવું, કામભોગથી મરોમવ મરવું;
 સ્ત્રીની જળમાં જે જઠકાણા, ધન્દ્રો જેવા યયા નાદના પ્ર૦ ૭
 આધિ વ્યાધિ ઉપાધનું કામ, કામિનીમગે તજવો કામ;
 બુદ્ધિસાગર શુરૂ થિખ મારી, પાળે તે ઉતરે ભવપારી. પ્ર૦ ૮

વ્યભિચારત્યાગશિક્ષા.

(વિમલ નવ કરશે ઉચ્ચાટ, એ રાગ.)

ભયો !! દુઃખદાયક વ્યભિચાર પ્રવૃત્તિ નિવારશેરે;
 મૈથુન કામ ભોગની વૃત્તિ પ્રગટી વારશેરે. ભયો ૦
 હડકાયા શ્વાનો છે જેવા, વ્યભિચારીઓ સમજો તેવા;
 માટે વ્યભિચારથી દૂર રહી નિજ તારશેરે. ભયો ૦ ૧
 વ્યભિચારે પડતી દુઃખ ભારે, વ્યભિચારી નિજ જન્મને હારે;
 શાણા !! સમજ સાચું માનવ ભવ નહીં હારશેરે. ભયો ૦ ૨
 પ્લેગથકી વ્યભિચાર છે ખોટા, કાળાનાગથકી પણ મોટા;
 પ્રગટ જો મનમાં તો તુર્ત તેને સંહારશેરે. ભયો ૦ ૩
 સ્વપ્નામાં સુખ શાંતિ ન મળશે, અનંત ભવમાં જીવ રઝળશે;
 અનંત દુઃખનું કારણ વ્યભિચાર પરિહારશેરે; ભયો ૦ ૪
 ચામડીરૂપે સ્પર્શે ન શાંત, દેહરોગ નાસે તનુકાન્તિ;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુણ શિક્ષા નિશ્ચય પાળશેરે. ભયો ૦ ૫

વ્યસનત્યાગ.

(રે જીવ માન ન કીજીએ, એ રાગ.)

રે જીવ વ્યસન નિવારશે, દાડ વ્યસન દુઃખકારીરે;
 દાડથી દુઃખ છે સર્વથા, સંકટે પડતી થનારીરે. રે જીવ ૦ ૧
 માંસ ભક્ષણથી ન મુક્તિ છે, હિંસા પાપ છે ભારીરે;
 આતમ શુદ્ધિ નહીં થતી, માંસ તજો નરનારીરે. રે જીવ ૦ ૨
 દાડપાન માંસ ભક્ષણે, નરકાદિક દુઃખ થાવેરે;
 શીકારથી મહાપાપ છે, પ્રભુપદ ઢાઈ ન પાવેરે. રે જીવ ૦ ૩
 વેશ્યાભોગથી દુર્ભતિ, દુઃખદાવાનળ સળગેરે;
 કામભોગ રોગ મૂળ છે, આધિ ઉપાધિ વળજેરે. રે જીવ ૦ ૪

પરસ્રીસંગ ધ્યા યથી, સુખ શાન્તિ ધન હાનિરે;
 અતિકામ ભોગમાં દુઃખ છે, વ્યભિચાર દુઃખની ખાણીરે, રે જીવં ૫
 હડકાયા શ્વાનતણી પરે, જુગાર વ્યસન જે વળગ્યુરે,
 સદાથી સ્થિર મન નહીં રહે, લોભાગ્નિથી સળગ્યુરે રે જીવં ૬
 ચોરીથી પાપ પરપરા-દુઃખ પરપરા પ્રગટેરે;
 ધર્મબુદ્ધિ નહીં સ્થિર રહે, આતમ ગુણ સહુ વિગટેરે રે જીવં ૭
 હોઠો ચક્ષુ ખીડીયથી, તન મન ધનની હાનિરે,
 ગાંજે અફીણને ઢોઢેનથી, પ્રગટે દુઃખ નાદાનીરે રે જીવં ૮
 હસ્તમૈથુનપૂરાં કર્મથી, મન બુદ્ધિ દેહનો નાશરે,
 વ્યસનીનો સગ ન થીજીએ, પ્રગટે દુર્ગુણ ખાસરે રે જીવં ૯
 કાળા નાગના સગથી, હડકાયા શ્વાનના કાટેરે;
 કદિ પણ જીવવું થાય છે, વ્યસને મરણ નર્ક વાટેરે રે જીવં ૧૦
 પ્લેગથી પૂરાં જાણીને-વ્યસનોથી દૂર રહેશોરે,
 બુદ્ધિસાગર બોધથી-વર્તી સુખડાં લહેશોરે રે જીવં ૧૧

વાલલગ્નકુરીવાજનિપેધ વોધ.

(રાગ ઉપરનો)

બલ બુદ્ધિ ધન સુખ આશતો, બાળલગ્ન નહીં કરશોરે,
 આરોગ્ય દીર્ઘ જે જીવવું, બાળલગ્નકદિ હરશોરે
 બાળલગ્ન કદિ નહિં કરે ૧

દેય સમાજને ગજ્યની, સ ધને નાતની પડતીરે,
 કાયગેગ પરતજ દુઃખથી, હોય દાની ન ચડતીરે બાળં ૨
 બાળલગ્ન હિંસાયત છે, બાળદા તેમા હોમાતારે,
 નરનારી લોભ ચેતસો, દુઃખે બહુ પ્રગટાતારે બાળં ૩

બ્રહ્મચારી પુત્રને પુત્રીઓ, ગુરુકુલમાંથી ભણાવોરે;
સર્વ શક્તિયો ખીલવો, સર્વ દોષ હઠાવોરે.

ખાળ૦ ૪

ખાળલગ્નથી ખાયલી, સંતતિ પ્રગટે વિચારોરે;
બુદ્ધિસાગર ઘોઘથી, કુરુદિ સંહારોરે.

ખાળ૦ ૫

કન્યાવિક્રય તથા વરવિક્રય નિષેધ.

(રાગ ઉપરનો)

કન્યાવિક્રય નહીં કરો, મરતાં પણ નરનારીરે;

કન્યાવિક્રયધન માંસથી, અધિક પાપ દુઃખકારીરે.

કન્યા૦ ૧

કન્યાવિક્રયથી સંધની, દેશ ધનની પડતીરે;

કન્યાવિક્રય ધન ભક્ષણે, સારી બુદ્ધિ ન જડતીરે.

કન્યા૦ ૨

મન તન ધનની હાનિછે, વંશ પડતી થાવેરે;

અનેકપાપનો હેતુ છે, અપજશ કલંકને પાવેરે.

કન્યા૦ ૩

નદી સાગર ભરતી પરે, ધન સ્થિર નહીં રહેતુંરે;

કન્યા વેચો નહીં માનવો, દુર્ભંતિમાં મન વહેતુંરે.

કન્યા૦ ૪

કન્યાવિક્રય વરવિક્રયે,—દુઃખ માર્ગે ચડાશેરે;

બુદ્ધિસાગર ઘોઘથી, વર્તે તે સુખ પાશેરે.

કન્યા૦ ૫

વૃદ્ધલગ્નનિષેધ તથા બહુપત્નીરુદ્ધિ નિષેધ.

(ઉત્સવરંગ વધામણાં. એ રાગ.)

વૃદ્ધ લગ્ન કરનારને, મળે હી સુખ શાન્તિ;

રોગ દુઃખ નિર્મલપણું, ટળે તન મતિ ક્ષન્તિ.

વૃદ્ધ૦ ૧

વૃદ્ધ પતિ મરતાં થકાં, રાંડે યુવતી નારી;

કર્મયોગે ગર્ભપાત છે, થાતાં તે વ્યભિચારી.

વૃદ્ધ૦ ૨

જીવંતાં નરક બે પત્નીથી, પ્રગટે કલેશ હોળી;

પીડા ઉભી કરવી અરે, ખૂબ પેટને ચોળી.

વૃદ્ધ૦ ૩

પ્રેમ ન પુનર્લગ્નમાં, અતિક્રમ ભરેલો, ભોગોથી કામ નહીં રામે, જ્ઞાની સમજે ઠગેલો.	વૃદ્ધ ૦ ૪
પુત્રની લાલચે વૃદ્ધને, લગ્ન કરવું ન સાડ, સય આદિ મહાગેગીનું, લગ્ન જાણો નહાડ	વૃદ્ધ ૦ ૫
વૃદ્ધદગા પામ્યા પછી, પ્રભુ ભક્તિ કરવી; ઉપાધિ ક્યેગ પરિહરી, સન્તસેના આદરવી	વૃદ્ધ ૦ ૬
સમજે તેને શીખ છે, વર્તે તે સુખ પામે; બુદ્ધિસાગર બોધથી, મન ગળો કામે	વૃદ્ધ ૦ ૭

પ્રમુવાલ.

પ્રભો ॥ હું તુજ બાલક અજ્ઞાન, રાગી રોપી કામી ક્રોધી; નદ્રંદ ને નાદાન	પ્રભો ૦
ભક્તિ ન જાણુ સેવા ન જાણુ, જાણુ ન ધર્મ અજાણુ, તુજને ન જાણુ ગામ્ર ન જાણુ, ભૂલો ભય ભગવાન	પ્રભો ૦ ૧
ભક્ત ન સાધુ ન ધરખાગી નહીં, જ્ઞાન વિનાનો હેવાન; પ્રત્યક્ષ તુજરૂપ દેખી ગદુ નહીં, કંઈ સુ ૨ તાડ ગાન	પ્રભો ૦ ૨
વ્રત તપ જપ શીલ યોગ ન સમજ્યું, કંઈ ન દયા દમ દાન; હુણુ કાણુ તે સમજી શક નહીં, પાણુ સુ ૨ તારી આણુ	પ્રભો ૦ ૩
ગાન ન જાણુ વિજ્ઞાન ન જાણુ, નિજપગની ન પિછાન, બુદ્ધિસાગર જેવોતેવો, તાગે ॥ પ્રભુ ગુણવાન	પ્રભો ૦ ૪

આત્મચિત્તવન.

ભયા અનુભવ રગ મજીકાગે એ રાગ આતમ અસખ્ય પ્રદેશીરે, આપોઆપ અરૂપને ભાળો ॥ અનત ગુણ પર્યાય સ્વરૂપી, અનત ઝળહળ જ્યોતિ; આપોઆપને નિરખે નયણે, અનત નૃનું મોતિ	આતમ ૦ ૧
--	---------

સ્થિર દીપકવત્ સ્થિર ઉપયોગે, આપોઆપને નિરખો;
અનંત આનંદમય થૈ હરખો, નિજને નિજરૂપ પરખો. આતમ૦ ૨
જડ ઉપયોગવિના નિજરૂપને, આપોઆપ નિહાલો;
એકીટસે જોઈ રહો જ્યોતિ, મસ્ત પ્રભુ થૈ મહાલો. આતમ૦ ૩
મન સંકલ્પ વિકલ્પ ન જ્યાં છે, જ્યાં નહીં ભેદને ખેદો;
દર્શન ધર્મના ભેદ ન જીવો,—સધળા બ્રહ્મજ વેદો. આતમ૦ ૪
ચિદાનંદ પરમેશ્વર હું છું, જન્મ મરણથી ન્યારો;
બુદ્ધિસાગર સ્થિર ઉપયોગે, આનંદ આપરંપારો. આતમ૦ ૫

આત્મોપયોગ.

રાગ ઉપરનો.

આતમ આપ વિચારોરે, તું છે મનકાયાથી ન્યારો;
વર્ણુ ગંધરસ સ્પર્શને જડ નહીં, ગુણુપર્યાયાધારો. આતમ૦ ૧
નિત્ય નિરંજન નિરાકાર હું, અનંત નૂરનો દરિયો;
આત્મદેશમાં અનંત આનંદ, અનંતશક્તિ ભરિયો. આતમ૦ ૨
નિજને નિજ નિરખી રહો આતમ ! અન્ય કશું ન વિચારો;
મન વિચારો દૂર કરીને, લગની આપ લંગાડો. આતમ૦ ૩
સર્વ ધર્મના ધર્મી લોકો, એક છે આતમદેશે;
આત્મદેશમાં ધર્મ ભેદ નહીં, જીવન વહો નહીં કલેશે. આતમ૦ ૪
ત્રિગુણાતીત તું અલખ અરૂપી, ચિદાનંદમય પોતે;
સ્થિર ઉપયોગે જોઈ રહો નિજ, ઝળહળો આતમ જ્યોતે. આતમ૦ ૫
દર્શન જ્ઞાન ચરણમય આતમ, નામરૂપથી ન્યારો;
બુદ્ધિસાગર પરમબ્રહ્મ તું, અનંત ધર્માધારો. આતમ૦ ૬

આત્મસ્વરૂપ.

(રાગ ઉપરનો)

આત્મ આનંદરૂપી છે, કર્મને મન કાયાથી ન્યારો,
 અસખ્યપ્રદેશી આપોઆપજ, તું નહી દેહાકારો આત્મ ૦ ૧
 શબ્દવર્ણુ જાતિથી ન્યાગે, નિજરૂપે સાકારે,
 જડરૂપે નહીં રૂપી કયાગે, નિરાકાર નિર્ધારો આત્મ ૦ ૨
 આપોઆપ સ્વરૂપે ખેલો, બીજુ પડતું મેલો;
 પલપલ આત્મરૂપને સમરો, ચિદાનંદ એકેલો આત્મ ૦ ૩
 આપસ્વભાવે આત્મ તું છે, આપોઆપને ધ્યાવો;
 બુદ્ધિસાગર નિર્મલ નિર્ભય, આપોઆપને પાવો,

આત્મદેશપ્રવેશામંત્રણ.

(રાગ ઉપરનો)

આત્મ ॥ આત્મ દેશેગે, આત્મજ્ઞાને પ્રેમે પધારો,
 ચિદાનંદરૂપ આત્મ દેશમાં, લીતિ ન દુઃખ પ્રચારો આ ૦ ૧
 આત્મ અસખ્યપ્રદેશમા શાંતિ, આનંદ અપરપારો;
 ઉચ્ચ નીચને વર્ણુ ભેદ નહિ, રાગ ન રોષ વિચારો આ ૦ ૨
 જન્મ મરણ નહિ જરા ન ઝંઘડો, લેગ ન કામવિકારો;
 હરણુ ન ફરણુ ન ખરણુ ન મરણુ, સહુ જ્યાં એકાકારો આ ૦ ૩
 જડ માયાના દેશમાં દુઃખડા, લાખ ચોરાશી ફરણુ;
 ઉપયોગે ચાલો નિજ દેશમાં, કર્મે નહીં અવતરણુ આ ૦ ૪
 અંતર્મુક્તિમા સ્થિર ઉપયોગે, અસખ્યપ્રદેશમાં ઠરણુ;
 બુદ્ધિસાગર પરમ શ્રદ્ધાપદ, ઝગહળ જ્યોતમાં ભળણુ. આ ૦ ૫

આત્મપ્રભુ પ્રગટાવવાની લગની.

(અહો મુનિ સંયમમાં રમતા. એ રાગ.)

આતમ પ્રભુ ! પિંડે પ્રગટ થાશે, એક છે તારો નિશ્વાસો. આતમ૦
 અસંખ્યપ્રદેશી પ્રભુ ખાસો, જ્યાં ત્યાં દેખું ત્યાં દેખાશે. આતમ૦ ૧
 આતમ પ્રભુ તારી લગન લાગી, વારીગયો તુજ પર સહુ ત્યાગી; આ૦
 આતમ પ્રભુ એક તું આધારો, પ્રાણપતિ સર્વથી તું ન્યારો. આ૦ ૨
 પ્રભુ તું છે આનંદરસ રસિયો, ચિદાનંદરૂપ દિલ ઉલ્લસિયો;
 પ્રભુ તારી અકળકલા ન્યારો, સમજે શું જડરસી સંસારી. આ૦ ૩
 દર્શન જ્ઞાન ચરણ ધરી, તુંહિ છે પ્યારો ને પ્યારી. આ૦
 ઝળહળતો જ્યોતિ ભરિયો, ગુણપર્યાયતણો દરિયો. આ૦ ૪
 ધ્યાન ને ધ્યેય તું ધ્યાનારો, પોતાને પોતે ગાનારો. આ૦
 સ્વામીને સેવક તું પોતે, અનુભવી નિજમાં નિજ ગોતે. આ૦ ૫
 નામને રૂપથી તું ન્યારો, અસંખ્યપ્રદેશી રૂપાળો. આ૦
 પલપલે તારું સ્મરણ કરવું, તુજ ઉપયોગે નહીં મરવું. આ૦ ૬
 પ્રભુ તને અનુભવથી પરખ્યો, રમેરમે દિલમાં હરખ્યો; આ૦
 જીવું પ્રભુ તુજરૂપે બહાલા, પરમ પ્રભુ જગમાંહી રૂપાળા. આ૦ ૭
 પ્રગટ થઈ પાછાં ન સંતાશે, ક્ષાયિકભાવે પ્રગટાશે; આ૦
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂદેવા, ચિદાનંદ મીઠા છે મેવા. આ૦ ૮

આત્મમહાવીરપ્રભુલગની.

(અહો મુનિ સંયમમાં રમતા. એ રાગ)

આતમ મહાવીર પ્રભુ પ્યારા. જગજીવન જિન આધારા૦ આતમ૦
 મિથ્યામતિ દુનિયા ગાંડી, તુજ વિયોગે તે રંડાણી. આ૦ ૧
 પ્રેમવિના નહીં તું પ્રગટે, બેઠેમીથી દૂરે વિધટે. આ૦
 હિંસાને બૂઠમી તું આર્ધો, ચોરથી તું દૂરે ભાંગ્યો. આ૦ ૨

વ્યભિચારીની નહીં પાસે, જડભોગથી દૂરે નાસે	આ૦
ધનમમતાથી રહ્યા દૂરે, નિર્મમતા ત્યાં તું સ્ફૂટે	આ૦ ૩
દુર્ગુણથી રહેતા ન્યારા, તનુછતા નહીં દેહાકાગ.	આ૦
રાગને રોપથી બહુ આધા, અજ્ઞાની શુ પામે નાગા	આ૦ ૪
કામ ત્યાં ક્યારે ન પ્રગટાતો, પ્રેમવિના નહીં પરખાતો,	આ૦
શ્રદ્ધા નહીં ત્યાં તું છાનો, જ્ઞાનિનિર્મોહીએ પિછાણ્યો	આ૦ ૫
સમતા ત્યાં ઝટ પ્રગટે પૂરો, જ્ઞાનાનન્દથી ભરપૂરો	આ૦
મમતા અહંતા પડછાયા, પગટે ત્યાં પ્રભુજી સતાયા	આ૦ ૬
સમ્યગ્દૃષ્ટિએ સોહાયો, પરમપ્રભુ ઘટમાં પરખાયો	આ૦
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ પ્રગટાશે, ચિદાનંદવિષ્ણુ વિશ્વાસો	આતમ૦ ૭

પ્રમુપ્રેમ.

(રાગ ઉપરનો)

જેને પ્રભુ પ્રેમ લાગન લાગી, સસ્કારી જગમાં વડભાગી	જેને૦
દેહાકારે ન બને ક્યારે, મહામેહ શયતાનને મારે	જેને૦ ૧
દુનિયાથી તે અવળો ચાલે, ચિદાનંદ મસ્તીમાં મ્હાલે.	જેને૦
દુનિયામાહી તે દિવાનો, પ્રભુ પ્રેમ છે મરજીવાનો.	જેને૦ ૨
મણ્યુ તે દુનિયાનુ ભૂલે, ધનતનસત્તાથી નહીં કૂલે	જેને૦
અણુમા અણુ મેરૂથી મોટો, દુનિયાર ગ અણ્યો ખોટો.	જેને૦ ૩
વિપયરસ વિપસમ મન લાગે, પલ પલ પ્રભુ સ્મરણે જાગે.	જેને૦
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ પ્યારી, ઉપયોગી આતમ વિશ્વાસી.	જેને૦ ૪

પધારો પ્રમુ.

(રાગ ઉપરનો)

પધારો પ્રભુ મન મન્દિરીએ, અરિહત જિતવર તુજસ્મરીએ.	પ૦
ચરણ હાથ કાન તુ આપ્યો, રસના પ્રણેને તુ પાપ્યો.	પ૦ ૧

તત્ત્વમસિ સોહહંધ્યારો; ચિદાનંદ તુંએક આધારો;	૫૦
પ્રભુ મારી બહારે ચઢો બેલા, અન્તર્યામી અલબેલા.	૫૦ ૨
દર્શનજ્ઞાન ચરણધારી—અસંખ્યપ્રદેશી સુખકારી.	૫૦
કૃપા તહારી પામીને ઝટ તરીએ, રાગ રોષ મોહારિ હરીએ.	૫૦ ૩
પ્રભુ તને પલ પલ ક્ષણ સ્મરીએ, પ્રભુરૂપ થૈને ઝળહળીએ.	૫૦
ક્ષણ પણ તુજ વિરહે બળીએ, જ્યોતિમાં જ્યોતિરૂપે બળીએ.	૫૦ ૪
તુજ જીવને જીવવું ધ્યાઈ, પલપલ પ્રભુ તને સંભાઈ;	૫૦
પ્રભુરૂપ થૈને જીવન ધરીએ, પ્રભુમાં રહીને સંચરીએ.	૫૦ ૫
પરમ પ્રેમે તુજને મળીએ, મોહવિભાવને પરિહરીએ.	૫૦
બુદ્ધિસાગર ગુણ વરીએ, આત્મપ્રભુરૂપ થૈ ઠરીએ.	૫૦ ૬

મોક્ષગમનોપદેશ.

(જીવ જાણે મારે મરવું નથી જો. એ રાગ.) .

જીવ ચેતીને શિવપુર ચાંલશેરે, મોહમાયામાં મનનહીં વાળશેરે; જીવ
મોહશયતાન સંગ નિવારશેરે, એળે માનવભવ નહીં હારશેરે. જીવ ૧
ક્રોધ કપટ અહંકારે ન ભૂલશેજો, ધનલોભે પાપોમાં ન ઝૂલશેજો. જીવ
તારીસાથે દાઘ નહીં આવશેજો, દેહ માટીનું માટીમાં જવશેજો. જીવ ૨
કાળ ઓચિંતો આવી ઝાલશેજો, તાં જોર ન ત્યાં કંઈ ચાલશેજો. જીવ
પાપપુણ્ય કર્યાં સાથ આવશેજો, તાં રૂઝું બીજઓ ખાવશેજો. જીવ ૩
મન મરવું નથી એમ માનતોજો. અરે જોનેખરે પીપલપાન તોજો. જીવ
જાણી જોઈને ભૂલકેમ ખાયછેજો, મ નેચદ્યોશું મનમલકાયછેજો. જીવ ૪
જગ ધર્મ કરીલે જીવડાજો, અણધાર્યા ઓલતારશે આયુદીવડાજો. જીવ
બુદ્ધિસાગર ધર્મને ધારશેજો, પલપલે પ્રભુને સંભારશેજો. જીવ ૫

કાવાદાવાત્યાગવોધ.

(રાગ ઉપરનો.)

જીવ ! કાવા દાવામાં ક્યાં મુઝીયોગે, સત્યબોધ નદેમ તને સુઝીયોરે જીવ૦
 કદિ વૈરથી વૈરશમે નહીંજો, કર્મખાધીને જવમા જમેસહીજો જીવ૦ ૧
 શુદ્ધ પ્રેમથી વૈરી ન દે રહેજો, મોહ વૈરી જમાયો ક્યા વહેજો જીવ૦
 મન કહે તે કરતાં સસારજો, પ્રભુવિના ખીજો ન આધારજો જીવ૦ ૨
 કર્યાકર્મ ભોગવવાં પડે તાલરજો, જાણી પાપકર્મ ક્યા આચરજો. જીવ૦
 ધનસત્તા વિધાએ શુ કૂલીયોજો, નામ રૂપના મોહે કૂલીયોજો જીવ૦ ૩
 ચારવિકયાએ જવમાં આયડોજો, લોભ લાલચે કલેશથી શુલકડો જો, જીવ૦
 સવાલાખ ટકાનીપલ જાયજો, દગાપ્રપચે પાપ થાયજો જીવ૦ ૪
 કલાખાજી પ્રપંચપાપ ત્યાગશેજો, પ્રભુભક્તિમા પળેપળેજગશેજો, જીવ૦
 બુદ્ધિસાગર પ્રભુચરણ ધરોજો, ચિદાનંદ આતમ પ્રભુનેવરોજો જીવ૦ ૫

અસારસંસાર.

(રાગ ઉપરનો)

નહોં સસારમાં કાઈ સારજો, મલ્લયગલાગલ દુઃખ મારજો. નહીં
 લાકડલાકુ ખાઈને પસ્તાવવુ જો, ક્યન કામિની સુખ એવુ પાવવુ
 જો નહીં૦ ૧
 મધુર્જિદુદ્દાંત ભોગ સુખ છે જો, મોહે મુઝતાં દુ ખપરદુઃખ છે
 જો, નહીં૦
 ખાજીગરની ખાજી જમ ફાક છે જો, કામભોગથી દુઃખ પોષાપોષ
 છે જો નહીં૦ ૨
 દારૂપીને ઉદર જમ આયડોજો, મોહ દારૂથી જીવો એવા ખને જો; નહીં૦
 મોહદારૂપીને મન માંકુ જો, દોઢે ફા ફા મારે બુઝો રાંકુ જો
 નહીં૦ ૩

દેવ ગુરૂને ધર્મનો આધાર છે જો, બાકી સંસાર સધળો અસાર છે
જો. નહીં૦

ચેતોચેતો આતમ કયાં આથડો જો, મોહદરિયામાં ફૂટીને કયાં પડો
જો. નહીં૦ ૪

બૂઠી સંસાર બાજી બળુશોરે, પ્રભુ ભક્તિમાં પ્રેમને આણુશોરે; નહીં૦
બુદ્ધિસાગર ધર્મને ધારશોરે, મળ્યો માનવભવ નહીંહારશોરે. નહીં૦ ૫

વૈરાગ્યથી ત્યાગનીસિદ્ધિ.

(વેદર્થીવનમાં વલવલે. એ રાગ)

વૈરાગ્યથી ત્યાગી શોભતો. વૈરાગ્ય ત્યાં ત્યાગ હોયજી;
રાગ ત્યાં ભોગને રોગ છે, વૈરાગ્યથી સુખ જોયજી. વૈરાગ્ય૦ ૧

વૈરાગ્યથી રાગ રોષની-નાસે માયા જળજી;
વૈરાગ્યથી કામ ઉપશમે, ટળે મમતા અહંકારજી. વૈરાગ્ય૦ ૨

નાકથકી સુખ શોભતું, શોભે ન્યાયથી ભૂપજી;
ત્યાગી શોભેરે વૈરાગ્યથી, જળથી શોભે જમ ફૂપજી. વૈરાગ્ય૦ ૩

ધર રાજ્ય કંચન કામિની, -ત્યાગ કરવાથી ત્યાગજી;
આતમ પ્રભુ પર પ્રેમતો, ર્યો ધનલલના રાગજી. વૈરાગ્ય૦ ૪

રાગ ત્યાં ત્યાગ રહે નહીં, ત્યાગજ ત્યાં નહીં રાગજી;
એકકામ તમતેજ નહીં રહે, ત્યાગમૂળ છે વૈરાગ્યજી. વૈરાગ્ય૦ ૫

ત્યાગી જગત શહેનશાહ છે, થયો જગ નિર્બંધજી.
બુદ્ધિસાગર ત્યાગીને, રહે નહીં મોહગંધજી. વૈરાગ્ય૦ ૬

ધર્મનું મૂલશ્રદ્ધા.

(સિદ્ધ જગત સિંગ શોભતા એ રાગ)

શ્રદ્ધાથી ધર્મ પ્રગટનો, શ્રદ્ધા ધર્મનું મૂળ,	શ્રદ્ધા૦ ૧
ધર્મની શ્રદ્ધા વિના અરે, અણુ જીવનું ધૂળ	
દેવ ગુરુ જૈન ધર્મની, શ્રદ્ધાથી ખરૂં જ્ઞાન,	શ્રદ્ધા૦ ૨
શ્રદ્ધાવણુમન નહીં ઠરે, જેવું હડકાયુ શ્વાન	
વાદવિવાદ કુતર્કથી, નાસ્તિકમુદ્ધિ તો થાય,	શ્રદ્ધા૦ ૩
શ્રદ્ધા વણુ ધણુ સગયે, ધર્મનો નાશ જણાય-	
ધર્મક્રિયાકારલોકની, -કરવી નહીં ભેદબુદ્ધિ,	શ્રદ્ધા૦ ૪
શ્રદ્ધા વણુ શુદ્ધતર્કથી, થાય ન આતમમુદ્ધિ	
પાયા વણુ મહેલ નહીં થતો, શ્રદ્ધા વણુ નહીં ધર્મ,	શ્રદ્ધા૦ ૫
ગુરુ શાસ્ત્રોના આધીનથી, કળતાં ધર્મનાં કર્મ,	
દેવસજ્જાનીના તત્ત્વોની, -શ્રદ્ધા ધરીએગેચિત્ત,	શ્રદ્ધા૦ ૬
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ, શ્રદ્ધા ધારે તે ભક્ત	

ગુરુકરવાની આવશ્યકતા.

(ગાગ ઉપરનો)

જ્ઞાની ગુરુ શિર ધારીએ, ત્યાગી શાસ્ત્રાનુમાર;	જ્ઞાની૦ ૧
શુણવણુ ક્ષણ નહીં રીત્રીએ, સચુગ મુક્ત થનાર	
નગુરાની નહીં મુક્તિ છે, નગુરા ભવ ભટકાય,	જ્ઞાની૦ ૨
ગુરુ કરી જ્ઞાન લીલાવિના, સાચુ જ્ઞાન ન થાય	
નગુરા નાગની પેઠે જ, નગુરા માણસ હોય;	જ્ઞાની૦ ૩
મુક્તિને નહીં મેળવે, ચક્રિત સિદ્ધિ ન જોય.	

દુનિયાને વશ કરી શકે, ઉડે જેહ આકાશ;	
તો પણુ ગુરુ વિના તેહની, હોવે મુક્તિ ન ખાસ.	જ્ઞાની૦ ૪
નગુરાનાસ્તિકલોકની,—સંગત કરવાથી હાનિ;	
ગુરુકરી ધર્મને ધારીએ, રહીએ નહીં અજ્ઞાની.	જ્ઞાની૦ ૫
સદ્ગુરુ મુક્તિના પંથી જે, ધરીએ તેની રે આણુ;	
ગુરુગમથી જ્ઞાન જે મળે, તેથી મળતા ભગવાન.	જ્ઞાની૦ ૬
અજ્ઞાનમોહને ટાળતા, એવા ગુરુ ગુણવાન;	
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ, સેવા કરતાં કલ્યાણ.	જ્ઞાની૦ ૭

કોર્ટે ન ચડવું.

(જોતાં જોતાં આલ્યા ગયારે જોડિયા તહારા. એ રાગ.)

કોર્ટે ન ચડો ક્યારેરે, આ નરનારી,	
કોર્ટનું મુખ કાળુંરે, થતી ખુવારી.	કોર્ટે૦
ધન વ્યયે ન્યાય મળે, એકતું તો ઉંધું વળે;	
ન્યાય નહીં સાચો મળેરે.	આ૦ ૧
વકીલો બહુ વઢાવે, ફેજદારો ફેલી ખાવે;	
લાંચ આપી કાઢ ક્ષેત્રે.	આ૦ ૨
હાર્યો તે મર્યાના જેવો, જીત્યો તે હારેલા જેવો;	
ન્યાય પંચ કરી લેવોરે.	આ૦ ૩
કજીયાથી વૈર વધે, ધાર્યું નહીં કાજ સધે;	
મત્સ્ય જેવું રણ મધ્યેરે.	આ૦ ૪
સમજે શિખામણ સારી, વર્તતાં સુખ બારી;	
બુદ્ધિસાગર બોધ ધારીરે.	આ૦ ૫

જીવંતાં મરેલ જૈન.

(જય છે જય છે જય છે રે આ જીવાની ચાલી જય છે એ રાગ.)

ધર્મ વિનાનો જણાયછે, જૈન એવો મળેવો જણાય છે
 દેવ ગુરૂની શ્રદ્ધા ન દિલમા, નારિતક પથે જય છે રે જૈન૦
 ધર્મશાસ્ત્રોને સુણે ન વાચે, વ્રત તપ જપ હારી જયછે રે જૈન૦ ૧
 સમક્ષિત પામ્યો નહીં જે સાચુ, મિથ્યાત્વ પથે તણાયછે રે જૈન૦
 દાન શીયલ તપ ભાવ ન ધાવે, સુધવેલ વંઠેલ થાયછે રે જન૦
 ગુરૂગમ જ્ઞાન ન લેતો ગર્વે, બાપણુ ભવાઈએ કુલાયછે રે જૈન૦
 સદ્ગુરૂ સાધુ સેવા ન સાવે, પાપમાં દોડયો જયછે રે જૈન૦ ૩
 હિંસા જૂઠને ચોરી જરી, દુર્ગુણી વ્યસની થાયછે રે જૈન૦
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ ભક્તો, ગુણી જીવતા ગણાયછે રે,
 જૈન જગ્યા જીવતા જણાય છે ૪

જગમાં જીવતો.

આચકામચકા કારેલી એ રાગ

જ પ્રભુના પ્રેમે પૂરે લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો,
 જ મોહ કરે ચકચૂરે લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો ૧
 સમ્યગ્જ્ઞાની ચારિત્રી લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો,
 સેવા ભક્તિ ધરે નીતિ લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો ૨
 દારૂનો મામનો ત્યાગી લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો,
 દેવ ધર્મ ગુરૂનો રાગી લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો ૩
 કરે ધર્મના કૃત્યો નિત્યે લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો,
 પ્રભુમજતો ચોખે ચિત્તે લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો ૪

વિનયીને જે વિવેકી લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો;
 જે ધર્મપ્રવૃત્તિ ટેકી લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો. ૫
 જે નાસ્તિક બ્રહ્મ ન થાતો લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો;
 નહીં કરતો પ્રાણીધતો લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો. ૬
 ધરે સંયમ ધર્મની રીતિ લાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો;
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂ પ્રીતિલાલ, જગમાં જીવ્યો એ જાણો. ૭

મોહ્યાગોરદેશ.

(ચેતાવું ચેતી લેજેરે. એ રાગ.)

ફૂલણ શ્યાનો ફૂલેરે, નચાવ્યો કર્મથણી જગ નાચ્યો.
 તન ધન જોવન વિદાસત્તા, જૂઠું ત્યાં રથું રાચ્યો. ફૂલણ ૧
 જન્મ્યા એટલે જરૂર મરવું, પીંપળ પાનને ખરવું,
 માથે કાળ લમે છે મૂરખ, મરણથી ન ઉગરવું. ફૂલણ ૨
 ગાડી વાડી લાડી તાડી,—મોઢે શું મકડાયો;
 દુખ્યું માન્યું થાશે દૂરે, ફેગટ શું ફૂલાયો. ફૂલણ ૩
 જૂઠને સાચું માની ફૂલ્યો, ડહાપણદરિયે ફૂલ્યો;
 ભણ્યું ગણ્યું દુનિયાનું ભણતર, બ્રાંત બનીને ભૂલ્યો. ફૂલણ ૪
 ભજન કર્યું નહીં પ્રભુનું ભાવે, જૂઠામાં જકડાયો;
 મરતાં સાથે કોઈ ન મૂરખ, લોભે ક્યાં લપટાયો. ફૂલણ ૫
 સંતો સમજાવે છે જ્ઞાને, સુણે ન સાચું શ્યાને;
 કર્મકથા શું સુણતો કાને, મૂરખ મુંઝયો માને. ફૂલણ ૬
 સદ્ગુરૂ સંત છે તારા સાચા, સંગ કરો તસ સાચી;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ બોધે, રહો મુકિતમાં રાચી. ફૂલણ ૭

દિવ્યદેશગમન.

(રાગ ઉપરનો)

આતમ અવસર આબોરે, જ્ઞાને દિવ્યદેશમાં ચાલો;	
આતમ ઉપયોગી ચૈ અત્રિહક, ઠાઠ તજ દો ઠાલો	આતમ૦ ૧
ખમાવી દ્યો સઘળી દુનિયાને, સર્વજીવોને નમશે;	
આતમ આપ સ્વરૂપમા ખેનો, માયાદેશે ન લમશે	આતમ૦ ૨
અસખ્યપ્રદેશમા આવો આતમ, પુદ્ગલ રાગ નિવારો,	
સર્વવાસનાઓને છડો, આતમ નિજ ઉદ્ધારો	આતમ૦ ૩
પ્રભુ સ્મરણમાં પ્રેમ લગાવો, મમતા મોહ હઠાવો;	
આતમ શુદ્ધ સ્વભાવમા આવો, ખાગો નહીં ભૂનાવો	આતમ૦ ૪
નિર્ભય થઈ નિજદેશમા ચાલો, જ્યાં નહીં કાળ પ્રચારો;	
બુદ્ધિસાગર અલ્પ આતમા, શુદ્ધરૂપ સલારો	આતમ૦ ૫

મૌન.

(રાગ ઉપરનો)

આતમ મૌન ધરીનેરે, પવ પવ આતમ પ્રભુ સલારો;	
સર્વ પ્રકારની વિકૃતિ છડો, વચન શુભિને ધારો	આતમ૦ ૧
વચન શુભિને ધારો બંદાલે, ચડો ન ચર્ચા ચાલો,	
વાણી ઉપર સંયમ ધારો, ચડો નહીં અહકારે	આતમ૦ ૨
મૌનપણ ધારે તે મુનિવર, અનત દુ ખડા ટાળો;	
જન્મ જરાને મળણ નિવારે, મૌને વિવશુખ મ્હાલે	આતમ૦ ૩
વાદ વિવાદો ચર્ચા છડો, વાન તડાત ત્યાગો;	
પરની ત્યાગો મદુ પચાતો, ધરો મૌનથી રાગો	આતમ૦ ૪
બદુ બાપણો બદુ બોલવુ ત્યાગી ચાતે ધારે,	
બદુ વિચારો દષ્ટે ન મનમાં, સમજી જન્મ ન દારો.	આતમ૦ ૫

દેહનો અતિપરિશ્રમ ત્યાગો, મોન ધરીને રહેશો;
 અનુપયોગે બોલતાં કર્મ છે, સમજી મોનને વહેશો. આતમ ૬
 બહુ બોલતાં દોષ ધણા છે, વર્તે મોનથી શાંતિ;
 રાગરોષ પ્રેર્યા નહીં બોલો, ટાળો મિથ્યા બ્રાન્તિ. આતમ ૭
 ભક્ત સંતને મોનથી સુક્તિ, થાતી નક્કી જાણો.
 બુદ્ધિસાગર મોનથી આનંદ, અમૃત પી શિવ મહાણો. આતમ ૮

કલિયુગમાં કુમતો.

(ગોપીચંદ લડકાં એ રાગ.)

કલિયુગમાં બહુલા કુમતિ પાખંડી જનો થાય છે;
 પ્રભુ ધર્મને શાસ્ત્રો લોપે કુપંથે વહી જાય છે.
 સ્વર્ગ ન માને નરક ન માને, માને નહીં જે સુક્તિ;
 દેવ ગુરૂને ધર્મ ન માને, નહીં માને જે નીતિરે. કલિ ૧
 સુધરેલા નામે બગડેલા, ધરે ન ધર્માચારે;
 ધર્મશાસ્ત્રમાં કરતા શંકા, કરે કુપંથ વિચારેરે. કલિ ૨
 સંત સાધુની સંગ ન કરતા, ફક્કડ બનીને ફરતા;
 ધર્મ કર્મને વહેમ જે માને, દુર્વ્યસનોને ધરતારે, કલિ ૩
 આતમ ઇશ્વર કર્મ ન માને, કુતર્ક કરી મતતાણે;
 અર્ધદગ્ધને ધર્મબ્રષ્ટયે, ગુરૂગમે શાસ્ત્ર ન જાણેરે. કલિ ૪
 જૈનાગમ શાસ્ત્રો ઉત્થાપે, આપમતિએ ચાલે;
 પૈસામાટે પન્થો કાઢે, ધાલે સત્ય પાતાળેરે. કલિ ૫
 જ્ઞાની ગુરૂભક્તો દિલસમજી, કુમતિ પાખંડ ત્યાગો;
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂ ગીતાર્થના, ચરણે રહી ધટ જાગેરે. કલિ ૬

હાય ન લેવી.

(રાગ ઉપરનો)

- કરી જૂલમ અનીતિ ઠાઘને ક્યારે ન સતાવશે;
કદિ હાય ન લેશે ઠાઈની,—શીખ દિલ લાવશે
સત સાધુને નિદી પજવી, હાય ન લેશે ક્યારે,
હાય ઉઠી જે ડુટીથી તે, દુઃખો આપે ભારે કરી૦ ૧
- માતપિતાને બહુ સતાવી, હાય ન લેશે ક્યારે;
સાધુ સતીપર જૂલમ કર્યાથી, પાપ ફલે તત્કાલેરે કરી૦ ૨
- ગૌબ્રાહ્મણને ગરીબ જનની,—હાય કદિ નહીં લેશે;
હુ ખીચાપર જૂલમ ગુજરી, સુખી કદિ નહીં રહેશેઝે કરી૦ ૩
- ગુરૂનો દ્રોહ કરી ગુરૂ પજવી, કદિ ના સુખિયા યાશે;
ગુરૂની નિંદા હેલના કરીને, જડામૂળથી જાગેરે. કરી૦ ૪
- અતિ ઉત્ર જે પાપ કર્યા તે, આલવ ફલતા નકડી,
તપસીને સતાપ ન દેશે, શ્રદ્ધા રાખો પકડીરે કરી૦ ૫
- શક્તિથી અશક્તો દબાવી, સતાપો ન રીમાવે;
ગરીબ હાય ન નિષ્ફલ જાતી, દિલકુ ન ઠેલુ હુ ખાવોઝે કરી૦ ૬
- ખાલકઝીને સાધુહત્યા, ગર્ભહત્યા નહીં કરશે,
નિગપરાધીઓને મારી, સુખ શાંતિ નહીં વરશેરે કરી૦ ૭
- આંતરડી કકળાવી જૂલમે, થશે ન સુખિયા ક્યારે,
કલક આળો દેઈ જૂઠાં, ચાલો ન નરક દ્વારે કરી૦ ૮
- નગુરા નાસ્તિક પાપીઓને,—ઉપદેશે નહીં લાગે,
બુદ્ધિસાગર સગુરા ધર્મી, સમજી શીખ ગ્રહી જાગેરે. કરી૦ ૯

આશીર્વાદ લેવો.

(રાગ ઉપરનો)

ગુરૂ ગરીબ જનની, આશી લલેરી સુખ આપતી;	
સહેજે જે મળતી, કૃપાથકી તે દુઃખ કાપતી. ॥	
ત્યાગી સાધુ સદ્ગુરૂ સેવા, લક્ષિત સદ્ગુણી થાતી;	
ખરાભાવથી કીધી સેવા, ફળ્યા વિના ન રહાતીરે.	ગુરૂ ૦ ૧
પરમાર્થે ગુરૂ સંતલક્ષિતમાં, સ્વાર્પણને કરનારા;	
ટકે પરીક્ષા કસોટીમાં જે, અંતે સુખ વરનારા.	ગુરૂ ૦ ૨
પ્રાણ પડે ને દુઃખો પ્રગટે, તજે ન સેવાલક્ષિત;	
કુતકર્ક સંશય ધરે ન શંકા, પામે તે સુખ શાન્તિરે.	ગુરૂ ૦ ૩
સદ્ગુરૂ સંતની કૃપાથકી છે, પ્રભુ પદ સાચી મુક્તિ;	
દુઃખીની આંતરડી ઠારે, પુણ્ય ફલે વધે નીતિરે.	ગુરૂ ૦ ૪
ભૂખ્યાં તરશ્યાં રોગી દુઃખી, -જીવોની ચઢો ઝહારે;	
પુણ્ય કર્મથી સુખ છે શાંતિ, પાપ ટળે તત્કાલેરે.	ગુરૂ ૦ ૫
ધર્મી જનોની સેવાલક્ષિત, યોગ્ય દાનને આપો;	
મસ્તત્યાગીની યહો દુવાઓ, દુઃખીનાં દુઃખ કાપોરે.	ગુરૂ ૦ ૬
સહુતું સાડું કરતાં-સાડું, પામો નર ને નારી,	
બુદ્ધિસાગર ગુરૂ સંતની, સેવા કરો સુખકારીરે.	ગુરૂ ૦ ૭

દયોપદેશ

(રાગ ઉપરનો.)

દુનિયાના લોકો, દયા દાન દિલ ધારશો;	
માનવ યશુ પંખી વૃક્ષોની, -હિંસા નિવારશો. ॥	
જગનાં સઘળાં કલહખાનાં, હિંસા પાપ અપારો;	
ગાંધી પશુઓ નહીં રહેશે, રહેશે ન દુઃખનો આરોરે.	કુનિ ૦ ૧

ક્રોધ માન માયાને લોભે, હિંમ્મા કર્મો થાતાં;	
હિંસાથી કદિ ધર્મ ન થાને બાધો ન નરકનાં ખાનાં	કુનિ૦ ૨
અન્ય પ્રાણીનું મામ ખાધ ને, પાપે પિંડ ને ભગ્તા;	
અન્ય પ્રાણીને દુષ્ટદેહને, દોષખમા અવતરતા	કુનિ૦ ૩
પશુ પખીને વૃક્ષ વિના જગ, ગેગ દુઃખડા ભારી;	
દુષ્ટ ન આપો અન્ય જીવોને, હિંસાયુદ્ધ દુઃખકારી	કુનિ૦ ૪
જેવુ દુઃખ પોતાને થાતું, તેવુ અન્ય ને થાતું;	
જીવવુ સર્વને વહાલુ લાગે, મરવુ ન દોને સુડાતું	કુનિ૦ ૫
દયા ધર્મ સમ ધર્મ ન ઠેઈ, મર્વ ધર્મનું મૂલ,	
પ્રાણુ જતાં પણ દયા ન છડો, દયા વિના સદુ ધૂળ	કુનિ૦ ૬
દયા વિનાના ધર્મો જૂડા, દયા ત્યા પ્રશ્નનો વામો;	
હિંસા ત્યાં શયતાનનો વાસો, સમને સત્ય ત્રકાગો	કુનિ૦ ૭
નિજ આત્મ સમ સર્વે જીવો, જણી સર્વ નો;	
દયાથકી છે સ્વર્ગને મિદિ, જણી પ્રાણીને ન ભક્ષો	કુનિ૦ ૮
હિંસાકારક સમ નહાં પાપી, દયાલુ સમ નહોં ધર્મી;	
દયા વિના દો ધર્મશાસ્ત્ર નહોં, ખનો ન હિંસાકર્મો	કુનિ૦ ૯
દયા વિચારો જગ દેલાવો, દયાજી નગ્ને નારી,	
સુહિંસાગર દયા ધર્મની, —જગભાલી ખતિહારી	કુનિ૦ ૧૦

સમજાવે મુલ દુઃખ જોગવું.

(હવે મને દગિનામગ્નુ નેદ લાગ્યો)

ચેતનજી તમે મમભાવે મુખદુષ્ટ ખ વેદો

ધરો નહોં દર્શ ખેદોરે — નેતનજી

પુણ્યોદયથી લક્ષ્મી ને ચતા, દંરિજી દાન મદુ થાવે,

પાપોદયથી શેગાદિક દુઃખ આવે અબુવાયા સ્વભાવેરે. ચેત૦ ૧

છયા ને તાપ સોના લોઢાની બેડી; જ્યાં છે પુણ્યને પાપો;
 પુણ્યને પાપથી સુખદુઃખ આવે, ધરો ન હર્ષ સંતાપોરે. ચેત૦ ૨
 પુણ્યને પાપ છે પુદ્ગલ ખેતો, થા ન તેમાં જીવ ધહેલો;
 આતમવણ સહુ પુદ્ગલખાજી, જૂઠા છે રાજ્ય ધન મહેલોરે. ચેત૦ ૩
 કર્મચક્રડોળથી હંચેનીચે જવું, હંચું નીચું જમ ખોટું,
 ચક્રડોળથી બેસનાર છે ન્યારો, આતમ સુખ સત્ય મોટુંરે. ચેત૦ ૪
 લોઢાની સાણસી અગ્નિને જલમાં, ઉન્હી ને શીત જમ થાવે;
 પુણ્યને પાપોદયથી આતમ, સુખ દુઃખ ને તેમ પાવેરે. ચેત૦ ૫
 પુણ્યને પાપથી હંચો ન નીચો, સુખ દુઃખ વેદ !! સમભાવે;
 પ્રભુતા દીનતા ધાર ન એમાં, નહીં રહો રાગ રોષભાવેરે. ચેત૦ ૬
 સુખદુઃખ ભોગવો !! સમ ઉપયોગે, કર્મનવાં નહીં બાધા;
 આતમ !! આપસ્વરૂપ વિચારો, શુદ્ધાતમ પ્રેમ સાધોરે. ચેત૦ ૭
 ચિદાનંદમય આતમ આપ્તો, કર્મમાં સમભાવ ધારો.
 બુદ્ધિસાગર ઉપયોગી થૈ—પામો ભવોદધિ પારોરે. ચેત૦ ૮

આત્મરમણતા.

(આતમ રામેરે મુનિરમે એ રાગ.)

આતમમાંહી આતમ રમો, આપસ્વરૂપ સંસારરે;
 જ્ઞાનાનન્દરૂપ સારરે, ગુણપર્યાય આધારરે, અસંખ્યપ્રદેશી વિચારરે;
 પુદ્ગલમાં વસ્યો સારરે, કર્મવશે નિર્ધારરે, ન્યારો પુદ્ગલથી ધારરે.
 આ૦ ૧
 જડ જગ પુદ્ગલખાજી છે, સ્વપ્ન સરીખો સંસારરે, તેમાં મમતા ન
 ધારરે.
 રાગને રોષ નિવારરે, જડમાં સુખ ન લગારરે, મોહની વૃત્તિયો
 મારરે. આ૦ ૨

આપરવભાવે આતમ રમે ॥ કાણુ એક લાખીણો જાયરે, કાઈ ન
પરભવ રહાયરે;

કર્મે કર્યા સાથે થાયરે, ચેતો ચેતન રાયરે, વારો વિકથા કષાયરે.
આ૦ ૩

કચન કમિની કારમી; તેમાં સુખ ન લગારરે, ઉલટુ દુઃખ અપારરે;
રૂપનો મોહનિવારરે, સ્પર્શના કમને વારરે, માનવ ભવ નહીં હારરે
આ૦ ૪

દેખાતું સહુ કારમુ, પુદ્ગલ માયાની જલરે, અતે આલ પંપાલરે,
આપો આપ—

નિહાળરે, આતમ ઋદ્ધિ સમાળરે, મુક્તિ માર્ગમા ચાલરે, મનની
ઈચ્છાઓ ટાળરે આ૦ ૫

ક્રોધ માન માયા લોભથી,—કામથી ભવમાં ભમતરે, દુઃખ અનર્તા
ખમતરે, કર ઝંટ કર્મનો,—

અતરે, સેવીલે સત્ય સતરે, કર્મે વાગ અનતરે, ભવમાં ભમિયો થૈ
બ્રાતરે આ૦ ૬

સુખ આવે હર્ષ નહીં ધરે, દુઃખમા કરશે ન શોકરે, સયોગ તેનો
વિયોગરે,

કર્મે દુઃખિયાલોકરે, સમભાવે કર્મરોકરે, પાડીશ ના દુ ખે પોકરે.
આ૦ ૭

સ વરભાવે આતમ રહો, તપસયમશીલ ધારરે, વ્રત ઉપયોગે વિચારરે;
સધળી ઈચ્છા નિવારરે, સર્વથી ન્યાગે નિજધારરે, આતમમા ધર ॥

ધ્યારરે આ૦ ૮
દેવ ગુરુ જૈન ધર્મની,—શ્રદ્ધા સમકિત ધારરે, આતમ તું એક સારરે,

જિન ને કાણુ ન વિસારરે,
આપોઆપ ઉદ્ધારરે, બુદ્ધિસાગર ધર્મથી, જગમાં જયજયકારરે આ૦ ૯

આનન્દઘન.

- આતમ !! આનન્દઘન ભરપૂર, જ્યાં ત્યાં દેખું ત્યાં આતમ આતમ;
ચિદાનન્દ મશહૂર..... આતમ૦
- અસંખ્યપ્રદેશી ઝળહળ જ્યોતિ, વરસે ઝરમરનૂર. આતમ૦
- જન્મ મરણ નહીં લધુ નહીં ભારે, લેશ ન દિલથી દૂર. આતમ૦ ૧
- સર્વસંગી પણ સર્વથી ન્યારો, આપોઆપ હજૂર. આતમ૦
- આનન્દમસ્તીથી મસ્તાનો, સુખમાં સદા ચકચૂર. આતમ૦ ૨
- રામ રહિમ અરિહંત હરિ બુદ્ધ, નામ અનેક જરૂર. આતમ૦
- નામી અનામી અનંત અનાદિ, ઘટ ઘટ વ્યાપક નૂર. આતમ૦ ૩
- વિશ્વ પ્રકાશી અજ અવિનાશી, અલખ બ્રહ્મ જગશૂર. આતમ૦
- સર્વ તીર્થાનું તીર્થ સનાતન, સકલ વિશ્વ ભરપૂર. આતમ૦ ૪
- દર્શનજ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપી, નૂરેનૂર મશગુલ. આતમ૦
- બુદ્ધિસાગર આતમમહાવીર, અનંતશક્તિ સનૂર. આતમ૦ ૫

સર્વદર્શનરૂપાત્મા.

(રાગ પ્રભાત.)

- સર્વ દર્શન રૂપ મારો આતમ, નય સાપેક્ષે જાણ્યોરે;
સર્વદર્શન ધર્મી હું આતમ, સમ્યગ શ્રુતથી પ્રમાણ્યોરે. સર્વ૦ ૧
- હું છું વેદ અને વેદાન્તી, હિંદુ ખ્રીસ્તિ જાણ્યોરે;
જૈન મુસલમાન બૌદ્ધને પારસી, સાપેક્ષે મન આણ્યોરે. સર્વ૦ ૨
- આતમમાંથી સઘળાં દર્શન, ધર્મો પ્રગટ્યા સઘળારે;
આતમ ઇશ્વર રામ હરિ પ્રભુ, બુદ્ધઅરિહંત અલ્લારે. સર્વ૦ ૩
- સર્વદર્શનધર્મરૂપી હું છું, સવિકલ્પનયજ્ઞાનેરે;
નિર્વિકલ્પમાં સર્વથી ન્યારો, નેતિ અવક્તવ્ય જાનેરે. સર્વ૦ ૪
- સમ્યગ્દૃષ્ટિજ્ઞાન થયાથી, નાહું ઘટ અંધારૂરે;
એકાંતદર્શનો મિથ્યા જાણ્યાં, પ્રગટ્યું ઘટ અજવાળૂરે. સર્વ૦ ૫

સર્વજ્ઞ મહાવીર પ્રજ્ઞના, — સ્વાદ્વાદજ્ઞાનપ્રભાવેરે;

સર્વનયોની સાપેક્ષાએ, જાણ્યુ મોહ ન ક્ષવેરે.

સર્વ ૦ ૬

અનતદર્શન જ્ઞાની આતમ, અનન્તધર્મી સ્વભાવેરે;

બુદ્ધિસાગર અનુભવજ્ઞાને, સમજ્યાથી સુખ થાવેરે.

સર્વ ૦ ૭

एकान्तनयदृष्टि ए आत्मप्रसूथी प्रकट दर्शन धर्म वर्णनद्वारा अन्तरात्मशुद्धात्मप्रभुस्तुतिः (भजन*)

(સતો સત બતલાનારે કે મેને મુજે ન બનાજી.)

આતમ ।। અઠલકલા તારી, સમજતાં નહીં તરને તારી ।।

ઋષિ બનીને વેદ રચ્યા તે, મદિમા તારો ગાયોરે;

જગદ્ગતી ઇશ્વર સમજાવ્યો સદસતરૂપ જણાવ્યો

આતમ ૦ ૧

* આમાન્ય રીતે મયાગમા જમનો આત્મા, ક્ષયોપરામ જ્ઞાનદ્વારા મનુષ્યલવમા અવતારે કરતો કરતો અને ઇશ્વર ધર્મનું સ્વરૂપ વિચારતો વિચારતો કેવી કેવી દર્શન ધર્મ દૃષ્ટિઓના વિચારો ઉપર આવે છે, કેવી ઇશ્વર ધર્મ સંબધી માન્યતાઓ બાધે છે રચે છે, પ્રથમ ગુણસ્થાનમા આત્મા ઋષિ મુનિ તત મદાત્મા બનીને કેવા કેવા દર્શન વિચારો પ્રદાને છે અને કેવા રાત્રો પ્રદાને છે અને પછાત આત્મા સ્વાદ્વાદદૃષ્ટિ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરીને કેવું તત્ત્વજ્ઞાન પામે છે અને આત્મા છેવટે કેવવત્તાની બનીને કેવો તત્ત્વજ્ઞાનનો પ્રદાણ દરે છે / અને મનુષ્યો લિન્ન લિન્ન ધર્મ દર્શન શાસ્ત્રોથી પરસ્પર વિચારાચાર બેટે ચુ દરે છે તેનું ઓધે સત્તાપ્રાદક મંથદ નયનો દૃષ્ટિએ તથા એક આત્મા પોતે મર્વ દર્શન ધર્મના વિચારોને પ્રદાશે છે તેની અપેક્ષાએ આત્માનુ ઓધ દૃષ્ટિએ દર્શન ધર્મ શાસ્ત્ર પ્રાદટ્પ સ્વરૂપનું વર્ણન કર્યું છે—આ રંગોગ્રથ આ માએ જૂનમનમા અનેક દર્શન ધર્મના પયયિને એમત દૃષ્ટિએ અને ઋષિ મુનિ તત મદાત્માના અવતારો સેઈ પ્રગટાન્યા એકી ભાવનાએ મગ્નિત આ લજ્જન રમતાની રકુરજા અને પચાત સમ્બન્ દૃષ્ટિએ અનેક નયોની સાપેક્ષ દૃષ્ટિએ સત્ત્વ જણાવ્યું છે એવું સમજને તેમથી સત્ય મદષ્ટુ દરવ

લે બુદ્ધિસાગર

- બ્યાસસ્વરૂપે બની તેં આતમ, પુરાણ ગીતા ગાઈ રે.
કપિલરૂપે થૈ ને અકર્તા, ઈશ્વર વાત જણાઈ. આતમ૦ ૨
- ષડ્ દર્શનનાં તત્ત્વ જણાવ્યાં, વાદ વિવાદો ભારીરે,
જુદા જુદા પંથ કર્યા બહુ, બની બહુ અવતારી. આતમ૦ ૩
- એક અનેક ઈશ્વરને જણાવ્યા, અનેક ધર્મ બનાવ્યારે;
કુરાન બાઈબલ અંજલગાથા, અન્યોને જ ભણાવ્યા. આતમ૦ ૪
- હરિહર બ્રહ્મા વિષ્ણુ અદલા, પ્રભુ બુદ્ધનાં નામોરે;
જગમાંહી જીવોને જ્યાં ત્યાં, સમજાવ્યાં સહુ કામો. આતમ૦ ૫
- એકલાખ ચોવીસ પેગંબર, હરિ ચોવીસ અવતારોરે;
ખંડન મંડન કરે કરાવે, સહુમાં સહુથી ન્યારો. આતમ૦ ૬
- અનેક પંથો તહેં પ્રગટાવ્યા, અનેક લઈ અવતારોરે;
તું છે ને તું નહીં છે એવા, મતો રચ્યા છે અપારો. આતમ૦ ૭
- અનેક ધર્મો પંથ જણાવી, લોક લડાવ્યા ભારીરે;
આચારો તહેં બિન્ન જણાવી, કરાવી મારામારી. આતમ૦ ૮
- સાચું જૂઠું સહુ દર્શનમાં, કળા કરીને જણાવ્યુંરે;
હિન્દુ મુસલમાન બૌદ્ધને ખ્રીસ્તી, પારસીઓમાં ભણાવ્યું. આતમ૦ ૯
- ધર્મ પંથની બાજી રચી તહેં, અજબ તમાસા ખેલોરે;
તારી કુદ્રતને તું બણે, તું જડવાદી ભેજો. આતમ૦ ૧૦
- કાઠને કાઠમાં કાઠને કામાં, પંથોમાં જડવાદેરે;
રાગ કરાવે પ્રભુ જણાવે, પાર ન વાદવિવાદે. આતમ૦ ૧૧
- અનેક પ્રભુને ધર્મ જણાવ્યા, જણાવનારો ન્યારોરે;
નિરાકાર સાકાર જણાવ્યો, જણાવનારો પ્યારો. આતમ૦ ૧૨
- સમ્યગ્દૃષ્ટિ થયાવણુ તહાં, રૂપ ન સમજે સાંરે;
આતમ જ્ઞાની તુજને શોધે, તુજ સ્વરૂપ કંઈ ન્યાંરે. આતમ૦ ૧૩
- ઠેવલજ્ઞાન પ્રગટતાં આતમ, સત્યસ્વરૂપ જણાવુંરે;
પરખાતું સાચું ને જૂઠું, સાચું જોયું બર્તું. આતમ૦ ૧૪

સમ્યગ્દૃષ્ટિથી તું આતમ, નિજને સમ્યગ્ જાણે,	
અપ્રયોગેથી આતમ નિજની,—મુક્તિ સાચી માને	આતમ૦ ૧૫
મતિ શ્રુત અવાધ મનઃપર્યાવને, કેવલજ્ઞાની થાવે,	
કેવલજ્ઞાને સત્ય પ્રકાશી, સત્યધર્મ સમજાવે	આતમ૦ ૧૬
બહિરાત્મથી અતર આતમ, યે પરમાતમ થાવે,	
સર્વદ્રવ્ય તત્ત્વોને જાણે, સ્વપરપ્રકારી સુઠાવે	આતમ૦ ૧૭
અજ્ઞાનથી પૂરણ જ્ઞાને, વિકસે કર્મ હઠાવી,	
જાણે તેટલું મતે ^૧ પ્રકાશે, તુજમા લગની લગાવી.	આતમ૦ ૧૮
આતમથી નાસ્તિક આસ્તિક સહુ, દર્શન પ્રગટ્યાં જાણે,	
આતમમાથી શાસ્ત્રો પ્રગટ્યા, આતમજ્ઞાન પ્રમાણે	આતમ૦ ૧૯
ક્ષયોપશમ જ્ઞાને સહુ જીવો, ભિન્ન ભિન્ન મતિ ધારી,	
ક્ષાયિકભાવે કેવલજ્ઞાનમા, નહિ મતિભેદ લગારી	આતમ૦ ૨૦
સમક્ષિતવતા સમ્યગ્ જ્ઞાની, નયસાપેક્ષ વિચારે,	
સર્વે દર્શન ધર્મશાસ્ત્રને, જાણે હઠ સહારે	આતમ૦ ૨૧
અનેક દર્શન ધર્મ પઢ્યો,—આતમ અનાદિ કર્તા;	
અનત ભવમા અનેક ધર્મો, કર્તા છે સહર્તા.	આતમ૦ ૨૨
સમ્યગ્જ્ઞાન ધયા પછી આતમ, સમ્યગ્ ધર્મને ધારે,	
મતપથ દર્શન ધર્મોમાથી, સમ્યગ્ સત્ય વિચારે	આતમ૦ ૨૩
મન સકલ્પ વિકલ્પના યોગે, પ્રગટ્યા પયો વાઙે,	
આતમ આપસ્વભાવમાં રમતો, નિર્વિકલ્પતા ધારે	આતમ૦ ૨૪
નિર્વિકલ્પદગ્ધામાં આતમ, અકળ કળા સમજાતી,	
નયસાપેક્ષતા જ્ઞાનધ્યાનથી, અનુભવવાત જાણાતી	આતમ૦ ૨૫
આતમદર્શનધર્મપન્યની, પરચીગી એ ગાઠે,	
પેથાપુરમાં બુદ્ધિસાગર,—આતમદશા પરખાઈ	આતમ૦ ૨૬

અલક્ષ્યાત્માલગની.

(રાગ ઉપરનો)

- આતમ ! ! અલખદશા તહારી, પ્રભુ તુજ લાગી લગન પ્યારી. ॥
 તહારી લગની તાલાવેલી, —લાગી ચેતના જગીરે;
 તુજરૂપે રંગાયો રંગે, મિથ્યાબ્રમણ લાગી. આતમ૦ ૧
- અસંખ્યપ્રદેશી આપોઆપે, સમરૂં અજપાજપેરે;
 ઝળહળ ઝળહળ જ્યોતિ ઝળકે, દેખું આપોઆપે. આતમ૦ ૨
- આપોઆપને સમરૂં બીજું, કશું ન મનમાં લાવુંરે;
 આપસ્વરૂપે આપ પ્રકાશે, આપોઆપને ધ્યાવું. આતમ૦ ૩
- અનંતનામે અનંતરૂપે, રૂપી અરૂપી પોતેરે;
 મન વણુ આતમથી આતમને, ધ્યાવે ઝળકે જ્યોતે. આતમ૦ ૪
- આપોઆપ સ્વરૂપે પ્રભુ હું, નહીં અવતરવું મરવુંરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ આનંદ, પામી ઠામે ઠરવું. આત૦ ૫

આત્માનું આત્માને મિલન.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ઘડે. એ રાગ.)

- આતમ આપોઆપને મળ્યા, સ્વભાવે સાકરથી પણ ગળ્યા. ॥
 આતમરસ સમ મીઠું ન કોઈ, આતમરસમાં ભળ્યા;
 પુવેદાદિ બાહ્યસોથી, —આતમ પાછા કર્યા. સ્વભાવે૦ ૧
- આતમ મીઠો આતમ પ્યારો, અનંત સાગર ભર્યા;
 જ્યાં ત્યાં આતમ ઘટઘટ વ્યાપક, દેખી પોતે ઠર્યા. સ્વભાવે૦ ૨
- ઉપશમભાવને કયોપશમથી, —પોતે નિજને મળ્યા;
 પ્રગટ પ્રભુ પરખાયા ઘટમાં, દુઃખના દહાડા ટળ્યા. સ્વભાવે૦ ૩
- મનમોહે લલચાય ન લોભે જય ન કોઈથી છળ્યા;
 અસંખ્યપ્રદેશી નિજ ધરમાંહી, વેગે પાછા વળ્યા. સ્વભાવે૦ ૪

નામ રૂપમાં થયા ન મોહી, નિજરૂપ પ્રેમે ભર્યા;
 જગ્યા ઉઠ્યા મસ્તાના થઈ, નાગા યૈ નીકળ્યા સ્વભાવે ૦ ૫
 લધુ ખાલકવત્ નિર્દોષી યૈ, આનદે ઉછળ્યા,
 બુદ્ધિસાગર પિંડમા પરગટ, જ્યોતિજ્યોત ઝળહળ્યા સ્વભાવે ૦ ૬

આત્મામાં સર્વ છે.

(ગગ ઉપરનો)

આતમમાં સહુ દેખ્યુ ભર્યું, દેખીને મનહુ નિશ્ચલ ઠર્યું ॥
 જ જ ઈચ્છુ તે આતમમાં, ક્યાં હવે જગમા કંડ,
 આતમ છે આશુકને માશુક, ક્યાં જગમા ટળવણુ દેખી ૦ આ ૦ ૧
 આતમ રાજ્ય કુટુંબને ધર છે, આતમમાં ધન ખંડ,
 માત પિતા ભાઈ દેગ છે આતમ, આતમ મિત્રમા ઠંડું દે ૦ આ ૦ ૨
 પિતા પુત્ર ગુરુ શિષ્ય છે આતમ, પ્યાડ સકલ સહુ ભર્યું,
 જ્ઞાનાનન્દથી ભગપૂર આતમ, દેખીને દુઃખ ટળ્યુ દેખીને ૦ આ ૦ ૩
 ધર્મને ધર્મી આતમ પોતે, પડ્દર્શન ધર ભણુ;
 સર્વગાંઢનો આતમ સાગર, મસ્ત બનીને કંડ દેખીને ૦ આ ૦ ૪
 આતમરૂપે વિશ્વને દેખુ, આનદથી ઉછળુ,
 બુદ્ધિસાગર આતમમાં સહુ, પૂર્ણ ની ઈચ્છા કંડ આતમ ૦ ૫

આત્મભાવથી વિશ્વસાયે વર્તન.

અલખ દેગમે વાસ હમાગ એ ગગ

આત્મભાવથી સર્વ લોકની,—માયે વર્તવુ ડે સાડ,
 મૈત્રી મુદિતા કંડલાભાવે, મધ્યસ્થે વર્તન પ્યાડ આતમ ૦ ૧

બિન્ન ધર્મીવણી લોઠાનું,—આતમસમ હિતને કરવું;
 સર્વ વિશ્વનું લલું ઇચ્છવું, મોક્ષમાર્ગમાં સંચરવું. આત્મ૦ ૨
 પ્રભુ સર્વનો, સર્વે પ્રભુના, ધર્મભેદ કલેશો હરવા;
 દેશાદિક ભેદે નહીં લડવું, પલ પલ પ્રભુ દિલમાં સ્મરવા. આત્મ૦ ૩
 કર્મવશે જીવો છે દોષી, કર્મ—દોષ જાણી લેવો;
 અપરાધોની માફી દેવી, ધર્મ પન્થ સાચો એવો. આત્મ૦ ૪
 ભૂલ ને દોષ વિનાનું કો નહીં, અન્યજીવોપર નહીં ક્રોધો;
 શુદ્ધપ્રેમથી વૈર શમે છે, પ્રભુ આજ્ઞા એ નહીં લોપો. આત્મ૦ ૫
 સર્વજીવોના હિતને માટે, ધરો વિચારો આચારો;
 સર્વજીવોને સંતાપો નહીં, વૈરીને પણ નહીં મારો. આત્મ૦ ૬
 પ્રભુ ઉપર વિશ્વાસ ધરીને, સમભાવે સુખ દુઃખ સહેવું;
 અન્ય જીવો નિમિત્ત છે કર્મના,—ઉદયે મન જાણી લેવું. આત્મ૦ ૭
 મનુષ્યજન્મ આર્શ છે સાચું, આતમની શુદ્ધિ કરવી;
 મનવચ કાયા પવિત્ર રાખી, પરમાર્થે બુદ્ધિ ધરવી. આત્મ૦ ૮
 આત્મજ્ઞાન સેવા ભક્તિથી, ચિદાનંદ ઘટ પ્રગટાવી;
 બુદ્ધિસાગર મસ્ત રહો સહુ, સાચી શિક્ષા સમજવી. આત્મ૦ ૯

આત્માઓથી જરૂરવિશ્વને આત્મજ્ઞાનથી દેખ!!

જગમાં ઘટ ઘટ આત્મપ્રભુ છે, ઘટ ઘટ આતમ ભાળ;
 આતમ જ્યાં ત્યાં આતમ ભાળ. ॥
 એકેન્દ્રિ આદિ સહુ જીવો, આતમ રૂપ નિહાળ;
 ઘટ ઘટ આત્મપ્રભુને નિહાળ.
 કર્મોપાધિએ ભેદો પડ્યા, કર્મોપાધિને ત્યાગ;
 સર્વ વિશ્વમાં સર્વ જીવોને,—પ્રભુ દેખી ધર રાગ. ઘટ૦ ૧

નાના મોટા જીવો પ્રભુ છે, પ્રભુસમયુક્તિએ ભાળ ॥

સવ જીવોની અહિંસા ધારી, મુક્તિ સન્મુખ ચાલ.

ધટ૦ ૨

ઉચ્ચતે નીચતો ભેદ છે કર્મ, કર્મના ભેદને ટાલ,

નામરૂપ નહીં લિંગને બલિ, સત્તાબ્રહ્મ વિચાર

ધટ૦ ૩

કર્મ શરીર પડદામાં જીવો, જૂદા તુજ સમ ધાર;

અઉદરાજ જગમાંહી ભરિયા, તેપર ધર બહુ બહાલ

ધટ૦ ૪

આતમ તે પરમાતમ નક્કી, જીવો અનત નિહાળ;

આતમ ! ! આપસ્વરૂપે ખેલો; તું છે કાળનો કાળ.

ધટ૦ ૫

રાગ રોષના સર્વ વિચારો, તેનો કર પરિહાર,

જન્મ મરણથી તું છે ન્યાયો, નગનારી ન આકાર

ધટ૦ ૬

સર્વવિશ્વમાં પરમેશ્વર તું, પરબ્રહ્મ નિર્ધાર,

બુદ્ધિસાગર આતમ ઐક્યે, પ્રમુધ્યાને પ્રભુ ભાળ

ધટ૦ ૭

પ્રેમાપુર

વાલભાવના.

પ્રભુ ! ! હુ ત્હારો છુ એક બાલ, કાણ કાણ કર મહાલ પ્રભુ૦

પ્રભુ તુજ બાલક હુ તુજ મગ્ધો, લાલનનો પણ લાલ;

શુદ્ધપ્રેમ શ્રદ્ધાથી ત્હારો, એક છુ બાલક ધાર

પ્રભુ૦ ૧

જેવો તેવો પણ ત્હારો હુ છુ, તું મારો ગપવાલ,

માત પિતા તુ વિશ્વપતિ છે, જગમાં તારણદાર

પ્રભુ૦ ૨

સ્વર્ગ ન ચાચુ મુક્તિ ન ચાચુ, ધાર તુજપર બહાલ,

કરવુ ધટે તે કરવુ ત્હાર, માર વા કર મહાળ

પ્રભુ૦ ૩

આતમ પ્રભુને આતમ બાલક, અન્ય ન બીજો નિદાળ,

પ્રભુ પિતા તું પગમેશ્વર ૩, પવ પવ મુગ્ધને નિદાલ

પ્રભુ૦ ૪

મુજ તુજમાં અત્ નહીં દત્તએ, અમખ્યપ્રદેગી ધાર;

આપોઆપ બાલકને ઇશ્વર, નિજ નિજને તું ભાળ

પ્રભુ૦ ૫

પટ્કારક રૂપપ્રભુજી બહાલા, આપોઆપ નિહાલ ! !

બુદ્ધિસાગર પ્રભુજી મારા, તારો દીનદયાલ.

પ્રભુ ૦ ૬

પેથાપુર.

મોહહઠાવ !!

આતમ આપોઆપ સંભાર, મોહપરિણતિ વાર. આતમ ૦

જડ દેહાદિકમાં નહીં સુખ છે, આતમમાં સુખધાર ! !

ચિદાનન્દમય બ્રહ્મ સનાતન, આપોઆપ વિચાર. આતમ ૦ ૧

જડમાં સુખ દુઃખ બુદ્ધિ ધરીને, ભલીશ નહિ ક્ષણવાર;

મોહની સાથે યુદ્ધ કરીને, વરો વિજય વરમાલ. આતમ ૦ ૨

સ્વપ્ન સરિણી દુનિયાદારી, માઈ ન તાઈ લગાર;

સર્વ જીવો તનજ આતમ સરખા, રાગને રોષ નિવાર. આતમ ૦ ૩

આત્મસ્વભાવે સહજધર્મ છે, પ્રકટ કરો નિર્ધાર;

ચલત પંથમાં ચેતો ચેતન, શક્તિ ફેરવો સાર. આતમ ૦ ૪

આત્મશક્તિથી મોહ હઠાવી, બનો ઈશ્વર સુખકાર;

બુદ્ધિસાગર આત્મધર્મમાં, આનંદ અપરંપાર. આતમ ૦ ૫

પેથાપુર.

મોહયુદ્ધ.

(લાવણી)

અરે મોહરાજ હવે ભાગ, નથી તુજ લાગ, તજ્યો તુજ રાગ, થયો
વૈરાગ્ય;

હવે તું હાર્યો; આતમ હું જાગ્યો પૂર્ણબળે ગુણ ધાર્યો. અરે ૦ ૧

હવે ધૈ ન રાગને રોષ, ધૈ સંતોષ, કૈ ગુણ પોષ, તજી સહુ દોષ,
થયો ઉપયોગી, પરમેશ્વર પ્રેમે સત્ય થયો સુખભોગી. અરે ૦ ૨

તેં આપ્યું દુઃખ અપાર, દેઈને માર, ભૂલાવી ભાન, કરી નાદાન,
હવે હું જાગ્યો.

તુજ મોહથી મૈ ન લેશ, પ્રભુપદ લાગ્યો.

અરે ૦ ૩

મેં કર્યું આત્મશુભ જ્ઞાન, આવ્યું નિજ જ્ઞાન, લાવ્યું નિજ જ્ઞાન,
 થયો મસ્તાનો, સુખ દુઃખમાં ધર્યો સમભાવ, તજ્યાં તોફાનો અરે૦ ૪
 પ્રભુ આત્મમાં શુદ્ધતાન, થયો મસ્તાન, થયો બે જ્ઞાન, નહીં જગ સાન,
 કર્યું કર્પાન, વરીશુ મુક્તિ, નથી જડમાં સુખ વિશ્વાસ, ધરી સમ
 મુક્તિ. અરે૦ ૫

લગી ચિદાનંદની આહ, નથી પરવાહ, લોકની લેશ, નથી મન કલેશ,
 જરા નહીં,

દ્વેષ, થયો ઘટ બળિયો, આત્મના શુદ્ધ સ્વભાવ માર્ગમાં વળિયો
 અરે૦ ૬

હવે રહ્યો ન તારો દોઝ, ટળ્યું તુજ જોર, વધ્યો મુજ તોર, પ્રભુ
 પ્રગટાવ્યા,

બુદ્ધિસાગર પ્રભુ બ્રહ્મ સ્વયંસુખ પાયા
 અરે૦ ૭

પેથાપુર

સમતાસાવરમતી.

(આત્મ અક્ષરકલા ત્હારી એ રાગ.)

સમતાડી સાખરમતી, આત્મ સાગરમાહે જતી;
 ઈંડા ગંગા, પિંગલા યમુના, સુધુમ્બા સગરવતી,
 તેથી ન્યારી ઘટ ઘટવ્યાપી, આત્મપ્રદેની છતી આ૦ સમતા૦ ૧
 નવસે નાડી સહશ્ર બહોતે, -દોઢામદિ છતી,
 હરિહર બ્રહ્મા તેને ધ્યાવે, આપે મુક્તિ ગતિ. આ૦ સમતા૦ ૨
 સમતાસાખરમાં ન્હોનારા, થાવે જગના પતિ;
 ઈન્દ્ર ચંદ્ર તેના પગ પૂજે-કર્મ ન રહેતુ રતિ આ૦ સમતા૦ ૩
 ચોદ ગાનમાં સમતા લેવી, દોઈ ન દેવી સતી,
 સમના માખર શરૂ પાણી, આપે મુક્તિ ગતિ આ૦ સમતા૦ ૪
 અમખ્યયોગોડી નદીઆ, તેમાં બજતી નતી;
 યતિતનિ સુરપતિ ધ્યાવે પૂજે, કરતી નિર્મલ મનિ આ૦ સમતા૦ ૫

આત્મભારત અસંખ્ય પ્રદેશે, ધ્યાનમરૂમાં છતી;
 મુક્તદશા મેવાડમાં વહેતી, દેખે યોગીપતિ. આ૦ સમતા૦ ૬
 આત્મજ્ઞાન ગુજરાતમાં વહેતી, બ્રહ્મસાગર ભળી જતી;
 બુદ્ધિસાગર સમતા સાબર, પ્રગટી સુખમય છતી. આ૦ સમતા૦ ૭
 પેથાપુર, ગોઝરા (ગુરૂ) બેટમાં.

આત્મદર્શનદશા.

(રાગ ઉપદનો.)

આત્મ આપોઆપને મળ્યા, દર્શન પન્થના જઘડા ટાળ્યા;
 મનમાં શુભાશુભ ભાવ રહ્યો નહિ, આત્મ નિજમાં ઠર્યા;
 મોહ કર્મ શયતાનની સાથે, લડીને નિજગુણ વર્યા. દર્શન૦ આ૦ ૧
 સર્વ ધર્મ મત પન્થમાં સમતા, પ્રગટી લેદો હર્યા,
 કેવલજ્ઞાનને કેવલ દર્શન, સુખથી આત્મ ભર્યા. દર્શન૦ આ૦ ૨
 અનંત ગુણ પર્યાય સ્વરૂપી, ચિદાનંદમય ખરા.
 બુદ્ધિસાગર આત્મપ્રભુની, લહેરે ઘટ ઝળહળ્યા. દર્શન૦ આ૦ ૩
 પેથાપુર.

આત્મપ્રમુચૈત્યવન્દન તથા સ્તવનમ્.

હરિગીત છંદ આલ.

અસંખ્ય પ્રદેશી આત્મા પરબ્રહ્મ તુજ વંદન કરું.
 તું અલખ અરૂપી અજ અવિહત આપોઆપને સંસ્મરું.
 જગનાથ જગતારક વિભુ નિર્મલ પ્રભુ પરમેશ્વરા,
 એક શ્વાસમાં સોવાર સમરૂ વંદુ સ્તવું જગદીશ્વરા
 તું નૂરનો પણ નૂર છે તું જ્યોતિની પણ જ્યોત છે,
 અરિહંત જિન તું સિદ્ધ છે તારે જગત્ ઉધોત છે;

- સાક્ષર તુ પર્યાયથી જડસગથી શાશ્વત સદા,
તું નિત્ય પૂર્ણાનન્દ ચિદ્ધન વદુ સમઃ નિર્મલા. ૨
- તુ અસખ્ય દોટિ ચદ્ર સૂરજતેજતુ પણ તેજ છે,
ધટધટવિપેન્ધ્યાપક પ્રભુ સત્તાએ એકજ એજ છે,
અવિનાશી તુ નિજ પરપ્રકાશી દેવનો પણ દેવ છે,
પલવારમાં શતવાર સમઃ સત્ય તારી સેવ છે. ૩
- નિજ આત્મ એકેકે પ્રદેશે અનન્ત દર્શન જ્ઞાન છે,
પ્રતિ પ્રદેશે ગુણ અનન્તા અનંત પર્યાવ માન છે,
નિજ આત્મ એક પ્રદેશમાં બ્રહ્માંડ અણુસમ જ્ઞેય છે,
પલવારમાં શતવાર સમઃ આત્મા દિલ ધ્યેય છે ૪
- જ્ઞાની નિગ્જન સત્ય ઇશ્વર નિત્ય નિર્ભય જગપતિ,
ચેતન હરિહર રૂદ્રબ્રહ્મા શક્તિરૂપી જિનપતિ,
પ્રભુ આત્મ સત્તાએ જગત્માં એકબ્યાગક દુ ખહરા,
પલવારમાં શતવાર સમઃ વદુ પાવન સુખકરા ૫
- તારી અનતી શક્તિ છે તારા સમો નહીં દોઈ છે,
મહિમા કરે તારો જગત્ મે તારી શક્તિ બેધ છે,
રૂપી અરૂપી અકલ ઇશ્વર શબ્દસૃષ્ટિપાર છે,
એક પલકમાં શતવાર વદુ સમઃ તુજ આધાર છે ૬
- લોકો તને અલ્લાખુદા પ્રભુ બુદ્ધનામે બોલતા,
યહોવા કહે છે ખ્રીસ્તિયો તુજ આગળે દિવ બોલતા,
સદુ ધર્મ પુન્યના શાસ્ત્ર પણ તારી દિશા સાક્ષીબરે,
એક પલકમાં શતવાર વદુ સમઃ તુ જીવન ખરે ૭
- તુ દેખતો સદુ વિશ્વને એ કારણે સદુથી વડો,
તુ જ્ઞાન જ્ઞેય સ્વરૂપી છે, અનુભવ જણાતો એ ખરે;
સદસત્ અનેકને એક તું નિ સ ગ કાઠકપદ્મથી,
એક શ્વાસમાં સોવાર વદુ સમઃ શ્રાંતિ દૂગઈ ૮

સહુ દર્શનો તુજને સ્તવે દિલદેહદેવળ શોભતો,
 ઘટઘટ પ્રભુ વ્યાપક સદા તનુ દેવજોમાં આપતો;
 સત્તા ને વ્યક્તિદૃષ્ટિએ સહુમાંને સૌથી ભિન્ન તું,
 પ્રભુ બુદ્ધિસાગર આપોઆપ જે વંદુ ગાવું અભિન્ન તું.
 મુ. પેથાપુર.

(દુર્લભમોક્ષપ્રાપ્તિ.)

(ચેતાવું ચેતીલેજરે એ રાગ.)

વૈકુંઠ મુક્તિ વરવીરે, એતો ખાલકની નહીં વાતો.

મરજીવા કૈઈ મુક્તિપામે—મોહી લાતો ખાતો.

વૈકુંઠ૦

નામરૂપની વાસના વારે, દેહાધ્યાસ હઠાવે;

મડદા જેવા થઈ જગજીવે, પરમ પ્રભુપદપાવે.

વૈકુંઠ૦ ૧

અન્યો લખતાં ગમ નહીં પડશે, લેખકથી ન લખાશે;

વાચકથી નહીં તે વંચાશે, વક્તાથી ન વખાણાશે.

વૈકુંઠ૦ ૨

અગમ અલખ આતમ છે અરૂપી, ખાવન ખહાર પ્રકાશે;

પદવીઓથી નહીં પકડાશે, સત્તાથી ન પમાશે.

વૈકુંઠ૦ ૩

લક્ષ્મીથી તે નહીં લલચાશે, લાલચે નહીં લોભાશે;

પાંચે ઇન્દ્રિયોને મનથી, પેલીપાર છે પાસે.

વૈકુંઠ૦ ૪

વ્યાકરણ કાવ્યને ન્યાય ન પહોંચે, વેદોથી પણ દૂરે;

ચિદાનંદ લગની લાગંતાં, આપોઆપ હજૂરે.

વૈકુંઠ૦ ૫

વેણક્રિયા ઝઘડા વધડાથી, કવિ કવિતાથી ન્યારો;

ગાયનથી ગાનારો ન્યારો, આપોઆપ વિચારો.

વૈકુંઠ૦ ૬

ટીલાં ટપકાં જનોઈ સુન્નત; ખાપટીઝમ્થી ન્યારો;

સહુમાંહીપણુ સર્વથી ન્યારો, આપજ વિચારનારો.

વૈકુંઠ૦ ૭

ભાષણ ભવાઈથી તે ન્યારો; નહીં મક્કા નહીં કાશી;

મોહશયતાનને મારે મુક્તિ, માયા છે જગદ્દાંસી.

વૈકુંઠ૦ ૮

કીર્તિ પ્રતિષ્ઠા લોકવાસના, શાસ્ત્રવાસના છડે;	
જ્ઞાન ક્રિયા સેવા ભક્તિથી, મુક્તિ છે, ન ધમડે	વૈકુંઠ ૯
રાગ રોષને કામના ક્ષયથી, મુક્તિ થાતી નક્કી,	
મુક્તિનો મારગ છે ન્યારો, રાખો શદ્ધા પક્ષી	વૈકુંઠ ૧૦
મનની ગતિ કુઠિત કર્યોથી, વૈકુંઠ આતમ પોતે,	
મનમાર્યાથી મુક્ત છે આતમ, ઝળહળતો નિજ જ્યોતે	વૈકુંઠ ૧૧
પાંચ ઇન્દ્રિયમનના સથી, ન્યારો રસ આતમનો,	
આતમરસ પામ્યો આધિકારી, સન્ત છે, પરમાતમનો	વૈકુંઠ ૧૨
મિથ્યાત્વ જ મનમોહને મારો, આવે ભવોદધિ આરો	
બુદ્ધિસાગર આત્મહિજગર, આનંદ પામો અપારો	વૈકુંઠ ૧૩
પેથાપુર	

આત્મરૂપે વિશ્વયવાની ભાવના.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ધડે એ રાગ)

જગ સહુ આતમરૂપે થયું, ચિદાનંદ બ્રહ્મ સનાતન રહ્યું ॥	
આતમ અરિહત સિદ્ધને સાધું, સૂરિ વાચક ઝળહળે,	
આતમ હરિહર બ્રહ્મા રામ છે, બુદ્ધ છે બુદ્ધિબળે	જગ ૧
કૃષ્ણ રૂદ્ર ઇશ્વર પ્રભુ આતમ, અનેક નામે ગણો,	
બાવનથી પણ બહાર અનામી, અસ્તિ નાસ્તિરૂપ બણો	જગ ૨
કર્તા કર્મને કરણ સપ્રદાન, અપાદાન કહેવાયો;	
અધિકરણ પણ આતમ પોતે, અનુભવથી સમજાયો	જગ ૩
નિજ પરદ્રવ્યની અસ્તિનાસ્તિમય, સાપેક્ષાએ પોતે,	
રૂપરે અસપ્પયપ્રદેશી નહ છે, ઝળહળતો જગજ્યોતે	જગ ૪
ક્ષમા મહીને શાંતિજલરૂપ, ધ્યાનવાયુમય ધારો;	
જ્ઞાન અગ્નિમય પોતે આતમ, સાપેક્ષાએ વિચારો	જગ ૫
જ્ઞાન તે સૂર્યને દર્શન શશી છે, સુખરૂપ સાગર બણો;	
ધૈર્ય તે મેરૂપર્વત સઘળી, નદી વૃત્તિયો પ્રમાણો	જગ ૬

શુક્ર તે આતમવીર્ય છે સાચું, આતમ ગુરૂ છે સખળો;
 મન તે શનિ છે બુધ છે બુદ્ધિ, આતમમાં નહીં ઝઘડો. જગ ૦ ૭
 સંતોષ મંગલ, આત્મતાન તે,—કેતુચંદ્ર છે મઝાનો,
 વિદેહભાંવ તે રાહુ સમજો, જ્ઞાનમાં નહીં કાઠ છનો. જગ ૦ ૮
 આત્મવિચારો નક્ષત્ર તારા, જ્ઞાન ઝડો છે અપારો;
 લોકલોક જ ભાસે ઘટમાં, અનંત માહુમાધારો. જગ ૦ ૯
 સાપેક્ષાએ આતમરૂપે, જગ સહુ અનુભવ આવ્યો;
 આતમજ્ઞાને ખેલે આતમ, આનંદ સત્ય સુહાવ્યો. જગ ૦ ૧૦
 આતમ જડ ગુણપર્યાયોથી, અસ્તિનાસ્તિમય પોતે;
 બુદ્ધિસાગર આતમરૂપે, જગ થયું જ્ઞાનની જ્યોતે. જગ ૦ ૧૧
 મુ. પેથાપુર.

લઘુતા.

(રાગ ઉપરનો.)

ચિત્તમાં કષાય દુર્ગુણ છતી, માલ્લરી બાણું થોડી મતિ.
 સૂરિવાચક મુનિગુણ નહીં મુજમાં, ધરું શું ? ગર્વની રતિ;
 લઘુ બાલકસમ નિર્દોષી નહીં, પ્રભુપદમાં નહીં ગતિ. મા ૦ ચિ ૦ ૧
 જગનો ચેલો જગ મુજ ગુરૂ છે, જગમાં બાળક થયો;
 જ્ઞાનક્રિયા ગુણરતિ ન પામ્યો, ભણતર ભૂલી ગયો. મા ૦ ચિ ૦ ૨
 નીચમાં નીચથકી પણ નીચો, અગુરૂ લઘુ પદ વહ્યો;
 જ્ઞાની પંડિત યોગી ન મોટો, જગનો પૂજક રહ્યો. મા ૦ ચિ ૦ ૩
 જગને ન બાણું ન જગ મુજ બાણે, એકડે એકો ભણ્યો,
 લખ્યો ન લખતાં ભણ્યો ન ભણતાં, નિજને નિજ નહીં ગણ્યો.
 મા ૦ ચિ ૦ ૪

પાગલ સમ મુજ કથની રહેણી, કર્મ કલંકે ભર્યો;
 બુદ્ધિસાગર આત્મપુરૂષના,—પંથે પ્રેમે વળ્યો. મા ૦ ચિ ૦ ૫
 પેથાપુર.

નિન્દા કેમ કરું ?

(રાગ ઉપરનો)

અન્યની નિન્દા કરૂં શુ જગ, દુર્ગુણ અનેક મુજમાં બર્યોં ॥	
નિન્દા દોષની વૃત્તિ વણુ તો, નિન્દા ન અન્યની થતી,	
કષાય કર્મથી ઘેરાયો હું, વિચિત્ર કર્મની ગતિ	કું ૦ અં ૧
કર્મને જાણી શ્રદ્ધા કરૂં તો, થાય ન નિન્દામતિ;	
દોષ ઉવેખી ગુણને લેવા, એવી સજ્જનગતિ.	કું ૦ અં ૨
નિન્દારૂપથી મોહ પ્રવેશે, આતમ ગુણને હણે;	
દેવલજ્ઞાની અન્યને દોષી, જાણે તોયે ન બણે	કું ૦ અં ૩
દેવજ્ઞાની થયા વણુ જગમાં, સહુમાં દોષની છતી,	
આતમ નિર્દોષી કરવામાં, સૌની ચહુ ઉત્તતિ	કું ૦ અં ૪
મુજ સમ નિંદવાયોગ્ય ન બીજો, ટાણુ નિજ દુર્મતિ,	
બુદ્ધિસાગર આતમ ઉજગર,—દશા લહુ મુખ છતી	કું ૦ અં ૫

ધિક્કારત્યાગ.

(ચેતાવુ ચેતી લેજે એ રાગ)

આતમ ॥ પ્રશ્નપદ વરવારે, પાપીઆને નહીં ધિક્કારે	
દોષીને નહીં નિંદા ગર્હો, દુર્ગુણ નિંદી ટાળો	આતમં ૧
વૈરીઉપર વૈર ન ધારો, દયા પ્રીતિને ધાગે,	
દોષીઆની માતા થઈને, દોષોને જ પખાળો	આતમં ૨
તિરસ્કાર નહીં કરો દોષનો, દોષી નીચજનોનો,	
દુર્ગુણીઆના દુર્ગુણ ઘોશો, દોષ ન બોલો દોનો	આતમં ૩
દયા કર્યાથી પ્રભુની દયા છે, પ્રેમ કર્યાથી પ્રીતિ;	
જેવુ કરશે તેવુ લેરો; કુદ્રતપ્રભુની રીતિ	આતમં ૪

અપરાધીના સહુ અપરાધો, માફ કરીને ચાલો;	આતમ૦ ૫
પ્રીતિથી મન વૈરને ટાળો, મુક્તિપુરીમાં મહાલો.	
સંતજનો ગંગાજલ પેઠે, દોષોમેલને ઘાતા;	આતમ૦ ૬
સંતની રીતિ રાખી ચાલો, સંતો શિવપુર પહોંત્યા.	
ચાડીચુગલી કલંક દેવાં, નિંદાલવરી ટાળો;	આતમ૦ ૭
શક્તિછતાં દોષીઓ સંગે, રહીને દોષ નિવારો.	
નીચ ગણોનહીં બીજાઓને, નિજને ન ઉંચા માનો;	આતમ૦ ૮
પાપીઓની શુદ્ધિ કરવા, જીવ્યું સફળું જણો.	
જીવોની સેવાભક્તિમાં, પ્રભુની સેવાભક્તિ;	આતમ૦ ૯
જાણી સર્વજીવોના હિતમાં, વાપરશે નિજશક્તિ;	
લક્ષ્મીવિદ્યા સત્તા વધતાં, આતમ પ્રભુ નહીં થાવે;	આતમ૦ ૧૦
દુર્ગુણટળતાં સદ્ગુણ વધતાં, આતમ પ્રભુપદ પાવે.	
ગુણનો ગર્વ કરે ગુણ ટળતા, અવગુણ પ્રગટે બારે;	આતમ૦ ૧૧
નિંદો ગર્હો મન દોષોને, જીવો નહીં ધિક્કારે;	
જ્યાં ત્યાં દોષોને ધિક્કારો, આતમ નહીં ધિક્કારો;	આતમ૦ ૧૨
દોષીઓના આતમ સઘળા,—ઉપર પ્રીતિ ધારો.	
સદ્ગુણ સત્યને લધુતા ધારી, જ્યાં ત્યાં આતમપ્રીતિ;	આતમ૦ ૧૩
બુદ્ધિસાગર સર્વાતમની,—સેવા કરશે ભક્તિ.	
મુ. પેથાપુર.	

આત્મપ્રજ્ઞદર્શન.

(અલખ દેશમે' વાસ હમારા. એ રાગ.)

અસંખ્યપ્રદેશી આત્મપ્રભુજી અનંત ગુણ પર્યાય ભર્યો
અજ અવિનાશી અલખ અરૂપી, દર્શન કરી આનંદ વર્યો,

રાગ દ્વેષ ખંડન મંડનથી,—આત્મપ્રભુ છે બહુન્યાસે,
 મનોવૃત્તિયોથી પણ નિશ્ચય, શુદ્ધાત્મ ન્યાસે ધ્યાસે અસંખ્ય ૧
 પ્રતિ પ્રદેશે અનંત ગુણને, અનંત પર્યાયો ભરિયા
 દર્શન ધર્મને શાસ્ત્ર પ્રકાશક, આત્મપ્રભુ છે ગુણ દરિયા અસંખ્ય ૨
 સર્વ વિશ્વતા સર્વ પદાર્થો, અનંત તુજ મહિમા ગાવે
 તારી હોડ કરે નહીં દોઈ, તુજને સહુ સતો ધ્યાવે અસંખ્ય ૩
 તુજ આગળ દુનિયા છે આણુસમ, ચિત્સત્તાએ એક ખરે,
 વ્યક્તિથી તુ અનંત આત્મ, આપોઆપ સ્વભાવ વરે અસંખ્ય ૪
 સ્થિતિપયોગે આત્મસ્વભાવમાં, નિર્વિકલ્પદશા ધારે,
 જે જોઈએ તે છે તુજમાંહી, તે તું હુવૃત્તિન્યાસે અસંખ્ય ૫
 એકેન્દ્રિયાદિતનુ મંદિર, અનંત આત્મ અવિનાશી,
 વિશ્વ પ્રભુ હુ સત્તાએ છું, એક અનેક નિજ વિશ્વાસી અસંખ્ય ૬
 અનંત દેવળ અનંત આત્મ,—સત્તાએ એકજ સર્વે
 સર્વે સરખા નાના ન મોટા, રહુ, ન દેહાદિક ગર્વે અસંખ્ય ૭
 સત્ સત્તાએ અમિત નાસ્તિએ,—વિશ્વરૂપ હુ છું પોતે;
 ચિત્ સત્તાએ સર્વ આત્મરૂપ, ઝળહળતો આત્મ જ્યોતે અસંખ્ય ૮
 આત્મવ્યક્તિથી અનંત આત્મ, દેહ ઉપાધિથી ન્યાસે;
 પળે પળે શતવાર સમરૂ ને, વડુ ઉપયોગે ધાર્યો અસંખ્ય ૯
 જડ દેહાદિક રૂપ રૂપમાં,—સુખશ્રાન્તિ નાહી જ્ઞાને,
 ઈન્દ્રિયો મન રસથી ન્યાસે, આત્મરસ પામ્યો તાને અસંખ્ય ૧૦
 આત્મ આનંદ રસ પામ્યા વણ, મન ઈન્દ્રિયસ નહીં છૂટે,
 આત્મ આનંદ રસને પામ્યો, મોહ હવે કયાયી ફૂટે અસંખ્ય ૧૧
 સર્વશાસ્ત્રમાં પ્રભુનાં અસંખ્ય,—નામો, નામથી છે ન્યાસે,
 જ્યોતિ જ્યોતે અનંત નૂરમય, ચિદાનંદ વિશ્વાધારે અસંખ્ય ૧૨
 પૃથ્વીઓમાં ધ્યાન સમાધિ,—કરતાં ઝળહળ પરખાયો.
 નમું સ્તવુ સમરૂ ઉપયોગે, આત્મપ્રભુ દિલ ઉભરાયો અસંખ્ય ૧૩

જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપી આત્મ, જ્ઞાનાનન્દ પ્રકટ પોતે;
 દર્શન ધર્મના ઝઘડા ટળિયા, મળિયો આનંદને જ્યોતે. અસંખ્ય ૦૧૪
 આપોઆપને દીઠો મળિયો, નાહું મિથ્યા અંધારૂં,
 બુદ્ધિસાગર પ્ર રાજ્યમાં, ચિદાનંદમય અજવાળું. અસંખ્ય ૦ ૧૫
 મુ. પેથાપુર.

વૈરાગ્યભાવ.

(ભૂદયો મન ભમરા તું ક્યાં ભમ્યો. એ રાગ.)

ચેતીલે ઝટપટ આતમા, આવે સાથે ન દોઢ;	ચેતી ૦ ૧
ગાડીવાડી લાડી છંડીને, જવું અંતેરે રોઈ.	
ધર ધન સાથે ન આવશે, સાથે આવે ન રાજ્ય.	ચેતી ૦ ૨
ભજીલે પ્રભુજીને ભાવથી, ઠાની રહેશે ન લાજ.	
બાહ્ય રાજ્ય ભૂમિ લક્ષ્મીના, -ભોગી મરિયા અનંત;	ચેતી ૦ ૩
લંકમી રાજ્ય સત્તા સાહિબી, આવે જોતારે અંત.	
પુત્ર પુત્રી ભાઈ બેનને, સગાં માતને તાત;	ચેતી ૦ ૪
શરણુ વિના જવું એકલું, ભજ । । પ્રભુ દિનરાત.	
હિંસા જૂઠ ચોરી ક્યાં કરે, છંડી દે વ્યભિચાર;	ચેતી ૦ ૫
ઠાડ માંસ આદિ પાપથી, દૂર રહો નરનાર.	
લાખ ચોરાશીયોનિમાં, કમે ભમિયો અનંત;	ચેતી ૦ ૬
ક્રોધ માન માયા લોભનો, -ત્યાગ કર । ગુણવંત.	
મારૂં તારૂં જીવ । । ક્યાં કરે, રાગ રોષને વાર;	ચેતી ૦ ૭
આશા તૃષ્ણાનો ન અંત છે, પ્રભુપર ધર પ્યાર.	
વિષયોમાં સુખના બહાલથી, પામ્યો દુઃખ અપાર;	ચેતી ૦ ૮
સંસારમાં નહીં સાર છે, ચેત ચિત્તમઝાર.	
અણુધાર્યું આર્ચિતું ચાલવું, સાથે પુણ્યને પાપ;	ચેતી ૦ ૯
ચાલ્યા અનંતા ચાલશે, ચેતો આપોઆપ.	

ક્ષણ ક્ષણ પ્રભુ ભંજ ॥ બાવથી, ધર્મનાં કર કાળ;	ચેતી૦ ૧૦
મનની માયા સહુ છડી દે, પામ ॥ પ્રભુતું રાજ્ય	ચેતી૦ ૧૧
સ સારમાં સુખ ક્ષણ નહીં, ઉલટુ દુઃખનું દુઃખ,	ચેતી૦ ૧૨
સ્વપ્ન રાજ્ય સ્વપ્ન લાડુઓ, ખાતા ભાગે ન ભૂખ	ચેતી૦ ૧૩
નામ દેહરૂપર ગર્ભા, મોહ ધરી નહી બૂલ,	
ખાજીગર ખાજી જૂઠ છે, થાશે દેહની ધૂલ	
પ્રભુ ન મળે ધન રાજ્યથી, મોહથી પ્રભુ દૂર,	
બુદ્ધિસાગર પ્રભુમંજિથી, પ્રભુ હમગહજૂર	
મુ પેથાપુર	

સ્વપ્નપટ્યાગ.

(મુખડા કયા દેખે દર્પનમે એ રાગ)

બનો નહી ખટપટિયા, આતમ ॥ બનો નહી સ્વપ્નપટિયા,	આ૦
સ્વપ્ન સરિખી દુનિયાદારી, બનો નહિ મોહમતિયા	આ૦ ૧
મારૂ તારૂ કરે શુ મૂખ્યા, સાથ ન આવે ક્ષિયા	આ૦ ૨
સ્વપ્નામાં સુખ નહીં સસારમાં, મોહાણુ જીવી મદનીયા.	આ૦ ૩
બુદ્ધિસાગર ચેતન ચેતો, ક્ષણ ચયસ જોખનિયા	આ૦ ૪
મુ પેથાપુર	

પ્રભુ સ્મરણ

(રાગ ઉપરનો)

જીવડા પરપલ પ્રભુ મળાગે, મન ગયતાનને માગે.	જીવ૦
સસારે નહી સ્વપ્નામાં સુખ, કંઠે નહી અહકારો,	જીવ૦ ૧
ક્રોધ કપટને કામ નિવાગે, લોભ થતો સહાગે	જીવ૦ ૨
રાગ રોપનીસગ કંઠે નહી, દેહથી આતમ ન્યાગે,	જીવ૦ ૩
જલ્દી પાપનાં કર્મો ત્યાગે, આયુ ન એળે હાગે	જીવ૦ ૪

ખટપટ લટપટ ઝટપટ ત્યાગી, ધારો ધર્મ વિચારો;
દુનિયાની ચતુરાઈ ચૂલે, ચડશે નક્કી ધારો.

અવ૦ ૩

ડૂલી જશે દુનિયા ડહાપણ, ધર્મ ખરો આધારો;
બુદ્ધિસાગર ચિદાનંદ પ્રભુ, બળે પ્યારામાં પ્યારો.

અવ૦ ૪

મુ. પેથાપુર.

ધર્મકર્મ ચૂકવું નહિ.

(રાગ ઉપરનો)

ચેતન ચતુર થઈ નહીં ચૂકા, મમતા પડતી મૂકા.

ચેતન૦

મારું તારું કર નહીં મૂરખ, માયા ધૂણી ભભૂકા;

દુનિયાદારી મશાણુ જવી, તેપર જ્ઞાનથી થૂંકા;

ચેતન૦ ૧

તનમન લક્ષ્મી સત્તા સધળું, ખાજીધરનો ફૂંકા.

ફજેત અંતે થાશે ફેગટ, વાગે દુઃખ દંડૂકા.

ચેતન૦ ૨

ચિદાનંદ આતમ પ્રગટાવો, મદથી લેશ ન ચૂકા;

બુદ્ધિસાગર પ્રભુ બજી દ્યો, માયા મંત્ર ન ફૂંકા.

ચેતન૦ ૩

મુ. પેથાપુર.

આત્મપ્રભુપ્રમાતિયું.

(ઉઠો ચેતન આલસ છંડી. એ રાગ.)

જગો ઉઠો આતમદેવા, આપ સ્વરૂપ સંભારોરે;

છે તું કાણુ ને ક્યાંથી આળ્યો, ક્યાં જઈશ એ વિચારોરે. જગો૦ ૧

તારું કાણુ ને તું છે કાનો, દેહ વા દેહથી ન્યારોરે;

શાથી દેહમાં વસિયો બહાલા, આયુ એળે ન હારોરે. જગો૦ ૨

ચોરાશી લખ જીવ્યોનિમાં, ભટક્યો અનંતી વારોરે;

મોહ શયતાનના હુકમે આદ્યો, પામ્યો દુઃખ અપારોરે. જગો૦ ૩

નિદ્રાએ પરખાયો ન પોતે, નિદ્રા દોષ નિવારોરે;

હઠી અન્ય જીવોને ઉઠાડો, એ અધિકાર છે તારોરે. જગો૦ ૪

માયા મોહના વશમાં ન આવો, કર આતમ ઉદ્ધારે,
 જડમાં સુખની શ્રાન્તિ ત્યાગો, કર દુર્ગુણ સહારે જગો ૦ ૫
 આતમ તે પરમાતમ પોતે, અનત શક્તિ આધારે;
 અસખ્યપ્રદેશી આતમધરમાં, અનત સુખ નિર્મારે જગો ૦ ૬
 પલપલ ક્ષણક્ષણ સ્મરણ કરો નિજ, પ્યાગમાં તું પ્યારે;
 બુદ્ધિસાગર આનંદમગલ-પામે શાંતિ અપારે જગો ૦ ૭

પરસ્પર ભિન્ન સર્વધર્મી લોકોની સમભાવથી મુક્તિ.

(ઉત્સવ રંગ વધામણાં, પ્રભુ પાસના નામે એ રાગ)

ભિન્ન પરસ્પર ધર્મના, -લોહની થાય મુક્તિ;
 સમતાથી ક્ષણમાં જણ્યો, ખીજ દોઈ ન મુક્તિ ભિન્ન ૦ ૧
 ભિન્ન ધર્મી જડ નાસ્તિકો, ઉપર દ્વેષ ન થાવે,
 સર્વ દર્શન ધર્મશાસ્ત્ર પર, સમતાભાવ આવે ભિન્ન ૦ ૨
 સર્વ જીવો-જડ વસ્તુપર, રાગરોષ ન હોવે,
 આરિત્ર તપ જપ વ્રત વિના, આપ સર્વજ્ઞ એવે ભિન્ન ૦ ૩
 સ્વધર્મી પરધર્મી લોકપર, જડપર સમભાવે;
 રહેતાં મુક્તિ છે આત્મની, જૈનશાસ્ત્રો જણાવે ભિન્ન ૦ ૪
 સમભાવથી આતમા પ્રભુ, મોક્ષનાટ છે સમતા;
 સમતા વિના નહીં મુક્તિ છે, સમવણ સહુ કરતા ભિન્ન ૦ ૫
 સમતાવત જીવતો પ્રભુ, -દેહ દેવળવાસી,
 તેને ન કરવાનું કર્યું, ઉપયોગે પ્રકાશી ભિન્ન ૦ ૬
 સમભાવી સત સાધુઓ, પ્રભુ સાકાર જણ્યો;
 બુદ્ધિસાગર સમભાવથી, પોતે ત્રિશુવન ગણ્યો ભિન્ન ૦ ૭

મુ પેથાપુર

આત્મોપયોગમહિમા.

(મારે દિવાળી થઇ આજ પ્રભુમુખ જોવાને. એ રાગ.)

પ્રભુ આતમ વિભુ ભગવંત, તુજ લગની લાગી;
તાલાવેલીથી લાગ્યું તાન, આત્મદશા જાગી. પ્રભુ૦

પલપલ ક્ષણ ક્ષણ તુજ ઉપયોગની,—આવે નહીં કાઈ તોલેરે;
સર્વસાધન પણ ઉપયોગ હોડી, કરે નહીં જિન બોલે.

તુજ૦ પ્રભુ૦ ૧

તપજપ ધર્મક્રિયા વ્રત યાત્રા, અનેક ભવ જે કરીએરે;
આતમના ક્ષણઉપયોગતોલે, આવે ન નિશ્ચય વરીએ. તુજ૦ પ્રભુ૦ ૨
હઠ ક્રિયા જોગનુંકલ જે તે, ઉપયોગ આગળ કાંડીરે;
આતમઉપયોગક્ષણકલ આગળ, કાટિયજોની ન જોડી.

તુજ૦ પ્રભુ૦ ૩

સર્વવાસના પેલી પારે, નામને રૂપથી આધોરે;
મનોવૃત્તિયોથી થૈ નાગો, આતમ અનુભવી જાગ્યો. તુજ૦ પ્રભુ૦ ૪
આતમ ઉપયોગે સહુ કરણી, કરતાં ન કર્મ બંધાતુરે;
આતમ ઉપયોગ શ્વાસોસ્મૃત્તિવાસે, સવ કર્મ ટળી જાતું.

તુજ૦ પ્રભુ૦ ૫

જ્ઞાની, આસ્ત્રવ હેતુઓને,—સંવરરૂપ પ્રણુગાવેરે.
ધ્યાન સમાધિ સમઉપયોગથી, ક્ષણમાં મુક્તિ થાવે. તુજ૦ પ્રભુ૦ ૬
સેવા ભક્તિક્રિયા તપ જપ, કરે ન જ્ઞાનની હોડીરે;
વ્રતનિયમો કાટિભવનાં પણ, આવે ન ક્ષણજ્ઞાન જોડી તુજ૦ પ્રભુ૦ ૭
દર્શન ધર્મના ઝઘડા વધડા, ઉદ્ધવધી પ્રભુ મળિયોરે;
ચિદાનંદ સ્વરૂપે પ્રગટ્યો, અસંખ્યપ્રદેશે હળિયો. તુજ૦ પ્રભુ૦ ૮
તત્ત્વમસિ સોડહંસયલાગી, દેહથી મનથી ન્યારોરે;

અલખ અગોચર અજ અવિનાશી, જગજીવન આધારો.

તુજં પ્રશ્ન ૯

નિત્ય નિરંજન આદિ અનાદિ, અનન ગુણનો દરિયોરે;
અનત જ્યોતનૂરનો સાગર, અનન પર્યંત ભગિયો તુજં પ્રશ્ન ૧૦
બાવન બહાર છે અક્રિય આતમ, અનત મહિમા વિલાસીરે;
હજરાહજૂર છે સમ ઉપયોગે, દેવદજ્ઞાન પ્રકાશી, તુજં પ્રશ્ન ૧૧
પલપલ ક્ષણક્ષણ તુજ ઉપયોગે, સાચુ જીવ્યું જતુંરે,
આપોઆપને આપ સમારો,, અકળ સ્વરૂપ સોહારું તુજં પ્રશ્ન ૧૨
દેવલજ્ઞાને અનતભવસુધી, પૂરો નહી વર્ણવાનોરે;
બુદ્ધિસાગર અનત મહિમા, જગમા તારો સુહાતો તુજં પ્રશ્ન ૧૩
મુ પેથાપુર.

શિવપુરમાર્ગગમન.

(ઠાઈ સત વિરલે જાણિયુરે ભાઈ એ રાગ)

જીવ ! મુક્તિમારગ ચાલજેરે, ભાઈ ॥ આતમ સ મુખ વાળજેરે જીવ ॥
મુક્તિમાગ ચાલજેજી. જીવં
રાગને રોષ તજ્યાથી મુક્તિ, મિથ્યા ભ્રાન્તિ નિવારજે, જીવં
મોહને માર્યાથી છે મુક્તિ, મોહને મારી ચાલજેરે માર્ગ આતમ ૧
મોહને આતમ જૂદો પાડી, મોહવિચારો વારજેરે મર્ઝ આં ૭૦
રાગ રોષની આડી અવળી-દૃષ્ટિથી ન નિહાળજેરે માર્ગ આં ૨
ચિદાનંદરૂપ આતમ પોતે, આતમ આપ્રે ભાગજેરે માઝ આં ૭૦
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ સાચે, ઉપયોગી ચે હાલજેરે માર્ગ આતમ ૩
મુ પેથાપુર

(બ્રહ્મચર્ય)

(શાંતિ જીનેશ્વર સાહેબો સંયમ અવધારે. એ રાગ.)

બ્રહ્મમાં ચરવું થાય છે, બ્રહ્મપ્રાપ્તિ ઉપાયો.

બ્રહ્મચર્યવ્રત તે કશું, દ્રવ્યભાવ સુહાગો,
શરીર વીર્યના રક્ષણે, આત્મવીર્ય પ્રગટવું,
બ્રહ્મચર્યના બળથકી, મનડું ન ભટકવું. ૧

દેહવીર્ય આત્મવીર્યથી, મુક્તિ સહેજે થાવે;
રોગાદિક દૂરે ટળે, સર્વશક્તિ સુહાવે.
બ્રહ્મચર્ય નવવાડથી, વીર્ય રક્ષણ હોવે;
બ્રહ્મચારી જ્ઞાન પામીને, આપોઆપને જાણે. ૨

કામની વૃત્તિયો બાળવી, કામજીતીને રહેવું;
એ કંઈ વાત ન સહેલી છે, મનડું મારી વહેવું.
મૈથુનભોગની બુદ્ધિને, મારી જીવવું નક્કી;
નિશ્ચય એવી પ્રવૃત્તિથી, શિવ સિદ્ધિ છે પક્કી. ૩

જડ સુખજ્ઞાંતિ ટળ્યા પછી, કામનાઓ નાવે;
તહેયે ચેતીને ચાલવું, મોહશયતાન આવે.
ક્ષણ ક્ષણ નિમિત્ત પામીને, કામ પ્રવેશ થાવે;
માટે ચેતી ચાલવું, બ્રહ્મચર્ય સ્વભાવે. ૪

લલચાવે કામ, લોભથી—સુખલાલચો આપી;
ઢાટી ઢાટિ ઉપાયથી, કામ વ્યાપતો પાપી.
આતમ સુખ નિશ્ચય કરી, મુક્તિ પ્રાપ્તિમાટે;
બુદ્ધિસાગર બ્રહ્મની,—વળશે ભવી વાટે. ૫

મુ. પેથાપુર.

શુદ્ધાત્મપ્રશુપ્રાપ્તિ.

(રાગ સીતાના મહીનાનો)

આતમ ! ! શિવપુર મારગમાંહી, ગુણો ધરી આલજે,	આતમ૦ ૧
જગી ઉઠી આલસ છડ ! ! દુર્ગુણ ટાળજે	
નામરૂપનો તજી અધ્યાસ, આતમરૂપે થઈ રહે	આતમ૦ ૨
દેહાકારતુત્યાગી ભાન, પરમશ્રદ્ધાપદ લહે	
મિથ્યા મોહની રાગને રોપ, રાત્રુ તુજી જાણજે;	આતમ૦ ૩
મારૂ મારૂ તજી મનમોહ, પ્રભુ ઘટ આણજે	
આતમ, મોહ એ બેના, -વિચારેનો, બેઠ પાડજે;	આતમ૦ ૪
જડ સુખના કામ વિચાર, -પ્રવૃત્તિને ખાળજે	
સર્વ ધર્મના રાજોતુ, -સાર છે, મોહને મારવો;	આતમ૦ ૫
સયોગે પ્રગટે ન કોન, અહુકાર ટાળવો	
નામ રૂપની કીર્તિ પ્રતિષ્ઠા, -વાસના વારવી,	આતમ૦ ૬
લોકવાસના કુમતિ ખરાબ, વેગે મારવી	
કીડી પગ કરતાં બહુ સૂક્ષ્મ, -શિવપુર પન્થ છે	આતમ૦ ૭
નિર્મોહ રહિત કોઈ જાય, ખરો એ નિર્ગન્થ છે	
નથી ખાલકના કંઈ ખેલ, પ્રભુ પદ પામવુ,	આતમ૦ ૮
જીવતાં મન મોહને મારી, આતમરૂપે જામવુ	
લાગે નહીં મડદને માન, તિરસ્કાર જાણશે	આતમ૦ ૯
એમ જીવતાં આતમદયા, -પ્રગટ કરી માણશે	
ચિદાનંદ પ્રગટતા જહ, -પ્રભુ પ્રગટ્યા દિલે;	આતમ૦ ૧૦
જણો મુક્તિનો એ નિશ્ચય, સ્વયં પ્રભુ પદ મળે.	
વિજલી કરતાં બહુ વેગે, -પ્રભુનાટે ચાલશે	આતમ૦ ૧૧
તજી દુર્ગુણ દુષ્ટાચાર, -પ્રભુમાંહી મ્હાલશે	
ચારા ભક્ત ને સતોની વાટે, -ગમન છે દોહિલું;	આતમ૦ ૧૨
નામ રૂપનું બુદ્ધે જાન, ગમન છે સોહિલું	

નામ રૂપના મોહથી,—મરી જવું એ મુક્તિ છે;	
સમભાવમાં પ્રભુજી હજૂર—અનુભવ મુક્તિ છે.	આતમ૦ ૧૩
સર્વ પ્રમાદો દૂરે છંડ,—સાક્ષી બનો સર્વમાં;	
ચિદાનંદે જીવો પલપટ,—રહો નહીં ગર્વમાં.	આતમ૦ ૧૪
બની કાલથી નિર્ભય,—બ્રહ્મસ્વરૂપે જીવવું;	
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ પદ અહીં, પ્રગટાવો નવું.	આતમ૦ ૧૫
મુ. પેથાપુર.	

કેશરીયાનાથ સ્તવન.

(રાગ કેશરીયા થાશું પ્રીત લગીરે સાચા ભાવશું)

કેશરીયા જિનવર ! ! વંદુ સ્તવું નમું ભાવથી;	
પ્રભુ વહાલા લાગ્યા મુક્તિદાયક ગુણદાવથી. ॥	
મેવાડે ધૂલેવા નગરે ત્રણ જીવન ધણી ગાળે,	
તુજસમ કોઈ ન જગમાં દૂળે, અનંત શક્તિ છાજેરે.	કેશરીયા. ૧
અઢાર દોષ રહિત તીર્થંકર, પાંત્રીશ ગુણમય વાણી;	
ચોત્રીશય અતિશયવંત પ્રભુજી, લોકલોકના જ્ઞાનીરે.	કેશરીયા. ૨
સર્વ દેશના સંઘો આવે, લળી લળી વંદે ભાવે;	
જગંતો કલિયુગમાં તું છે, સર્વલોક તુજ ગાવેરે.	કેશરીયા૦ ૩
સર્વ દેવ દેવીઓ ઇન્દ્રો, નમે હાથ યે જોડી;	
રાજરાણા તુજને માને, કરે ન કો તુજ હોડીરે.	કેશરીયા૦ ૪
અજ્ઞાનીથી દૂર ધણો તું, ભક્તજ્ઞાનીની પાસે;	
બુદ્ધિસાગર પરચો પાયો, પરખ્યો જ્ઞાન પ્રકાશેરે.	કેશરીયા૦ ૫

મુ. પેથાપુર. ૧૯૮૧ મુ. સુ. ૧૦

ગુણદર્શનપૂજા.

- ગુણનાં દર્શન કરૂં જ્યાં ત્યાંય, ગુણી પૂજું જ્યાં ત્યાંય. ગુણ૦ ૧
- ગુણ દર્શન તે પ્રભુ સત દર્શન, સદ્ગુણ તે સત્ય ન્યાય;
અવગુણ ઉપર દ્વેષ કરૂં નહીં, અવગુણી નિન્દુ ન ક્યાય ગુણ૦ ૧
- જે જે અશે જ્યાં ગુણ દેખુ ત્યાં,—પ્રભુ પ્રગટ્યા તે અશ,
માની શુદ્ધ પ્રેમે દિલ હર્ષુ, ખનુ ન રાયતાન વરય ગુણ૦ ૨
- ઘોટિ દુર્ગુણ ને ગુણ એક અશે, દેખી દિલ હરખાઉ,
સર્વ જીવોને સત્તાએ પ્રભુ,—માની આતમ પ્રભુ ધ્યાઉ ગુણ૦ ૩
- ઘાથી ન હંચો ઘાથી ન નીચો, નિજમાં રહ્યો હુ સમાય,
બુદ્ધિસાગર અનત ગુણરૂપ, આતમ અનુભવ્યો જય ગુણ૦ ૪
- મુ લીંબોદરા

ધર્મની કહેણી રહેણી.

- (આપ સ્વભાવમરિ અવધૂત સદા મગનમે રહેણા એ રાગ)
- આતમ !! જગીનેરે ધર્મની કથની ગહેણી ધરગો;
ધર્મવિના જૂઠી દુનિયાની,—વાતોને પરિહરશે આતમ૦ ૧
- વિકથા નિંદા લવરી ત્યાગી, દુર્જન સગ ન કરીએ,
ધર્મ વિનાની બીજી વાતો,—માહી ગગ ન વરીએ. આતમ૦ ૧
- પગની પચાતે નહીં પડીએ, કર્મજ વથી ડરીએ,
આપબડાઇ પરના દૂપણ, પ્રાણાતે ન ઉચ્ચરીએ આતમ૦ ૨
- મોટાઈમા મન નહીં ધરીએ, કાણ કાણ પ્રભુ ગુણ સ્મરીએ,
દેહાદિકમાં આતમભાવને, મોહયકી નહીં ધરીએ આતમ૦ ૩
- નામરૂપથી આતમ ન્યારો, વિદાનદરૂપ વરીએ,
આપ સ્વરૂપ સમરો આતમ નિજ, પડો ન માયાદરિયે આતમ૦ ૪
- આતમગુણ સમરતા પલ એક, જય સદ્લ તે ગણીએ,
આતમપ્રભુમાં લગની લાગે, એવાં ભણતર બણીએ આતમ૦ ૫

આત્મગુણોને કહેવા સુણવા, પરપરિણતિ પરિહરીએ;
 આત્મસ્વભાવના ઉપયોગે રહે, આતમ યાત્રા કરીએ. આતમ૦ ૬
 મોહના માર્યા કદિ ન મરીએ, મોહમારીને મરીએ;
 અવિનાશી નિજ આતમ સમજી, —નિર્ભય થૈને ફરીએ. આતમ૦ ૭
 કર્મધીન સહુ જીવો ઉપર, રાગરોષ નહીં કરીએ;
 રાગને ત્યાગથી ન્યારો આતમ, —અનુભવી સુખ વરીએ. આતમ૦ ૮
 માઈ તાઈ હર્ષ શોકથી, ન્યારો આતમ પોતે;
 જડ સુખ આશા બ્રાંતિ તજતાં, મળશે જ્યોતિ જ્યોતે. આતમ૦ ૯
 કર્મે કીર્તિને અપકીર્તિ, શાતા અશાતા પ્રગટે;
 આતમ અનુભવસૂર્યોદયથી, મિથ્યાતમ ઝટવિધટે. આતમ૦ ૧૦
 હૃદ બેહૃદ અનહૃદથી ન્યારો, આતમ સ્વયં સમરીએ;
 આતમ શુદ્ધોપયોગે જીવો !, દેહાધ્યાસને હરીએ. આતમ૦ ૧૧
 શુભાશુભ પુદ્ગલની બાજી, તેમાં રાચી ન રહીએ;
 આતમ કહેણી રહેણીમાંહી, આનંદે ગહગહીએ. આતમ૦ ૧૨
 દેહાકારે આતમ તું નહીં, જડની વાત ન કરીએ;
 આત્મભાન ભૂલંતાં તત્ક્ષણ, રૂઢન કરી નિજ સ્મરીએ. આતમ૦ ૧૩
 મોહથી જૂદો પાડી આતમ, સમભાવે સંચરીએ;
 અસંખ્યપ્રદેશોમાં રંગાર્થ, —કર્મભાવ પરિહરીએ. આતમ૦ ૧૪
 આત્મોપયોગે નિત્ય સમાધિ, ચિદાનંદ ઝળહળીએ;
 બુદ્ધિસાગર પ્રકટ પ્રભુરૂપ, જ્યોતિ જ્યોતમાં ભળીએ. આતમ૦ ૧૫
 મુ. લીબોદરા.

બ્રહ્મચારી.

(માઠ રાગ)

નમું દ્રવ્ય ભાવ બ્રહ્મચારીરે, જીવંતા પ્રભુ ભગવાન;
 બ્રહ્મચર્યથી પ્રભુજી પમાયરે, પ્રગટે છે આતમજ્ઞાન૦ ॥

- વીર્ય બિંદુ નહોં ખરે કદાપિ, સર્વથા સ્ત્રીભોગ ત્યાગ;
 સ્ત્રિ વિરુદ્ધ સહુ કર્મ કરે નહોં, ધરે ન રૂપનો રાગરે ૭૦ નમુ ૧
- દેવ તિર્યંક મનુષ્યનીસ્ત્રીનો, કયાંતે ન ઇચ્છાય સગ,
 ભોગમા રોગ ગણે જે નક્કી, ઈ-છે આતમરસરગરે ૭૦ નં ૨
- સ્વપ્નમાં પણ જેની ધાતુ ખરે નહોં, મનમા ઈચ્છે ન ભોગ,
 નવવિધ પ્રસન્નચર્યાવાડ પાળે જાણે ભોગને રોગરે ૭૦ નં ૩
- અતઃ સ્ત્રીપરપરિણતિ ત્યાગે, કામની વામના ત્યાગ;
 જડમાં સુખભોગ વૃત્તિ ત્યાગે-ધાતે મન વેરાગ્યરે ૭૦ નં ૪
- વિષયવાસનાસ્ત્રીને ત્યાગે, મમતાસ્ત્રી પરિહાર;
 અહંવૃત્તિષ્ટીર્ત પ્રતિષ્ઠા-રૂપી સ્ત્રીનો ન પ્યારરે ૭૦ નં ૫
- નામ રૂપની વાસના સ્ત્રી છે, કંઈ ન તેનો સગ,
 હુ પુ વૃત્તિ મોહમયી જે, -સ્ત્રીથી ધર્મનો ભગરે ૭૦ નં ૬
- શાસ્ત્રને મત પથ વાસનાસ્ત્રી છે, મિથ્યાત્વમુદ્ધિનાર;
 જડમા શુભાશુભવૃત્તિ સ્ત્રી છે, તેનો સગ નિવારરે ૭૦ નં ૭
- કોન માન માયા લોભને, -વૈરની, -વૃત્તિનારી જાણ,
 રાગ રોપવૃત્તિસ્ત્રીત્યાગી, પ્રશ્ન પૂજી શુશ્રુવાન્ રે ૭૦ નં ૮
- મત ત્યાગ સેવામક્તિ જ્ઞાનની, -શુણની અહવૃત્તિનાર,
 ત્યાગરાગ વૃત્તિસ્ત્રીન્યાગે, દેહમા પ્રશ્ન નિર્ના રે ૭૦ નં ૯
- સર્વસગમાં નિ મગવૃત્તિ, નભવત્ ગદે નિર્વેપ,
 એવા પ્રસન્નચારીને પ્રણમુ, જેને ન મોહનો ચેપરે ૭૦ નં ૧૦
- ચિદાનંદ રૂપ પ્રસન્નચર્યા છે, આત્મગમણના માર,
 બુદ્ધિમાગર પ્રસન્નચારી પ્રશ્ન-વદ્ વાગવાગરે ૭૦ નં ૧૧

ઉપકારી જગને નમન.

(માઠ રાગ)

નમું સઘળું જગ ઉપકારીરે, જગભૂલું નહીં ઉપકાર.	નમું
મહીજલ અગ્નિ વાયુનભનો, અનંત છે ઉપકાર;	
વનસ્પતિ વિકલેન્દ્રી પંચેન્દ્રિય, જીવોની સ્હાય ધારરે.	જગ ૦ નં ૧
જડ અને સર્વ જીવો ઉપકારી, અનંતી અનંતીવાર;	
સર્વ જીવો થયા ગુરૂ રૂપ મારા,—શિષ્ય થયા નિર્ધારરે.	જગ ૦ નં ૨
ઉપકારી છે જીવો અજીવો; ચંદ્ર સૂરજ અંધકાર;	
પથર ધૂળગિરિ ઉપકારી—સમુદ્ર નદી સર ધારરે.	જગ ૦ નં ૩
રાગીદ્રેષી નિંદક સઘળા, જીવોનો ઉપકાર;	
દેહ જીવનમાં દેહીઓ સઘળા, ઉપકારી નિર્ધારરે.	જગ ૦ નં ૪
જડ જીવો ઉપકારી સઘળા, કાનો ન કંઈ તરસ્કાર;	
દેવો નારકીઓ ઉપકારી, ધૂલનો પણ ઉપકારરે.	જગ ૦ નં ૫
સમ્યગ્ દૃષ્ટિથી જગ સઘળું, ઉપકારી સુખકાર;	
ગુણ હેતુ થયા દુષ્ટશત્રુઓ, ઉપકારી સંસારરે	જગ ૦ નં ૬
અષ્ટ કર્મપણ સાપેક્ષાએ, ઉપકારી થયાં મુજ,	
કર્મ પ્રકૃતિયોગે આતમ, પ્રભુ થાવે એ ગુજરે.	જગ ૦ નં ૭
સમ્યગ્ દૃષ્ટિબલથી થયા અહો, રાગ રોષ,—હિતકાર;	
આસ્રવહેતુઓ સંવરરૂપે,—પરિણમ્યા નિર્ધારરે.	જગ ૦ નં ૮
આત્મજ્ઞાનની ચક્ષુ ઉઘાડી, જણે જગાડયો બેશ;	
આત્મસ્વભાવમાં જણે ઉઠાડયો, ગુરૂઓ નમું તે હમેશરે.	જગ ૦ નં ૯
માતપિતાભાઈ બહેનો મિત્રો, સહાયકારી સર્વ;	
સઘળાના ઉપકારો સ્મરીને, વંદુ તેઓને અગર્વરે.	જગ ૦ નં ૧૦
જગ ઉપકારો વાળી શકું નહીં, પૂજું જગ ગુણકાર;	
બુદ્ધિસાગરજગ ઉપકારી; વંદુ ક્ષણ લખવારરે.	જગ ૦ નં ૧૧

કર્તવ્ય

કર્તવ્ય મારૂં એહછે પરમાત્મપદ્મસ ચાખવું,
 ગુરુદેવ ધર્મની ભક્તિથી, નિજસાધ્યમા મન રાખવું.
 પરમાત્મપદ પ્રગટાવવાને જીવવું સાધન ગણું,
 મોહાદિ કર્મો જીતવા, એ લક્ષ્ય ગળી સહુ ભણું
 જગજીવવૃન્દની સેવના, નિષ્કામભાવે આદરૂ,
 પ્રગટ્યા કષાયો જીતીને, ઉપયોગ સમતાને ધરૂં ૧
 સહુસગમાનિઃસગ રહી, શુદ્ધાત્મમા લગની ધરૂં,
 શુદ્ધાત્મના ઉપયોગથી આત્મ પ્રદેશે સચરૂં,
 સહુવાસનાઓ જીતીને પ્રભુમય બનીજીવું સદા,
 મમતાઅહતા ત્યાગીને મોહ ન કાઢુ દાણ કદા ૨
 ગયતાનના કોટિ ઉપાયો જીતીને મરવું ખરૂં,
 મર્વે કષાયો સર્વયા હણીને ખરા કામે ઠરૂં,
 મનમોહની સહુવૃત્તિયોને માગીને અતેમરૂં,
 આશ્રવ ઉપાધિમુક્ત યૈ સર્વગ્વરૂં નિજમા વળૂં ૩
 સહુ ધર્મ્ય કર્તવ્યો કરૂંપણુ આત્મઉપયોગે રહુ,
 અર્થાંગયોગના સાધને પરમાત્મપદ સાધી લહુ,
 ભૂલુ ન આત્મભાનને રાયતાનવશ થાઉ નહીં,
 નિજાત્મ આનંદજીવનથી જગ, જીવવું નિશ્ચય સહી ૪
 મુગ્ધુ ન જહસુખભોગમા હિંમાદિ દોષો પરિહરૂં,
 અગ્રહલુ નિજ આત્મા, જાણીને ગર્વ ન દિલ ધરૂં,
 સધળા જીવોને આત્મમમ માનીને રહેણી આચરૂં,
 પ્રમાણુય જીનન દ્રવ્યને ભાવે પગી દોષો હરૂં ૫
 નિંદાદિ દોષો સર્વથા ત્યાગુ ગુણો નિજ આદરૂં,
 સહુ રાગ મેધને વૈરની ને કામવૃત્તિ પરિહરૂં,

આદર્શ નિશ્ચય ધ્યેય એ મુજ સાધીને અન્તે મરું,
ઉત્સાહ, યત્ન ને ધૈર્યથી, સમભાવથી કાર્યો કરું. ૬

પલપલ આતમ પ્રભુને સ્મરું, નિર્લેપ રહું સહુ કાળમાં,
આત્મોપયોગે સાક્ષીએ વિચરું સદા પ્રભુરાજ્યમાં;
એ ધ્યેય વર્તન આદરી પરમાત્મરૂપે થઈ રહું,
પ્રભુરૂપ થૈને જીવવું બુદ્ધચબ્ધિ નિશ્ચય એ ચહું. ૭

મુ. માણસા.

મહાવીર પ્રભુપ્રાર્થનાધ્યેય. (સ્તવન)

(શ્રી સંખેશ્વરા પાર્શ્વજિનવરા એ રાગ.)

અહીંપ્રભુસ્મરું, નમુંવંદના કરું, તુજ ગુણોને પામવા પ્રવૃત્તિઆદરું.

આતમને પરમાત્મકરવા, આદર્શ તું છે ધ્યેય;

સર્વશક્તિયો પ્રગટ કરવા—માટે તું આદેય. અહીં ૦ ૧

મનવચકાયા પવિત્ર કરવા, પરિહરવા સહુપાપ;

મહાવીર જિનવર રાજુ કર્યું તુજ, તું છે માને બાપ. અહીં ૦ ૨

દર્શનજ્ઞાન ચરણ રૂપીનિજ, વરવા આત્મસ્વભાવ;

પલપલ સ્મરણ કરુંને વંદુ, છંદુ નક્કી વિભાવ. અહીં ૦ ૩

સાક્ષીભાવે નિજ ઉપયોગે, સ્વાધિકારથી કાળ;

કરીશ વ્યાવહારિકધાર્મિક સહુ, પામવું તારું રાજ્ય. અહીં ૦ ૪

દેવગુરૂને ધર્મની શ્રદ્ધા—સમક્ષિતને ચારિત્ર;

તુજ ઉપદેશમયી સહુશાસ્ત્રો, માતું સત્યપવિત્ર. અહીં ૦ ૫

જનધર્મમાટે સહુસ્વાર્પણ, કરી તુજમાં અર્પાઈ,

ધર્મકાર્ય આવશ્યક કરીને, આતમશુદ્ધિ પાઠ. અહીં ૦ ૬

નિંદુગહું આશ્વકર્મો, શરણુ કર્યું તુજ દેવ;
 બુદ્ધિસાગર જગદુદ્ધારક, વીર ! કર તુજસેવ,
 મુ પેથાપુર

અર્હં ૭

શ્રી મહાવીરપ્રભુ પ્રાર્થના.

(સ્તવન)

(રાગ ઉપરનો)

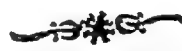
મહાવીર તારજો, પાપવાગ્જો, અરિહંતજો જિનેશ્વર, મને ઉગારજો;	
દુર્ગુણ દુર્વ્યસનોને પાપો, દુરાચાર કરો દૂર,	
દુષ્ટવાસના વિધને ટાળો, દિલમાં રહો હજૂર	મહાવીર૦ ૧
કુમતિકાપો સન્મતિ આપો, ટાળો કામવિકાર;	
સર્વજતનાં દુઃખો ટાળો, કંગે કર્મ મહાગ,	મહાવીર૦ ૨
તુજ સેવાભક્તિરૂપ થાઓ ! મુજ આચાર વિચાર,	
મનવાણી કાયાતુજ ભક્તિ,—રૂપ બન્યો નિર્ધાર.	મહાવીર૦ ૩
જગજીવોમાં મુખને શાન્તિ, વાધો મગલમાલ;	
જગતાગ્રહ તુજગણે આલ્યા, સર્વજીવને પાળ	મહાવીર૦ ૪
ઓંઅર્હું મહાવીર જિનેશ્વર, પગમેશ્વર મુખકાગ,	
ઉદ્ધારો તારો મુજ વાલહા, તું છે સત્યાધાર,	મહાવીર૦ ૫
પાપ ટળોને પ્રણયધર્મના—થાગો માર્ગ કાજ,	
તુજવણ બીજુ કાર્ત ન ઇચ્છુ, વિશ્વપતિ જિનરાજ	મહાવીર૦ ૬
તારી શ્રદ્ધા પ્રીતિધારી, તુજરૂપે થઉ સત્ય;	
એવા ધર્મવિચારપ્રવાદે, કરું હું ધર્મના કૃત્ય,	મહાવીર૦ ૭
આવો બહાલા ઈશ્વર રહાયે, સત્યટે તુજ વિશ્વાસ;	
બુદ્ધિમાગર પ્રજ્ઞનમ્નું દુ, કરો આત્મપ્રકાશ	મહાવીર૦ ૮

“ જૈનચવાની મહાવીરપ્રભુની આગઝ પ્રતિજ્ઞા. ”

(સ્તવન.)

મહાવીરપ્રભુ તારો બન્યો છું ખરોજૈન, હવે ધરૂં નહીં દૈન્ય.
મહાવીર૦

દેવગુરૂ ને ધર્મની શ્રદ્ધા, સમકિત પામ્યો નવીન;
જૈનદશાથી જિનપદ પામીશ, ધારીશ શુદ્ધ ચૈતન્ય. મહાવીર૦ ૧
અનંત સદ્ગુણશક્તિ ખીલવું, મરૂં ન મોહો દીન;
આતમ તે પરમાતમ હું છું, કરૂં દોષો સહુક્ષીણ. મહાવીર૦ ૨
ભક્તશરૂ કર્મયોગે બનુંહું, નામરૂપે નહીં લીન;
શુદ્ધોપયોગે તુજપ્રેમે રહું, જલમાંહી જમમીન. મહાવીર૦ ૩
સ્વાધિકારે કાર્યો કરૂં સહુ, બની સહુરીતે પ્રવીણ;
સંકટ વિપત્તિ પરિષદ દુઃખે, થઉં ન મનમાં ખિન્ન. મહાવીર૦ ૪
ધર્માવશ્યક કાર્યો કરૂં સહુ, માનું ન આતમહીન;
જૈનધર્મ સંધસેવા સારૂ, ચારિત્રધરી બનું પીન; મહાવીર૦ ૫
જૈનશાસ્ત્રોનું જ્ઞાનકરૂં નિત્ય, તણુ ન તુજ આછીન;
બુદ્ધિસાગર સત્ય પ્રતિજ્ઞા, જૈન બનીકરી જિન !!! મહાવીર૦ ૬
મુ. પેથાપુર.

પ્રભુમહાવીરદેવસ્તવનમ્.

(મારે દીવાળી થઈ આજ. એ રાગ.)

પ્રભુમહાવીર વિભુ ભગવંત, તુજલગની લાગી; પ્રભુ૦
મારીભાગી ભ્રમણા સર્વ, તુજ ભક્તિ બાગી.
જગસહુ આધું વાર અનન્તી, તોયે ન મનડું ધરાયુંરે;
અસંખ્યદરિયા જલના પીધા, મનડું ધ્યાસી રહાયું. તુજ. પ્રભુ૦ ૧
અનંતભવમાં વાર અનંતી, સ્પર્શ્યું સુંધ્યું સહુઆધુંરે;
અનંત રૂપો દૃષ્યાં સુણ્યું સહુ, મનડું તૃષ્ણાએ વાધ્યું. તુજ. પ્રભુ૦ ૨

વારઅનતી કચન કામિની,—રાજ્યાદિક પદ પામ્યોરે,
 દોષે ન તેથી શાંતિ જરા થઈ, રાગગેપ નહી વામ્યો તુજ પ્રભુ ૩
 અનતદેહે અનતીવારે, અનતભવ ભટકાયોરે,
 ગમ્મસત્તાથી ન નિર્ભય બનિયો, ભોગે સુખ નહી પાયો.

તુજ પ્રભુ ૪

સ્પર્શ રૂપાદિકમાં સુખ બુદ્ધે, ભોગવ્યા અનતભોગોરે;
 ભોગમાં રોગને દુઃખ અનર્તુ, હર્ષને શોક વિયોગો તુજ પ્રભુ ૫
 ચિદાનંદ તુજરૂપ અનુભવે, જડસુખવાંછા ટાળીરે;
 તાલાવેલી તુજ સાથે લાગી, દિલમાં પ્રગટી દીવાળી તુજ પ્રભુ ૬
 આત્મસ્વરૂપે તુજ હુ એકજ, જડની માયા વિસારીરે,
 મહાવીર તુજરૂપમાં મસ્તાનો, પ્યારોને હુ પ્યારી તુજ પ્રભુ ૭
 સમકિત આગ્નિયોગે પ્રભુપદ, મળતા ન વાર લગારીરે,
 બુદ્ધિસાગરપ્રભુ મહાવીર, ચિદાનંદ જયકારી તુજ પ્રભુ ૮
 મુ પેથાપુર

મહાવીરસ્તવન.

(પ્રભુમહાવીર દેવમક્ત જૈનકર્તવ્ય.)

(વિમલા નવ કગ્ગો હુઆટ ઝો ગગ)

પ્રભુ મહાવીર જિનેશ્વર તુજ સેવામકિત કરે
 સમકિત ધારી વ્રતતપ સયમ શુણને આદરે પ્રભુ ૦
 જૈનધર્મ જગમાં ફેલાવુ, જૈન ગામ્મમાં શ્રદ્ધાલાવુ,
 સુગુર જ્ઞાનીમુનિ નથસેવામાં મરવુ ખરે પ્રભુ ૧
 સર્વજીવોના દુઃખ હઠાવુ, યથાગતિ શુભભાવના ભાવુ,
 આતમ શુદ્ધિ કરવા સર્વકપાયો સહરે પ્રભુ ૨
 મિથ્યા અવિરતિ યોગકપાયો, આઠ કર્મનો જે મમુદાયો,
 તેને છતવા જૈનખનીને જગમાં સચરે પ્રભુ ૩

શક્તિયોથી રાત્રીજીતી, જૈન બનું એ શ્રદ્ધા પ્રીતિ,
 જિનપદ આતમમાં પ્રગટાવું સાધ્ય એ દિલવડુંરે. પ્રભુ૦ ૪
 ભીતિ ખેદને દીનતા ત્યાગું, સુખ દુઃખમાં સમભાવે જાગું.
 શુભાશુભ કર્મોમાં—સમભાવે રહું નિશ્ચય કરુંરે; પ્રભુ૦ ૫
 જૈનધર્મરક્ષાર્થે મરવું, વિધર્મી વૈરિનું હિતકરવું;
 પલપલ મોહશયતાનના ફેદે ફસું નહીં પ્રભુ સ્મરુંરે. પ્રભુ૦ ૬
 જૈનપણની ફર્જ બજાવું, મોહશયતાનને મારી હઠાવું;
 બુદ્ધિસાગરઆતમ મહાવીર શુદ્ધદશા ધરુંરે. પ્રભુ૦ ૭

મુ. પેથાપુર

(શ્રી મહાવીર સ્તવન.)

(રાગ ઉપરનો)

ઠહાલાવીર જિનેશ્વર તાલ્યે શરણું મેં કર્યુંરે,
 જડમાં સુખની ઇચ્છા કામતજી તુજપદ સ્મર્યુંરે. ઠહાલા૦
 રાગરોષને જીતીશ જ્ઞાને, કામવિકારો જીતીશ ધ્યાને;
 ચિદાનંદ આત્મસ્વરૂપે થાવા તુજમાં મન ધર્યુંરે. ઠહાલા૦ ૧
 તુજમાંજીવી મોહને માડું, ક્ષણપણ આયુ એળે ન હાડું;
 તહારાજેવા થાવા જૈનપણું અંગીકર્યુંરે. ઠહાલા૦ ૨
 આતમને પરમાત્મ કરવા, મોહના સર્વ વિચારો હરવા;
 ઠહાલા તુજમાં માઈમનડું એમાટે ઠર્યુંરે, ઠહાલા૦ ૩
 મનનેમારી તુજથી મળવું, ઝળહળ જ્યોતે સ્વભાવે ભળવું;
 પ્રભુજી પૂર્ણાનંદને વરવા તુજપદ આદર્યુંરે. ઠહાલા૦ ૪
 દુર્ગુણટાણું સહ્યુણધાડું, સર્વવાસનાને સંહારું;
 બુદ્ધિસાગર મહાવીર,—પરમેશ્વરમાં મન ધર્યુંરે, ઠહાલા૦ ૫

મુ. પેથાપુર.

ગુરુમક્તો.

(ગગ ધીરાના પદનો)

ગીતાર્થગુરના ભક્તોએ, ગુરની સેવાભક્તિકરે, ગુરની આણા પાળેએ, ગુરમાટે જહ મરે	ગીતાર્થ૦
ગુરમુખથી જૈનશાસ્ત્રો સાંભળે, પામે ગુરગમતાન; ગુરમાટે અર્પાઈ જતો, ગુરજાણે ભગવાન	ગીતાર્થ૦ ૧
તજીને મધળા સ્વાર્યોએ, મુક્તિમાટે ગુરવરે આત્મ નિવેદન કરે ગુરને, ફરે કરેમહુ દોષ,	ગીતાર્થ૦ ૨
ચાએકપાયો કરતો ફરે, મનમાં ધરે સતોષ; સુખદુઃખમા સમભાવેરે, વર્તી ચિદાનંદ ધરે	ગીતાર્થ૦ ૩
માન અને અપમાન ગણે નહીં, ટાળે વાસનારોગ; ગુરકુલવાસમા રહી ગુરસેવે, ઇચ્છે ન બાહ્યસુખ ભોગ;	ગીતાર્થ૦ ૪
ઉપસર્ગો વિપત્તિરે, સકટે પાછો ને ન પડે નામરૂપ ભૂલે ન ગુરમાં, ધરે આતમ ઉપયોગ,	ગીતાર્થ૦ ૫
વ્યવહારે વ્યવહારમા વર્તે, નિશ્ચય નિજગુણભોગ બુદ્ધિમાગર ભક્તોએ, એવા સિદ્ધધામઠરે	ગીતાર્થ૦ ૬
મુ માણસા	

સાધુ.

સાધુતેને કહીએરે, મુક્તિને, ન સાધે ખરી;	સાધુ૦
પયમહાવ્રત પાળેએ, જીવે સદ્ગુણપરી	
પચાચાગને પાળે પ્રેમે, વાગે વિપય નિકાર,	
ક્રોધમાન માયાને વાગે, ત્યાગે લોભવિચાર	
દાળો દામનિવારે, સમતાભાવે ગેહઠરી	સાધુ૦ ૧

કુંચન કામિની સંગકરે નહીં, ષડાવશ્યક કરનાર;
વિકથાઓને વેગેવારે, પંચસમિતિ ધરનાર;
આતમને પરમાતમરે, કરવા જોણે લગની ધરી.

સાધુ૦ ૨

સર્વવાસના ત્યાગ કરંતો, ત્યાગીસાધુ ગણાય;
સર્વે દુર્ગુણ દોષોટાળે, ધારે સદ્ગુણન્યાય;
ધર્મસત્યને ધારેરે, આતમભાવે જીવે ગરી.

સાધુ૦ ૩

દેવગુરુને ધર્મનીશ્રદ્ધા, સમકિત ધારે બેશ,
સંયમ ચારિત્રે સ્થિર રહેતો, કરે ન રાગને દ્વેષ.
સુખદુઃખમાં સમભાવેરે, જીવે પ્રભુ ચિત્તધરી.

સાધુ૦ ૪

લોકવાસના વિષય વાસના, કીર્તિવાસના ત્યાગ;
માન અને અપમાનમાં સમજે, પ્રભુપર પૂરણરાગ;
જડમાં નહીં સુખબુદ્ધિરે, ડોળદંલ કરે ન જરી.

સાધુ૦ ૫

સદાચાર સદ્ગુણ સંતોષ ને, કરે ન ક્યારે ગર્વ;
માનપૂજની કરે ન ઈચ્છા, નિજપેટે દેખે સર્વ;
બુદ્ધિસાગર આતમરે, ચિદાનંદ લક્ષ્મી વરી.

સાધુ૦ ૬

મુ. માણસા.

સન્ત.

(ભક્તિ એવીરેભાઇ એવી. એ રાગ)

(એંસાજિન એંસાજિન એંસાજિન હૈ. એ રાગ)

સાધુસન્ત નમું સુખકારી. જને રાગ ન રોષ લગારી. સાધુ૦

જોણે પ્રભુકેપર પ્રીતધારી, કામે ઈચ્છે ન જીવતીયારી સાધુ૦ ૧

જોણે લક્ષ્મીનીલાલય છંડી, અભિમાને ન થાય ધમંડી. સાધુ૦

જોણે જડસુખ વૃત્તિત્યાગી, વૈરાગીછતાં પ્રભુરાગી. સાધુ૦ ૨

આતમવલ્લુ જડમાં નહીં ગમતું, લક્ષ્મી લલનામા મનનહીં જમતું,
સાધુ૦

પ્રાણપટે પણ પાપ ન કુતા, પાપપાખડને પરિહૃતા સાધુ૦ ૩

ધર્મધ્યાની જ્ઞાનીને ધીંગ, વિવેકીને વિનયવત વીંગ સાધુ૦

મુખદુઃખમાં હપે ન મોટે, ગગગેપમા મન જતું રોટે, સાધુ૦ ૪

જેણે છડી દુનિયાદારી, જેણે આતમપ્રભુપરી યાગી સાધુ૦

મોહમારી છવે સ્વોપયોગે, એવા સન્તમજે પુણ્યભોગે સાધુ૦ ૫

એવા સતની ક્ષણમગ થાવે, ઠેઠિસનના પાપો જાવે સાધુ૦

બુદ્ધિસાગર સતનીસેવા, મત પગ્ગાવે માયા દેવા સાધુ૦ ૬

મુ લોદગ

ગુરુ.

ગાતિઆપે તેને નતકહીએ એ ગગ

જ્ઞાનઆપે તેને ગુરુ કરીએ, બીજા પાપ હીને પરિહરીએ,
પરિહરીએ જ્ઞાન૦

આતમજ્ઞાની ગુરુકર્યા વણ, નમારૂપમા પડીએ,
અધાને અધો દોરીને આપડે, અજ્ઞાની ગુરુથી હરીએ, બાઈ
હરીએ જ્ઞાન૦ ૧

જે ન તર્યા પનદાનમા દુઝ્યા, પડ્યા જે ભોગના દગિયે;
તેના ગુરુ નહીં તને ન તારું, દુગુરુથી ખટ મનીએ, બાઈ
મનીએ જ્ઞાન૦ ૨

વાટ ન નખે મોક્ષનગની, તેની નગે ન નચરીએ;
વિપવદામભોગ બદાસ પડે ને, તેને નહીં ક ગીએ
ગગીએ જ્ઞાન૦ ૩

કાગડા શૃંગાલ ધૂત હરામી, તેની સંગે નહીં ફરીએ.

પૈસા બૈરીપર પૂરણ પ્રેમી, એવાથી દૂરે વિચરીએરેરે

વિચરીએ. જ્ઞાન૦ ૪

અજ્ઞાનીકામી ઢોંગી દમામી, કુચુર શીરે નહીં ધરીએ.

ગીતાર્થ યોગી આતમરંગી, ગુરૂકરી શિવ વરીએરેભાઈ

વરીએ. જ્ઞાન૦ ૫

સમકિત ચારિત્રદાયક ગુરૂથી, ભવોદ્ધવિ ઝટતરીએ.

બુદ્ધિસાગરગુરૂસેવા ભક્તિથી, આનંદ જ્ઞાનપ્રભુ વરીએરે, ભાઈ

વરીએ. જ્ઞાન૦ ૬

મુ. લોદરા.

(કુચુરુ.)

(અરે જીવ શીદને કલ્પના કરે. એ રાગ.)

કુચુર દૂરથકી પરિહરે, કુચુરનો સંગકદી નહીં કરે૦

કાળાનાગને સિંહની સંગે, એકવાર તો મરે;

કંચન કામિની ભોગીકુચુર. સંગે વાર બહુ મરે.

કુચુર૦ ૧

હિંસા જૂઠું ચોરી જરી, ઢોંગીદેખી ડરે;

વિષયભોગનીભીક્ષા માગે, કુચુરપાસ ન પડે.

કુચુર૦ ૨

રાગ રૌષ માયામાં લલબદ્ધ, વ્રત તપ સંયમ નહીં;

જૈનશાસ્ત્રો ઉત્થાપે ઉંધા, ચાલે કુચુર સહી.

કુચુર૦ ૩

દેવચુરને ધર્મ ન માને, પાપ કર્મ આચરે;

બુદ્ધિસાગર સાચું સમજે, કુચુર સંગી ન તરે,

કુચુર ૦ ૪

મુ. લોદરા.

(જૈનાગમ શાસ્ત્રાનુસાર શ્રીપૂજ્યસૂરિલેક્ષણ.)

જૈનાગમ શાસ્ત્રોતણા,—શુદ્ધ પ્રજ્ઞપક જેહ,	
કચન કામિની ત્યાગીજે, પવિત્ર મનવચ દેહ	૧
આવશ્યક અપવાદ વણ, પાલખી મેના ત્યાગ,	
પચ મહામત પાળતા, ધર્મનો પૂજે રાગ	૨
જૈનધર્મરક્ષણ કરે, હરે ન મરતા જેહ;	
સધની રક્ષા જે કરે, બને શુણોનુ જેહ	૩
મિથ્યા આડબર તજે, ચહે ન પૂજા માન,	
ગીતાર્થ સરિ સુખકરા, ઉત્તમયુગ પ્રધાન	૪
પદ્મ નપુસક પઢને, શ્રીપગ્નિય તજનાગ,	
દ્રવ્યભાવમૈથુનના,—ત્યાગી તારણહાર,	૫
ગચ્છાદિક રક્ષા કરે, દેતા ધર્મોપદેન,	
પદાવશ્યક સાંનતા, ટાળે રાગ ને દ્વેષ	૬
એવા શ્રી પૂજ્યસૂરિજી, જૈન ધર્મ રખવાળ,	
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુણી, નમો શુર સુખકાર	૭

મુ લોદરા

શ્રાવક.

દેવગુરુને ધર્મની,—શ્રદ્ધા સમકિતવત,	
જૈનગાત્ર શ્રદ્ધા ધરે, વઢે સાધુ સત	૧
સયમની ડચિવત જે, ચારિત્ર લેવા ભાવ,	
જૈન સધ સેવા કરે, દેશવિગતિ લે લહાવ	૨
પદ્ દ્રવ્યાદિક તત્ત્વની,—શ્રદ્ધા ધારક જેહ;	
માયને મત્યપણે અહે, ધરે ધર્મોપર નેહ.	૩

બ્રણે દોષને દોષરૂપ, ધરે મતાદિક ભાવ;

દોષ કરે પણ દોષને, તજવાના સદ્ભાવ. ૪

સમકિત ગ્રહીને દેશથી,—વિરતિગુણ ધરનાર;

બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ,—આજ્ઞાને વહનાર. ૫

સુ. લોહરા.

જૈનોન્નતિ ઉપાયો.

(અરજ સાંભળોને સરકાર. એ રાગ.)

જૈનોન્નતિ ખરી થાનાર, સમજી વર્તો તો જયકાર;

બાળલગ્ન પ્રતિબંધ થયા વણ, જૈનોની પડતી થનાર;

વીશ વર્ષનો પુત્ર ને પુત્રી,—શેળ વર્ષની ધાર. જૈનો ૦ ૧

વીશ વર્ષ સુધી બ્રહ્મચારી રહે, હસ્તમૈથુનપરિહાર;

સૃષ્ટિવિરુદ્ધ નહીં કર્મ ત્યાં ચડતી, યોગ્યલગ્નોથી થનાર. જૈનો ૦ ૨

પ્રાણાયામને કસરતયોગે, વીર્યની રક્ષા થનાર;

રાજરોગીનાં લગ્ન ન સારાં, સમજે નર ને નાર. જૈનો ૦ ૩

ઠેકીવસ્તુભક્ષણ મૈથુન,—વેશ્યાદિસંગનો ત્યાગ;

શરીર વીર્યતું રક્ષણ કરવા, વર્તે તે મહાભાગ. જૈનો ૦ ૪

શરીરબળ વિદ્યાબળ ધારો, જૈનધર્મ બલધાર;

બુદ્ધિસાગર જૈનોની ચડતી, ઉપાય છે નિર્ધાર. જૈનો ૦ ૫

સુ. લોહરા.

અવિશ્વાસ્યસંગત્યાગ.

(રાગ ઉપરનો.)

કરીએ નહીં રાઠનો વિશ્વાસ, અપ્રમાણિક જે છે ખાસ.

વંચક સ્વાર્થી લાલચુ ભીરૂ, બોલી ફરી બનાર;

નાસ્તિક ચંચલ ક્ષણિકચત્તો, વિશ્વાસનો હણનાર. કરીએ ૦ ૧

વહેમી વણિગૂવૃત્તિ કપટશીલ, અતિમીઠું વદનાર;	
અતિ આચારીને અતિ જે મૌની, અતિક્રિયા કરનાર	કરીએ ૦ ૨
સ્વાર્થકલાથી ભક્ત અને શિષ્ય, હાજી જી હા કરનાર,	
લોભી ધુતારા પ્રપચી નિર્દય, અતિસોગત્ર ખાનાર	કરીએ ૦ ૩
વ્યસની સગી નીચ હરામી, જૂઠી સાખ ભરનાર,	
વિવિધ વેષધર ક્ષણિક મતધર, મનરોગી નરનાર	કરીએ ૦ ૪
સ્વાર્થભાટે અતિનીચો નમે જે, કપટકલા હુશિયાર,	
ધર્મના નામે ધૂતે જે જગને, જૂઠું વદી જીવનાર	કરીએ ૦ ૫
નગુરો નગુણો નારિતક દ્રોહી, કરીએ નહીં વિશ્વાસ,	
ત્રાહસાગર પરખી પ્રમાણિક, સગત કન્થો ખાસ	કરીએ ૦ ૬

સુ લોકર।

અવૃજ્ય શ્રીપૂજ્યનું લક્ષણ

(રાગ ઉપરનો)

શ્રીનો પૂજક કામિનીપ્યાર, શ્રીપૂજ્ય ખોટા ગણો નરનાર	
ગુણો વિના જે ડોળ કચેને, જૂઠો ધરે અલકાર,	
ગાડી ઘોડા તે મેનાં ને પાલખી, માયાનો માગણહાર	શ્રીનો ૦ ૧
ઠાઠ માઠ ગુણ વિનાનો ઠાલી, પાળે ન વ્રત આચાર;	
જેન ધર્મનાં શાસ્ત્રો ન જાણે, શાસ્ત્રવિરૂદ્ધચાર	શ્રીનો ૦ ૨
નીતિ ન રીતિમા જે ન પ્રમાણિક, ધર્મવિરૂદ્ધ વર્તનાર,	
જૂઠી પરપરા પાખડ માને, ધૂતીને ધન હરનાર	શ્રીનો ૦ ૩
ત્યાગીનો વેપ પણ રાગી આચારને,—ત્યાગીનો ગુણ ન લગાર,	
કપટી દૂડા ને દૂટસિંગી, કાળા કર્મ કરાવ	શ્રીનો ૦ ૪

દુર્ગુણ દુરાચાર દંભ ધરેને, ગુણો ઉપર નહીં ધ્યાર;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ શ્રીપૂજ્ય, સાચા આચારવિચાર.
 દર્શન ચારિત્ર ગુણ ધરનાર, શ્રીપૂજ્ય સદ્ગુરુ સેવો નરનાર. શ્રીનોં ૫
 મુ. લોદરા.

ત્યાગીઓ!!! આત્મગુણ પ્રગટ કરો.

(જીવલડા ઘાટ નવા શીદ ઘડે એ રાગ.)

આતમ સદ્ગુણ ધારણ કરો, નકામો દંભડોળ પારહરોં
 સૂરિવાચકને સાધુ થઇને, અભિમાન નહીં કરો;
 આપ બડાઇ પરની તિન્દા, કરવી ઝટ પરિહરો.
 વેષને સત્તા પદવી મોહે, કૂલીને ક્યાં ફરો;
 ગુણો વિનાના ઘટાટોપથી, મોહે ફોગટ મરો.
 મમતા અહંતા કરીને માયા, ચાર ગતિ સંચરો;
 રાગ રોષ ટાળ્યા વણ રોબડ, આતંદ શાંતિ ન વરો.
 હું સૂરિવાચક છું સાધુ, હું હું કરી આથડો;
 દુરાચાર દુર્ગુણને છંડો, ફંદેફેલ પરિહરો;
 કંચન કામિની મોહને મારો, તારી પોતે તરો.
 વેષ ને આડંબરે વળે શું, સત્યને અંગીકરો.
 સદાચાર સદ્ગુણને ધારો, ગુણુરાગે ગુણુવરો;
 બુદ્ધિસાગર આતમશુદ્ધિ, કરવા લક્ષ્યને ધરો.

નકામોં ૧

નકામોં ૨

નકામોં ૩

નકામોં ૪

નકામોં ૫

નકામોં ૬

મુ. લોદરા.

આત્મોપયોગ.

(ને દાદા પ્રેમી અશ અવતરે પ્રેમ રસ તેના ઉગ્માં ઠગે એ રાગ)

આતમ ! આમ સ્વરૂપને સમજે । । દેહમા સુખદુઃખ બુદ્ધિ ન ધરે
આતમ તુ છે અસ ખ્યપ્રદેની, અનતગાનથી બર્થો;

અનત આનદરૂપી તુ છે, અનત શક્તિ ઝગે— દેહમાં ૧

આપોઆપ વિચાગે આતમ ! મોહતુ કલ્પ નહી કરે,
મનની ઇચ્છાએ નહીં ચાલે, વિષયની વાસના હરે દેહમાં ૨

તુજમાહી આનદ ખરે છે, કામે શુ ટળવળો!
જડદેહરૂપને ચામડીમાહી, સુખબ્રાતિ પરિહરે દેહમાં ૩

ચામડીભોગે ચામડીયો ચૈ, ક્યાં પરને કરગરે,
કામના ભોગે દુઃખ અનતાં, જાણી પાછા કરે દેહમાં ૪

અગ્નિમાં ધૂત કાષ્ટો હોમે, અગ્નિ વધે શીખ ધગે,
કામના ભોગે કામ ન ગમતો, મોહને મારી મરે દેહમાં ૫

નામ રૂપને કીર્તિ લોકની,—વામના સધળી હગે,
બુદ્ધિસાગર આપોઆપને, ઉપયોગે ઉદ્ધગે દેહમાં ૬

મુ મહુડી

આત્માનું કર્મની સાથે યુદ્ધ.

(ગગ ઉપગ્નો)

આતમ ! । કર્મની સાથે લડો, લડતા પાછા લેગ ન પડો ॥૦

મોહ ચયતાનના સર્વ વિચાગે, પ્રગટતા ઝટ હગે,
જ્ઞાન વૈગચ્ચને વ્રત તપ સયમે, મોહની સેના હણે લડતાં ૧

જગો ઉઠો આતમ મહાવીર ॥, શૂરા જે ગણુ ચડો,
ધ્યાન અમાધિસમતા આવે, મોહ હણી ચિત્તનગે લડતાં ૨

સર્વસંગમાં ઉપયોગી થૈ; નિઃસંગભાવને ધરો;
 મનમાં શુભાશુભ ભાવ ન ધારો, સમ શ્રેણિ સંચરો. લડતાં ૩
 આતમરૂપમાં મસ્તાનો થા !!, આનંદ મસ્તી કરો;
 બુદ્ધિસાગર બળિયો થઇને, સર્વ કર્મ સંહરો. લડતાં ૪

મુ. મહુડી.

મિષ્ટજોજન જમો.

(સાંભળશો મુનિ સંયમ રાગે એ રાગ.)

આતમ મીઠાં ભોજન જમશો—મન ઇન્દ્રિયો દમશોરે;
 ઉપયોગ રૂપ હવાને ખાશો, અનુભવ રમત રમશોરે. આતમ ૧
 અનુભવ રસની ચાહના રૂપી, ચા ને,—પ્રેમના પ્યાલેરે;
 પીશો આનંદમસ્તી દુબ્ધને, પરમાતમ પ્રભુ બહાલેરે. આતમ ૨
 રજસ્તમોશુશુ કામ ક્રોધનાં,—ભોજન ખોટાં ત્યાગોરે;
 શાંતિરૂપી સાત્ત્વિક ભોજન, કરવા ધરો મન રાગોરે. આતમ ૩
 સંયમ ખરડી નિર્લોભ લાડુ, નિષ્કામરૂપી ધારીરે;
 ક્ષમારૂપી શુભ સાકર પેંડા, શીયલ પૂરી છે સારીરે. આતમ ૪
 બ્રહ્મચર્ય દુધપાકને જમશો, દમરૂપ દાળ રૂપાળીરે;
 જ્ઞાનની ગોષ્ઠી રૂપી કઠી શુભ, સ્થિરતા રૂપ શુભ થાળીરે. આતમ ૫
 આતમમોંજ છે મીઠા મેવા, સમતારૂપી પાણીરે;
 ક્ષમાસ્વરૂપી સેવનાં ભોજન, જમશો ભાવને આણીરે. આતમ ૬
 દેવશુરને ધર્મની શ્રદ્ધા,—રૂપી પાટલો થાપોરે;
 તે ઉપર સ્થિરતા રૂપ થાળી, વાડકો પ્રભુ નામ જાપોરે. આતમ ૭
 જ્ઞાનનું ઘેખર જયણા જલેખી, પીરશે સુમતિ નારીરે;
 આતમરસમય માલપુઆ શુભ, શાંતિ લાપસો પ્યારીરે. આતમ ૮
 ધર્મની ચર્યારૂપી શાક છે, ભાવના ભાત છે સારોરે;
 ઉપયોગરૂપી ધૃત શુણકારક, સેવા ભક્તિ મશાલોરે. આતમ ૯

દયારૂપી કંસાર છે સારો, નીતિરૂપી ચટણીરે,
 દાનસ્વરૂપી દહીંથરાંધ્યાગં, ધુધરા અનુભવ ગીતનારે આતમ ૧૦
 પય મહાવ્રતરૂપી ખીચડી, સયમ પ્રરણ પોળીરે;
 વૈરાગ્યરૂપી રોટલી મીઠી, બાસુદી ગુણુર ગરોળીરે આતમ ૧૧
 તપ રૂપ તક છે બહુ રોગહારી, કામા શીખડ સુખકારીરે,
 મન રસોડામાહી રાધો, ધર્મમનિ, ગવનારીરે આતમ ૧૨
 માર્ગાનુસારી ગુણુ ચ દગ્ગો, બાધો નિજ ઉપયોગેરે;
 વિવેક દૃષ્ટિથી દેખીને જમગો, આતમરૂચિ ગુણુ ભોગેરે આતમ ૧૩
 આતમ જમગો મીઠાં ભોજન, ઉપયોગ પાણી પીશેરે;
 જ્ઞાન હવા પ્રતિ સમયે આગો, યાગો પ્રણુ જગદીશેરે આતમ ૧૪
 અનત વીર્યની વૃદ્ધિ કરગો, જ્ઞાનરક્ત કંગે વૃદ્ધિરે,
 નિશ્ચય ચારિત્ર આન દવૃદ્ધિ, કરગો ગકિત સમૃદ્ધિરે આતમ ૧૫
 નિજ ગુણુપર્યાય ભોજન પાણી, લેવુ આન દકારીરે,
 બુદ્ધિસાગર આતમરાજ, જમગો રૂચિ બહુ ધારીરે આતમ ૧૬
 મુ મહુડી

કુમ્ભોજનનો ત્યાગ.

(રાગ ઉપરનો.)

કુમ્ભોજનનો ત્યાગ કરો ઝટ, આતમરામ વિવેકરે,
 કુમ્ભોજનથી રાગ ને દુઃખડા, સમજી રહેશે ટેકરે કુમ્ભોજન ૧
 મિથ્યાત્વ કુમતિ કુજલ નહી પીવો, કામનો દારૂ ત્યાગેરે;
 આલસ્યરૂપ અદ્રીણને ત્યાગો, ઉપયોગી થેને જગોરે કુ ૨
 દાધ ગાળે ને વૈ છે સોમવ, કુમુદિ દોડીત તજગોરે;
 તમો રજેશુભી રાગ રોપને, સ્વપ્નામા નહી ભજશેરે. કુ ૩

- કુટેવ રૂપી બીડી ત્યાગો, દુર્વાસનારૂપ હોકારે;
 દ્વેષ ધત્તુરો ખાશે તો ઝટ, પાડશે મોટી પોકારે. કુ૦ ૪
- મોહરૂપ માંસ ભક્ષણ ત્યાગો, અહંકાર લસણ ન ખાશેરે,
 અહંકાર દુંગળી ખાશે ન ક્યારે, વ્યસનના પંથે ન જશેરે. કુ૦ ૫
- કુસંગ મેલેરિયાની હવા છે, એવી હવામાં ન રહેશેરે.
 નામને રૂપનો મોહ કુવાયુ—તેને તજી સુખ લેશેરે. કુ૦ ૬
- ચિંતા શોક ને ભય કુવાયુ,—કારક ભોજન છંડોરે;
 અહંકારદ્વેષરૂપી પિત્તકારક,—ભોજન ત્યાગો ધમંડોરે. કુ૦ ૭
- લોભકપટ—કંકરૂપી ભોજન, આશા ગંદુ પાણીરે;
 અજ્ઞાનરૂપી રાત્રી ભોજન—છંડો દુઃખકર જણીરે. કુ૦ ૮
- જ્ઞાનરૂપ પ્રકાશમાં રહેશે, અજ્ઞાનતમમાં ન રહેશેરે;
 દુર્ગુણ દોષરૂપી કુભોજન, તજતાં આનંદ વહેશેરે. કુ૦ ૯
- કુભોજન કુજલ કુહવાને, તજી થાશે નિરોગીરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમરસમય, ભોજન કરતા યોગીરે. કુ૦ ૧૦

આત્મરસ खेल.

(અવસર બેર બેર નહીં આવે. એ રાગ.)

- આતમ આનંદ રસમાં ખેલો, સહજનંદ ભરેલો. આતમ૦
- આદિ અંત ન તારો ક્યારે, ગુરૂ નહીં તું ચેલો;
 નામ ન રૂપ ન જડ પુદ્ગલ નહીં, નહી પહેલો વા છેલો. આ૦ ૧
- નામરૂપે તું છે નહીં ડાહ્યો, જગમાં સારો ન ધહેલો;
 દૃશ્ય નહીં મન દેહ ન જાતિ, સૌથી છે એકલો. આ૦ ૨
- આતમ !!! રસસાગરથી રેલો !!!, મોહપરિણતિ ઠેલો;
 મસ્ત પ્રજુ શહેનશાહ જગતનો, માયા પડતી મેલો. આ૦ ૩

દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર સ્વરૂપી, અસખ્યપ્રદેશી સુહેલો,
 સર્વવાસના સગથી ન્યારો, તું નહીં મનનો ચેલો આ૦ ૪
 શાતા અશાતામાં સમભાવી, સત્તા બ્રહ્મ ઠરેલો,
 બુદ્ધિસાગર આતમજ્ઞયોતે, નિર્ભય નિત્ય ઠરેલો આ૦ ૫
 મુ. મહુડી.

ગર્વ ન કર !!!

(શ્રીરે સિદ્ધાચલ ભેટવા એ રાગ)

આતમ ગર્વ કરો નહી, પડિતાઈને પામી,
 વ્રત તપ ગર્વ કરો નહી, દેખો નિજ ગુણ ખામી આ૦ ૧
 જ્ઞાની ધ્યાની હુ યોગી હુ, એવો ગર્વ ન ધારો,
 સદાચારગર્વ શુ કરો, હજી દોષ હજગે આ૦ ૨
 સાધુપણનો ગર્વ રથો, પૂર સાધ્ય ન સાધ્યું,
 સર્વજ્ઞના ઉપદેશથી, નહીં ચગણુ આરાધ્યુ. આ૦ ૩
 મોહનીપ્રકૃતિ સહુ, મર્વયા નહી વિણશી,
 નિર્મોહીભાવનો ગર્વ રથો ? થયો નહી સમદર્શી આ૦ ૪
 અન્યોની નિંદા શુ કરે, જો તું પોતે દોષી,
 ખીજતુ ખડન શુ કરે, નથી તું નિર્દોષી આ૦ ૫
 તન સત્તાનો ગર્વ રથો ? તુજ ધાર્યું ન થાતું,
 શિષ્યાદિક પરિવારના,—ગર્વે કર્મ બધાતું આ૦ ૬
 વિદ્યા વ્યાખ્યાન તર્કનો,—વાણીગર્વ ન કરશો,
 સિદ્ધિમત્રે ન કૂલશો, ગુણોને દિલ ધરગો આ૦ ૭
 દુશુંણ સદ્ગુણ જાણીને, ગુણોને પ્રગટાવો;
 બુદ્ધિસાગર આતમા, સમજી શિવ પાવો આ૦ ૮

મુ મહુડી

આત્મા, સ્વગુણોને પ્રગટાંવ !!!

(રાગ ઉપરનો.)

આતમ નિજ ગુણ ખપ કરો, છંડો મોહના દોષો;	
ગુણો વિના ઘટાટોપથી, થાય નહીં સંતોષો.	આ૦ ૧
મોહશયતાનના વશ રહી, માનો નિજને સ્વતંત્ર;	
મનવશ થૈ મુક્તિ ચહો, ગણો મોહના મંત્ર.	આ૦ ૨
નિજ દોષ ભૂલો દેખશો, ભૂલ દોષ નિવારો;	
પરના દોષો શું દેખવા, તેથી આવે ન આરો.	આ૦ ૩
ગુણ અહંકારે ગુણ ટળે, ફેક શું અરે કૂલો;	
ચેતો ચેતન ચિત્તમાં, ભ્રમણામાં શું ભૂલો.	આ૦ ૪
રાગ રોષ કામ ટાળવા, કરો ક્રોધિ ઉપાયો;	
વાર લગાડો ન પલકની, ખનો મન નિર્માયો.	આ૦ ૫
હું માંડું તાંડું છંડીને, આપ ગુણ સંભારો;	
ગીતાર્થ ગુરૂ શરણું કરી, કરો નિજ ઉદ્ધારો.	આ૦ ૬
વ્યાખ્યાન વાંચે શું વળ્યું, ભાષણ ધીધે શું વળિયું;	
માન મહત્તા જગ વધી, તેથી કાજ ન સરિયું.	આ૦ ૭
ક્રોધ માન લોભ દંભના,—જે પ્રગટે વિચારો;	
પ્રગટે તે ટાળો આતમા, જ્ઞાનાદિ ગુણ ધારો.	આ૦ ૮
જ્ઞાન ધ્યાન સમાધિથી, વળો મુક્તિવાટે;	
બુદ્ધિસાગર આતમા, ગુણો ધર શિર સાટે.	આ૦ ૯

મુ. પ્રાંતિજ.

પોતાની દશાનો વિચાર કર.

(રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેશે એ રાગ)

જીવલડા અતરમાંહી તપાસો, જીવો મોહનો સર્વ તમાસો ૭૦
 ભક્ત ધર્માનુ નામ ધરાવો, માધુ અત ગુરુ કહેવાઓ; તમે, રાગરોષ દિલ લાવો ૭૧
 બ્રહ્મચારી કહેવાઓ મોટારે, કરો દિલમાં વિષયમુખ ગોટારે; કામવાસનાએ રક્ષા છોટા ૭૨
 વૈર સ્વાર્થથી હિ સા વિચારો, કરો મૈથુન કામ વિચારો, જૂઠું બોલીને જીભી હારો ૭૩
 ક્રોધ માન માયા લોભ ધાગે, તેથી મળગે નહી પ્રભુ પ્યાગે; ધગે છે મન વિષયવિકાગે ૭૪
 ધર્મી નામ ધરાવે શુ વળશે, જેતી પીલે ન તેવ નીકળશે, મોહ માર્યાથી મુક્તિ મળશે ૭૫
 નામરૂપની વાસના ધાગે, તેથી માનવ બનને હાગે; ગણો નહીં મનમાં પ્રભુ પ્યારે ૭૬
 દુનિયામાં સારો ગણાવા, કંતો જૂઠું કાવાલાવા, કંઠે મનહુ દુર્ગતિ જાવા ૭૭
 કરો બ્યાખ્યાન ભાષણ સાગે, જેને અતર કૃત્ય નુ ત્હાગે, મન, ચિત્તવે કર્મ નહારા ૭૮
 પ્રભુ પામવા કાજ ન સહેલુ, કંઠે સ્વાર્થ નુ મનહુ ધહેલુ, તારુ જેને મનહુ મેલુ ૭૯
 ગુણો વશુ પ્રભુ ગાર્તા ન મુક્તિ, સમજે આતમ । ગુણ મુક્તિ; મોહચયતાન માર્યાથી મુક્તિ ૮૦
 દગા પ્રપચ પાખડ છડો, ટાળો મમતા અદતા ધમડો, બુદ્ધિમાગ પ્રભુ ગઢ મડો ૮૧
 મુ પ્રાતિ-

લગની.

(રાગ ઉપરનો.)

જીવલડા પ્રભુથી લગની લગાવોરે, સહુ દુર્ગુણ દોષો હઠાવો. જી॥
 દોષ ભૂલો પોતાની દેખોરે, નિંદા વિકથા કરવી ઉવેખોરે;
 પરના સદ્ગુણને પેખો.....જીવલડા૦ ૧
 સહુ પાપ વિચાર નિવારોરે, કરો સંત પ્રભુથી ધ્યારોરે;
 પ્રભુપ્રેમે નિજને તારો.....જીવલડા૦ ૨
 દુનિયાથી પ્રીતિ નિવારીરે, કરો આત્મપ્રભુપ્રીત યારીરે;
 જડભોગની પ્રીતિ નિવારી.....જીવલડા૦ ૩
 પ્રભુ વણ ન ગણો બીજું ધ્યાઈરે, ગણો જડભોગ સુખ નઠાઈરે;
 ગણો આતમતું સુખ ધ્યાઈ.....જીવલડા૦ ૪
 મનમાં પ્રભુ લગની લગાવોરે, દુનિયાદારી ભૂલી જવોરે;
 તાલાવેલીએ પ્રભુ પ્રગટાવો.....જીવલડા૦ ૫
 જગ મમતા અહંતા ત્યાગોરે, જ્ઞાન ભક્તિપર વૈરાગોરે;
 બુદ્ધિસાગર આતમ જગો.....જીવલડા૦ ૬
 મુ. પ્રાંતિજ.

પ્રભુપ્રેમતાન.

(મહીયારીરે મહીનું મૂલ ખતાવો. એ રાગ.)

પરમેશ્વરે મહાવીર પ્રભુ જયકારી, તુજ પ્રીતિ લાગી ઘટ ભારી.
 તાઈ જવું સ્વરૂપ તેવું માઈરે—જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપ એક સાઈરે.
 જડાનંદથકી છે ન્યાઈરે, બ્રહ્મ સત્તા એક છે ભાણુરે;
 તાલાવેલીરે એક સ્વરૂપે લાગી, એકતાને થયો પ્રભુ રાગી. પ૦ ૧
 ચિદાનંદ અસંખ્યપ્રદેશીરે, નિર્મોહી ન રાગી ન દ્વેષીરે;
 જ્ઞાનાનન્દેરે નિજ સ્વરૂપ પ્રવેશી, મળ્યા મનમોહન બ્રહ્મદેશી. પ૦ ૨

ચિદાનન્દ પ્રગટ પ્રભુ પાયોરે, અનુભવે દ્વંદ્વ પરખાયોરે,
તુળ રસથીરે ઈન્દ્રિય મન રસ ટળિયા, જ્ઞાનાનન્દ સ્વરૂપે મળિયા
પરમેશ્વરરે૦ ૩

તાગે મારો ધર્મ છે એકરે, ભેદભેદને એકાનેકરે,
તું તે હુ છુરે હુ છુ તે તું પોતે, એકરૂપે ઝળહળજ્યોતે ૫૦ ૪
જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રરૂપીરે, સાપેક્ષાએ રૂપારૂપીરે,
શાતાગાતારે વેદનીપુદ્ગલ ન્યારે, એક પગમગ્રહ તુ ધ્યારે
પરમેશ્વરરે૦ ૫

જ્ઞાન દર્શન ચરણ વિકાસીરે, લોકલોક અનત પ્રકાસીરે;
સર્વમાંહીરે સર્વથકી તુ ન્યારો, સર્વવિશ્વનો તું આધારો ૫૦ ૬
જગ થાળીમાં જ્ઞાન રવિ દીપેરે, કરૂ આરતી કર્મને હપેરે,
અનુભવનોરે મગલ દીપ ઉગારૂ, તુળ વણ જગ નહી દોઈ ધ્યારૂ
પરમેશ્વરરે૦ ૭

વિશ્વ દેવળમાં પ્રભુ દીઠારે, લાગ્યા પૂર્ણાનન્દી મીઠારે;
બુદ્ધિસાગરરે આતમ મહાવીર દેવા, આપોઆપ કરૂ પ્રભુ સેવા ૫૦ ૮
મુ પ્રાતિજ

પ્રમુમહાવીર મિલન

(ગગ ઉગનો)

પ્રભુ મહાવીરરે પરમેશ્વર મે જણ્યો, સર્વ દર્શન રૂપે પિછાણ્યો,
સવિકલ્પધ્યાને મે જણ્યોરે, નિર્વિકલ્પે મે પ્રમાણ્યોરે
કર્તાને અકર્તા માન્યોરે, નય સાપેક્ષેરે દ્વેત અદ્વેત પ્રમાણ્યોરે;
જ્ઞાનાનન્દ સ્વાનુભવે માણ્યો ૫૦ ૧
નયનિષેપ જગે વિચાર્યોરે, નિર્વિકલ્પે નિજ નિર્નાયોરે,

જન્મ જરા મરણ લય વાર્યોરે, બ્રહ્મ પૂર્ણરે, પૂર્ણથી પૂર્ણ પ્રકાર્યો,
આપોઆપ પ્રભુ દિલ ભાસ્યો.....પ્રભુ ૦ ૨

પ્રભુ આતમરસને પીધોરે, જડરસને દૂરે ઝીધોરે; એવો નિશ્ચય
અનુભવ ઝીધોરે;

ઇન્દ્રિય મનનારે વિષયોનો રસ છૂટ્યો, આતમરસ પીતાં
નહીં ખૂટ્યો. પ્રભુ ૦ ૩

હવે ઇચ્છું ન લલના દામોરે, ધ્યારે લાગ્યો મહાવીર રામોરે,
થયો અંતર્માં નિષ્કામોરે, આતમધર્મેરે ઉપયોગે પ્રભુ મળિયો.
જ્યોતિ જ્યોતે ધ્યાને ભળિયો.....પ્રભુ ૦ ૪

શુદ્ધ ઉપયોગે રહી જીવુંરે, પૂર્ણ આનંદ રસને પીવુંરે; બન્યું છે
મનડું મરજીવુંરે,

આતમરૂપેરે અમર થયો પ્રભુ પામી, સર્વ સંગ છતાં નિષ્કામી.

પ્રભુ ૦ ૫

શુદ્ધ પ્રેમને જ્ઞાન સમાધિરે, સાધી સાધને રહી નહીં આધિરે;
બુદ્ધિસાગરે પ્રભુમય જીવન ધરવું, પલપલ પ્રભુરૂપને સ્મરવું. પ્રભુ ૦ ૬
મુ. પ્રાંતિજ.

પરમાત્મમહાવીરદેવ સ્તવન.

(મારે દિવાળીરે થૈ આજ પ્રભુ મુખ જોવાને. એ રાગ.)

ઠહાલા વીર પ્રભુ ભગવંત, તુજ પ્રણમું વંદું;

ક્ષયોપશમ ઉપશમભાવે, પામી આનન્દ.

ઠહાલા ૦

આસ્રવ છંડી સંવર મંડી, તુજ સાથે રઠ મંડીરે;

ષટ્ચક્રોમાં ધ્યાવા ધ્યાને, ટાળ્યો ગર્વ ધમંડી. તુજ ૦ ઠહાલા ૦ ૧

તનમનાટ તુજ પ્રભુમાં લાગ્યો, મહાવીર ભાવે જાગ્યોરે;

પ્રારબ્ધ ઔદયિક ભાવમાં સાક્ષી, તુજ લગનીએ લાગ્યો.

તુજ ૦ ઠહાલા ૦ ૨

હિંસા કર નહીં જૂઠ ન બોલુ, ચોરી મૈથુન ત્યાગ્યુ રે,
કામની વૃત્તિયોને ટાળુ, મુજ મન તુજમાં લાગ્યુ

તુજ૦ બહાલા૦ ૩

મૂઝા આસક્તિ મમતા છડી, તુજરૂપે રંગાયોરે,
કોય માન માયા લોભ નિવાર, અતર વીર જગાયો

તુજ૦ બહાલા૦ ૪

તુજરૂપ થાવા નામરૂપને,—લોકની વાસના વારે,
વિષયવાસના વેગ નિવાર, પૃથ્વલ જલ્યુ ન્યાર

તુજ૦ બહાલા૦ ૫

આમડી રૂપ રંગમોહનિવાર, સ્પર્શનો મોહ નિવાર્યોરે,
જડમાં સુખની બુદ્ધિ ટાળી, તુજને દિલમાં ધાર્યો

તુજ૦ બહાલા૦ ૬

આતમ આનંદરસના અનુભવે, પ્રગટી બ્રહ્મ ખુમારીરે,
જડ સુખ રસની શ્રાન્તિ નાહી, ગયો તુજપર સહુ વારી.

તુજ૦ બહાલા૦ ૭

ક્ષાયિકભાવે સિદ્ધતા વરવા, પલ પલ તુજ સમારેરે,
શુદ્ધોપયોગની તાલાવેલી, લાગી હવે નહીં હાર

તુજ૦ બહાલા૦ ૮

પટ્કારકમય આત્મ મહાવીર, ધ્યાન સમાધિએ મળિયારે,
બુદ્ધિસાગર આત્મ ઉત્તર, જ્યોતે દિલ ઝળહળિયા

તુજ૦ બહાલા૦ ૯

મુ પ્રાંતિજ,

શ્રી મહાવીરપ્રમુસ્તવન.

(રાગ ઉપરનો.)

પ્રભુ મહાવીર જિન લગવંત, તુજને અતુસરિયો.

કર્મ શત્રુને જીતવા કાજ-તુજ પન્થે વળિયો.

પ્રભુ૦

કર્મ નિકાચિત શુભાશુભ જે, ઉદયે આઁવ્યાં વેદુરે;

પૂર્વ કર્મ આણુધાર્યા પ્રગટે, ઉપયોગે વેદી છેદુ. તુજને૦ પ્રભુ૦ ૧

શુદ્ધાતમ નિજ ધર્મોપયોગી, થૈને જીવન ગાળુરે;

સર્વ કષાયોને જ્ઞાને સમાવું, તુજરૂપે મનવાળું. તુજને૦ પ્રભુ૦ ૨

મોહશયતાનના દાવ નિવારૂં, આત્મસ્વરૂપ સંભારૂં.

સુખ દુઃખમાં સમભાવને ધારૂં, હર્ષને શોક નિવારૂં. તુજને૦ પ્રભુ૦ ૩

જેવું તુજરૂપ તેવું મુજ છે, કર્મનો ભેદ નિવારૂં;

તુજ સાથે જ્યોનિજ્યોતે મળવા, ધ્યાન સમાધ ધારૂં.

તુજને૦ પ્રભુ૦ ૪

સર્વ સંગમાં નિઃસંગી બનું, પ્રગટ્યા દોષ નિવારૂં;

ઔદયિકભાવથી ન્યારો આતમ, ચિદાનંદરૂપ મ્હારૂં.

તુજને૦ પ્રભુ૦ ૫

ક્ષયોપશમને ઉપશમભાવે, આત્મપ્રભુ પ્રગટાવ્યોરે;

ક્ષાયિકભાવે પ્રગટ થવાને, ઉત્સાહ ભાવને લાવ્યો. તુજને૦ પ્રભુ૦ ૬

પ્રભુજી દીઠા મળિયા મહાવીર, ક્ષાયિક મહાવીર થાશુરે;

કર્મની સાથે યુદ્ધ કરંતાં, જયલક્ષ્મીને પાશુ. તુજને૦ પ્રભુ૦ ૭

કર્મોદયમાં હર્ષ ન દીનતા, સુખ દુઃખ સહુ સમભાવેરે;

બુદ્ધિસાગર મહાવીર થાવા, વર્તું આપ રવભાવે. તુજને૦ પ્રભુ૦ ૮

મુ. પ્રાંતિજ.

૧૯૮૧ માધસુદ્ધિ ૯

શ્રી મહાવીરપ્રભુસ્તવન.

(શી કહુ કપની મારી હો રાજાં એ રાગ)

મહાવીર તુજ પદ વરશું હો રાજાં ! મહાવીર તુજ પદ વરશું -
ત્હારી પેઠે કર્મને હણવા, રાગને ગેય સહજવા,
સંવર નિર્જરાં ભાવને ધાર્યો, કડ ન જડ સુખ પરના

હો રાજાં મહાં ૧

ઉપશમ ક્ષયોપશમને ક્ષાયિક-ભાવે મહાવીર થાવુ,
સર્વ કપાયોનો નાશ કરીને, જ્યોતિજ્યોતિ મિલાવું

હો રાજાં મહાં ૨

શુભાનુભપણુ જડમાં ના માનુ, જડ સુખ બુદ્ધિ ન ધારૂ,
મનના સર્વ સંકલ્પ વિકલ્પો, વારૂ સ્મરણુ કર તારૂ

હો રાજાં મહાં ૩

કોટિ દુઃખો પડે ત્હોયે પણ, દીનતા ધારૂ ન ક્યારે,
ઈન્દ્રની પદવી મળતાં ન હરું, રહુ સમ ઉપયોગ ધારે

હો રાજાં મહાં ૪

આત્મમહાવીરરૂપ પ્રગટાવવા, આત્મસ્વભાવે રહેવુ,
બુદ્ધિસાગર મહાવીરધ્યાયી, મહાવીરપદને લેવુ

હો રાજાં મહાં ૫

શુ પ્રાંતિજ.

૧૯૮૧ માસ સુદિ ૧૦

કવિ લેખક વક્તા.

પ્રજ્ઞ ગુણને પ્રેમે કવે, સત્યતા કવિ કદેવાય;
આત્મમુદ્ધિ દાગણે, દાગ્ય લખે સુખદાય

સૈવા ભક્તિ જ્ઞાનને, યોગનો કરે પ્રકાશ;	
ગુણો પ્રકાશે તે કવિ, કરે ગુણોનો વિકાસ.	૨
જીવોને પ્રભુ માર્ગમાં-લખીને લેઈ જનાર;	
દૂર કરે દુર્ગુણ સહુ, લેખક નામ છે સાર.	૩
રાગ રોષ કામાદિને, -જગમાંથી કરે દૂર;	
લેખક તે લખી જાણતો, વ્યક્ત કરે પ્રભુનૂર.	૪
સર્પના રાક્ષસ સારીખા, કવિ લેખક ઉભરાય;	
સાત્ત્વિક કવિ લેખક ભલા, બીજા ભવ ભટકાય.	૫
નિષ્કામી સાત્ત્વિક ગુણી, કવિ લેખક છે શ્રેષ્ઠ;	
જ્ઞાની કવિ લેખક ભલો, બીજા તેના હેઠ.	૬
વક્તાનો નહીં પાર છે, સાત્ત્વિક વક્તા ધોઈ;	
જ્ઞાની નિષ્કામી ભલો, વદે વિચારી જોઈ.	૭
કવિ લેખક વક્તા ધણા, તીડપરે પ્રગટાય;	
ભક્તને જ્ઞાની ગુણીજન, ધોઈક વિરલા થાય.	૮
રાગ રોષને કામની-વૈરની વૃદ્ધિકાર;	
મમતા સ્વાર્થ વધારતો, વક્તા તે દુઃખકાર.	૯
સ્વાર્થી મોહી કામી જ, વ્યસનદોષનો દાસ;	
વક્તા એવા વાધસમ, પ્લેગાદિક સમ ખાસ.	૧૦
સાત્ત્વિક જ્ઞાની સજ્જનો, વક્તાઓ સુખકાર;	
દુર્યાદિ સદ્ગુણ ધારકા, ધન્ય તે નરને નાર.	૧૧
પત્રકાર સદ્ગુણી ભલા, સાત્ત્વિક કર્મ વિચાર;	
સર્વ જીવોનું હિત કરે, રાગ રોષ હરનાર.	૧૨
કવિ લેખક વક્તા ભલા, પ્રગટો નરને નાર;	
બુદ્ધિસાગર ધર્મીજન, સુખશાંતિ ધરનાર.	૧૩

પ્રાંતિજ.

શુદ્ધાત્મપરિણામ.

(અલખ દેશમે વાસ હમારા. એ રાગ.)

- અસખ્યપ્રદેશી આતમદેવા, અનંત ગુણ પર્યાય ભર્યા,
આપોઆપ સ્વરૂપે ભાસ્યા, જ્ઞાનાનન્દ સ્વભાવે ઠર્યા અ૦ ૧
- વીતરાગ અરિહંત છે આતમ, જિનવર જગમાં જયકારી,
આત્મ રમણતા યોગે આતમ, રામ ખરો ઘટ સુખકારી અ૦ ૨
- રાગ રોષને હણવાથી દિલ, આતમ હરિહર પરખાયો,
કેવલ જ્ઞાનથી આતમ વિષ્ણુ, જડથી ન્યારો નિરખાયો અ૦ ૩
- બ્રહ્મસ્વરૂપી આતમ બ્રહ્મા, અનંત નૂર અદ્વા પોતે,
અનંત જ્યોતિ પરમાતમ છે, ઝળહળિયો ચિદ્ધન જ્યોતે અ૦ ૪
- અનંત નામે વાચ્ય છતાં પણ, અનામી આતમ સમજાયો;
જાણુ દેખુ તે હુ આતમ, અનુભવ દિલમાં પ્રગટાયો અ૦ ૫
- અનંતરૂપોમાંહી છતો પણ, દેહાદિકથી હુ ન્યારો,
નામ રૂપથી ન્યારો આતમ, અરૂપ અનામી પરખાયો અ૦ ૬
- આતમરૂપમાં આતમ ભળિયો, આપસ્વરૂપે પરિણમિયો,
જ્ઞાતા જ્ઞેય અને જ્ઞાનસ્વરૂપી, ચિદાનંદરામે રમિયો અ૦ ૭
- આતમ ઉપયોગે આતમમાં, પગિણમિયો તનુમાંહી છતો,
તીવ્ર નિકાચિત પ્રારબ્ધોને, વેદુ આતમ સાક્ષી છતો અ૦ ૮
- જગમદુલીમાં આતમ યોગી, અનેક નામે ને રૂપે,
અનેક લક્ષણે હું છુ ઇશ્વર, અનુભવ્યો નહિ રહુ ધૂપે અ૦ ૯
- અનંત દર્શન જ્ઞાનસ્વરૂપી, અનંત ચારિત્રી જાણ્યો;
બુદ્ધિસાગર આત્મસ્વભાવે, પરિણમિયો દિલમાં માન્યો અ૦ ૧૦

પ્રાતિજ.

મૃત્યુ અને જીવન.

(રાગ ઉપરનો.)

આહાર ભય મૈથુનને પરિગ્રહ, મોહે મૃત્યુ બંધ દશા;	
નામરૂપ કીર્તિના મોહે, મૃત્યુ જાણો સ્વમદશા.	આહાર૦ ૧
પાંચે ઇન્દ્રિય વિષય ભોગની-ઈચ્છામાં મૃત્યુ માન્યું;	
જડમાં સુખની બ્રાંતિ ધારી, મોહે જીવ્યો ઘટ જાણ્યું.	આ૦ ૨
સમ્યગ્ જ્ઞાનવિના મૃત્યુ છે, મિથ્યાત્વે મરણો કીધાં;	
સમ્યગ્ આતમ જાણ્યો જ્ઞાને, જડનાં સહુ જડને દીધાં.	આ૦ ૩
આતમ સમ્યગ્ જ્ઞાને જીવ્યો, જાણી ઉઠ્યો ઉપયોગે;	
જડ આતમનું જ્ઞાન કરીને, વર્તું આતમ ગુણ ભોગે.	આ૦ ૪
મોહનું જીવન તે છે મૃત્યુ, જ્ઞાનાનન્દ જીવન સાચું;	
આપસ્વભાવે જાણ્યો જીવવા, આતમ ઉપયોગે રાચું.	આ૦ ૫
નામરૂપના મોહને મારી, આતમ જીવનને પ્રગટાવું;	
મોહથી જીવતાભાવે મરિયો, અમરજીવો જ્ઞાને થાવું.	આ૦ ૬
બાહ્ય મરણને બાહ્ય જીવનની, પેલીપારે જીવંતો;	
આતમ આપસ્વરૂપે જાણ્યો, લોકલોકને દીપંતો.	આ૦ ૭
જ મરે તે આતમ નહીં છે, પુણ્યલથી આતમ ન્યારો;	
બુદ્ધિસાગર અનંત જીવને, જીવ્યો અનુભવ નિર્ધારો.	આ૦ ૮
પ્રાંતિજ.	

પશ્ચાત્તાપ.

(રાગ ઉપરનો).

પશ્ચાત્તાપ કરી લે આતમ !!, પાપ કૃત્યનો બહુ રોધ;	
મન વચ કાયાની કર શુદ્ધિ, નિજ દોષો લે સહુ જોઈ.	પ૦ ૧
પોતાની ભૂલો નખળાઈ, રોઈને કરવી દૂરે;	
નિજ દોષોને દેખે ભકતો, તસ દિલમાં પ્રભુતા સ્ફુરે.	પ૦ ૨

પશ્ચાત્તાપ કરીને પાછી, ભૂલો કરવી નહીં કયાએ	
આત્માભિમુખ પ્રતિક્રમણને, કર ॥ આતમ કયા ભવહારે	૫૦ ૩
અશુભવિચારો સામા કરવા, ધર્મ વિચારે ઉપયોગે,	
સર્વજીવોના દોષો ધોવા, સેવા કર આતમભોગે	૫૦ ૪
ક્ષણક્ષણ ભૂલો અશુભ વિચારે, અશુભપ્રવૃત્તિને છ ડો,	
પશ્ચાત્તાપ કરીને આતમ, નિજશુણ્યથી પ્રીતિ મ ડો	૫૦ ૫
એકાંતિ શુણ્યદોષ કયા છે, તપાસ કર । ઉપયોગ ધરી,	
બુદ્ધિસાગર આતમ ધર્મે, આનંદ શાંતિ વરો ખરી	૫૦ ૬
	પ્રાતિજ

સેવાભક્તિકર.

(રાગ ઉપરનો)

આતમશુદ્ધિ કરવા માટે, પ્રભુ દર્શન કરવા માટે,	
સર્વજીવોની સેવા ભક્તિ, કર ॥ સુક્તિ યાત્રાવાટે	આ૦ ૧
સર્વ ખડના સર્વલોકનો,—ઉચ્ચનીચનો ભેદ તણ;	
કર ॥ સેવા સહુમાં પ્રભુ ધારી, સાત્ત્વિક સેવા વૃત્તિ બજી	આ૦ ૨
સર્વ લોકને આતમજ્ઞાનના,—ઉપદેશે શાંતિ મળતી;	
રોગાદિક દુઃખો હરવામાં, સેવા કરવી સત્ય મતિ	આ૦ ૩
માનવ પશુ પખી સહુ જીવની,—સેવામાં પ્રભુની સેવા,	
નિષ્કામે આતમશુદ્ધિએ, કરતા પ્રગટે ધર દેવા	આ૦ ૪
સર્વ જીવોની સેવા ભક્તિ, પ્રભુની તે સેવા ભક્તિ;	
તેથી રાગને રોપ ટળે છે, પ્રગટે આતમપ્રભુવ્યક્તિ	આ૦ ૫
સેવા ભક્તિ કરતા કયારે, વર્ણાદિક નહીં ભેદ ધરો;	
સર્વ જીવોને સત્તાએ પ્રભુ, માની સેવા ભક્તિ કરો	આ૦ ૬

- માત પિતા ગુરુ સંતની સેવા, કરવામાં સહુ સ્વાર્થ તજે;
જ્ઞાને નિષ્કામે સેવાથી, આતમ શુદ્ધિ કાર્ય સજે. આ૦ ૭
- સર્વજીવોની હિંસા ત્યાગો, જૂઠું અને ચોરી ત્યાગો;
વ્યભિચાર ત્યાગ્યાથી સેવા, ભક્તિ થતી ઘટમાં જગો. આ૦ ૮
- દાડ માંસને વ્યસનત્યાગથી, નિજપરની સેવા થાતી;
સર્વ જીવોના દુઃખમાં ભાગો, લેતાં પ્રભુતા પ્રગટાતી. આ૦ ૯
- ધર્મ લેદને દૂર કરીને, સર્વ જીવોનું ભલું કરવું;
પ્રભુ મળવાનો સત્યમાર્ગ એ જૈનધર્મ લક્ષણ વરવું. આ૦ ૧૦
- સર્વ જીવોનાં દુઃખ ટાળવા, તનમન ધન સ્વાર્પણ કરવું;
નામ રૂપનો મોહ તજીને, સેવાકૃત્યને આદરવું. આ૦ ૧૧
- સર્વ પ્રકારે સેવા ભક્તિ, કરવા ઉપયોગી થાવો;
બુદ્ધિસાગર ગુરુકૃપાથી, સર્વ ગુણોને પ્રગટાવો. આ૦ ૧૨

યુવકો અને યુવતીઓને ઉપદેશ.

જિનેશ્વર વીરજિન જયકારી૦ એ રાગ.

- પ્રભુ મહાવીર જિન જયકારી, સર્વ જીવોને જે સુખકારી;
કથે જીવોનોને હિતકારી, જીવોની જળવો નરનારી. ૧
- ચોરી જરી તજે દુઃખકારી, તજે દુર્જન મિત્રની ચારી;
સજે સજ્જનની સંગ સારી.....જીવોની૦ ૨
- રૂપ રંગમાં મુંઝે ન રાચી, શીખ માનોને ધર્મની સાચી;
કૂડી માયા તજે જેહ કાચી.....જીવોની૦ ૩
- કાળા કામ વિકારોને દમશે, યોગ્ય સાત્ત્વિક ભોજન જમશે.
દુષ્ટ કામથી જ્યાં ત્યાં ન ભમશે.....જીવોની૦ ૪
- દુષ્ટ બુદ્ધિ પ્રગટતી વારે, સંત સંગમાં જીવન ગાળો;
રૂડા ધરશે ધર્મ આચારે.....જીવોની૦ ૫

મન વાણી કાયા ખલ ધારો, દુષ્ટવૃત્તિયો પ્રગટી વારો.

તજ દોષો જીવનને સુધારો

જીવાનીં ૬

કરો વૃદ્ધ પિતા માત મેવા, ઉપમર્ગો બહી પડે સહેવા,
શુભપાત્રમાં દાનને દેના, જીવાનીં કહે વીં પ્રભુ જયકારી

જીવાનીં ૭

સ્વાર્થ પરગાર્ય કાજને કરીએ, નીનિએ નિત્ય કગલાએ ભરીએ,
કદિ કોધે ન નિન્દા કરીએ. . . .

જીવાનીં કહે ૮

સ પી જંપીને સમના ધારી, ગહીએ સદુ સત્ય વિચારી,

દુષ્ટ લાલચ કદ નિનારી

જીવાનીં કહે ૯

સેવા સદ્ગુરૂની નિત્ય સારો, દુષ્ટ દુર્યુષ્ટ ટેવ નિવારો,

પીવો અનુભવજ્ઞાનનો પ્યાલો

જીવાનીં કહે ૧૦

જીવાની, સ્વર્ગ સુક્તિને માટે, વળતા જૈન ધર્મની વાટે;

માનો ગિખામણ શિરસાટે

જીવાનીં કહે ૧૧

જીવાની મહાવેલના જીવી, નહીં નિષ્કલ જના દેવી,

ધર્મ કરણી બહી શીખ લેવી

જીવાનીં કહે ૧૨

જેવો વિજળીનો ચમકારો, તેવી જીવાની મોઢે ન હારો,

કરો સક્ષો જન અવતારો

જીવાનીં કહે ૧૩

યશે જીવાનીમા શુભ કામો, પછી મળને શિવ સુખ કામો,

ધર્મનુ ફલ નિશ્ચય પામો

જીવાનીં કહે ૧૪

જર્તા જીવાની મન પસ્તાગો, પછી ખત્તા ઘણા દુઃખ પાશે,

આયુ વીતે મરી વહી જશે .

જીવાનીં કહે ૧૫

માટે ચેતો યુવક નરનારી, ધરો ધર્મ ને નીતિ સારી,

ખંનો તન ધનથી ઉપકારી

. . . જીવાનીં કહે ૧૬

જ્ઞાન ભક્તિની વાટે વળજે, સંત સદ્ગરથી ખૂબ હળજે;
 નિરાસક્તિએ મુજને મળજે.....જીવાની૦ ૬૬૦ ૧૭
 એવી વીર પ્રભુ શીખ સારી, લેજે દિલમાંહી ભવ્યો ઉતારી;
 બુદ્ધિસાગર મંગલકારી.....જીવાની૦ ૬૬૦ ૧૮

પ્રમુમહાવીરદેવનો વિશ્વને સંદેશો.

(રાગ ઉપરનો.)

પ્રભુ મહાવીરનો સંદેશો, સાંભળી નિજસ્નેહીને કહેશો. ॥
 જેહવું કરશે તેહવું લેશે, ચિદાનંદ ભાવમાં લોક રહેશે,
 વિશ્વ લોકો હળીમળી ચાલો, એક બીજના હસ્તને ઝાલો,
 નિજ આત્મસમા સહુ ભાળો. ચિદાનંદ૦ ૧
 શુદ્ધપ્રેમને જ્ઞાનથી ચડતી, મોહ અજ્ઞાનથી છેજ પડતી;
 ધર્મકર્મથી વેળા વળતી. ચિદાનંદ૦ ૨
 આત્મશુદ્ધિ ખરી નિજ મુક્તિ, તેનું કારણ ભક્તિને નીતિ;
 તિરોભાવી પ્રકટ કરે શક્તિ. ચિદાનંદ૦ ૩
 મોક્ષપ્રાપ્તિના હેતુ કરોડો, મિથ્યા આચર્યુદ્ધિને છોડો;
 યોગ્ય લાગે તેમાં મન જોડો.....ચિદાનંદ૦ ૪
 હંચ નીચનો ભેદ ન રાખો, સમભાવે ખરું સુખ ચાખો;
 મુખથી સત્ય વચનો ભાખો.....ચિદાનંદ૦ ૫
 વ્યભિચાર તજે દુઃખકારી, ચોરી જૂઠું તજે નરનારી;
 ત્યજે ધૂર્તજનોની ચારી.....ચિદાનંદ૦ ૬
 દાન આપો સુપાત્રે વિત્રેક, રહો ન્યાયપણાની ટેક;
 ગુણ પ્રકટયા સકળ જગ મહેકે.....ચિદાનંદ૦ ૭

- સહુ ધર્મ વિધે સમભાવે, રહો મુક્તિ તેથી થાવે,
સમભાવે સકળ ગુણુ આવે ચિદાનંદ૦ ૮
- ક્રોધ માનને કપટે અચાતિ, લોભથી નહીં આત્મોત્કાંતિ,
મન મર્યા થકી ટળે ભ્રાતિ ચિદાનંદ૦ ૯
- મોહ ટળતા ખરૂં સુખ ભાસે, શુદ્ધ આત્મ રૂપ પ્રકાશે
અદ્વિતિય રહે નિત્ય પાસે ચિદાનંદ૦ ૧૦
- દેશ વર્ણના ભેદ ન લડગો, ધર્મભેદ ન લોદા વઢગો,
ત્યારે ઉત્તિ શિખરે ચઢશે ચિદાનંદ૦ ૧૧
- જડરાજ્યથી ચાતિ ન મળશે, આત્મરાજ્યથી કુ ખો ટળશે
પ્રજ્જરાજ્યમાં આત્મ ભળશે ચિદાનંદ૦ ૧૨
- યથાશક્તિ કરે ઉપકારે, કરે સ્વાર્પણ લેશ ન હારે
રહાય આપીને લોદા તારે ચિદાનંદ૦ ૧૩
- ક્રુષ્ણી લોકના ક્રુષ્ણ નિવારે, સત્યમા પક્ષપાત ન ધારે.
લોકના દાસભાવ નિવારે ચિદાનંદ૦ ૧૪
- રહે સુખીયા જગત્ સહુ દેશે, એવા ધર્યો સત્ય ઉદેશે.
દાળો પડિયા પગપગ કલેશે ચિદાનંદ૦ ૧૫
- ખૂતા મનથી કરે નહીં ક્યારે, ધર્મ કર્મ કરે સ્વાધિકારે,
એક ધર્મ જનોની બદારે ચિદાનંદ૦ ૧૬
- મૂખ્યાએને ભોજન આપો, દયાભાવથી વિશ્વમાં વ્યાપો
મન દેહના દાળો પાપો ચિદાનંદ૦ ૧૭
- જનધર્મ એ વિશ્વના માટે, કર્યો પાળી વગો શિવ વાટે.
બુદ્ધિસાગર સુખ શીર માટે ચિદાનંદ૦ ૧૮

ૐ અર્હે મહાવીરપ્રભુમક્ત.

- બન્યો હું મસ્ત દીવાનોરે, રહ્યો નહિ ભેદ કશ્યાનોરે. ॥
- અનંત પ્રેમદરિયાની પ્યાલી, પીતાં ચઢી ખુમારીરે;
આપોઆપ મહાવીર દીઠો, પ્રગટ્યો આનંદ ભારી. બન્યો ૦ ૧
- દુનિયા રેવે ત્યાં હું હસતો, મરે લોક ત્યાં જીવુંરે;
જીવત મરણથી હું છું ન્યારો, જ્ઞાનામૃતને પીવું. બન્યો ૦ ૨
- વ્રત અવ્રત અમને નહિં પહોંચે, અગને કાલ ન આવેરે;
પુણ્ય પાપ વૃત્તિ ખંખેરી, સમપણાના દાવે. બન્યો ૦ ૩
- દયા અને હિંસાથી ન્યારો, સત્ય અસત્યથી ન્યારોરે;
ચોરી અચોરી મહને ન પહોંચે, નહિ હું મીઠો ખારો. બન્યો ૦ ૪
- બ્રહ્મચર્યને વ્યભિચારથી, અળગો આતમ રાજરે;
કર્મપ્રકૃતિગુણઅવગુણ નહિ, ધર્માધર્મની માઝા. બન્યો ૦ ૫
- કરૂં વિચારૂં દુનિયા રીતે, આતમરીત ન તેમારે;
વેષવ્રતાદિક છે વ્યવહારે, જડતા નહિ આતમમાં. બન્યો ૦ ૬
- પુદ્ગલનું પુદ્ગલમાં સર્વે, આતમનું આતમમારે,
પુદ્ગલનો વ્યાપારી આતમ, સમજે પડે ન ભ્રમમાં. બન્યો ૦ ૭
- પિંડ અને બ્રહ્માંડમાં જ્યોતે, આપોઆપ જણાયોરે;
પ્રકૃતિ વણ નાગો પૂગો, બાળક પ્રભુ સુહાયો. બન્યો ૦ ૮
- પ્રકૃતિથી ઢંકાયેલી, દુનિયા છે જ દીવાનીરે;
પ્રકૃતિમાં નિજને દેખે, દુનિયાની નાદાની. બન્યો ૦ ૯
- શાસ્ત્રો પાછળ હું નહિ ચાલું, શાસ્ત્રો પાછળ ચાલેરે.
આગળ હું પાછળ આચારો, સમજ્યા વણ ધર ધાલે. બન્યો ૦ ૧૦

- આતમની પાછળ દુનિયાનો, - પડછાયો છે જણોરે;
નામરૂપ પડદાની પાછળ, છૂપાયો છુ રયાણો ૫-૧૦ ૧૧
- દુનિયા સાથે દુનિયા જોવો, જ્ઞાની સાથે જ્ઞાનીરે,
રમણાનમાં હું સતોને, પરવા નહિ કર્યાની ૫-૧૦ ૧૨
- લાખોમાં ઘાઈ એકજ જણે, તે પણ મારા જોવારે,
મુજને જણે અવધૂતો કે, નાગા ફક્કડ દેવો ૫-૧૦ ૧૩
- નામ રૂપની અહવાસના, કામવાસના છડીરે;
કીર્તિ વાસના દૂરે કીધી, આતમથી રહમડી ૫-૧૦ ૧૪
- અનત આનદમય હું પોતે, બ્રમણા સર્વે ભાગીરે;
દુનિયાની દૃષ્ટિથી ન્યારે, સતો જોતા જગી ૫-૧૦ ૧૫
- માયા, બ્રહ્મસ્વરૂપી થઈને, મારી સાથે રહેતીરે,
મારા મહિમાને તે ગાતી, ગાકલને દુઃખ દેતી ૫-૧૦ ૧૬
- અસખ્ય વેદો અને પુરાણો, ગીતાઓ મુજ ગાતીરે
કુરાન બાઈબલ મુજને ગાતાં, વાણી પાઠ ન પાતી ૫-૧૦ ૧૭
- પૃથ્વી સાગર રાશી ભાનુ સહુ, મુજ આજ્ઞાએ ચાલેરે,
અભેદભાવે સહુમાં હું છું, મુજમા જગ સહુ મ્હાલે ૫-૧૦ ૧૮
- મુજથી અભેદભાવે વતે, મુજને તે ઝઈ જણે રે,
મરે નહીં તે માર્યા દેના, માયાના સહુ બાણે ૫-૧૦ ૧૯
- મારી કહેણી રહેણીથી સહુ, દુનિયા રહેશે ન્યારીરે;
મરજીવાઓ મગી યાવે, કાયર જતા હારી ૫-૧૦ ૨૦
- મનને આતમમાં લય કરતાં, દુનિયા સહુ બૂલાધરે,
બુદ્ધિસાગર જગતાં ઘટ, નજરે જાય ન આઈ.. ૫-૧૦ ૨૧

મહાવીરપ્રભુની વ્યાપકપૂજા.

(હરિગીત.)

- પૂજું મહાવીર દેવને, શ્રી સદ્ગુરુને ભાવથી;
 પૂજું વપુસ્થિત આત્મને, પરમાત્મસત્તાદાવથી.
 જથી સકળ સમજાય, એવા જ્ઞાનને પ્રેમે નમું,
 પૂજું સદા ઉપકારીને, મન ઈન્દ્રિયો પ્રેમે દમું. ૧
- પૂજું સદા મન વાણીથી, પંચેન્દ્રિયોને પ્રેમથી;
 આત્મોન્નતિનાં સાધનો, નિમિત્ત કારણ નેમથી.
 પૂજું વપુને પ્રેમથી, જથી ચઢાતું આગળે;
 પરમાર્થ સ્વાર્થિક કાર્યની, સિદ્ધિજ કાયાના બળે. ૨
- મન વાણીને કાયાથકી, આત્મોન્નતિ સિદ્ધિ થતી;
 પ્રકૃતિને પ્રેમે નમું, જના બળે આત્મોન્નતિ.
 આત્મોન્નતિક્રમશ્રેણિના, આરોહમાં કર્મો બળી;
 સમ્યક્ત્વ પ્રકટ્યા પાછલે, જતા અનુક્રમથી ટળી. ૩
- પૂજું પ્રથમ સહુ દુઃખને, જે શિક્ષકો જેવાં થયાં;
 સુખનો અનુભવ આપવા, નિમિત્ત કારણ થે ગયાં.
 નિરૂપાધિ આત્મિક સુખ સ્મરી, પૂજું હૃદયના નેહથી;
 જે આત્મભાવે અનુભવ્યું, ભાર્યું જ જુદુ દેહથી. ૪
- પૂજું પ્રથમ સહુ દુર્જનોને, દુષ્ટચતુવૃન્દને;
 ભૂલો બતાવે દુઃખદર્ધ, આગળ ચઢાવે મંદને.
 સહુ સજ્જનોને પૂજતાં, આત્મ વિકસિયો સદ્ગુણે;
 એ સંત લોકો દેવ છે, સાકારપ્રભુઓ જળહળે. ૫

મિથ્યાત્વને પૂજુ પ્રથમ, સમ્યક્ત્વમાં કારણ થયું;
 સમ્યક્ત્વને પૂજુ અહો, લેનાથી મિથ્યાત્વ ગયું
 સદુ અસ્તિનાસ્તિધર્મમહો, વ્યથિ સમથિ જગ નમુ,
 મુજ આત્મમાં સદુ વિશ્વ છે, એ આત્મરૂપે પરિણમું ૧
 સદુ વિશ્વ છે આત્મવિષે ને, વિશ્વમાં આત્મ રહ્યો,
 સ્વાદસ્તિનાસ્તિદૃષ્ટિએ, આત્મ સદ્વ્યભય સદૃષ્ટો.
 દિલ્લાર આત્મ પૂજતાં, નહોં પૂજ્ય છે બાણી રથિ;
 આત્મપ્રજ્ઞને પૂજતાં, દર્શન અનુભવ મુખ થયું ૭
 શુદ્ધાત્મમહાવીર દિલ્લ રહ્યો, પોતેજ પૂજુ પ્રેમથી;
 પૂજ્ય પોતે પ્રેમથી, જ્યાં કહેવું કરવું કઈ નથી
 કતાંદિષ્ટકારમથી, નિષ્ણુ જે વ્યાપક જગત્પણી,
 એવી અભેદે પૂજના, ધીવી નિહાળ્યા જગમણિ. ૮
 પ્રભાત મહુ ગ્યના અહો, નિર્ગપિંડમાં જલ્લી ખરી,
 સદુ પૂજ્યપૂજક ભાવના, બ્યનહાગભક્ત્યા અનુસરી.
 પૂર્વોક્ત પૂજ એહવી તે, લૈનધર્મને વ્યવહર્યો,
 બુદ્ધયગ્નિ સદ્ગુરૂ પૂજતાં, આનંદ મગજના વયો. ૯

પ્રમુ મહાવીર યાદી.

શુદ્ધાત્મમહાવીર દેવયાદી, તુજપરી દિવમાં પળી,
 ધ્યાને થયો તું દ્યેયને, ભાગ્યો દૃશ્યમા જગત્પણી
 યાદી પ્રભો તુજ પગપગે, બીજુ ન રહે તુજવિના,
 જયજય પ્રભો મહાવીર જિન, શુદ્ધ મંત્રે મોદામજ્જ ૧

યાદીબળે પ્રત્યક્ષ થૈ, દર્શન કરાવ્યાં તેં વિભો;
સાકાર નિરાકારરૂપે, દર્શને દેખ્યા પ્રભો.

દર્શન આપોઆપનાં,—નિશ્ચયનયે નિજદૃષ્ટિથી;
પ્રત્યક્ષ દેખે યાદી શું ? પરોક્ષદૃષ્ટિ સૃષ્ટિથી. ૨

સહુ જાતના શાસ્ત્રોતણી,—વાચન પ્રવૃત્તિ નહિ રહી;
પ્રત્યક્ષમાં સંદેહ શો ? પ્રત્યક્ષ દર્શનથી સહી.

પ્રત્યક્ષ આપોઆપ મહાવીર, સર્વભાવે પેખિયા;
પ્રત્યક્ષ મહાવીર જગધણી, સહુરૂપથી જગ દેખિયા. ૩

ત્રણ કાલનાં સહુ જીવનાં, નામોજ રૂપો જહ છે;
શ્રી વીરપ્રભુના નામને,—રૂપો જ આત્મિક એહ છે.

જ ભાવથી વીર સેવિયા, તે ભાવથી મુજને મળ્યા;
જનીજ જવી દૃષ્ટિ, તેને, તેજરૂપે જગ દેખ્યા. ૪

મહાવીર પ્રભુને ધ્યાવતાં, મહાવીરરૂપે ભાસિયા;
પ્રત્યક્ષમાં યાદી નહીં, આપોજઆપ પ્રકાશિયા.

પ્રત્યક્ષ દીઠા જ્યોતિના,—સાગર, પ્રભુ વ્યાપક સદા;
તલભાર ભ્રમણા નહિ રહી, આત્મપ્રભુ નિરખે મુદા. ૫

ગાવુંજ આપોઆપને, ધ્યાવુંજ આપોઆપને;
યાદીજ આપોઆપની, ભૂદ્યાજ મોહ વિલાપને.

માનવ જીવનમાં આત્મતું,—જીવન મજાતું અનુભવ્યું;
પરોક્ષ યાદીએ સહી, આત્મિકસુખને ઉઝવ્યું. ૬

પ્રત્યક્ષ અનુભવ જ્ઞાનને, દર્શન થકી મૃત્યુ ટળ્યું;
આવિર્ભાવે અમરતા, સ્વાતંત્ર્ય પદ્ધતિમાં મળ્યું.

સાક્ષી ન બીજની રહી, આપોજઆપ પ્રકાશતાં;
તઠી દેખ્યા સંશય સહુ, અનુભવબળેજ વિલાસતાં. ૭

લૌકિક સજ્ઞાઓ ટળી, નિજ આત્મસજ્ઞા અનુભવે,
 દિશિ દેખાડે શાસ્ત્રગણ,—પણ શાસ્ત્ર સજ્ઞા નહિ હવે
 તુજ યાદીમાં જે હેતુઓ, ઉપકાર તેઓનો થયો,
 શુર્વાદિના અવલબને, શુદ્ધાત્મભાવે ઉમઘો

૮

પ્રત્યક્ષ સદ્ગુરુ દેવ, શુદ્ધાત્મ મહાવીર એકતા;
 એ આત્મસત્તાએ લહી, રસ પામતા ચૈ લીનતા
 પરબ્રહ્મ આનંદ રસ લહ્યો, બાકી ન બીજો રસ રહ્યા,
 પ્રભો ! બુદ્ધિસાગર તુજ થયો, તુજ જીવન રસમાં ગહગમ્યો. ૯

શુદ્ધપરબ્રહ્મમહાવીરપ્રભુનો સર્વવિશ્વપ્રતિ સંદેશ.

(કંઠવાણિ)

- જગત્ના સર્વ લોદાને,—અમાગે ધર્મ મદેગો,
 પરસ્પરમાં મ્હને દેખી, પરસ્પર આત્મવત વર્તો ૧
- પરસ્પર સર્વ જીવોમાં, મ્હને દેખી કંગે પ્રીતિ,
 પરસ્પર રહાય કંઠામાં, થતી મુજ ભક્તિને સેવા ૨
- ગણો ના જાતિનો ભેદજ, ગણો ના ધર્મભેદાને,
 અર્હિઆ મત્ય મયમથી, પરસ્પર જાતિને ગ્નો ૩
- ત્યજે જાહુ અહો માયુ, બુદ્ધ ના અન્યનુ આહો,
 વિશુદ્ધપ્રેમભક્તિએ, મળી મદુ આલનો લોદો. ૪
- ખરી જે ભક્તિ કંગનાગ, ગુ તેનાજ દીલમાદી;
 મ્હને જે બાવથી મેવે, બને તેવા તમે લોદો ૫

- પરસ્પર ભેદ ક્લેશોને, ત્યજી સુસંપથી વર્તો,
ત્યજી અન્યાયીસત્તાઓ, પ્રવર્તો સત્યનીતિથી. ૬
- કરો સંગત સુસંતોની, અસત્સંગત ત્યજી દેશો,
ગરીબોની ચઢો બહારે, પશુઓ પંખીઓ રક્ષો. ૭
- વિચરતા સત્યના પંથે, કરો ના મૃત્યુ પણ થાતાં,
સહો અન્યાય નહિ ક્યારે, ત્યજો પાખંડ બૂદ્ધિમોને. ૮
- ભલામાં ભાગ લેવાને, કરો સ્વાર્પણ ભલાભાવે,
દિલાસો દુઃખીઓને ઘો, પ્રમાણિકતા સદા ધારો. ૯
- ત્યજો દુષ્ટ્યુદ્ધિને વેગે, ભજો સદ્ગુણોદ્ધિને ભાવે;
દયાની વૃત્તિ ધારીને, અશક્તોની કરો રક્ષા. ૧૦
- સહાયક સર્વજીવોનો,—સદા છું સત્યભક્તિએ,
કરો નિર્મોહથી કાર્યો, કરી સ્વાર્પણ મહને સધળું. ૧૧
- ધરી વિશ્વાસ મુજમાંહી, ધરીને પ્રીતિ મુજમાંહી,
ધરીને આત્મની શ્રદ્ધા, ધરોને કહેણી સમ રહેણી. ૧૨
- શુભાશુભ બુદ્ધિવણ વર્તો, ધરીને શુદ્ધબુદ્ધિને,
અભેદી થાઓ મુજ સાથે, તથા મુજ વિશ્વની સાથે. ૧૩
- કરો શુભ દાન યોગ્ય જ તે, પુરામાં ભાગ નહિ લેતા,
શમાવો પ્રેમથી વૈરો, યની વીરો ક્ષમા ધારો. ૧૪
- કરોને ભક્તિ સંતોની, શુણોના રાગને ધારો,
હણો દુર્ગુણ પ્રગટતા સહુ, શુભામીભાવને ટાળો. ૧૫
- સહનતા એ પરમતપ છે, રહો ના મોહના તાબે,
રહો ના ઇન્દ્રિ મન વશમાં, મળો સૌને ખરા પ્રેમે. ૧૬
- લડો ના દેશના ભેદે, લડો ના હુદ્ર મત પાત્રે,
જગતના સર્વજીવોને,—ગણો મહારા સમાભારે. ૧૭

અસત્ ંહેમો ત્યજી દેશો, નિવાગે દ્વેષપ્રુદ્ધિને,	
ખરા આનંદની શ્રદ્ધા, ધરી આત્માવિષે રહેશે	૧૮
ત્યજી ચોરી વ્યભિચાર જ, સુરાને માંસ પરિહારી,	
સુપાત્રે દાન ઘો ભાવે, કંગેને સ્વાધિકાએ સહુ	૧૯
પ્રભુ હુ હુ જગત્ સ્વામી, કથ્યો સદેશ દુનિયાને,	
પ્રવર્તી બોધ અનુસારે, પ્રભુપદ પામશે નક્કી	૨૦
પ્રભુ મહાવીર સદેશે, સુણાવ્યો વિશ્વ લોદાને,	
પ્રુદ્ધયદ્ધિ આત્મસદ્ભાવે, પ્રવર્તે તે પ્રભુ થાતો	૨૧

